

Triumfální oblouk v Týru (Pinterest)

Definice a základy helénské astrologie¹

*Antiochos Athénský spolu s Porfyriem z Tyru, Rhetoriem Egyptským,
Serapiónem Alexandrijským, Thrasylllem, Antigonem Nikájským,
Héfaistiónem Thébským a dalšími*

Astrologický záznam prvních² mudrců

Robert H. Schmidt

Robin Salomon

OSTRAVA - 2020

ŘADA: KLASICKÁ ASTROLOGIE (II.)

¹ Původně se jedná pouze a *Definice a základy*, avšak doplnil - pro přehlednost - jsem titul o *helénskou astrologii*.

² Nebo také „raných“.

Věnováno Petru Radkovi, našemu příteli a učiteli, jehož přičiněním jsem se seznámil s tímto velkolepým dílem.

Magnus in spiritu magister.

*Toho, jenž dává všemu pohyb, sláva
vesmírem proniká a zaskvívá se,
v té části víc a jinde méně žhavá.³*

³ Dante, Alighieri: Božská komedie, přeložil Otto František Babler, Praha 1989. S. 349.

Vyvrcholením více než patnácti let výzkumu řeckých a latinských zdrojů je ASTROLOGICKÝ ZÁZNAM PRVNÍCH MUDRCŮ, plánován jako komplexní 30dílná knihovna helénistické astrologie v anglickém překladu. Po dokončení bude virtuálně obsahovat všechna astrologická pojednání a fragmenty, které přežily v jejich původních jazycích. Mnoho z těchto zdrojových textů (které obsahují ty nejdůležitější z hlediska astrologické praxe) nebylo nikdy v anglickém překladu k dispozici. V některých případech ještě nebyly přeloženy do žádného moderního jazyka. Takovéto dosavadní překlady do angličtiny nebyly nijak zvlášť citlivé na astrologický obsah těchto spisů. Záměrem tohoto vydání je podrobně a plně vysvětlit teorii a praxi helénistické astrologie. Za tímto účelem budou přeložené texty pečlivě uspořádány a publikovány měsíčně nebo dvakrát za měsíc v jednotném formátu se standardizovanými překladatelskými konvencemi. Každý bude mít rozsáhlý textový, interpretační a analytický komentář. Již byl připraven úvodní doprovodný svazek, který obsahuje glosář a další referenční pomůcky. Po dokončení celé série překladů bude výsledný svazek obsahovat propracovaný rejstřík a závěrečné poznámky. ASTROLOGICKÝ ZÁZNAM PRVNÍCH MUDRCŮ brzy umožní modernistům prostudovat všechny tyto texty z první ruky a nezávisle posoudit vnitřní zásluhy a širší důsledky této starověké disciplíny.⁴

⁴ Schmidt, Robert: Definitions and Foundations. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonos et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. Anotace.

Obsah

Předmluva	23
Úvod	27
Hlavní texty	28
Hlavní body těchto textů.....	29
Svědectví a aspekt.....	30
Další zajímavosti týkající se konfigurace planety	33
Další důležité doktríny	34
Provenience nauk ošetřených Antiochem	36
První výčet helénistické astrologie jako systému	38
Zdrojové texty	39
Rhetoriova Vysvětlení	41
Rhetoriovy Planety.....	42
Serapiónovy Definice	42
Thrasyllův Souhrn.....	43
Antigonovy Příklady horoskopů	43
Uspořádání textů v tomto svazku	44
Autorství a datum ztraceného originálu	44
Díla Antiocha	46
Obecná strategie pro obnovení původního textu definic.....	47
Zvláštní problémy překladu a interpretace.....	49
Konkluze.....	56

Antiochův Souhrn - I. a II. kniha	58
Obsah Antiochova Souhrnu	58
Správně uspořádaný systém koncepcí.....	61
Antiochova I. kniha	66
Antiochova II. kniha	76
Směrem k obnově ztraceného originálu Antiocha	78
Kolace Antiochova Souhrnu s výňatky z Porfyria, Rhetoria, Serapióna a Héfaistióna.....	78
Sedm putujících hvězd (<i>planēs astēr</i>)	81
Antiochos 1.A.	81
Porfyrios 45 (druhá část).....	82
Komentář.	83
Fáze Selené (<i>phasis</i>)	87
Antiochos 1.B.	87
Porfyrios 2 (192, 23 - 193, 9).....	87
Komentář.	87
Hélios a roční období	88
Antiochos 1.C.	88
Rhetorius (Prooemium).	88
Komentář.	90
Sekta hvězd (<i>hairesis</i>)	90
Antiochos 1.D.	90
Porfyrios 4.	91

Rhetorius 2.....	91
Serapíón 229, 11 - 12.	92
Komentář.	92
Korelace různých charakteristik s obrazy (<i>zōidion</i> - „znamení“)	96
Antiochos 2.A.	96
Komentář.	96
Rhetorius 3 (O směsi (<i>krasis</i>) dvanácti obrazů).....	98
Rod obrazů	100
Antiochos 2.B.	100
Porfýrios 40.....	100
Rhetorius 1 (začátek).	100
Komentář.	100
Serapíón 230, 28 - 30.	102
Serapíón 230, 32 - 33.	103
Větry spojené s obrazy (<i>anemos</i>)	104
Antiochos 2.C.	104
Přiřazeno Antiochovi v CCAG 7; 128 (Malý kanón čtyř větrů a 24 kroků z Antiochových spisů).	105
Komentář.	105
Domicily (<i>oikos</i>)	107
Antiochos 3.A (i).....	107
Porfýrios 5.....	107
Komentář	108

Exaltace (<i>hupsōma</i>) a deprese (<i>tapeinōma</i>).....	109
Antiochos 3.A (ii).....	109
Porfyrios 6.....	109
Komentář.....	110
Hranice (<i>horia</i> , „podmínky“).....	113
Antiochos 3.A (iii).....	113
Komentář.....	113
Spirálový pohyb planet v šířce.....	114
Antiochos 3.B.....	114
Komentář.....	115
Přřazení částí těla k obrazům a planetám.....	116
Antiochos 4.A.....	116
Porfyrios 44.....	116
Antiochos 4.B.....	116
Porfyrios 45 (první část).....	116
Komentář.....	117
O společných domicilních pánech (<i>sunoikodespotēs</i>).....	117
Antiochos 5.....	117
Porfyrios 7.....	118
Komentář.....	118
Rhetorius 9 (O sektě trigonálních pánů každé trigonální strany).....	123
Svědectví (<i>marturia</i>).....	124

Antiochos 6.	124
Porfyrios 8.	124
Serapión 228, 17 - 22.	125
Serapión 226, 4 - 8.	125
Komentář.	126
Jazyk figur.....	128
Předpoklad figury planetami.....	130
Povaha předpokladů figury.....	131
Serapión 226, 24.	131
Přesný překlad jazyka figur v astrologickém kontextu.	133
Subjekty pro další vyšetřování.	134
Figury vpravo (<i>dexios</i>) a figury vlevo (<i>euōnumos</i>)	135
Antiochos 7.	135
Porfyrios 9.	135
Komentář.	136
Sedm planetárních paprsků.	139
Znepokojování transpozicí (<i>parallagē</i>)	140
Antiochos 8.A.	140
Porfyrios 10.	140
Rhetorius 37.....	141
Komentář.	141
Problém překladu <i>parallagē</i>	142

Linie ekvivalentní straně.	143
Astronomický význam <i>parallagē</i> podle Rhetoria.....	144
Rhetorius 38.....	144
Význam původní definice <i>parallagē</i>	144
Astrologická interpretace <i>parallagē</i>	145
Závazek konjunkcí (<i>sunaphē</i>)	145
Antiochos 8.B.	145
Porfyrios 11.A.....	146
Héfaistión I. 14 (první část).	147
Komentář.	147
Termín <i>moirikōs</i>	148
Překlad <i>sunaphē</i>	149
Druh spojování implikovaný v této definici.	150
Astrologický význam <i>sunaphē</i>	151
Problém intervalu se třemi částmi.....	152
Zvláštní zvrat významu v pozdější tradici.....	152
Konjunkce v pozdější tradici.....	153
Výňatek z Olympiodora 38 (O krizích).....	153
Kontrast mezi spojením a transpozicí.	154
Závěrečný komentář k problému figurální konjunkce.	154
Serapión 230, 1 - 6.	154
Připevnění adherencí (<i>kollēsis</i>)	155

Antiochos 9.A.	155
Porfyrios 11.B.	155
Rhetorius 34.	155
Rhetorius 35.	155
Komentář.	156
Společně ke sbíhání (<i>sunodos</i>)	158
Antiochos 9.B.	158
Serapión 226, 3.	158
Komentář.	158
Uvolnění a oddělení plynutím vpřed (odtékáním) (<i>aporroia</i>)	160
Antiochos 9.C.	160
Porfyrios 13.	161
Porfyrios 12.	162
Héfaistión I. 14 (druhá část).	162
Komentář.	162
Překlad <i>aporroia</i>	163
Dva různé smysly vytékání (odtékání).	164
Astrologický význam <i>plynoucí dále</i>	167
Decimace (<i>epidekateia</i>) a překonávání (<i>kathuperterēsis</i>)	169
Antiochos 10.	169
Porfyrios 20.	169
Porfyrios 21.	170

Héfaistión I.16 (druhá část).....	170
Rhetorius 26.....	170
Serapión 227, 24.	171
Serapión 226, 28 - 227, 5.	171
Serapión 227, 10 - 21.	171
Komentář.	171
Překlad <i>epidekateia</i>	172
Astronomický význam decimace.....	173
Astrologický význam decimace.	173
Překlad <i>kathuperterēsis</i>	174
Astronomický význam <i>kathuperterēsis</i>	174
Astrologická interpretace překonávání v tomto druhém významu.....	176
Přilehání (sousedství) (<i>homoroēsis</i>)	177
Antiochos 11.A.	177
Porfyrios 22.	177
Rhetorius 40.	177
Komentář.	177
Překlad <i>homoroēsis</i>	178
Astrologický význam dohlížení.....	179
Domněnka o třídičném intervalu.....	180
Další definice sousedství.	180
Serapión 226, 25 - 27.	181

Běžící v prázdnostě (<i>kenodromia</i>)	181
Antiochos 11.B.	181
Porfyrios 23.	181
Rhetorius 39.	181
Komentář.	182
Překlad <i>kenodromia</i>	182
Astronomický scénář.	182
Zadržování (<i>perischesis</i>)	184
Porfyrios 14 (O zadržování).....	184
Héfaistión I.15 (první část).	184
Komentář.	185
Ohraničení (<i>emperischesis</i>)	186
Antiochos 12.	186
Porfyrios 15.	186
Héfaistión I.13 (druhá část).....	186
Rhetorius 41.	186
Komentář.	186
Překlad <i>emperischesis</i>	187
Intervence (<i>mesembolēsis</i>)	188
Porfyrios 16.	188
Rhetorius 36.	188
Serapión 226, 1 - 2.	188

Vzdát hold zasažením paprsku (<i>aktinobolia</i>)	189
Antiochos 13.	189
Porfýrios 24.	190
Héfaistión I.16 (první část).	191
Rhetorius 20.	191
Rhetorius 21.	191
Rhetorius 22.	192
Komentář.	192
Jazyk vedení a následování.	193
Překlad <i>aktinoboleō</i>	194
Jazyk aspektu.	195
Astronomický scénář zasažení paprskem.	195
Základní metafora „vedení“ pohybujícího se cíle.	198
Povaha vrženého paprsku.	199
Otázka retrogradity.	200
Zasažení paprskem po částech.	200
Zasažení paprskem a aspekt v pozdější helénistické tradici.	203
Obecné poznámky k helénistické interpretaci synodického cyklu - Přezkoumání definic 8 až 13 Antiochova Souhrnu	204
Planety ve svých vlastních vozech (<i>lampēnē</i>)	208
Antiochos 14.	208
Porfýrios 25.	208
Rhetorius 43.	209

Serapión 227, 6 - 7.	209
Serapión 231, 13 - 14.	209
Serapión 231, 1.	209
Komentář.	209
Výkon podnikání a předsednictví nad podnikem (velitelství).....	210
Serapión 226, 9 - 16.	210
Planety v opozici vůči jejich vlastním domicilům.	212
Fázový cyklus planet ve vztahu k Héliovi: vycházející a vystávající, a zapadající a potápějící.....	213
Antiochos 15.	213
Porfyrios 2 (193,19 - 195,6).	213
Rhetorius 45.....	214
Serapión 227, 15 - 16.	215
Serapión 227, 11 - 14.	215
Serapión 227, 25 - 26.	215
Serapión 227, 29.	215
Serapión 229, 29 - 30.	215
Komentář.	215
Participace (<i>metochē</i>)	221
Antiochos 16.A.	221
Porfyrios 26.	221
Héfaistión I.13.	221
Rhetorius 30.....	222

Komentář.	222
Překlad <i>metochē</i>	222
Implikace definice participace.	222
Proti-působení (<i>antanalysis</i>)	226
Antiochos 16.B.	226
Porfyrios 27.	226
Rhetorius 31.	226
Serapión 230, 31	226
Serapión 230, 26.	226
Komentář.	227
Překlad <i>antanalysis</i>	227
Proti-působení výhodného vedení podnikání	227
Proti-působení sektou.	228
Nesoucí kopí I. (<i>doruphoria</i>) - První druh nesoucí kopí	230
Antiochos 17.A.	230
Porfyrios 29.A.	230
Héfaistión I.17.A.	231
Rhetorius 23.A.	231
Komentář.	231
První druh nesoucí kopí.	232
Zoufalá opatření v pozdější helénistické tradici.	235
Rhetorius 22 (O pravých a levých stranách).	235

Nesoucí kopí II. (<i>doruphoria</i>) - Druhý druh nesoucí kopí.....	236
Antiochos 17.B.	236
Porfyrios 29.B.	236
Héfaistión I.17.B.	237
Rhetorius 23.C.	237
Rhetorius 25.	237
Komentář.	237
Astronomický scénář.....	239
Pozdější tradice.	241
Nesoucí kopí III. (<i>doruphoria</i>) - Třetí druh nesoucí kopí	242
Antiochos 17.C.	242
Porfyrios 29.C.	242
Héfaistión I.17.C.	243
Rhetorius 23.B.	243
Rhetorius 23.D.	243
Rhetorius 24.	243
Serapión 227, 8 - 10.	243
Komentář.	244
Obecné poznámky ke třem druhům nesoucí kopí	245
Týrání (<i>kakōsis</i>).....	247
Antiochos (18).	247
Porfyrios 28.	247

Rhetorius 27 (první část).....	248
Serapión 226, 20 - 23 (první věta).....	248
Komentář.	248
Překlad <i>kakōsis</i>	248
Podmínky špatného zacházení.....	249
Špatné zacházení zasažením paprsku a uzavřením.	249
Střetnutí v konjunkci nebo adherenci se škůdci.	250
Špatné zacházení překonáváním.	251
Špatné zacházení diametrální opozicí.....	251
Překvapivý bod od Petosirída týkající se tetragonů, které jsou harmonické (CCAG 6; 62).	251
Špatné zacházení stran domicilního pána.....	252
Špatné zacházení způsobené vlastní pozicí planety.	252
Předpokládané podmínky bonifikace.	252
Sekta a figurální popis planet.....	253
Závěrečná pozorování.....	254
O nefigurálních vztazích mezi dvojicemi obrazů	254
Porfyrios 31 (O obrazech, jež poslouchají).....	254
Porfyrios 32 (O obrazech rovné moci).	254
Porfyrios 33 (O obrazech, jež vidí, a o velikosti dne).	255
Porfyrios 34 (O nespojených obrazech).	255
Komentář.	255
O obrazech podporujících podnikání (<i>chrēmatizō</i>)	258

Antiochos 19.	258
Porfyrios 36.	258
Rhetorius 28.	258
Rhetorius 27 (druhá část).	259
Serapión 225, 8 - 12.	259
Serapión 226, 17 - 19.	259
Porfyrios 35 (první část).	259
Serapión 226, 20 - 23 (druhá věta).	259
Serapión 27 - 28.	259
Komentář.	260
Překlad <i>kentron</i>	260
Překlad <i>epanaphora</i>	262
Překlad <i>apoklima</i>	262
Terminologie výhodného podnikání.	263
Různé tradice.	266
O sklonech (<i>klima</i>)	268
Antiochos 20.	268
Porfyrios 35 (druhá část).	268
Komentář.	268
Obrazy vhodné pro výsev semene (<i>sporimos</i>) z Hélia	269
Antiochos 21.A.	269
Porfyrios 37.	269

Héfaistión II.1 81, 20 - 82, 9.	269
Komentář.	270
Obrazy vhodné pro výsev semene (<i>sporimos</i>) ze Selené	271
Antiochos 21.B.	271
Porfýrios 38 (první polovina).....	271
Héfaistión II.1, 82, 21 - 28.	272
Héfaistión II.1, 82, 10 - 14.	272
Komentář.	272
Vládci nativity	275
Antiochos 21.C.	275
Komentář.	275
Hodinový ukazatel počtů	275
Antiochos 22.	275
Porfýrios 38 (druhá část).....	276
Héfaistión II.1, 82, 14 - 20.	276
Komentář.	276
Dvanáctá část (<i>dōdekatēmorion</i>) Selené, Hélia a Hodinového ukazatele	277
Antiochos 23.A.	277
Porfýrios 39.	277
Komentář.	277
Klimata (<i>klima</i>) a vzestupy (<i>anaphora</i>) obrazů	278
Antiochos 23.B.	278

Komentář.	278
Dvanáct témat systému míst (<i>topos</i>)	279
Antiochos 24.	279
Komentář.	279
Serapión 231, 24 - 32.	280
Osm témat systému míst (<i>hē oktatropos</i>)	281
Antiochos 25.	281
Komentář.	281
O Štěstí (<i>tuchē</i>) a Duchu (<i>daimōn</i>)	282
Antiochos 26.	282
Komentář.	282
Serapión 228, 10 - 16.	283
Více o Štěstí a tematických místech	284
Antiochos 27.	284
Antiochos 28.	284
Komentář.	284
Predominator (<i>epikratētōr</i>) a domicilní pán nativity (<i>oikodespotēs</i>)	285
Antiochos 29.	285
Porfyrios 30.A.....	286
Komentář.	287
Vládce nativity (<i>kurios</i>)	290
Antiochos 29.	290

Porfyrios 30.A.....	290
Porfyrios 30.B.....	291
Komentář.	292
II. kniha Antiochova Souhrnu.....	295
Obecné shrnutí	295
Nativita vesmíru	295
Antiochos II.A.	295
Komentář.	296
Světla	296
Antiochos II.B.	296
Komentář.	297
Vládce nativity a domicilní pán nativity	298
Antiochos II.C.	298
Úvodní poznámka k doplňkovým zdrojům.	298
Rhetorius 215, 5 - 22. Kronos jako domicilní pán.	299
Rhetorius 216, 25 - 217, 6. Zeus jako domicilní pán.	299
Rhetorius 218, 12 - 219, 3. Ares jako domicilní pán	300
Rhetorius 220, 25 - 221, 5. Afrodita jako domicilní pán.	301
Rhetorius 221, 28 - 222, 11. Hermes jako domicilní pán	301
Komentář.	302
Směs a svědectví	303
Antiochos II.D.	303

Komentář.	303
Thrasyllův Souhrn	304
Souhrn Thrasyllovy <i>Tabulky</i> Héraklovi	304
Komentář.	307
Paradigmatické nativity Antigona Nikájského	310
První nativita citována Héfaistióne	311
Druhá nativita	318
Třetí nativita.....	321
Komentář.	323

Předmluva

Předkládám širší astrologické obci svůj uživatelský překlad zásadního astrologického pojednání od světoznámého astrologa a znalce *Roberta Schmidta*, který sice již není mezi námi, avšak zanechal v dějinách astrologie nesmazatelnou stopu. *Definice a základy*⁵ představují špičkovou syntézu a analýzu nejranějších vrstev helénské astrologie a praxe, na nichž stojí nativní vyšetřování, a když jsem se s prací - přičiněním *Petra Radka* - seznámil, bylo mi jasné, že tuto práci chci mít v mnou vytvořené sérii *Klasické astrologie* - avšak nevěděl jsem, kdy k tomu dojde, načež jsem odložil několik středověkých prací od *Dykyse*, a dokončil jsem na konci letošního roku kompletní překlad (neplánovaně) -, v rámci které jsem již poskytl monumentální práci od *Greenbaumové*,⁶ protože svým obsahem jednoznačně splňuje všechny náležitosti, aby byla představena v edici erudovaných děl. Spojení *Greenbaumové* se *Schmidtem* považuji za natolik obsažné, že si myslím, že jsem tímto z mé strany položil základy helénské astrologie, které nikde v česky psané literatuře nenajdete, na což jsem svým způsobem hrdý, protože jsem se mohl podílet na poměrně základních věcech; v české astrologické literatuře lze však považovat za osvětové články a práce *Petra Radka*, nebo seznámení s helénskou astrologií od *Zdeňka Bohuslava* v časopise *Konstelace*,⁷ který přeložil *Roberta Schmidta* a jeho přednášky. Pracuji na překladech *Pavla Alexandrijského* a *Héfaistióna Thébského*,⁸ čímž sleduji svou linku, protože se věnuji především dekanům a egyptským hranicím, a teprve až když jsou položeny základy, lze z mé strany přistoupit k dalším dílům. Některé pasáže *Definice a základů* mi byly velmi povědomé, a nakonec jsem si vzpomněl. Napsal by *Chris Brennan Helénskou astrologii*,⁹ kdyby neznal *Základy a definice* a vůbec práce od *Schmidta*? Koukněte do knihy, a uvidíte, nakolik knihu ovlivnil *Schmidt*. Celkově považuji *Project Hindsight* za jeden

⁵ Schmidt, Robert: *Definitions and Foundations*. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonus et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. Ed. TARES. VOL 2. 2009.

⁶ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=103>

⁷ Zdeněk Bohuslav započal tuto překladovou sérii *Konstelací* č. 32. Název zní: „Helénská astrologie (a její srovnání s astrologií soudobou v pohledu Roberta H. Schmidta, významného překladatele a spoluzakladatele projektu Hindsight).“ Jsou zde vyvráceny do kořenů jak záležitosti soudobých astrologů, jenž spojují významy domů se znamením, což je jejich největší (záměrnou?) mystifikací, tak další nepřesně uchopené a moderními astrologii překroucené původní helénské mechanismy.

⁸ Zde nemám prozatím dokončenou III. knihu.

⁹ Brennan, Chris: *Hellenistic Astrology. The Study of Fate and Fortune*. Amor Fati Publications. Denver, Colorado. 2017.

z nejvíce pozitivních projektů, které kdy vznikly, protože vlastním z tohoto projektu snad všechny helénské autory, které přeložil *Schmidt*.

Robert Schmidt Definice a základy považoval za své zásadní dílo, dalece nejobsáhlejší a nejtěžší, nejen z pohledu edice *TARES*, jak sám uvádí, z čehož plyne, že práce na tomto nebyla sice snadnou, přesto přinesla mnoho nového. Rozhodně mi objasnila několik bodů, u kterých jsem si nebyl jist, a pomohla mi uchopit a také pochopit záležitosti, k nimž jsem se buď nedostal, nebo jsem je chápal špatně. Příležitost přeložit si *Definice a základy* mi tak nejen zaklepala na dveře, ona mi je přímo vyrazila, protože bylo záhy jasné, že tady stojíme před nejstaršími vrstvami, které nikdo takto nepojal, a co více, dokázalo se, že na tyto věci neměli vliv jak např. *Ptolemaios*,¹⁰ tak *Vettius Valens*. Samozřejmě, jsou zde jemné, avšak velice krásné postřehy, které vás rozhodně nenechají klidnými, jako třeba, když vám *Schmidt* objasňuje svými komentáři něco, co používáte běžně, a zjistíte, že to nazýváte a nadto ještě používáte nesprávně. To prostě dostanete ránu, když to napíši otevřeně, abyste se vzpomínali. *Schmidt* mi tímto dílem ušetril mnoho ran, ale byly to rány, které mě výrazně posunuly. To jsou zkrátka ty momenty, které vás modelují a posunují.

Tímto mým překladem zakončuji letošní sérii překladů, které jsem poskytl, načež považuji tento rok za velmi plodný, a největší radost mám z *Greenbaumové* a z tohoto *Schmidta*. To jsou pro mě skutečné prubířské kameny, které výrazně chyběly v naší astrologické kotlině, a nejvíce mohou posunout chápání helénské astrologie. Svůj podíl má na tom *Petr Radek*, který disponuje jak obsáhlou knihovnou, tak znalostmi, které umí předat a myslím si, že tady je onen „*kentron*“, kolem něhož se to podstatné v astrologii otáčí. To, co mě vždy přitahovalo, je vědění a poznání, a tomu věnuji svou energii, protože tady je tolik astrologického poznání, že je skutečně velkou nevýhodou, že lidský život je tak krátký, protože i kdybych tu byl nakrásně do stovky, tak nestihnu ani desetinu. Taková je pravda, důležité však je, že v České republice se začala nejen starověká astrologie více studovat, a nakonec museli někteří přiznat, že astrologie, kdyby znamenala pouze a

¹⁰ Konkrétně u Ptolemaia ani nevíme, zda to byl vůbec praktikující astrolog.

jen naše prvorepublikové autory, by vlastně byla uzavřenou záležitostí, naštěstí - a to píši záměrně - žijeme v době, která v podstatě astrologii nijak nelimituje, a tato uzavřenost vzala za své. Z pohledu světové astrologie je česká astrologie spíše pozadu, ale vnímám pozitivně celkový kolorit, který směřuje určitým směrem, za což může i světový trend. Díky prozřetelnosti, nebo jak jinak to nazvat, mám v posledních letech nepřeborné množství příležitostí se seznamovat s díly, která by jinak byla - nejen pro mě - neznámá.

Definice a základy dokazují, že klasická astrologie patří k tomu nejjemnějšímu umění, protože *Schmidt* také prokázal, jak jemné mohou být některé rozdíly, které v konečném důsledku jsou rozhodujícími faktory - rozhodně doporučuji toto dílko prostudovat odshora dolů -, bez kterých to zkrátka nepostavíte. Bláznem by byl ten, kdo by se helénské astrologii vysmál! *Schmidt* vytvořil celou plejádu děl, a *Definice a základy* patří právě k takovým klenotům. To jsem si uvědomil, když jsem toto dílo svépomocí přeložil, a kdybych se měl nyní setkat s *Robertem Schmidtem*, vyseknu mu poklonu až po zem. Právem vstoupil do dějin světové astrologie. Nemohl jsem si zkrátka nechat ujít takovou příležitost. Střídaly se pocity vyčerpání, protože tento překlad byl velmi náročný, s pocity jakéhosi vnitřního klidu a radosti, neboť jsem konečně pochopil nejen problematiku aspektů a dalších věcí, o nichž je mi až stydno hovořit. To, co mě nejvíce posunulo, je to, jak vnímat rozdíly mezi vládcem a domicilním pánem narození, a jak s tím souvisí predominator, následně otázka figur, což považuji za mistrovské dílo od *Schmidta*, protože teprve až po tomto seznámení jsem začínal chápat podstatu figur a pojem zasažení paprsku. Co mě také velmi potěšilo, tak to, že mé původní předpoklady kolem systému míst s osmi tématy byly oprávněné, poněvadž se skutečně domnívám, že v tomto systému - a již jsem začal studovat všechny práce, které jsou k mání o tomto „tématu“, také *Petosirídův kruh* - může být a zřejmě také je ukryto mnoho. Co mě zajímá, jsou okrajové poznámky, které se tváří jako stíny na zdi, ale právě v tomto je ukryto umění a naše posvátná věda, jako když *Thrasyllus* prohlásí, že slunovraty nezačínají na prvních částech obrazů, čímž implikuje samozřejmě nikoliv tropický zodiak, a takových náhozů je zde povícero. Od astrologie chci všechno nebo nic, a rozkopu každou píď.

Jelikož *Schmidt* pojal svůj úvod do tématu vyčerpávajícím způsobem, nebudu z mé strany podávat paralelní úvod, protože by byl zbytečný. Pouze připomínám a dávám v patrnost, že za veškeré překladové či syntaktické chyby nesu výlučně odpovědnost sám, a také uvádím, že nejsem klasickým filologem, a proto tato práce je prací pouhého nadšence. Přeji všem příjemnou četbu a čest památce *Roberta Schmidta*!

Robin Salomon

Úvod¹¹

Tuto vlastní překladovou řadu začínáme podrobným studiem několika důležitých textů věnovaným definicím helénistické astrologické terminologie a dalším úvodním tématům.

Překladatel velkého, komplexního a multikulturně vyváženého souboru prací, jež je složen z *ASTROLOGICKÉHO ZÁZNAMU PRVNÍCH MUDRCŮ (TARES)*¹² - musí na začátku převzít odpovědnost za stanovení použitelné terminologie, která je konzistentní a přesto dostatečně flexibilní provádět čtenáře celou sérií.¹³ Je tedy vhodné začít se svazkem, který představuje řadu autorů, věnuje se převážně definicím a soustředí se na objasnění základních pojmů.¹⁴

Texty přeložené v *Definicích a základech* - svazek druhý z *TARES* - jsou výlučně dochovaným zdrojem pro definice řady základních pojmů v helénistické astrologii. Mnoho z nich je v pozdějších textech použito nespočetněkrát. Autoři pokročilejších pojednání často předpokládají, že čtenář je s touto terminologií již obeznámen a málokdy si ji nechá definovat. Nicméně se čtenáři ukáže, že některé z těchto definic byly pro pozdější helénské astrology těžko pochopitelné, částečně kvůli způsobu, jakým byly sestaveny. V důsledku toho by měl být čtenář připraven najít podstatné v *Definicích a základech*, zdaleka v nejnáročnějším svazku z celé řady překladů.

Seznámení se se základními pojmy moderní astrologie nebude vůbec žádnou pomocí při pochopení těchto definic. Ani stávající vědecká pozornost na helénistickou astrologii nemůže poskytnout žádnou pomoc.¹⁵ Pečlivé studium těchto definic naopak odhaluje, že existuje řada nesprávných výkladů základní helénistické astrologické terminologie, které se

¹¹ Schmidt, Robert: *Definitions and Foundations*. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonus et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. 3.

¹² THE ASTROLOGICAL RECORD OF THE EARLY SAGES (TARES).

¹³ Autor zde poukazuje na velkou sérii prací. Edice TARES.

¹⁴ Odkazuje se zde na první díl - An Introduction and Companion to TARES. (Uvedení a průvodce TARES).

¹⁵ Důležitou práci odvedla Greenbaumová, jejíž práci jsem již astrologické obci zpřístupnil. Viz G., D., Greenbaum: *The Daimon in Hellenistic Astrology: Origins and Influence* (Ancient Magic and Divination). Series: Ancient Magic and Divination (Book 11). Brill; Lam edition (November 13, 2015). <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=103>

nacházejí nejen v řeckém lexikonu, ale v celé odborné literatuře obecně. Čtenář může mít pocit, že byl hozen do hlubokého bazénu ještě předtím, než se vůbec naučil plavat. *Schmidt* by si přál, aby mohl usnadnit čtení této knihy, ale velká část materiálu je vnitřně velmi jemná.

Nicméně přesné pochopení definic v tomto svazku je nezbytné pro to, abychom si začali uvědomovat základní logiku rozmanitých technik helénistické astrologie. A jak *Schmidt* zdůraznil v prvním svazku *TARES*, pouze studiem praxe helénistické astrologie se lze vypořádat s teoretickými zásadami, které tuto praxi udávají.

Hlavní texty

Srdcem druhého svazku je studium materiálu pocházejícího ze ztracené úvodní práce přisuzované astrologovi jménem *Antiochos Athénský*. Tento materiál existuje ve třech formách:

1) byzantské shrnutí díla (*Souhrn Antiocha*); 2) výňatky obsažené v astrologickém sborníku připisovaném *Porfyriovi* (*Porfyriova Antologie*); 3) výňatky a parafráze obsažené v astrologické sbírce připisované *Rhetoriově* (*Rhetoriová Vysvětlení*).¹⁶ Většina tohoto materiálu *Rhetoria* byla publikována v prozatímním překladu edice *The Golden Hind Press* v roce 1993 jako svazek XI. v projektu *Hindsight GREEK TRACK*.

Srovnání výňatků a parafrází v *Porfyriově Antologii* a *Rhetoriových Vysvětleních* s *Antiochovým Souhrnem* vytváří vážný dojem, že velká část materiálu v těchto dvou textech pochází ze stejného ztraceného originálu, na kterém bylo *Shrnutí* založeno. Tuto konkrétní skupinu textů si vybral *Schmidt* pro výklad helénistických astrologických definic z důvodu jeho přesvědčení, že materiál z tohoto ztraceného originálu je představitelem první vrstvy helénistické astrologie. Ježto součástí účelu této překladové série je obnovit helénský astrologický systém do původní podoby, je logické zahájit naše

¹⁶ Rhetorius působil mnohem později, nežli Antiochos.

studium definic zbytky textu, jež je pravděpodobně blízký původním pramenům nebo dokonce může obsahovat původní zdrojový materiál.

Hlavní body těchto textů

Než se budeme podrobněji zabývat těmito texty, rád by *Schmidt* upozornil na některé z nejdůležitějších bodů. Zároveň započne zavádět technickou terminologii helénistických astrologů, přičemž uvede jakoukoli odpovídající moderní terminologii do závorek a uvozovek.

Schmidt jako referenční text využije samotný *Souhrn Antiocha*. V rukopisu nejsou uvedeny žádné podtituly, ale práce je rozdělena na očíslované odstavce 1–29, z nichž některé obsahují jednu definici, jiné dvojici definic nebo dokonce více. V rukopisu chybí číslo 18, což naznačuje buď chybějící očíslovaný odstavec, nebo prostě chybějící číslo. Z několika důvodů toto číslo *Schmidt* dočasně přiřadil - [18] - definici *týrání*,¹⁷ jež v *Souhrnu* navazuje na dlouhou třídílnou definici *nesoucí kopí*¹⁸ (*Antiochos*, 17). Později v tomto svazku však také *Schmidt* prozkoumá možnost, že na tomto místě byl další odstavec, a dokonce nabídne kandidáta na pozici.

Tento první svazek překladu v *TARES* je bohatý na doktrínu, která se nenachází v žádných jiných zdrojích, z nichž je hodně důležitá pro správné pochopení helénistické astrologické praxe. Snad nejdůležitější ze všeho jsou definice uvedené v odstavcích 6 - [18] *Souhrnu Antiocha*, které se primárně zabývají způsoby planetární konfigurace. Studenti středověké astrologie mohou být překvapeni, když se dozvědí, že některé pojmy, které jsou zde definovány, předvídají po mnoho staletí určité pojmy ve středověké astrologii, které byly dosud považovány za jedinečný příspěvek tohoto pozdějšího období.

¹⁷ V originálu „maltreatment“. Existuje několik definic tohoto pojmu, o čemž bude dále řeč.

¹⁸ Doprovod.

Svědectví a aspekt

První definice v této posloupnosti (odstavec 6) se týká vztahu svědectví mezi planetami. Jazyk svědectví je v helénistických astrologických textech všudypřítomný, ale nikde jinde není definován.

Předpokládalo se, že doktrína helénistického aspektu byla jednoduše založena na přítomnosti planet ve znameních, která jsou navzájem vhodně spojená. Rovněž se předpokládalo, že terminologie označující vztah svědectví je synonymní s jazykem helénistického aspektu (a je tedy definována v řeckém lexikonu). Podle definic odvozených ze ztraceného *Antiochova* originálu jsou oba tyto předpoklady chybné.

Vztah svědectví zahrnuje jakýsi znakový režim planetární konfigurace, ke kterému může dojít bez ohledu na to, jak blízko jsou planety přesnému geometrickému útvaru (geometrický „aspekt“). Existuje však omezení. K nejpřesvědčivějšímu druhu svědectví, jakým se zabývá definice *Antiocha*, dochází, když obě planety právě tvoří figuru, a tato figura bude zdokonalena dříve, než obě planety opustí své příslušné znamení; zjevně neexistuje žádný svědecký vztah, pokud planety nedokáží tímto způsobem vytvořit dokonalou figuru.

Jsou to definice 8–13, které stanoví rámec pro vlastní doktrínu helénistického aspektu. Implicitně rozlišují dva různé režimy, ve kterých mohou být planety v procesu vytváření přesných figur („aplikace“), a jejich odpovídající režimy „separování“ od těchto figur.

Antiochos 8.B definuje *figurální spojení*, které obecně pokrývá všechny případy formování figury nebo „aplikace“. Formování¹⁹ a separace diametrální figury je vyčleněno pro speciální zacházení při definici *transpozice* (*Antiochos 8.A*). *Zasažení paprskem* je definováno v *Antiochovi 13* a pojmenovává akt, jímž pomaleji se pohybující planeta provádí na rychleji se pohybující planetě ve všech formujících se figurách. Naproti tomu působení rychleji se pohybující planety na

¹⁹ Resp. tvoření.

figury, které se formují v druhé polovině synodického cyklu, je charakterizováno jako jedno z *překonávání* v *Antiochovi 10*. Pro působení rychleji se pohybující planety ve formujících se figurách první poloviny synodického cyklu není uvedena žádná zvláštní charakteristika; místo toho je *Antiochos 9.C* určen k separaci od těchto figur a popisuje stav rychle se pohybující planety jako jednu z *proudících vpřed*. Separace od figur ve druhé polovině synodického cyklu není pojmenována, ale *Schmidt* se domnívá, že její charakter lze odvodit z úvah, které patří k definici *transpozice* v *Antiochovi 8.A*. Totéž platí pro další výše uvedený neadresný scénář, formování figur v první polovině synodického cyklu.

Tyto definice zcela jasně ukazují, že na rozdíl od toho, co se dříve předpokládalo - totiž že jakákoli znaková²⁰ konfigurace planet by mohla být považována za aspekt -, byla helénistická doktrína aspektů, přinejmenším původně, ve skutečnosti založena na stupních.²¹ Tato doktrína aspektů se používá vždy, když jsou použity určité vizuální termíny, jako je *pohlízející na*. Důvodem, proč tato doktrína nebyla dosud rozpoznána, je to, že helenističtí astrologové implicitně identifikují figurální spojení („aspektová aplikace“) a vlastní aspekt. To lze vidět porovnáním odstavce 8 s odstavcem 11 a také zvážením odstavce 13. Figurální konjunkce je omezena na třístupňový rozsah aplikace (nebo orbis), a tedy i aspektový vztah.

Jistě, jiná terminologie související s vizuálním aktem se někdy použije, když jsou planety vzdálenější než tři stupně od přesné figury, alespoň u pozdějších autorů. Z určitého úhlu pohledu může planeta *pozorovat*, co se odehrává *kdekoli* ve znamení, do něhož může vrhat jeden ze svých sedmi paprsků (zavedeno v *Porfyriově* verzi *Antiocha 7*), a takové případy lze nazvat aspekty založené na znameních. V těchto případech je však použitý vizuální jazyk méně zintenzivněnou formou jednoho ze základních; řecká slovesa pro vidění. Takové použití patří do kontextu svědecké relace, pokud akt svědectví pro planetu předpokládá, že jedna planeta může vidět druhou a být „očitým svědkem“ jejích záležitostí. Vizuální akt obsažený

²⁰ Ve smyslu znamení.

²¹ Mírách.

v tomto kontextu svědectví je koncepčně odlišný od toho, který se týká vlastního aspektu, i když lze snadno pochopit, jak jemnost těchto rozdílů představuje recept na pozdější záměnu.

Astronomicky vzato je tedy vztah svědectví zahrnující, nežli vlastní aspektový vztah a obsahuje jej jako podtřídu. Koncepčně vzato však jde o víc než o prostý stupeň blízkosti konfigurace. Ve svědectví jedna planeta říká něco o druhé. V aspektu je jedna planeta ve skutečnosti *ve vztahu* s druhou. Je zajímavé, že existoval helénistický způsob řešení míry blízkosti nebo intimity aspektového vztahu, který nemá nic společného s blízkostí nebo těsností aspektu, jak nacházíme v definici *přilehlosti* v odstavci 11.

Kvůli identifikaci správného aspektu s figurální konjunkcí se také zdá, že planety na separující figuře nejsou ve vztahu aspektů. To neznamena, že takové figury nemají smysl, protože v odstavci 9 najdeme zajímavou definici *plynouce dále* z figurální konjunkce, kde je také naznačeno, že rozsah separace je stejný jako rozsah aplikace.

Nakonec existuje také zásadní rozdíl ve smyslu mezi aspektem a tím, co moderní astrologové nazývají „konjunkce“. To je patrné v odstavci 9, kde se spojení planet takovou fyzickou blízkostí nazývá *adherence*²² a opět je omezeno na třístupňový rozsah. Tento způsob planetárního spojení rozhodně není druhem aspektu. Je zajímavé poznamenat, že řecké slovo pro konjunkci původně obsahovalo to, co dnes nazýváme „aspektem“, zatímco to, co nyní nazýváme „konjunkcí“, bylo vhodněji označeno pojmem *adherence*. Související materiál z *Rhetoria* nám však říká, že v pozdějším helénském období se pojem konjunkce již v moderním smyslu přesouval ke spojení tělesnou blízkostí.

²² Může být také přeloženo jako „oddanost“.

Další zajímavosti týkající se konfigurace planety

Pokud jde o další hlavní body, odstavec 11 definuje situaci, v níž Luna běží v prázdnosti („prázdný běh Luny“). Tato definice nemá nic společného s časovým obdobím poté, co Luna vytvořila svůj poslední „aspekt“ ve znamení před vstupem do nového, jak by jej pojali moderní astrologové. Helenističtí astrologové říkají, že Luna běží v prázdnosti, když během následujících 30 *částí* („stupňů“) neprovede přesnou figurální konjunkci („aspekt“) nebo přesnou synodickou konjunkci. Na rozdíl od stavu moderny, je helénistický stav ve skutečnosti velmi vzácný.

Odstavec 12 definuje podmínku *uzavření* („*obléhání*“ ve středověké tradici), ke kterému dochází, když je planeta obklopena dvěma dalšími planetami, přičemž žádná jiná planeta nevloží jeden z jejích paprsků do intervalu. *Porfyriův* materiál přidává dva další druhy *uzavření*. První nastane, když paprsky dvou planet obsahují jinou planetu, s omezením, že tyto paprsky musí dopadnout do 7mi stupňů od uzavřené planety. Druhý je tvořen znamením a jeho obsahem paprsky dvou planet, z nichž jeden paprsek dopadá do znamení předcházejícího dotyčnému znamení a druhý dopadá do znamení následujícího za ním. Také je možné, aby jediná planeta takto uzavřela znamení tím, že jeden ze svých paprsků vrhne do předchozího znamení a druhý do znamení následujícího.

Odstavec 14 obsahuje velmi důležité tvrzení, že planety ve svých vlastních *vozech* - to znamená ve svých domovských domech, exaltacích nebo hranicích - jsou účinné, i když jsou spáleny pod paprsky Slunce. Toto je jediný text, ve kterém je tato podmínka plně explicitní. Je zásadní vzít tuto výjimku v úvahu při určování celkového stavu planety.

V bodě 16 je uvedeno, že za určitých podmínek se povýšený vládce daného bydliště podílí na práci vládce domu ve vztahu k záležitostem tohoto znamení. K takové účasti dochází, když jsou oba vládci ve znamení buď přítomni, nebo jej oba aspektují tím, že do něj vrhají jeden ze svých paprsků.²³ Kromě toho, i když se zdá, že vládce domu znamení má obvykle hlavní odpovědnost za záležitosti tohoto znamení, pokud není ani přítomný, ani aspektující, ale vládce exaltace je

²³ Důležitá záležitost, která smysl *hradeb* poněkud více rozšiřuje.

přítomen nebo má svůj aspekt, zdá se, že vládce exaltace možná bude muset převzít výhradní odpovědnost za účinky tohoto znamení.

Tato posloupnost končí přesným výčtem osmi podmínek *týrání* (neboli „*trápení*“) zjištěných v odstavci (18). 1) když je planeta *zasazena paprsky* dvou škůdců; 2) je-li *uzavřena* dvěma škůdci; 3) když je planeta zapojena do *přesné figurální nebo tělesné konjunkce* („aspekt“ nebo „konjunkce“) škůdcem; 4) když je planeta zapojena do *adherence* škůdcem; 5) když má planeta špatně umístěného škůdce tak, že ji *překonává*; 6) když je planeta v opozici se špatně umístěným škůdcem; 7) když se planeta nachází v *domicilu* špatně umístěného škůdce; 8) když je planeta sama špatně umístěna v *padajícím znamení* (tj. v šestém nebo dvanáctém „domě s celým znamením“). Naznačuje se, že existují odpovídající podmínky toho, co bychom mohli nazvat *bonifikací* dobrodějů.

Je pravděpodobné, že tři druhy *nosičů kopí* vyjmenované v odstavci 17 jsou určeny k citování podmínek, které chrání planetu před určitými druhy špatného zacházení.

Další důležité doktríny

V tomto svazku jsou některé další zvláštní poznámky.

V odstavci 1 *Antiochova Souhrnu* a souvisejícím materiálu z *Porfyria* najdeme argument pro rozdělení planet na denní a noční sekty na základě frekvence, s jakou je daná planeta pod paprsky Slunce spolu s počtem „figur“, které planeta vytváří ve vztahu ke Slunci.

Pak je zde zajímavé pozorování, nalezené ve výňatku z *Porfyria* souvisejícího s odstavcem 2, že znamení exaltací denních planet jsou trigonální („v trigonu“) k jednomu z jejich domicilů, zatímco noční planety jsou hexagonální („v

sextilu“) k jednomu z jejich vlastních domicilů. Tento vzorec (a jeho soulad s doktrínou sekt) ztěžuje uvěřit, že exaltační znamení měla samostatný babylonský původ a byla jednoduše začleněna do helénistického systému.

Také v odstavci 2 jsou čtyři *trigony* („triplicity“) tím, co se záhadně spojovalo „kosmicky“ se čtyřmi větry. V materiálu pocházejícím z *Antiocha* nejsou nikde spojeny se čtyřmi elementy,²⁴ ačkoli tato asociace je plně zavedena v době *Rhetoria*, což vyvolává otázku, kdy a proč později přišly ke korelaci s elementy. Rovněž zde není žádná zmínka o trojici planetárních vládců každého ze čtyř triplicit, jak bylo zjištěno v pozdější tradici. Místo toho najdeme v odstavci 5 odkaz na *spojení domicilních vládců* daného znamení. Toto jsou vládci znamení dvou znamení trigonálních („v trigonu“) k danému znamení. Mohl by nám tento koncept poskytnout princip odvození vládců triplicit jako takových, jako v pozdější tradici?

Odstavce 24 a 25 poskytují stručné vysvětlení významů přiřazených každému z topických míst („domů“). Z textu je zřejmé, že zde jsou míněny „domy“ s celým znamením. Zajímavé je, že existují dva různé systémy. První je systém s dvanácti tématy, ve kterém je každému z dvanácti míst přiřazen význam. Druhým je systém s osmi tématy,²⁵ ve kterém je použito pouze prvních osm míst. Pouze v systému s osmi tématy najdeme jakoukoli korelaci s členy rodiny zrozence. Je rozumné předpokládat, že každý z těchto dvou systémů má své vlastní důvody, které je třeba prozkoumat v budoucích svazcích. Seznamy významů nalezené v pozdějších helénistických textech jsou evidentně záměnou významů těchto dvou různých systémů.

V odstavci 27 a souvisejícím materiálu od našich dalších autorů je podivné *chronologické* uspořádání dvanácti míst (domy celoznakové). Zní to takto: 12, 1, 2, 9, 10, 11, 6, 7, 8, 3, 4, 5. V tomto uspořádání postupuje věk člověka od mládí přes dospělost po stáří až po smrt podle čtyř úhlů začínající od ascendentu. Tyto věky jsou pak jemněji vyjádřeny podle pořadí proti směru hodinových ručiček, ve kterém například 9. znamení souvisí s životem dotyčného před dosažením

²⁴ Živly.

²⁵ Oktatopos.

dospělosti, 10. znamení s dospělostí samotnou a 11. znamení s obdobím po dospělosti. Toto uspořádání naznačuje, že přirozené seskupení míst se všemi znameními je do trojic skládajících se z úhlového znamení a jeho dvou doprovodných znamení, spíše nežli z úhlu, následujícího a dalšího kadentního znamení. *Schmidt* nazval tato helénistická seskupení míst *úhlovými trojicemi*.

V odstavci 29 (doplněno odpovídajícími texty *Porfyria*) se také dozvídáme, že existují dva hlavní vládci narození, každý s různými rolemi. V každém narození je vládce domu přirovnávaný k rejdaři²⁶ nebo jeho zástupci; zřejmě je to planeta, která má autoritu nad užíváním a určením života zrozence. Existuje také vládce každého narození - přirovnávaný ke kapitánovi lodi; podle metafory je to planeta, která musí mít autoritu nad skutečným chodem života.

A konečně, otázka tropických versus siderických zvěrokruhů zvedá hlavu v pasáži nalezené v *Souhrnu Thrasylla*, kde je uvedeno, že *Thrasyllus* dal spíše jarní bod na 10. stupeň znamení, nežli na první, jak někteří evidentně udělali. Jedná se o jeden z mála textů v celém korpusu před *Ptolemaiem*, jež naznačuje i vědomí této problematiky, natož aby se o ní přímo zmiňoval. Důsledky tohoto jevu jsou stále daleko zřetelné, protože oba zvěrokruhy byly v tomto období téměř shodné.²⁷

Provenience nauk ošetřených Antiochem

Texty v tomto svazku nám také umožňují zahájit sledování základních konceptů a technik helénistické astrologie ke třem jejím domnělým legendárním zakladatelům: *Hermes Trismegistus*, *král Nechepso a Petosiris*, *velekněz*. Odstavec 19 se zabývá místy v systému „domů celých znamení“, jež využívá planeta k výkonu své činnosti. Uváděny jsou dva režimy. První je přičítán *Hermovi* (jak uvádí *Timaeus*). Druhé schéma je výslovně přičítáno *Nechepsovi*. Tato pasáž také naznačuje, že *Hermes* je zodpovědný za zavedení standardního technického jazyka *marker hodiny*,²⁸ *střed nebes*,²⁹ *zapadající místo*³⁰ a

²⁶ Resp. k majiteli lodi.

²⁷ Tím jsou poměrně nabourávány představy o tropické astrologii v helénské praxi.

²⁸ Ascendent.

*anti-vrchol*³¹ - pro čtyři „úhly“ moderní astrologie, a také pojmy *pivot*,³² *sledující pivot*³³ a *pokles* pro úhlové, následné a kadentní „domy“.

V odstavci 21 (podle verze v *Porfyriovi*) se odkazuje na způsob, jakým *Petosiris* spojil nativní horoskop s koncepčním horoskopem.³⁴

Z odstavce 27 vidíme, že *Hermes Trismegistus* uvedl *loty* („části“) Šťěstí³⁵ a dost možná i soubor dalších lotů, které se týkají členů rodiny.

Ve třetím odstavci *II. knihy Antiochova Souhrnu* je výslovně uvedeno, že *Nechepso* a *Petosiris* zacházeli se dvěma primárními vládnoucími planetami narození, pánem domu a vládcem.

A konečně, z *Thrasylova Souhrnu* se dozvídáme, že *Hermes Trismegistos* také přiřazoval témata nebo významy každému z dvanácti míst („domů“) v systému celých znamení. Některá z těchto přiřazení se nesporně liší od přiřazení v pozdějších textech. Později bude *Schmidt* tvrdit, že tyto úkoly jsou prováděny v kontextu esoterické helénistické doktríny spojené s podivným chronologickým uspořádáním dvanácti výše uvedených míst.

²⁹ MC.

³⁰ DSC.

³¹ IC.

³² Čep, tzn. roh.

³³ Následný dům.

³⁴ Početí.

³⁵ Moderně tedy „body“.

První výčet helénistické astrologie jako systému

V tomto výběru textů získáváme první nářky na systematický charakter helénistické astrologie. Jak uvidíme v pravý čas, velké množství jejích technik drží pohromadě základní *námořní paradigma*. Odstavec 24 nás informuje, že vzestupnému znamení se říkalo „kormidlo života“. Nyní, pokud je první dům se všemi znamení tam, kde je kormidlo lodi (umístěné v řeckých lodích na zádi), přirozeně nás to vede k otázce, zda příd' této lodi souvisí se sedmým domem. Zde jen okrajově *Schmidt* poznamenává, že v ikonografii řeckého světa používaného na mincích a jiných žetonech byla Štěstěna zobrazena jako krácející po příd' lodi. Odstavec 26 odkazuje na Štěstí a Část Štěstí, ačkoli tento krátký odstavec pro nás ještě nečiní souvislost, o níž se *Schmidt* zmiňuje. Kromě toho, jak uvedl výše, odstavec 29 přirovnává domicilního vládce narození k majiteli lodi a pána narození ke kormidelníkovi „lodi“, což bychom moderně nazvali „kapitánem“.

Vidíme také, jak se začínají objevovat obrysy systematického uspořádání základních konceptů, které se vztahují k celkovému určení planetárních podmínek. Odstavec 14 spojuje shluk konceptů, které souvisejí se zdatností nebo schopností planety podnikat. Jsou to: 1) *být pivotní*, což znamená být na úhlovém místě (nebo „domě“) v systému celého znamení; 2) *schopnost objevení se*, což znamená, že planeta je v přímém pohybu a ne do 15ti stupňů od Slunce; 3) *dívání se na Lunu* nebo ji „aspektovat“; 4) *být ve svém vlastním voze*, což znamená být ve svém vlastním domicilu, povýšení nebo hranici. Toto seskupení pojmů bude zmiňovat nebo předpokládat prakticky každý helénistický autor, se kterým se setkáme.

To, co zde vidíme, je, že planety je třeba zkoumat ve vztahu ke třem hlavním referenčním systémům: horizont, Světla a zvěrokruh, představující pozemskou říši, planetární říši a zodiakální říši.

Něco podobného vidíme v definici špatného zacházení (*týrání*) v odstavci [18], kde horizontálním konceptem přispívajícím ke špatnému zacházení je situace, kdy je planeta na jednom ze dvou špatně padajících míst, planetární oblast

je reprezentována planetami v určitých vzájemných vztazích, a zodiakálním konceptem je situace, kdy vládce domu obsahující jinou planetu je špatně umístěný škůdce.³⁶

Zdrojové texty

Jak řekl výše *Schmidt*, tři hlavní zdroje nám umožňují přístup k obsahu ztraceného *Antiochova* originálu.

Souhrn Antiocha

Souhrn Antiocha pravděpodobně zachovává původní pořadí a organizaci ztraceného originálu a musí sloužit jako náš kontrolní text. Originál evidentně podal ucelenou a dobře uspořádanou expozici základních pojmů helénistické astrologie. Řecké *Shrnutí* je však místy docela chaotické a ukazuje důkazy o tom, že bylo kopírováno diktátem.

Zdá se, že jediný dochovaný rukopis tohoto souhrnu je rozdělen do dvou knih. První kniha má název: *Shrnutí první knihy úvodních věcí Antiocha*. Náhle končí uprostřed důležité definice a okamžitě bez přerušení pokračuje shrnutím druhé knihy. Textař nebo čtenář napsal slova na okraj druhé, kde začíná toto shrnutí. Soudobý textový editor vzal tento komentář v tom smyslu, že se jedná o shrnutí druhé knihy *Úvodních věcí Antiocha*. *Schmidt* je nakloněn, že tomu tak skutečně je, i když stále existují určité pochybnosti. Styl shrnutí se v tomto bodě mění a stává se zkráceným; originál však jasně obsahoval několik velmi důležitých materiálů.

Porfyriova Antologie

Výňatky připisované novoplatonickému filozofovi *Porfyriovi* (kolem roku 275 n. l.) pocházejí z astrologického pojednání, které má být úvodem do *Ptolemaiova Tetralibru*, s výslovným účelem objasnit terminologii, již *Ptolemaios*

³⁶ Je prakticky dispozitorem.

ponechává nedefinovanou.³⁷ Tato relativně neuspořádaná sbírka může obsahovat určitý materiál získaný z komentáře k *Ptolemaiovu Tetralibru*, o němž je známo, že jej napsal *Porfyrios*, avšak v současné podobě se jedná o heterogenní sortiment kapitol odvozených od několika různých autorů a ukazuje důkazy o dalších přírůstcích a přepracováních více než jedné pozdější redakce. Podstatná část tohoto sborníku však jasně souvisí s materiálem, kterému se věnuje *Souhrn Antiocha*, a právě tyto kapitoly jsou do tohoto svazku zahrnuty. Zbytek *Porfyriovy Antologie* bude podle potřeby přeložen do pozdějších svazků *TARES*.

Porfyriovy verze *Antiochových* definic jsou často téměř totožné s verzemi zachovanými v byzantském souhrnu, často však existují jemné, avšak významné rozdíly, zejména v těch definicích, které obsahují nejvíce gramatické dvojznačnosti v *Shrnutí Antiocha*. Zdá se pravděpodobné, že sám *Porfyrios* zjistil, že některé z nich jsou v originále nejasné, a vzal na sebe, že je trochu přepíše podle svého vlastního chápání jejich významu. Nemůžeme tedy předpokládat, že jeho edice jsou vždy věrné původním významům, a pokud ho chceme použít k objasnění původních definic, musíme postupovat opatrně. *Porfyriovo* dílo také obsahuje slušné množství rozpracování, které nebylo nalezeno v *Shrnutí Antiocha*. Může se - v některých případech - spíše jednat o *Porfyriův* vlastní komentář, nežli o autentický text od *Antiocha*. Často je těžké se rozhodnout.

Jako doplněk k *Porfyriovi* zahrnul *Schmidt* několik kapitol z *Héfaistióna Thébského*,³⁸ jednoho z našich hlavních autorů, jehož práce vyjdou v celém rozsahu později v *TARES*. Některé z jeho definic se zdají být odvozeny přímo z

³⁷ „Vzhledem k tomu, že Ptolemaios zacházel s vlastnostmi komplexní vědy o nebeských tělech a družích astrologických vlivů, které z ní přirozeně vyplývaly, vykazoval vskutku nejasný způsob řeči - kvůli používání zastaralých slov -, zamýšlím - z nutnosti - v zájmu čirosti předem definovat pojmy, které přispívají k dosažení této [vědy]. V této (současné) práci je správné projít věci, které Ptolemaios na určitých místech zřetelně uvedl - pokud mají zřejmé (jasné) vysvětlení -, ale zdá se nám dobré prezentovat ty věci, které jsou stručné a zároveň ne úplně jasně vyjádřené, a uvádět je zcela jasně a obvyklým a hodným způsobem. A tak se - například - zmiňují svědectví, doprovod, převaha a nadvláda, a věci, které zahrneme níže; což, pokud to nebude absolutně vysvětleno, vyvolá nové otázky pro toho, kdo vstupuje do přístupů k prognózám. Proto - stručně i jasně - po vzoru našich předchůdců předkládáme tento příhodný úvod, který by měl být snadno pochopitelný těmi, kdo v těchto věcech nejsou zasvěceni.“

Můj vlastní překlad I. kapitoly *Holdenovy* práce.

³⁸ Mám přeloženy dvě knihy, ke třetí knize jsem se prozatím nedostal.

Porfyrových vlastních úryvků ze ztraceného *Antiochova* originálu, a proto nejsou nezávislým svědectvím původních definic, ačkoli jako rané svědectví obsahu původního *Porfyriova* textu v některých případech pomáhají v důležitých otázkách.

Rhetoriová Vysvětlení

Třetí sada výňatků z našeho ztraceného zdrojového textu pochází ze sbírky s názvem *Vysvětlení a popis celého astronomického umění z Antiochových pokladů*. Jedna rukopisná verze této sbírky ji spojuje s astrologem jménem *Rhetorius*, který žil až v 7. století n. l., ačkoli ostatní verze nikoli. Tato konkrétní verze nese název *Rhetoriová expozice a vysvětlení výše zmíněných dvanácti znamení a dalších a odlišných záležitostí z Antiochových pokladů*.

Název nám říká, že *Rhetoriová Vysvětlení* byla zamýšlena jako vysvětlující práce; *Antiochovi* bylo zjevně těžké porozumět už tehdy. Protože tato sbírka měla sloužit jako objasnění materiálu v *Antiochovi*, měli bychom očekávat, že bude obsahovat více parafrázování a přepisování původních definic, nežli *Porfyriova Antologie*, a ve skutečnosti tomu tak je.

Některé rukopisy *Rhetoriových Vysvětlení* se stejným názvem *Vysvětlení a popis celého astronomického umění z Antiochových pokladů* obsahují druhou část. Tato druhá část obsahuje sled témat, který zhruba odpovídá věcem zmíněným ve druhé části druhé knihy *Antiochova Shrnutí*. Značně podobnou sekvenci témat však nalezneme v *Souhrnu Thrasylla* a mnoha dalších autorech, takže to těžko dokazuje, že zdrojem byla předpokládaná druhá kniha *Antiochových Úvodních záležitostí*.

Pro účely tohoto svazku zahrnul *Schmidt* pouze ty kapitoly *Rhetoriových Vysvětlení*, které se vztahují k definicím v *I. knize Antiochova Shrnutí*, stejně jako několik dalších kapitol, které zmírňují překvapivou absenci určitých konceptů v úvodní části *Záležitostí*.

Každý, kdo se chce dozvědět více o zamotaných vzájemných souvislostech mezi pracemi *Antiocha*, *Porfyria* a *Rhetoria*, pokud jde o historii rukopisu, by si měl přečíst článek v časopise *Davidu Pingreeho*: „*Od Alexandrie po Bagdád do Byzance: Přenos astrologie*“.³⁹ Tento článek také silně argumentuje o důležitosti *Rhetoriových Vysvětlení* při přenosu helénistické astrologické doktríny do arabského světa. *Schmidtův* kompletní překlad této *Rhetoriovy* náleží mezi poslední plánované svazky *TARES*.

Rhetoriový Planety

Existuje další pojednání přisuzované *Rhetoriově*, které podle názoru *Schmidta* obsahuje také trochu materiálu, který mohl být odvozen z originálu předpokládané druhé knihy ztraceného *Antiochova* originálu. Toto je pojednání o planetách upravené v *CCAG 7*;⁴⁰ 213-224. Zahrnul pouze ty části, které vymezují každou z pěti planet jako vládce domu narození. Je nakloněn tomu, že tato vymezení souvisí s třetí částí druhé knihy úvodních *Záležitostí*. Také se mu zdá velmi pravděpodobné, že anonymní pojednání o planetách, které obsahuje vymezení planetárních konfigurací, alespoň tematicky souvisí se čtvrtou a poslední částí druhé knihy úvodních *Záležitostí*. Tento text je upraven v *CCAG 2*; 159–180 (a nověji *David Pingree*, jako dodatek I svého vydání *Antologie Vettia Valense*). Jelikož však existují i tři další verze téhož materiálu, odložil *Schmidt* vydání tohoto textu na pozdější svazek *TARES*.

Serapiónovy Definice

Další a nezávislá sbírka astrologických definic se připisuje ranému astrologovi jménem *Serapión Alexandrijský*, který pravděpodobně žil v 1. století př. n. l. Zvláštní název tohoto textu je *Názvy figur převzatých hvězdami*. Hodně jsme toho zahrnuli do tohoto svazku, abychom poskytli určitou míru toho, jak komplexní byly úvodní *Záležitosti Antiocha* a nakolik

³⁹ From Alexandria to Baghdad to Byzantium : The Transmission of Astrology", International Journal of the Classical Tradition Vol. 8, No. 1, 2001, S. 3-37.

⁴⁰ Catalogus Codicum Astrologorum Graecorum. Studnice velkých tajemství, která na své odhalení čekají.

reprezentativní pro ranou tradici. *Serapíón* je nejlépe známý svou prací ve elekční astrologii a několik fragmentů jeho příspěvků k tomuto tématu přežilo. Je těžké říci, kolik ze sbírky, která se nás zde týká, pochází přímo od *Serapíóna*, ačkoli některá archaicky znějící slova a příležitostný poetický termín tvrdí, že značný počet záznamů pochází z raného období helénistické astrologie. Sled definic je docela neuspořádaný a nezdá se, že by byl uspořádán podle jakéhokoli principu. Ne všechny položky jsou definice. Několik z nich jsou procedurální prohlášení, a ta si také najdou své místo v pozdějších svazcích *TARES*.

Thrasyllův Souhrn

Do tohoto svazku *Schmidt* také zahrnul svůj překlad byzantského shrnutí ztraceného díla slavného římského astrologa *Thrasylla* s tajemným názvem *Tabulka Herkulovi*. *Thrasyllus* byl astrologem římského císaře *Tiberia*. Jediný rukopis tohoto shrnutí obsahuje řadu zajímavých poznámek. *Schmidt* to sem zahrnul za účelem přímého srovnání s *Antiochovým Souhrnem*. Zdá se, že tato dvě ztracená díla byla v mnoha ohledech podobná a domnívá se, že představují stejnou vrstvu helénistické astrologické doktríny.

Antigonovy Příklady horoskopů

Nakonec také *Schmidt* připojil tři příklady interpretace horoskopů z kompilace provedené *Antigonem Nikájským*, aby ilustroval, jak se ti, kteří pracují v tradici *Nechepsa* a *Petosirída*, skutečně přiblížili k nativitám - jak uvádí *Héfaistión z Théb*. Prvním z nich je narození císaře *Hadriána*, což nám dává přibližnou představu o nejranějším možném datu jeho kompilace. Čtenář zjistí, že *Antigonos* se tak či onak dovolával většiny konceptů definovaných *Antiochem*, takže můžeme předpokládat, že tyto koncepty a techniky byly připraveny předávat v sadě nástrojů raných helénských astrologů.

Uspořádání textů v tomto svazku

Výše uvedené texty uspořádal *Schmidt* následovně. První v pořadí umístil holý překlad *Souhrnu Antiochova* bez anotace či komentáře, aby čtenář získal nepřerušovaný a synoptický přehled o tomto kontrolním textu a ocenil jeho vlastní soudržnost a logiku výkladu. Ačkoli je v textu v jeho současné podobě několik obsahových chyb, jak lze snadno vidět ve srovnání s našimi ostatními zdroji, neopravil to, mimo toho, že vyplnil nějaké mezery a přidal pár uklouznutí, která jsou dle jeho názoru jednoduchými písařskými chybami. Dále tento text rozdělil podle jeho samostatných definic a porovnal je s nimi souvisejícími verzemi *Porfyria*, *Héfaistóna* a *Rhetoria* pro účely srovnání a komentářů a případně uvedl definice ze *Serapióna*. Do samotných interních komentářů občas vložil několik doplňujících definic od *Rhetoria*, *Serapióna* nebo jiných. K této ústřední části připojil shrnutí *Tabulky Thrasyillovy*, jehož originál byl zjevně svým způsobem obsahově podobný ztracenému *Antiochovu* originálu, jako jakési opakování obsahu *Úvodních věcí Antiochových*. Na závěr uvedl tři příklady z *Antigona*, které ilustrují, kolik konceptů a technik diskutovaných v *Antiochově* materiálu bylo použito v tradici *Nechepsa* a *Petosirída*. Právě skrze srovnání a srovnání tohoto druhu máme nejlepší šanci na obnovení obsahu ztraceného originálu.

Autorství a datum ztraceného originálu

Schmidt nevidí žádný vážný důvod pochybovat o tom, že muž jménem *Antiochos* byl autorem ztraceného díla, které bylo zdrojem byzantského shrnutí a výňatků z *Porfyriovy Antologie* a *Rhetoriových Vysvětlení*. *Antiochos* je výslovně jmenován v názvu *Souhrnu* a v názvu *Rhetoriových Vysvětlení*.

*Cumont*⁴¹ jako první provedl předběžnou identifikaci *Antiocha* s *Antiochem* z *Askalonu*, zakladatelem středního platonismu a učitelem *Cicera*; v tomto ohledu ho následovalo několik dalších vědců. Tato zajímavá domněnka by postavila autora *Úvodních věcí* do 1. století př. n. l.

Schmidt nepovažuje *Cumontovy* vlastní argumenty pro toto tvrzení za zvlášť přesvědčivé. Způsob, jakým je geometrická dimenze zavedena do nauky o planetární konfiguraci - nejprve v *Antiochovi* 7 a poté dále rozvíjena v celé řadě definic - má pro něj rozhodně platonický kruh. Je to, jako by úmyslné činy spojené s převzetím figur planetami vyžadovaly šíři a hloubku duše. Existuje také nápadné použití emanačního jazyka (*aporroia*) v jednom způsobu separace od figury (*Antiochos* 9.C.), jazyk, který se stane ústředním později v novoplatonické tradici. A pak je tu skutečnost, že když *Héfaistión* z *Théb* v *II. knize, I. kapitole*, pojednává o pohledu *Antiocha* zabývajícího se určováním místa Luny při početí (*Antiochos* 20), nazývá ho Atéňanem. K těmto spekulacím se vrátí *Schmidt* při jiné příležitosti.

Ať je to jakkoli, je rozumný předpoklad, že náš *Antiochos* byl buď docela blízko zakladatelům, nebo alespoň čerpal přímo z raných zdrojů. V *Souhrnu Antiocha* jsou výslovně citováni pouze první astrologové *Nechepso*, *Petosiris*, *Hermes Trismegistos* a *Timaeus*. Je lákavé předpokládat, že mnoho *Antiochových* definic (zejména definic v odstavcích 6 - (18)) pochází přímo z jiné ztracené knihy definic, o níž je známo, že ji složil *Petosiris*, avšak naneštěstí neexistuje způsob, jak to potvrdit - je také dobrým interním důkazem, který předpokládá, že na *Úvodní záležitosti* neměli vliv *Valens* nebo *Ptolemaios* (oba žili ve 2. století), nebo dokonce *Dorotheus* (který psal již v 1. století n. l.). Navíc *Antiochova* kniha byla obsahově velmi podobná *Tabulce Thrasylla* (jež zemřel v roce 36 n. l., a byl astrologem císaře *Tiberia*).

Jediným podstatným důvodem pro přiřazení pozdějšího data *Antiochovi* jsou implicitní nebo explicitní odkazy na *Dorothea*, *Valense* a *Ptolemaia* ve druhé polovině *Rhetoriových Vysvětlení*, které lze kvůli obecnému názvu celého díla také chápat jako z *Pokladů Antiocha*. V první polovině *Rhetoriových Vysvětlení* je však nějaký materiál, který je rovněž odvozen

⁴¹ Antiochus d'Athenes et Porphyren, *Annuaire de l'Institut de filologie et d'histoire orientale* 2, 1934, S. 135-156.

od *Dorothea*, *Ptolemaia* a dokonce *Pavla Alexandrijského*, a žádný z těchto materiálů nelze korelovat s *Antiochovým Souhrnem*. A jak již *Schmidt* uvedl výše, souvislost mezi shrnutím předpokládané druhé knihy *Úvodních záležitostí* a druhou polovinou *Rhetoriových Vysvětlení* je příliš nejasná na to, aby mohla určit přímou závislost této knihy na *Antiochovi*.

Díla Antiocha

Schmidt zpochybňuje běžně přijímaný vědecký názor, že *Antiochos* napsal dvě díla: *Úvodní záležitosti* a *Poklady*. Jediným zdrojem myšlenky, že *Antiochos* také napsal dílo s názvem *Poklady*, je název *Rhetoriových Vysvětlení* zmíněných výše. Velká část materiálu v první části *Rhetoriových Vysvětlení* se však přímo vztahuje k definicím obsaženým v první knize *Antiochova Shrnutí*, která spadá pod název *Úvodních záležitostí*.

Má smysl, že by *Antiochos* napsal dvě různá úvodní díla?

Jak již *Schmidt* řekl, první část *Rhetoriových Vysvětlení* obsahuje mnoho definic, které téměř jistě pocházejí z první knihy *Úvodních záležitostí*. Jakékoli rozdíly ve formulacích definic v *Rhetoriově* a v *Souhrnu Antiocha* lze snadno vysvětlit vysvětlujícím a výkladovým účelem *Rhetoriových Vysvětlení*, jak je uvedeno v názvu.

Pravděpodobnější se *Schmidtovi* zdá, že *Antiochos* napsal jediné úvodní dílo, které představuje alespoň první kniha *Shrnutí*, možná druhá. Mohlo by se to nazvat *Úvodní záležitosti*, v takovém případě by titulní slovo *Poklady* mohlo jednoduše popisovat, jak cenný *Rhetorius* považoval obsah knihy. Na druhou stranu se to mohlo původně jmenovat *Poklady* (což by mohlo naznačovat, že to bylo samo o sobě kompilací), v takovém případě mohli kompilátor nebo pozdější opisovač dát obecný název *Úvodní záležitosti* v neznalosti jeho pravého názvu.

Stále existuje několik dalších děl přisuzovaných *Antiochovi*. Nemají žádnou zjevnou souvislost s *Úvodními záležitostmi*; ve skutečnosti nemůžeme ani dospět k závěru, že jsou od stejného autora bez dalších důkazů. V pravý čas

zveřejníme překlady těchto děl. Existuje také několik odkazů na *Antiocha* od pozdějších autorů, zejména *Héfaistión Thébský* a *Firmicus Maternus*, avšak s výjimkou výše zmíněné pasáže v *Héfaistiónovi*, týkající se určení místa Luny při početí.

Obecná strategie pro obnovení původního textu definic

Na úvod dovoluť říci *Schmidtovi*, že žádný z našich tří hlavních textů není v tak dokonalém stavu, aby nám umožnil získat přesnou hodnotu celkového obsahu ztraceného *Antiochova* originálu. Kdyby se dochoval jen jeden z těchto textů, jeho cíl by byl prakticky nemožný. Teprve využitím každého z nich k nápravě chyb a opomenutí ostatních se obnovení původní doktríny stává reálnou možností.

Při použití *Antiochova Souhrnu* jako ovládacího prvku z větší části *Schmidt* do tohoto svazku zahrnul pouze ty definice v *Porfyriově Antologii* a *Rhetoriově*, které, jak se zdá, mají koreláty v první knize *Shrnutí*.

Mnoho z definic v *Porfyriově Antologii* a / nebo *Rhetoriových Vysvětlení* lze jistě a přímo korelovat s definicemi nalezenými v první knize *Antiochova Shrnutí*, zejména s těmi, které se týkají různých režimů planetární konfigurace. Tato korelace je o to oprávněnější, když se rozšířené podмноžiny definic v *Porfyriovi* a *Rhetoriově* vyskytují ve stejném pořadí jako v *Souhrnu*, což je často případ *Porfyria* a poněkud méně v *Rhetoriově*.

Některé z dalších definic v *Porfyriovi* a / nebo *Rhetoriově* se zabývají stejným předmětem jako položky v *Souhrnu Antiocha*, avšak text *Souhrnu* je příliš zkrácen, aby bylo možné bezpečně dojít k závěru, že verze *Porfyria* a / nebo *Rhetoria* jsou čerpány ze ztracených původních originálů, pokud k nim nedojde ve stejném relativním pořadí jako v *Souhrnu*.

Schmidt se domnívá tvrzení (což podporují interní důkazy), že výňatky ze ztraceného originálu v *Porfyriově Antologii* a *Rhetoriových Vysvětlení* byly vytvořeny nezávisle autory těchto textů. Skutečně existují některé kapitoly v *Porfyriovi*,

které byly vloženy později od *Rhetoria*, ale ty se netýkají žádného materiálu, který by mohl být korelován s *Antiochovým Souhrnem*.

Při pokusu o obnovení původní podoby dané definice je třeba mít na paměti, že výslovným záměrem *Rhetoriov*a textu je vysvětlit nebo objasnit původní text, což odpovídá skutečnosti, že *Rhetorius* často parafrázuje originál, jak to může být viděno v řadě případů, kdy jsou *Porfyrios* a *Antiochův Souhrn* téměř totožné. Sumarista samozřejmě často omezuje nebo zkracuje původní text. V několika případech můžeme na základě srovnání s dalšími dvěma texty vidět, že sumarista mírně pozměnil znění definice, aby odstranil gramatickou nejednoznačnost, a nikoli vždy správně. *Schmidt* se také domnívá, že text *Porfyriův* častěji zachovává originál, i když má podezření, že jej občas trochu zesiluje s větší názorností. Definice nalezené v *Porfyriově Antologii* jsou z větší části také složeny ze sofistikovanější řečtiny než ostatní dva texty, takže když jsou obsahově v blízké shodě s ostatními dvěma, považuje je za bližší původní formulaci.

Obecně lze říci, že *Schmidt* použil následující principy obnovení původních definic porovnáním našich tří textů: 1.) Pokud jsou všechny tři texty v obsahové shodě, můžeme předpokládat, že máme původní definici. 2.) Existuje několik případů, kdy dva z textů souhlasí, ale třetí se liší. Častěji se stává, že *Porfyrios* a sumarista souhlasí, zatímco *Rhetorius* se liší. V takovém případě obvykle upřednostňuje dva, kteří souhlasí, zvláště pokud ve třetím existuje variace rukopisu, která podporuje nebo navrhuje výklad v dalších dvou. 3.) Velmi zřídka jsou všechny tři texty v určitém významném ohledu neshodné. V takovém případě lze problém vyřešit pouze nejprve pochopením toho, co měla definice znamenat.

Když je však vše řečeno a hotovo, nemůžeme předpokládat, že naši tři autoři sami vždy chápali danou definici ve ztraceném originálu. To, že jim někdy unikl smysl, je zřejmé v případech, kdy si různé verze ve skutečnosti odporují, protože nejméně dva z autorů se tedy musí mýlit. Jejich nepochopení lze vidět prostřednictvím jemného navrtávání, které tito tři zřejmě udělali s (pravděpodobně) původní podobou některých definic. Dále to lze také odvodit z některých

doplňkových definic nalezených v *Rhetoriov*; tyto odhalují, že se někdy musel uchýlit k zoufalým opatřením, aby vykompenzoval některé ze svých nepochopených postavení originálu.

S pokračováním tradice se situace jen zhoršuje. Je zřejmé, že *Héfaistión* měl občas potíže interpretovat *Porfyriovy* verze definic a musel se při úpravě svých formulací uchýlit k několika svým zoufalým opatřením. Několik shrnutí *Rhetoriov* vlastní kompilace si často odporuje. A konečně, četní opisovatelé všech těchto rukopisů s nimi často měli potíže, o čemž svědčí velké množství variací rukopisů na klíčových místech.

Když budou studovány tímto způsobem, některé doktríny obsažené v definicích pozdější tradice lze stěží považovat za kanonické. Nejsou ani produkty čerstvého astrologického myšlení ani výsledkem poznatků získaných astrologickou praxí. Jsou to prostě odchylky od tradice způsobené nedorozuměním nebo nesprávnou interpretací psaných textů. Nelze jim tedy dát stejnou autoritu při obnově původního helénistického systému.

Tím je však o to důležitější tyto chyby sledovat a označovat. Tudiž; nastanou chvíle, kdy bude nutné přeložit nějakou autorskou formulaci dané definice podle toho, jak sám (autor) pochopil originál, i když jde o nedorozumění. Teprve potom budeme schopni udržet tradici neporušenou a začít oddělovat zrna od plev.

Zvláštní problémy překladu a interpretace

Interpretaci těchto definic však stojí mnohem vážnější překážka. Poté, co *Schmidt* na nich strávil několik let, nemůže si pomoci, avšak dospěl k závěru, že původní formulace mnoha z nich byla záměrně záhadná.

To znamená, že překladatel těchto textů se potýká se zvláštním problémem: Znalost řeckého jazyka často nestačí k zajištění správného překladu. Filologická analýza může dovést překladatele jen potud. Podrobná znalost rukopisné historie a přenosu astrologické doktríny také nestačí.

Nová strategie je velmi důležitá. To však znamená, že musíme dospět k určitému předchozímu pochopení kompozičních zásad použitých ve ztraceném originálu

Některé z těchto principů nemají nic společného se šifrováním, ale byly to standardní konvence složení, které však soudobému čtenáři mohou být neznámé. Například nedefinované pojmy zakotvené v definici jiného pojmu a nezbytné pro jeho pochopení jsou obvykle definovány později, nežli dříve, jak je tomu v moderní definiční praxi. Úplný protokol pro studium každé z planet z nějakého astrologického hlediska (jako jsou planety ve vzájemné konfiguraci) není obvykle stanoven předem, a poté je systematicky aplikován na každou instanci. Místo toho je celý protokol rozdělen a distribuován mezi různé instance; lze ji znovu sestavit pouze prostudováním každé jednotlivé instance. Tyto nástroje jsou přinejmenším ekonomickým způsobem psaní, i když se kousky úplného protokolu někdy mohou objevit na těch nejpodivnějších místech, *Schmidt* se domnívá, že někdy bylo také používáno ke skrytí některých podrobností úplné doktríny před všemi, kromě nejpozornějších čtenářů.⁴²

Následuje několik skutečných šifrovacích nástrojů, jež se podařily *Schmidtovi* identifikovat v *Souhrnu Antiocha*.

Vzájemně závislé definice

Překlenovací nástroje použité v tomto textu lze nazvat „principem vzájemně závislé definice“. Na rozdíl od definic v textu, jako jsou *Euklidovy* prvky, nebyly definice v *Antiochově* originálu zcela nezávislé a soběstačné, jednotlivě, především v rozšířené posloupnosti zabývající se různými režimy planetární konfigurace. Vzájemná závislost se často projevuje v určité významné gramatické nejednoznačnosti, kterou nelze vyřešit izolováním každé definice. Jindy lze nejistotu ohledně rozsahu použití nějakého konceptu vyřešit pouze odkazem na jiné definice. Existují další problémy, které nás nutí studovat definice také v jejich vzájemné závislosti.

⁴² V tom je kus velké pravdy, kdy jsou záměrně uváděny doktríny stále více a více nejasným jazykem.

Tento typ definice ve skutečnosti kritizoval *Aristoteles*, který jako příklad uvádí *Pythagorovu* definici bodu a monády. Pythagorejci řekli, že bod byl monádou s pozicí, zatímco monáda byly bodem bez pozice. Každá definice závisí na druhé. Podle *Schmidtova* názoru však na takovém druhu definice zůstává něco přitažlivého, bez ohledu na autoritu *Aristotela*. Nutí člověka myslet na vztah mezi dvěma pojmy, než pochopí každý z nich jednotlivě.

V *Souhrnu Antiocha* najdeme mnohem ambicióznější použití tohoto principu. Ve skutečnosti je to něco jako muset řešit rovnice s více neznámými. Pokud jedna rovnice obsahuje dvě neznámé, nelze tyto neznámé určit na základě samotné této rovnice. Tuto rovnici musíme porovnat s jinou, která obsahuje stejné dvě neznámé. Pokud máme tři neznámé, potřebujeme tři rovnice; pokud čtyři, čtyři; a tak dále. Existuje metodický postup pro řešení těchto rovnic, i když je čím dál nudnější, protože máme více rovnic, se kterými se musíme vypořádat.

V našem případě se musíme v definicích potýkat s gramatickou nejednoznačností, která je mnohem nepolapitelnější než matematická neurčitost. Aby toho nebylo málo, některé gramatické dvojznačnosti mohou být pro danou definici jedinečné. Můžeme jen doufat, že máme dostatek vzájemně závislých definic, abychom vyřešili několik nejasností v každé z nich, a to izolovaně.

Nakonec je tedy třeba studovat mnoho z těchto definic prostřednictvím jejich vzájemných závislostí a dodržováním určitých příspěvků, které nám autor zřejmě zanechal. *Schmidt* předpokládá, že žádné dvě z těchto definic nejsou protichůdné a navíc neobsahují ani přesahy, ani nadbytečnost. Ačkoli je to zajisté rozumné očekávání, je třeba je ověřit věrohodným a nevymyšleným výkladem každé definice. Věřím, že se mu to podařilo.

Implicitní definice

Občas se některá definice spoléhá na jinou terminologii, která není nikde definována. Například v definici *zásahu paprskem* v *Antiochovi 13* se říká, že jedna planeta *se dívá* na druhou. Přesné pochopení tohoto pojmu je nezbytné pro

správné pochopení definice *zásahu paprskem*. Ale tento aspektový aspekt nebyl nikde výslovně definován. Zejména nevíme, zda je takový aspekt vrhán pouze zprava, jak by se mohlo na první pohled zdát implikací kontextem. Kromě toho zde není žádná zmínka o žádném druhu dosahu nebo „orbisu“, ve které by se planeta mohla dívat na druhou.

Pokud se však podíváme zpět na první výskyt tohoto slova v definici *přiléhání*⁴³ v *Antiochovi 11*, vidíme, že se týká určité situace, ve které se říká, že planety *dohlíží* nebo se *dívají jedna na druhou*. Tím se vyřeší jedna ze dvou otázek, protože pokud se obě planety na sebe dívají v takovém aspektu, je zřejmé, že aspekt lze vrhat buď zprava, nebo zleva. Co se týče rozsahu, ve kterém může jedna planeta aspektovat jinou planetu, vidíme, že zde popisovaná situace je v paralelní konstrukci k té, která zahrnuje pojem *adherence*. Definice *adherence* je ale výslovně omezena na třístupňový rozsah. V důsledku toho máme odvodit totéž pro představu pohledu. Pouze taková vzájemná propojení a implicitní definice mohou vyřešit dvě nejasnosti v definici *zásahu paprskem*.

Opět je někdy definován koncept a jeho protějšek je pouze implicitní. Například definice protiakce příznivé podmínky (*Antiochos 16*) implikuje odpovídající pojem protiakce nebo vysvobození z nepříznivé podmínky,⁴⁴ která nemá vlastní definici. Pojem „*špatné zacházení*“ (*Antiochos [18]*) zahrnuje pojem „*dobré zacházení*“ nebo „*bonifikace*“, který opět není nikde výslovně definován, i když se v *Antiochovi 16. B* používá výraz „*dobré zacházení*“.

Výše uvedené případy implicitní definice lze poměrně snadno urovnat po prostudování všech textů. Mnohem problematičtější je však vynechání některých pojmů nezbytných pro plné pochopení některé doktríny, které nejsou ani tak zmíněny, natož implicitně definovány. Ukázkovým příkladem je úplné opomenutí obecného pojmu pro separaci od figury, i když se zdá, že v *Antiochovi 8.B* existuje obecný pojem pro figurální aplikaci. Místo toho máme definici jednoho způsobu separace v *Antiochovi 9.C*, a to jdoucí dále, které zahrnuje pouze případy separace, ke kterým dochází mezi synodickou

⁴³ Nebo sousedství.

⁴⁴ Týrání.

konjunkcí a diametrální opozicí. Z úvah o tomto opomenutí si musíme vzít ponaučení. Existuje něco v pojmu separace, který z hlediska logiky nepřipouští obecnou definici jako aplikace, ale pouze samostatnou definici dvou druhů separace? Proč tedy není zmíněn i jiný způsob separace? Jakého vhledu máme dosáhnout, když se pokusíme porozumět zvláštnímu charakteru separací, které se vyskytují mezi diametrální opozicí a synodickou konjunkcí? Na tyto otázky není snadné odpovědět, ale je nezbytné se na ně ptát, pokud věříme, stejně jako *Schmidt*, že helénistická doktrína uspořádání planet je plně soudržná.

Asymetrická definice

V *Antiochovi 19* najdeme helénskou terminologii pro následné a kadentní „domy s celým znamením“. Řecké slovo pro kadentní dům se překládá jako „pokles“, což znamená, že se svažuje od úhlu. Řecké slovo pro následný dům se překládá jako „po-vzestupu“, což znamená, že stoupá nebo vychází za úhlem. Nyní tyto dva druhy domů nejsou definovány symetricky.

Tato terminologie sahá až k samotnému *Hermovi*. Proč tedy necharakterizoval kadentní dům jako dům, který vychází před úhlem, na rozdíl od jeho výrazu pro následný dům? Proč alternativně neoznačil následný dům jako dům, který se sklání k úhlu, jako opak svého jména pro dům kadentní?

Použitím termínu klesání místo astronomického termínu před-vzestupem pro kadentní domy nás *Hermes* přibližuje astrologickému významu; protože když je planeta v kadentním domě, její významy jsou odkloněny od rodáka. To nás vede k dalšímu pohledu na pojem po-vzestupu pro následný dům. Ukazuje se, že toto stejné slovo v řečtině (*epanaphora*) má další význam, kterým je „odkazovat na něco jiného“. Jinými slovy, když je planeta v následném domě, její významy se odkazují zpět na úhel, který následuje, a to je její astrologický význam.

Zde princip asymetrické definice dává spisovateli nástroj pro přenos astronomického i astrologického smyslu nějakého konceptu současně.

Spárované definice ve stejném odstavci

Vždy, když v *Souhrnu Antiocha* najdeme dvě definice obsažené ve stejném odstavci, musíme být vždy pozorní. Někdy tyto spárované definice nemají žádnou zjevnou souvislost. Vždy se ale ukáže, že každá z nich je nezbytná pro úplné pochopení té druhé. Naneštěstí jsou tyto spárované definice od sebe navzájem odděleny jak v *Porfyriovi*, tak v *Rhetoriov*i a vypadají jako samostatné výňatky. Pokud bychom neměli jako kontrolu *Souhrn Antiocha*, byli bychom - kvůli pochopení definic - zbaveni této důležitosti.

Lze to chápat jako širší případ principu *asymetrické definice* popsané výše. V *Antiochovi 8* uvidíme, jak jsou definice transpozice a konjunkce neúplné, pokud nezohledníme jejich vzájemný kontrast. Podobně je definice *participace* v *Antiochovi 16* nutná k pochopení omezení definice *protiopatrění*, ke kterému dochází ve stejném odstavci. Podrobnosti jsou v této předmluvě příliš složité.

Numerologické korespondence při číslování odstavců

Dále dovolu *Schmidtovi* poznamenat, že číslování odstavců je často spojeno s obsahem definice. Zde zmíní pouze případy této praxe, které ve skutečnosti zaznamenal v komentářích. Definice *svědectví* zahrnuje pojem dokonalosti figury, k čemuž dochází v odstavci 6; šest je první perfektní číslo. Stav, ve kterém se jedna planeta nachází v desátém znamení od druhého (zvláštní případ *překonání*), je popsán v odstavci 10. Vzájemný stav, kdy je jedna planeta ve čtvrtém znamení od druhého, je uveden v příkladu v odstavci 13, což je čtvrtý odstavec z odstavce 10. Podmínkou heliakálního výstupu, ke kterému dochází v 15ti stupňovém intervalu od Slunce, se věnuje odstavec 15. Tři druhy *nosičů kopí*, podmínky, kdy

planety fungují jako osobní strážci nebo ochránci jiných planet, jsou definovány v odstavci 17; Pythagorejci nazvali číslo sedmnáct „bariérovým“⁴⁵ číslem“.

Existuje již příliš mnoho takových případů, aby byla tato číselná napodobenina náhodná. A existují i další, které by *Schmidt* mohl citovat také. V několika případech mu zohlednění těchto číselných korespondencí pomohlo potvrdit jednu z jeho interpretací, nebo mu poskytlo důvod k opětovnému prozkoumání jinak záhadného textu.

Gramatická imitace

Jedno z nejvíce fascinujících imitativních nástrojů použitých v těchto textech se týká způsobu, jakým může gramatická formulace napodobovat astronomický obsah definice. Příkladem je definice figurální konjunkce v *Antiochovi 8*. Definice říká na povrchu: „Spojování se objevuje, kdykoli se hvězdy spojují po částech (tj. „po stupních“). Nebo, jsou-li ve třech částech („stupních“), brzy se tak spojí.“ V současné podobě je tato definice mimořádně neužitečná. Člověk cítí, že tam něco chybí. Ukazuje se, že součástí toho, co musí být dodáno, je fráze *ve figuře* za slovem spojování. S tímto doplněním definice alespoň začíná dávat smysl. Potlačení slova nebo fráze tímto způsobem se nazývá *gramatická elipsa*. Tento termín vznikl u řeckých gramatiků z Alexandrie. Elipsa je řecké slovo, které znamená „defekt“ nebo „nedostatečný“. Tato definice figurální konjunkce nyní zahrnuje také vadný případ, kdy figura ještě není přesná, ale planety jsou do tří stupňů od spojení přesné figury. Gramatická elipsa napodobuje defekt v astronomickém scénáři. *Schmidt* se domnívá, že existuje řada dalších takových případů, i když je zjevné, že je třeba postupovat opatrně při podávání takových tvrzení.

Definování podstatného jména slovesem stejné derivace

Existují tři důležité definice, ve kterých je podstatné jméno definováno slovesem, které je utvořeno ze stejného kořene. Vraťme se k definici figurální konjunkce, o které jsme právě hovořili. Obnovení elipsy nyní zní v definici: „Tam, kde

⁴⁵ Ohraňovacím.

se hvězdy spojují po částech (tj. „po stupních“), připojují se k figuře, nebo se ve třech částech („stupních“) blíží.“ Tady se zdá, že *spojování* je definováno z hlediska slovesa *spojit se*.

To se rozhodně zdá být špatnou definiční praxí. Většina ostatních definic popisuje některé astrologické podmínky, které lze obvykle přeložit z hlediska antropomorfního paradigmatu, vyjádřením astronomického scénáře zahrnutého v definici s terminologií, která nesouvisí s definovaným astrologickým stavem. Takovým definicím nelze nic vytknout.

Přesto *Schmidt* zjistil, že když je podstatné jméno definováno ve slovesu stejné derivace, je to vlastně příznak, který se blíže podívá na samotnou definici. Například tím, že obrátíme naši pozornost ke slovu *figura*, zjistíme, že ji lze skutečně použít v astronomickém popisu, jemuž se věnuje tato definice, protože mluvíme o přesných geometrických obrazech, které definují tento druh spojení. Řecké slovo, které přeložil jako „figura“, však také označuje druhy postojů, které zaujímáme v našich úmyslných činech vůči sobě navzájem, které projevujeme, když se spojíme v nějakém druhu asociace za předpokladu určitého postoje nebo postoje navzájem. Slovo *figura* se zde tedy používá ve dvou různých smyslech, a je to tedy konečně skvělá a zajímavá definice.

Konkluze

Kdyby *Antiochos* explicitně napsal v moderním diskursivním stylu vše, co je v těchto definicích obsaženo, vyplnil by velký objem. Důkazem budiž délka *Schmidtových* komentářů k posloupnosti definic týkajících se samotné konfigurace planety, i když v některých případech jen „poškrábal povrch“. Celá tato sekvence však v řeckém textu kritického vydání zabírá jen několik stránek. To je jistě úsporný styl kompozice!

Je to také myšlenkově podnětné. Domnívá se,⁴⁶ že psaní tohoto druhu bylo také zamýšleno jako učební pomůcka. Neboť právě tím, že si lámeme hlavu s těmito definicemi, nacházíme způsob, jak přejít od pouhého popisu astronomických scénářů k odkrytí autentických astrologických významů jimi symbolizovaných.

Dovolte ještě jednou *Schmidtovi* odkázat na kuriózní název díla *Serapióna*: Názvy figur převzatých hvězdami. Místo toho, aby to byly libovolná sekundární jména, je účelem těchto vedlejších jmen zprostředkovat smysl pro astrologické významy astronomických jevů, s nimiž se astrolog zabývá. V *Antiochově* materiálu jsou nám tato druhotná jména někdy dána přímo. Často je však nutné je vyjmout z definic pomocí principů, které popsal Schmidt výše.⁴⁷

Na závěr by chtěl *Schmidt* jednoduše říci, že žasne nad myslí, která mohla takto definovat definice v odstavcích 6-[18].

Robert H. Schmidt

Duben, 2009

⁴⁶ Schmidt.

⁴⁷ Schmidt zde zřejmě poukazuje na sekundární jména.

Antiochův Souhrn - I. a II. kniha⁴⁸

Obsah Antiochova Souhrnu

I. kniha

Odstavec 1 - Označení sedmi putujících hvězd; Fáze Selené;⁴⁹ Hélios⁵⁰ a roční období; Sekta hvězd

Odstavec 2 - Charakteristika obrazů;⁵¹ Rod obrazů; Větry spojené s obrazy

Odstavec 3 - Domicily, Exaltace a Pády, a Hranice; Spirálový pohyb planet v šířce

Odstavec 4 - Přiřazení částí těla k obrazům a planetám

Odstavec 5 - O spojení domicilních pánů

Odstavec 6 - Svědectví

Odstavec 7 - Figury vpravo a vlevo

Odstavec 8 - Transpozice; Konjunkce

Odstavec 9 - Adherence; Sběh; Plynutí vpřed

Odstavec 10 - Decimování; Překonávání

⁴⁸ Schmidt, Robert: Definitions and Foundations. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonus et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. 35.

⁴⁹ Luny.

⁵⁰ Slunce.

⁵¹ V originálu „Images“.

Odstavec 11 - Přiléhání; Běh v prázdnotě

Odstavec 12 - Ohrada

Odstavec 13 - Zasažení paprskem

Odstavec 14 - Planety v jejich vlastních vozech

Odstavec 15 - Heliakální vzestup a západ

Odstavec 16 - Účast; Protiopatření

Odstavec 17 - Nosič kopí

Odstavec 18 - Týrání⁵²

Odstavec 19 - Obrazy příznivé pro podnikání

Odstavec 20 - Spád

Odstavec 21 - Obraz vhodný pro setí Hélia a Obraz vhodný pro výsev Selené

Odstavec 22 - Hodinový ukazatel koncepce⁵³

Odstavec 23 - Dvanáctá část Selené, Hélia a ukazatele hodin; Klimata a stoupání

Odstavec 24 - Systém témat dvanácti míst

⁵² Přidal Schmidt.

⁵³ Početí.

Odstavec 25 - Systém témat osmi míst

Odstavec 26 - Štěstí a Duch

Odstavec 27 - Více o Části Štěstí a topických místech

Odstavec 28 - Různé názory na Části (Losy)

Odstavec 29 - Převládání; Pán domu a vládce nativity

II. kniha

Nativita Kosmu

Světla

Pán a vládce domu nativity

Směs a svědectví

Správně uspořádaný systém koncepcí

I. kniha *Antiochova Souhrnu*

Soudě podle dochovaného *Souhrnu* představil úvodní *Záležitosti Antiocha* dobře uspořádaný systém základních konceptů. V tomto přehledu *Schmidt* rozdělil 29 odstavců I. knihy na sedm oddílů, aby přinesl systematické vysvětlení těchto konceptů. Tyto části se nezobrazí v samotném *Souhrnu*. Rozdělení nejsou dokonalá z důvodu výkladového nástroje, jehož autor často používá: zavedení nového konceptu v jedné definici, než bude ve skutečnosti definována v jiné.

Odstavce 1 - 2

Planety a obrazy. Tyto odstavce se zabývají planetami a obrazy („znameními“). První odstavec obsahuje soubor témat v lidském životě ovládaných jednotlivými planetami (*Antiochos 1.A*), sedm základních lunárních fází (*Antiochos 1.B*), korelaci zodiakální polohy Slunce s ročními obdobími (*Antiochos 1.C*) a klasifikaci planet podle sekty (*Antiochos 1.D*). *Antiochos 2* uvádí některé charakteristiky spojené s dvanácti obrazy.

Odstavce 3 - 5

Místa ve zvěrokruhu spojená s různými hvězdami. Tyto odstavce se zabývají vztahem planet k různým částem zvěrokruhu pomocí konceptů domicilu, exaltace a hranice (*Antiochos 3.A*). V mezihře týkající se šířkového pohybu planet (*Antiochos 3.B*) a částí těla přiřazených planetám a obrazům (*Antiochos 4*), je vztah mezi planetami a obrazem pomocí domicilu a exaltace identifikován jako jedno z mistrovství⁵⁴ (*Antiochos 5*); jsou navrženy dva různé způsoby společného domicilního mistrovství.

⁵⁴ V originálu „mastership“. Také ve smyslu nějakého oprávnění, dovednosti, řízení atd.

Odstavce 6 -13

Planetární konfigurace a kombinace. Tyto odstavce rozlišují různé způsoby interakce samotných planet podle různých figur, které mohou přijmout ve vztahu k sobě navzájem, stejně jako jejich interakce způsobené fyzickou blízkostí. Tato řada definic začíná definicí *svědectví* (*Antiochos 6*), což je koncept založený na dokonalosti figury, kterou přijímají dvě planety. Přímo následuje rozlišení *figur vpravo* od *figur vlevo* (*Antiochos 7*).

Vlastní aspektová nauka začíná definicí *transpozice* (*Antiochos 8.A*), která popisuje chování dvou planet kolem diametrální opozice. *Figurální spojení* („aspektová aplikace“) je definováno v *Antiochovi 8.B*. Následuje *adherence*, neboli tělesná konjunkce (*Antiochos 9.A*) a její rozšíření na *souběh* (*Antiochos 9.B*). Poté následuje *plynutí vpřed* buď z *adherence*, nebo z *figurální konjunkce* (*Antiochos 9.C.*), což je způsob „separace“, ke kterému dochází mezi synodickou konjunkcí a diametrální opozicí. Působení rychle se pohybující planety ve figuře tvořící se mezi diametrální opozicí a synodickou konjunkcí je charakterizováno jako *překonávání* v odstavci *Antiochos 10*.

Následující odstavec definuje *přilehlost* (*Antiochos 11.A*), stav, který zesiluje aspekt nebo *adherenci*, a poté definuje situaci, kdy Luna *běží v prázdnostě* (*Antiochos 11.B*), a je tak zcela nesouvislá⁵⁵ s jakoukoli jinou planetou.

Antiochos 12 se zabývá *uzavřením* („obléháním“) planety dvěma dalšími planetami.

Tato část končí definicí *zásahu paprskem* (*Antiochos 13*), jež charakterizuje akt pomalu se pohybující planety v jakékoli figurální konjunkci.

⁵⁵ Bez aspektu.

Odstavce 14 - 19

Umístění, která prospívají, chrání nebo poškozují planetu. Uvádí se řada podmínek, které ovlivňují buď schopnost planety podnikat, nebo způsob, jakým tak činí. Tato část začíná diskusí o planetách na zodiakálních místech, nad nimiž mají mistrovství - tedy *ve svých vlastních vozech* (*Antiochos 14*). Po krátké zmínce o *heliakickém vzestupu a západu* (*Antiochos 15*) je řešená *účast* vládce exaltace s vládcem domicilu (*Antiochos 16.A*). Dále jsou definovány dvě podmínky *protiakce*, kdy planety nejsou ve svých vlastních zodiakálních místech, ale také nejsou příznivě umístěny v místech jiné planety (*Antiochos 16.B a 16.C*); za těchto opačných podmínek může vládce domicilu vrátit to, co planeta v tomto bydlišti přináší. Tři typy *kopí* (*Antiochos 17*), způsoby, kterými lze planetu střežit nebo chránit před určitými druhy týrání, jsou považovány za závislé na úvahách o sektě, angularitě a přítomnosti planety v jejích vlastních místech. Nakonec je v *Antiochovi [18]* vyjmenováno osm podmínek *týrání*, z nichž většina zahrnuje druhy planetární konfigurace formulované v předchozí části. Tato část končí definicí *míst příznivých pro podnikání* (*Antiochos 19*), která se týká horizontálních úvah, které prospívají nebo poškozují planetu.

Odstavce 19 - 23

Horizontální zvážení a rektifikace. Po přechodu na horizontální úvahy v poslední části (*Antiochos 19*) tato nová část nejprve definuje čtyři *sklony* nebo pozemské kvadranty (*Antiochos 20*). Tato část také obsahuje diskusi o *koncepčních horoskopech* (*Antiochos 21 a 22*) a *dvanácté části*⁵⁶ (*Antiochos 23.A*), což jsou místa jinde ve zvěrokruhu, která nesou konkrétní matematický vztah k nativní poloze planety nebo jinému bodu v nativním horoskopu (v moderní astrologii se jim říká „12. harmonická“);⁵⁷ obě tyto možnosti jsou užitečné v horoskopu „opravy“ (tj. určení hodinového ukazatele, neboli

⁵⁶ Dodekatemoriony.

⁵⁷ Tento vztah je podmíněn počátkem v Beranu, nikoliv v tom znamení, kde se planeta nachází, což je zásadní rozdíl.

„ascendentu“). Tato část pak pojednává o důležitém tématu *rostoucích časů* (*Antiochos 23.B*) obrazů, další horizontální úvaze.

Odstavce 24 - 28

Topická místa („domy“) a Části (Losy). Tato část představuje významy topických míst („domů“) v systému se dvanácti tématy (*Antiochos 24*) i v systému s osmi tématy (*Antiochos 25*) a zahrnuje také diskuzi o Částech (Losech)⁵⁸ v *Antiochovi 26-28*.

Odstavec 29

Dvě vládnoucí planety narození. Závěrečný odstavec (*Antiochos 29*) stanoví argumenty a algoritmy pro určení *vládce domu narození* a *vládce narození* (který je dochován pouze u *Porfyria*,) dvou vládnoucích planet v jakémkoliv narození; to by byl věrohodný závěr pro I. knihu.

Další možný organizační princip pro Antiochovu I. knihu

Mohl existovat další organizační princip překrytý touto lineární expozicí témat. Vezmeme-li v úvahu možnost, že v původní knize nebylo více než 29 odstavců - 29, což je počet spojený se synodickým cyklem Slunce a Luny -, poznamenáváme, že definice východu a zapadání ve vztahu ke Slunci se vyskytuje úplně uprostřed *Antiochova Souhrnu* v odstavci 15, který nám dává čtrnáct odstavců na obou stranách. Zdá se, že v pořadí a posloupnosti definic není logický důvod, proč by se tato definice měla vyskytovat tam, kde k ní dochází. Zjevnou nesrovnalost tohoto umístění zjevně uznal *Porfyrios*, který, i když do značné míry dodržuje *Antiochovo* pořadí expozice jak před, tak i poté - ve svém vlastním sledu definic -, staví své vlastní ošetření heliakického vzestupu a západu jinde. Paradoxně to hovoří ve prospěch záměrného

⁵⁸ Schmidt zde si pomáhá výrazem „arabskými body“, avšak mějme na paměti, že tyto body žádný Arab nikdy nevymyslel. Všechny základní body byly vytvořeny v helénské době, avšak Arabové si vymysleli své body, nebo varianty.

umístění odstavce 15 původním autorem díla *Antiocha* a také ve prospěch toho, že v originále je přesně 29 odstavců (což je otázka, protože text se náhle přerušil uprostřed odstavce 29). Staří autoři často dávají nejdůležitější nebo klíčovou pasáž do samého středu (tedy na *kentron*⁵⁹ nebo na místo, na kterém vše závisí) svých knih. Podle doktríny v samotném odstavci 15 by čtrnáct „částí“ - v tomto případě odstavců na obou stranách - představovalo (podle *Schmidta*) „pod paprsky“ Slunce. Pokud by byla kniha skutečně vytvořena ve 29 odstavcích, není v tom dáno to, že celá zde uvedená doktrína je v jistém smyslu skrytá? Může to být znamením pro nás, že celá tato kniha byla napsána esoterickým způsobem. Ať už je to jakkoli, uvidíme, jak navýsost tajemné jsou tyto odstavce později v tomto svazku.

II. kniha Antiochova Souhrnu

Může existovat další organizační princip překrytý touto lineární expozicí látky. Odchýlení se od (možnosti) celé II. knihy ztraceného *Antiochova* originálu bylo určeno k výkladu a posouzení nativit. V tomto přehledu se řídil *Schmidt* sekcemi, které byly skutečně použity v *Souhrnu* II. knihy. Jelikož však tyto oddíly v souhrnném textu II. knihy nejsou výslovně vedeny čísly (jako tomu bylo v I. knize), použil *Schmidt* písmena ke stručnému označení každé ze čtyř částí pro referenční účely:

II.A - doporučuje srovnání jednotlivých nativit s *thema mundi* neboli hypotetickým horoskopem stvoření vesmíru; tato část mohla také obsahovat ošetření planet na topických místech („domech“).

II.B - zaměřovala se na Světla, a nějaký způsob položení základu nativit a poté na metodický přístup k jednotlivým tématům.

II.C - interpretace pána domu a vládce nativity.

⁵⁹ Zde je odkaz na čepy, kolem nichž se vše otáčí, jsou to rohy v horoskopu, a tedy domy nejsou odvislé od znamení, jak se nám snaží namluvit moderní astrologie, ale od těchto čepů.

II.D - vymezení planetárních konfigurací podle vztahů směsi a svědectví.

Antiochova I. kniha

1. Nejprve se věnuje zpracování sedmi potulných hvězd, počínaje Kronem [a jde] až po Selené.⁶⁰ V podstatě říká, že Kronos zaujímá první pozici blíže k nebi a že vládne záležitostem, které jsou dlouhodobé, vlhké a chladné, starému konání a dalším věcem, které k němu patří a které říkají i jiní astrologové. A že když Kronos na svých vlastních místech vykonává svou činnost, ve svých vozech, které jsou, a tím, že je v dobré pozici, je pro zrozenie výhodný, ačkoli jim přiděluje zvýšení na úkor jiného; ale když se dostane do špatné pozice, přivodí neštěstí z týchž [věcí]. Říká se mu „Lesklý“. Vzhledem k tomu, že se Diova hvězda⁶¹ nachází mezi Kronem a Héliem, vládne nad velkolepostí a pověstí a vážností a věcmi jim odpovídajícími; nazývá se „Zářivou“. Hvězda Área je ohnivě zbarvená, protože se shora přibližuje k Héliovi, a vládne nad krví v nás a rozmnožovacími pudry, energičností⁶² a hněvem, trůfalostí, ať už se železem provádí cokoliv a podobně; říká se jí „Ohnivá“. Hélios vládne nad dechem a jeho pohybem a otcovskou a vládnoucí osobou. Hvězda Hermova⁶³ jako by byla připoutána k Héliovi, je vidět velmi zřídka, přesto vládne nad praktickou moudrostí a rozumem a znalostmi a podobně; říká se jí „Míhající“.⁶⁴ Hvězda Afrodity,⁶⁵ která také leží blízko Héliovi a má takovou velikost, vládne nad chutí a čistotou a náklonností a erotickou láskou a odpovídajícími věcmi; nazývá se to „Nositelkou Světla“. Selené, která je blíže Zemi, tím, že přijímá toky hvězd nad ní a stará se o záležitosti kolem Země, vládne celému lidskému tělu, zdraví a fyzické kondici, matce a ženám, které vládnou, a Selené vytváří sedm fází ve vztahu k Héliovi, poté zahájí svůj sběh ve

⁶⁰ Luna.

⁶¹ Jupiter.

⁶² V originálu „spiritedness“. Kvalita bytí aktivní nebo temperamentní nebo živá a energická.

⁶³ Merkur.

⁶⁴ Odkazem má být rychlý pohyb (okamžik, mihnutí, mžik).

⁶⁵ Venuše

vztahu ke společnosti Héliá. Poté, co hovořil o těchto věcech, přidává obrazy, na nichž Hélios završuje zimu a léto a dvě roční období mezi nimi, a pět putujících hvězd, Kronos a Zeus, patří do sekty Héliá, protože jsou ranní; a říká se jim denní, protože mají radost z podnikání v denních domech a denních hranicích. Ares a Afrodita se nazývají noční a patří do sekty Selené. Hermova hvězda je společná pro obě sekty, protože v jakékoli figuře hvězd, v níž stojí, se s touto [figurou] obeznamuje.

2. Rozlišuje obrazy, které jsou tropické a které mají dvojité tělo a jsou pevné a které mají hojné končetiny a které jsou lidské formy, které mají amputované končetiny a které jsou divoké a mají sklon k pohlavnímu styku, které jsou hojné v semenech a plodné a které jsou neplodné, které jsou hlasité a které jsou němé, a které [obrazy] jsou mužské a které ženské, a že tyto mužské jsou z heliakické sekty, zatímco ženské jsou ze sekty Selené. A že Krab a ty na každé straně jsou severní, ale Kozoroh a ta na každé straně jsou jižní, a Skopec a ta na každé straně jsou východní, a Váhy a ta na každé straně jsou západní, a že někteří, když rozlišují větry jinak, nazývají Kraba a jeho dva trigonální [obrazy] severní (myslím Štíra a Ryby); východní, Skopec, Lev a Střelec; západní Váhy, a dvě trigonální figury; [Jižní, Kozí Rohy, Býk a Panna]. Ta jsou však jakoby ve vztahu k celému kosmu.
3. Říká, které obrazy jsou domicily těch hvězd a které jsou exaltacemi těch hvězd a depresí⁶⁶ a ke kterým z pěti planet hranice patří; protože Héliovi a Selené nebyly na obrazech přiřazeny hranice. A že když se hvězdy pohybují v hloubce⁶⁷ obrazů, pohybují se jako spirála, aby vytvořily čtyři figury. Za první, když se sestupuje z nejvyššího oblouku, když se říká, že jsou výškově sníženy; za druhé, odtud k nejspodnějšímu, když se říká, že jsou v nízkosti sníženy; za třetí, když se však stoupá z nejnižší nízkosti doprostřed, když se říká, že jsou v nízkosti vyvýšeny; za čtvrté, od střední k nejvyšší, když se říká, že jsou výškově vyvýšeny. Že Selené při chodu vzestupné spirály prochází jedenácti částmi během jednoho dne a noci; ale když sestupuje spirálou, prochází čtrnácti částmi. Odkud Selené prý dvakrát unikne z otroctví, jednou, když se začne spouštět z nejvyššího, (ale dále, když se začíná

⁶⁶ Schmidt zásadně používá deprese, nikoliv pády, což vysvětlí.

⁶⁷ V originálu „depth“. Může být také myšlena výška.

zvyšovat z nejnižšího), což jsou skutečně prý obtížné a nejisté údaje. Stejně tak je obtížné, když Selené stoupá nebo klesá středem; což je místo, které je předmětem zatmění; protože když je na tomto místě a Selené je z naší perspektivy celá, zdá se, že prožívá zatmění.

4. Po těchto záležitostech podrobně projde, jaká část našich těl byla přidělena každému z obrazů, jejichž vyšetření je užitečné pro předmět zranění. A znovu, jaké vnitřní části našich těl byly přiděleny každé z putujících hvězd; například, že připisují flegmatickou esenci a bronchiální trubice a útroby Kronovi a že u zbývajících šesti putujících hvězd každému připisuje něco stejným způsobem, jak říkají ostatní astrologové.
5. Že hvězdy se stanou společnými vládci domicilu, kdykoli je stejný obraz exaltací jedné hvězdy, ale domicilem druhé. A že někteří říkají, že vládci trigonálních [figur] přizpůsobených jiným hvězdám jsou společnými domicilními pány [s nimi]; například Kronos a Hermes jsou [každý] společným domicilním pánem s Afroditou, protože jsou vládci trigonálních [figur] Afrodity podle obrazu - to znamená, že jsou vládci Kozoroha a Panny. A že zatímco Hélios a Selené mají vážnost královské rodiny, Afrodita a Hermes následují a slouží Héliovi, Afrodita účastníci se doteku a touhy a plození potomků, Hermes v rozumu a praktické moudrosti.
6. Že se o hvězdách říká, že si navzájem vyměňují svědectví, kdykoli mohou být tetragonální nebo trigonální nebo diametrické nebo hexagonální navzájem, a [říká] v intervalech, kolik [obrazů] každá z uvedených figur předpokládá. A že figura odpovídající trigonu je sympatická a užitečná, i když je jedna z hvězd destruktivní, protože způsobuje menší škody; tetragonální figura je opakem, i když má prospěch jedna z hvězd; figura odpovídající opozici je nepříznivá a horší, pokud je přítomen škůdce; hexagonální figura je slabší než ostatní figury. Výše uvedené figury jsou sestavovány dvěma různými způsoby, buď obrazem (jednoduše) nebo po částech; proto zatímco hvězdy předpokládající trigonální figuru ve vztahu k sobě podle svých obrazů, často nepředpokládají trigonální figuru podle svých částí, a podobně v případě ostatních figur.
7. Říká se, že trigonál (a další figury), z něhož se hvězda odchýlila, je na pravé straně, ale ta, k níž se odchýlí, je na straně dobře pojmenované.

8. Že zatímco transpozice existuje vždy, když hvězdy prošly (procházejí) částečnou konfigurací linie ekvivalentní straně, spojuje se [ve figuře], kdykoli se [hvězdy] spojí buď částečně, nebo jsou ve třech částech, chystají se [tak] spojit. Ale v případě od Selené se konjunkce říká vždy, když se chystá připojit během třinácti částí. A že když Hélios vrhá paprsek do středních částí, je každá konjunkce slabá.
9. Že existuje adherence, kdykoli se hvězda přiblíží ke hvězdě,⁶⁸ přičemž nejsou od sebe více než tři části. Ale existuje sběh, kdykoli hvězda ještě není v adherenci, ale chystá se přilnout, o více než tři části, ale ne více než o patnáct částí. A že dochází k vyzařování⁶⁹ vždy, když se hvězda separuje od konjunkce s hvězdou poté, co přestane být adherence hvězdy rychlejší, nebo se [separuje] od konjunkce v souladu s figurou vždy, když začne mít více částí, než [počet] částí, které patří k figuře.
10. Decimace se říká o hvězdě, která překonává hvězdu, [která se nachází na desátém obraze, a ta druhá na čtvrtém. Ale také se říká, že hvězda překonává hvězdu], která je na obraze vpravo, tu na obraze dobře pojmenované straně, a to buď jedním ze dvou způsobů často zmiňovaných čtyř figur. A že překonání hvězdy je mocnější, avšak je-li také schopná vycházení a být na pivotu, dobroděj značí zrození, které je pozoruhodné, zatímco škůdce s ním jedná špatně.
11. Říká se, že přiléhají⁷⁰ podle adherence, kdykoli jsou hvězdy ve svých vlastních hranicích, nebo podle jakékoliv figury, kdykoli se navzájem vidí,⁷¹ zatímco jsou v hranicích stejné hvězdy.⁷² Běžící v prázdnotě⁷³ se říká, kdykoli se

⁶⁸ Je zde i zmínka o rychlosti. Rychlejší (k) pomalejší.

⁶⁹ Emanaci.

⁷⁰ Resp. sousedí.

⁷¹ Také dohlíží jedna na druhou.

⁷² Tím je dána záležitost aspektu v hranici.

⁷³ Zde je dobře patrná pozdější redefinice, která tvrdí, že Luna jede na prázdno, když v rámci téhož znamení nevytvoří další aspekt. Původně, jak vidíme, se jednalo o rozsah 30ti stupňů, bez ohledu na hranice znamení. Proto k tomuto jevu dochází vcelku zřídka. Tématu se však také dotkl Firmicus, přitěžujícím může také být orbis jejího denního pohybu, v rámci něhož nevytvoří aspekt.

Selené nepřipojí k žádné hvězdě, ani zodiakálně, ani po částech, ani adherencí, ani figurou, a ve skutečnosti se ani nejedná o konjunkci nebo setkání v nejbližších třiceti částech; a tato figura ohrožuje nativitu.

12. Říká se, že ohraničení existuje vždy, když dvě planety ohraničují jedinou planetu, mezi kterou žádná jiná hvězda nevrhá paprsek na ty části, kolem kterých planeta prošla, nebo na ty, ke kterým půjde, a určitě ne v rámci sedmi částí. Taková ohrada je dobrá, když se to děje u dobrých hvězd, ale ubohá u špatných hvězd.
13. Hvězda zasáhne hvězdu paprskem, ta, která vede tu následující podle figury; například hvězda ve Skopci zasáhne hvězdu v Kozorohu paprskem, a v podobných případech. Hvězda, která následuje, zahledí se na tu, která vede, a překonává ji v pohybu k ní, ale nezasáhne ji paprskem; protože z každého záření se pohled pohybuje dopředu, ale paprsek se pohybuje dozadu. K zasažení paprskem může dojít jak zodiakálně, tak po částech.
14. O těchto hvězdách se říká, že jsou ve svých vlastních vozech, když jsou ve svém vlastním domicilu nebo v exaltaci nebo v hranici. Taková hvězda je totiž mocná, i když svůj směr končí příchodem pod paprsky Héliá; a pokud vycházejí nebo jsou na pivotech nebo jsou v pohledu na Selené, ukazují, že narození je autoritativní.
15. Každá hvězda zaniká,⁷⁴ když se nalézá v rozmezí 15ti částí od Héliá, ale objevuje se⁷⁵ vždy, když je ve větším odstupu, než je tento; a své ranní vyvstání dává, když vychází před Héliem, a své večerní vyvstání, když sestoupí po Héliovi.
16. Existuje participace, když je hvězda s hvězdou [v jednom] obrazu, nebo se na něj dívají, pokud je tento obraz domicilem jedné, avšak povýšením druhé. Existuje však protipatření, když denní hvězdy obsadí opačným způsobem domicily nočních hvězd, nebo noční hvězdy denních hvězd nebo exaltace; nebo kdykoli hvězdy ležící na obrazech provádějí podnikání výhodně, ale domicilní páni obrazů jsou ve stavu špatného zacházení⁷⁶ a bez výhod při podnikání.

⁷⁴ Resp. se potápí.

⁷⁵ Resp. vystává.

⁷⁶ Týrání. Všimněme si také důležitost dispozitora.

17. Existují tři druhy nesoucí kopí. Jedním z nich je, pokud [hvězda umístěná ve svém vlastním sídle nebo exaltaci] funguje jako pozorovatel v souladu s figurou pro nějakou hvězdu, která je ve vlastním bydlišti nebo exaltaci tím, že vrhá svůj paprsek na část stoupající za ní. Například s Héliem ve Lvu působí Kronos ve Vodnáři⁷⁷ jako nositel kopí tím, že předpokládá diametrální figuru, a Zeus jedná jako nosič kopí z Lučištníka tím, že předpokládá trigonovou figuru, a skutečně Ares ze Skopce a Afrodita z Vah, Hermes z Dvojčat; nebo obráceně; protože obecně jde o hvězdu zaujímající otočný čep, která má nosiče paprsků. A to obdobně pro stav zbývajících šesti planet ve vztahu k sobě navzájem. K dalšímu druhu nesoucí kopí dochází podle zasažení paprskem, ke kterému dochází, když jsou Světla umístěna v Hodinovém ukazateli nebo ve Střední nebi, i v cizím domicilu, a hvězda, která je ze sekty, zasáhne paprskem, Héliá,⁷⁸ například, tím, kdy vrhá svůj paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně k před-vycházející části, Selené, kdy vrhá svůj paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně do části, do které jde. Avšak trigonální nositelé kopí jsou lepší než tetragonální nebo diametrální, ale hexagonální jsou nejslabší. Třetím druhem nesoucího kopí je, když jsou hvězdy v Hodinovém ukazateli nebo Středu nebes, a denní hvězdy budou působit jako nesoucí kopí v denním narození a noční hvězdy v nočním narození, a to buď vedením nebo následováním, podle čehož figura Héliá bude podléhat oštěpu před-vycházející hvězdy, avšak Selené před-vycházející⁷⁹ hvězdy v sedmi částech. Nicméně ti,⁸⁰ kdo vystupují jako nesoucí kopí, Héliovi neublíží, ani kdyby od něj měli být vzdáleni patnácti částí v před-vystupujících částech, když jsou schopni se objevit a jsou mocní. Podle stejných věcí bude Hélios nositelem kopí sektového druhu, jež je na pivotu, a Selené podobně. K nesení kopí v opozici na sektu dochází, když denní hvězdy fungují jako nositelé kopí pro noční hvězdy a noční hvězdy pro denní.

⁷⁷ V Proudě-Vody.

⁷⁸ Zde je jedna zajímavost, Antiochos uvádí Světla v *nominativu*, což by znamenalo, že mohou střežit, já jsem, abych nemátl čtenáře - abych nemátl čtenáře, než dojdeme ke Schmidtovu komentáři v partiích nesoucí kopí, užil v překlad *akuzativ*. Rád bych však na to již upozornil nyní.

⁷⁹ V originálu má Schmidt „pre-ascending“. Antiochos má v obou případech „před-vycházet“..

⁸⁰ Zde jsou pochopitelně myšlené hvězdy, ale užívám konotaci nositelů kopí.

18. Říká se, že dochází k týraní, když je nějaká hvězda zasažena paprskem destruktivních hvězd nebo je jimi uzavřena, nebo se k ní⁸¹ připojuje nebo je s ní adherencí, nebo je překonána špatně umístěnou destruktivní hvězdou nebo má špatně umístěnou hvězdu jako pána bydliště,⁸² nebo když je týraná hvězda na místech, která nepřispívají k podnikání.
19. V návaznosti na Timaea říkají, že sedm obrazů se hodí k provádění výhodného podnikání - mám na mysli čtyři otočné body: Ukazatel hodin a Střední nebe a Descendent a Proti-vrchol; dvě trigonální figury vůči hodinovému ukazateli⁸³ a sledující Střed nebe.⁸⁴ Zbývající [obrazy] nemají schopnost přinést výhodu. Pokud by však většina částí Hodinového ukazatele před-vycházela, zatímco poslední části označily hodinu, pak post-vycházející obraz se propůjčí společně k vedení výhodného podnikání s Hodinovým ukazatelem. Existují čtyři poklesy, obrazy jdou v předstihu před otočnými čepy a odpadávají od nich po vzestupu. Podobně, jsou tam čtyři obrazy sledující pivoty, jak Hermes říká, podle Timaea. Avšak podle Krále, čtyři pivoty a jejich post-vzestupy⁸⁵ se prý propůjčují k podnikání.
20. Říkají, že sklon od části ukazující hodinu až po část zapadání je východní ve vztahu k narození, ale že od části zapadání až po část označující hodinu západní.
21. V případě desetiměsíčních porodů se říká, že tetragonální figura nalevo od Héliá, ke které putuje, je - [kde] je Hélios - vhodná k výsevu; neboť když tam Hélios byl, došlo k výsevu semene. Avšak v případě sedmiměsíčních porodů, diametrální figura Héliá. Nicméně říká, že v případě, kdy je Selené vhodná k výsevu, existují rozdíly, zatímco on dává přednost dvěma názorům. A že vládci hranic a obrazů jsou pány celého zrození.

⁸¹ K té destruktivní hvězdě.

⁸² Dispozitor.

⁸³ 5. a 9. dům.

⁸⁴ 11. dům.

⁸⁵ Následně vycházející.

22. Dále také říká, abychom hledali Ukazatel hodiny výsevu jinak, než bylo řečeno. Neboť je podle něj třeba zkoumat, v jaké části obrazového označení hodiny Hodinový ukazatel byl, pak vynásobit části, které vystoupaly, množstvím hodin, a když to bylo sečteno, dát je po 30ti částech od obrazu označujícího hodinu při narození, a obraz, na který padne číslo, bude označovat hodinu výsevu semene.⁸⁶
23. A říká, že máme hledat dvanáctou část Selené dvěma způsoby a jak je nutné přijmout klima, a že přímé obrazy stoupají v delším čase, šikmé v menším.
24. Po těchto věcech vypráví jména a významy dvanácti míst horoskopu. Například Ukazatel hodin je kormidlem života a vstupem do fyzického života, což svědčí o duši a chování a všech těchto věcech. Říká, že vycházející obraz je místem očekávání a věcí jim odpovídajících; třetí z Ukazatele hodin se nazývá místem bohyně a je významné pro přátele a podobně; čtvrtý, což je podzemní pivot, říká, že se nazývá domov a krb, a je významný pro poklady a ušlechtilost zrození a země atd.; že pátému obrazu z Hodinového ukazatele se říká dobré štěstí, a že znamená pořizování zvířat a nárůst věcí souvisejících s obživou; že šestý se nazývá duch a před-zapadajícím, což svědčí o problémech a utrpeních a nepřátelích; že sedmý se nazývá pivotem souvisejícím se západem a je významný pro konečný věk života a smrti; že osmý se nazývá post-zapadajícím a nečinným obrazem; že devátému se říká místo boha nebo pokles Středu nebe, což svědčí o tom, že je daleko od domova a cestuje do zahraničí. Říká, že desátý, jímž je Střed nebe, se nazývá vyvrcholením života a že napomáhá obchodu s pověstí, konáním a metodou a pro střední část života a bohatství živobytí; a že ten jedenáctý se nazývá post-vycházejícím Středu nebe a dobrého ducha a znamená nárůst věcí v budoucnosti. Říká, že dvanáctý se nazývá klesajícím a špatného ducha (kakos daimon) a nutností (ananke), a znamená to věci během narození, stejně jako potíže a utrpení; ale někteří říkají, že to také podporuje podnikání.

⁸⁶ Tuto metodu zmiňuje např. Héfaistión Thébský, viz II. kniha, I. kapitola. Také říká, že Antiochos byl Atéňanem.

25. Někteří zacházeli s takzvanými osmi tématy [vyšetřováním] pro stejné informace. Nazvali Ukazatele hodin místem života, protože z něj jsou studovány věci týkající se života; říkají, že [obraz] vycházející po Ukazateli hodin odhaluje věci doprovázející život; třetí označili za místo sourozenců; čtvrtý - místem rodičů; pátý - dětmi; šestý - poranění těla; sedmý místem manželství; a osmým místem konce života. A na těchto osmi místech zkoumají celý život zrozenice.
26. Rozlišuje také Štěstí, když se k němu někteří připojují také na výše uvedených místech, a podrobně prochází, jak je nutné hledat Část Štěstí. Odmítá dotazy některých, které se týkají těchto záležitostí, a že někteří také berou Ducha spolu s těmi, o nichž již bylo řečeno. Podrobně prochází, jak je nutné zacházet s Duchem. Těmto [místům] také říká, aby se připojila k Bázi a Základu a Dědictví a Újmě, a to, co každý z nich značí.
27. Jiní, jak říká, spojili s Části Štěstí další vlastnosti. Jedním z nich je Ukazatel hodin, jež slouží také k označení prvního věku; další je Střed nebes, jež je také pro označení středního věku; další je z otočného čepu souvisejícího se západem, jež slouží také k označení konců života. A pro ty tři, Hermes; avšak učí, že zbývající místa mají být zabrána výčtem a klasifikací; například tím, že se tak stane pro místo otce a matky; dále pro místo sourozenců a pro místo manžela a manželky, a pro děti a určitě pro místo přátel a nakonec pro otroky.
28. Také říká, že jiní je rozlišují různě, ale jak argument pokračuje, říká, že on sám pochybuje, zda jsou jejich rozdíly přesnější.
29. Říká, že pán domu narození a vládce a predominator se navzájem liší. Protože říká, že převládající⁸⁷ je to, že jedno ze dvou Světél převládá více nad dispozicí narození. A že někteří říkají, že Hélios převládá ve dne, ale Selené v noci. Ale přesněji řečeno, v případě denního narození, kdy je Hélios na východě, má také vlastní převahu, protože vládne přes den; ale když přes den klesá na západ, bude-li Selené na východě, bude převládat sama Selené. Podobně, i když samotná Selené je v post-vzestupu Hodinového ukazatele, zatímco Hélios klesá z

⁸⁷ Predominator.

východu, bude mít převahu samotná Selené. Ale s tím, jak oba klesají na západ, bude převládat Hodinový ukazatel. V případě nočního narození, pokud Selené stoupá na východě, sama převezme moc; ale pokud Selené klesá na západ, zatímco Hélios, který je stále pod zemí, vychází po Ukazateli hodin, bude převládat sám Hélios, ale pokud jsou oba pod zemí ...

[text zde končí]

Antiochova II. kniha

Shrnutí druhé knihy je obecněji omezeno na některé čtyři [části]. Zaprvé o nativitě boha, jak říká tento astrolog, a vytváří rozdíly v podnikání hvězd; zadruhé, o Světlech; za třetí, o vládci a vládci domu narození; a za čtvrté, o směsi a takzvaném poskytování svědectví.

Konkrétněji, kapitoly, jak by se dalo říci, jsou následující. V těch o bohu říká, že k narození došlo v souladu s názorem starověku, v němž sedm hvězd se náhodou ocitlo ve svých vlastních domicilech, a že takové paradigma nemohlo existovat, ani když se ukázalo, že smrtelné narození má štěstí. Například Krab označuje hodinu Selené, Hélios následuje ve Lvu, poté Hermes v Panně, po němž je Afrodita ve Váhách a Ares ve Štíru, Zeus v Lučištníku a Kronos v Kozorohu; nebo znovu, když Proud vody označil hodinu s Kronem, a Ryby následovaly s Diem, pak Skopec s Áreem a Býk s Afroditou a Dvojčata s Hermem a Krab se Selené a Lev s Héliem.⁸⁸ Říká však, že takováto narození jsou hodná božského osudu, a že tolik narození, kolik se jich na nich podílí s větším počtem planet, se na tato božská narození podepisuje, ale ta, která se o ně dělí jen s několika, se od nich liší, zatímco ta, která nemají žádnou, dosáhnou krajnosti neštěstí. A že když hvězdy ve své vlastní exaltaci vedou podnikání, znamenají zrození, které je brilantní, i když ne podobně.⁸⁹

Stejně tak [vkládá] druhou kapitolu o Světlech prostřednictvím rozdělení, ale pomocí jemných argumentů a jejich položením [jako základu] s cílem logického rozlišování o narození, které nepostrádá přikrášlení, pečlivěji než nemnoho z těch, kteří na těchto záležitostech tvrdě pracovali; a vyčíslením [náklonnosti] duše a těla samotného zrozence, pomocí kterých mám na mysli pověst, bohatství, pocty a snahy o život, nemluvě o otci, matce a dětech, o tom, kým budou a jaký život budou mít a jak se bude dařit samotnému rodákovi v dobrém i zlém. Uvádí všechny tyto a podobně pilným rozpracováním.

⁸⁸ Jak vidíme, buď vyháží Rak, nebo Vodnář, a planety jsou v domicilech, což je buď thema mundi nebo thema dei.

⁸⁹ Lze tomu tedy rozumět tak, že čím více planet v domicilech, tím větší moc? S exaltacemi se počítá, ale nemají zřejmě takový vliv.

Třetí kapitolu o vládci a domicilním pánovi narození dává metodickým vysvětlením narození (i když to není nic menšího), přičemž prolíná rozmanitost vykreslení s rozmanitostí figur hvězd. A říká, že pro krále *Nechepsa*, s nímž *Petosiris* také souhlasí, spadají vyšetřované věci do našeho dosahu při zkoumání pána domu a vládce; neboť zatímco pán domu skutečně ukazuje životně důležité časy lidí, vládce ukazuje způsob života těch, kteří musí zahynout. Určitě diverzifikuje figury pána domu a vládce ve vztahu k otočným čepům⁹⁰ a poklesům a následným vzestupům⁹¹ obrazů, a opět ve vztahu k těm dalším hvězdám, které se v té době podílely na vládě nebo domicilním vládcovství, a říká že z nich je převzata prognóza budoucnosti.

Třetí kapitola se tedy skládá z těchto věcí, zatímco čtvrtá se věnuje míchání a takzvanému poskytování svědectví, protože i tato doktrína přispívá k soudu o narození.

⁹⁰ Pivotům.

⁹¹ Post-vzestupům.

Směrem k obnově ztraceného originálu Antiocha

Kolace⁹² Antiochova Souhrnu s výňatky z Porfyria, Rhetoria, Serapióna a Héfaistióna⁹³

Nyní přistupujeme ke kolaci *Antiochova souhrnu* s ostatními pozůstatky ztraceného *Antiochova* originálu. V kapitolách, které následují po *Schmidtově* překladu odstavce ze *Souhrnu*, se nejprve umístí jako kontrolní text. Pokud odstavec v *Souhrnu* obsahuje více než jednu definici, bude každý označen písmenem přidaným k číslu odstavce (například *Antiochos 8.A* a *Antiochos 8.B*) a zpracován v samostatných kapitolách. Po každém úryvku ze *Souhrnu* bude následovat odpovídající úryvek z *Porfyriových Vysvětlení*, pokud existuje. Vzhledem k tomu, že pasáže z *Héfaistióna* vždy (nebo téměř vždy) pocházejí z *Porfyria*, nikoli přímo ze ztraceného *Antiochova* originálu, obvykle budou umístěny hned za verzí od *Porfyria*. Dále budou přidány všechny odpovídající definice z *Rhetoriových Vysvětlení*. Na závěr připojí *Schmidt* veškerý související materiál ze *Serapiónových Definicí*. *Schmidt* nevěří, že mnoho (pokud vůbec) materiálu *Serapióna* pochází přímo ze ztraceného *Antiochova* originálu; nicméně zařadil *Serapióna*, kvůli srovnání a kontrastu a aby objasnil určité body, které by jinak nemohl učinit na základě samotného *Antiochova* materiálu. Příležitostně se materiál použitý v jedné kapitole bude opakovat v následující kapitole nebo jinde, aby se usnadnila expozice. Vzhledem k tomu, že nadpisy kapitol z *Porfyria*, *Héfaistióna* nebo *Rhetoria* jsou často stejné jako nadpisy kapitol v tomto řazení, použil *Schmidt* pro tyto výňatky pouze standardní číselné odkazy.

Ve třech případech *Schmidt* do samostatných nadpisů zahrnul kapitoly nebo skupiny kapitol z *Porfyria* a / nebo *Héfaistióna*, které mohou představovat materiál z *Antiochova* originálu, ale nenachází se v *Souhrnu*, jak jej máme. Dvě z nich jsou definice *zadržování* a *intervence* nalezené v *Porfyriovi* a *Héfaistiónovi*; *Schmidt* uvádí tyto dvě definice pro

⁹² Porovnání.

⁹³ Schmidt, Robert: *Definitions and Foundations. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonus et al.* Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. 57.

úplnost, i když pochybuje o tom, zda je ve skutečnosti obsahoval *Antiochův* originál. Čtyři vzájemně související a postupné definice nalezené v *Porfyriovi* mohou souviset s chybějícím odstavcem, který měl být v *Souhrnu* očíslován 18. Ty se nacházejí v kapitole s názvem „O nefigurálních vztazích mezi dvojicemi obrazů“.

Navíc *Schmidt* ve svých komentářích někdy přinesl materiál od *Rhetoria*, *Serapióna* a dalších autorů, který nepřímo souvisí s diskusí o definicích. Zde zahrnul záhlaví kapitol těchto výňatků, pokud existují.

Ve svých komentářích *Schmidt* také hovořil o tom, jak pravděpodobné nebo nepravděpodobné je, že materiál z *Porfyria* nebo *Rhetoria* pochází přímo ze ztraceného originálu. Často je to zcela zřejmé. Jindy to lze odvodit z porovnání pořadí zpracování definic u tří hlavních autorů. To je nejnápadnější, když se porovná pořadí a obsah skupin definic v *Porfyriovi* s tím, který se nachází v *Souhrnu Antiocha*. Někdy se určité definice v rámci jedné skupiny nacházejí v opačném pořadí v odpovídající skupině. S ohledem na to je zde krátké srovnání:

Antiochos 5 - 9 odpovídá Porfyriovi 7 - 13

Antiochos 10 - 11 odpovídá Porfyriovi 20 - 23

Antiochos 12 odpovídá Porfyriovi 14 - 16

Antiochos 13 - (18)⁹⁴ odpovídá Porfyriovi 24 - 29

Antiochos 19 - 23 odpovídá Porfyriovi 35 - 39

Antiochos 29 odpovídá Porfyriovi 30⁹⁵

⁹⁴ 18 souvisí se Schmidtovou variantou.

⁹⁵ Porfyrios (17 - 19 a 31 - 34) není zahrnut v tomto svazku TARES, protože nesouvisí s Antiochovým Shrnutím.

Řetězce srovnatelných definic v *Rhetoriov*i jsou kratší a transponovanější než *Porfyriovy* ve srovnání se *Souhrnem Antiocha*, ale jejich závislost na ztraceném originálu je nicméně diskutabilní.

Ve svých komentářích *Schmidt* běžně začíná srovnávací studií různých zdrojů a následuje diskuse o technické terminologii. Poté se pustí do diskuse o otázkách výkladu. V některých případech jsou tyto diskuse poměrně dlouhé, proto pro lepší čitelnost zavedl podnadpisy. Někdy uplatňuje pružnější přístup, než byl právě nastíněn.

Schmidt ve svých nadpisech kapitol do této definice obvykle zahrnuje řeckou a přepsanou řeckou verzi klíčových výrazů v nominativu jednotného čísla pro podstatná jména nebo v první osobě indikativního jednotného čísla pro slovesa; toto je obvyklá praxe a tyto formy jsou nejpoužívanější pro lidi, kteří se učí řečtinu a kteří si možná chtějí vyhledat tato slova v lexikonu.

Schmidt ve svých překladech samotných definic pro operativní terminologii a některá další důležitá slova nebo fráze použil pouze přepsanou řečtinu v závorkách. Dělá to částečně proto, aby usnadnil své diskuse o technické terminologii v komentářích, a také jako ústupek těm, kteří umí trochu řecky. V těchto transliteracích opět běžně dává podstatná jména do jednotného čísla a v první osobě indikativního jednotného čísla pro slovesa, pokud není pro pochopení dané definice důležitá konkrétní deklinace nebo konjugace, která by měla být v kontextu jasná.⁹⁶

Další informace o řeckém jazyce a dalších podkladových materiálech, které jsou užitečné při čtení této knihy, včetně glosáře, je odkazováno na první svazek této série, *Úvod a společník TARES*.

⁹⁶ Když se v poznámkách pod čarou zabývá jemnými body gramatiky, používá nepřepisovanou řečtinu.

Sedm putujících hvězd (*planēs astēr*)

Antiochos 1.A. Nejprve se věnuje zpracování (*dialambanō*) sedmi potulných hvězd, počínaje Kronem [a jde] až po Selené.⁹⁷ V podstatě říká, že Kronos zaujímá první pozici blíže k nebi a že vládne záležitostem (*archō*), které jsou dlouhodobé (*chronios*),⁹⁸ vlhké a chladné, starému konání a dalším věcem, které k němu patří a které říkají i jiní astrologové. A že když Kronos na svých vlastních místech (*chrēmatizō*) vykonává svou činnost, ve svých vozech, které jsou, a tím, že je v dobré pozici (*schēmatizō*), je pro zrozence výhodný, ačkoli jim přiděluje zvýšení na úkor jiného; ale když se dostane do špatné pozice, přivodí neštěstí z týchž [věcí]. Říká se mu „Lesklý“ (*Phainōn*). Vzhledem k tomu, že se Diova hvězda⁹⁹ nachází mezi Kronem a Héliem, vládne nad velkolepostí a pověstí a vážností a věcmi jim odpovídajícími; nazývá se „Zářivou“ (*Phaethōn*). Hvězda Área je ohnivě zbarvená, protože se shora přibližuje k Héliovi, a vládne nad krví v nás a rozmnožovacími pudy, energičností¹⁰⁰ a hněvem, troufalostí, ať už se železem provádí cokoli a podobně; říká se jí „Ohnivá“ (*Puroeis*). Hélios (*ho Hēlios*) vládne nad dechem (*pneuma*) a jeho pohybem a otcovskou a vládnoucí osobou. Hvězda Hermova¹⁰¹ jako by byla připoutána k Héliovi, je vidět velmi zřídka, přesto vládne nad praktickou moudrostí a rozumem a znalostmi a podobně; říká se jí „Míhající“ (*Stilbōn*).¹⁰² Hvězda Afrodity,¹⁰³ která také leží blízko Héliovi a má takovou velikost, vládne nad chutí a čistotou a náklonností a erotickou láskou a odpovídajícími věcmi; nazývá se to „Nositelkou Světla“ (*Phōsphoros*). Selené (*hē Selēnē*), která je blíže Zemi, tím, že přijímá toky (*aporroia*) hvězd nad ní a stará se o záležitosti kolem Země, vládne celému lidskému tělu, zdraví a fyzické kondici, matce a ženám, které vládnou,...

⁹⁷ Luna.

⁹⁸ Toto by také mohlo být přeloženo jako „pozdní, opožděné“, což by také byla dobrá symbolika pro Krona. Možná jsou oba významy zamýšleny současně.

⁹⁹ Jupiter.

¹⁰⁰ V originálu „spiritedness“. Kvalita bytí aktivní nebo temperamentní nebo živá a energická.

¹⁰¹ Merkur.

¹⁰² Odkazem má být rychlý pohyb (okamžik, mihnutí, mžik).

¹⁰³ Venuše

Porfyrios 45 (druhá část). V případě vnějších událostí, tak Kronos vládne záležitostem, které jsou dlouhotrvající, mokré a studené, a starým věcem, a hromaděním, základům a zemi, velmi starým osobám a starším bratrům, a těm osobám bez semene a bez dětí, těm, kteří plují, dokončují, a hluboce zkaženým, a zůstávajícím doma a pomlouvajícím a nadávajícím, a závisti a potíží a chmurnosti a uvěznění, a nechávají si vlasy růst, a jsou hrubého chování, a každé mrzutosti, a náhlému mučení. Když podniká na vlastních místech, ve svých vozech, které jsou, a tím, že je ve vztahu k nativitě v dobré pozici, má z toho rodák prospěch, třebaže tím, že přiděluje na úkor druhých, ale když se dostane do špatné pozice, přivodí potíže a neštěstí. Říká se mu „Lesklý“. Hvězda Dia má vládu nad velkolepostí, pověstí, vážností, výhodou a dobrou výchovou, svrchovaností a ctí, dovedností a přijímání s vůdci a masami; nazývá se „Zářivou“. Hvězda Área je ohnivá a krvavě rudá, a protože se podobá žhnoucímu železu, ovládá nejžhavější krev v nás (jak bylo řečeno),¹⁰⁴ a vládne rozmnožovacímu impulsu a představám žen, činům a nebezpečí a energetičnosti a hněvu a troufalosti a násilí a bezohledným aférám a náhlému utrpení, vojenským výpravám a válkám, a používání železa a ranám a všemu, co se děje s rychlostí a panikou; nazývá se „Ohnivou“. Hélios vládne nad životním dechem a jeho pohybem a vnímavou duší v nás a otcovské nebo dominantní osobě. Hvězda Afrodity, která leží blízko Hélia a má takovou velikost a je jím zářivě osvětlena, je vnímána jako velmi jemná a oslnivá, protože stejně jako když hoří oheň, kouřový plamen (*aithalos*) září nad prostorem pod touto hvězdou. Odkud skrze veselost světla vládne nad krásou formy, krásou, čistotou, leskem života, zdvořilým chováním, nošením korun, kněžskou funkcí, nošením zlata, delikátností; ale protože je také přítomna principem (*stoicheion*) kosmu týkajícím se duše a nabývá pocitu bližního (*sumpatheia*) ze svého světla, vládne nad náklonností, erotickou láskou, touhou, sňatkem, náboženským uctíváním, dovednostmi v umění a kosmetickými a divadelními kanceláři a spolubydlíci, a ženou, matkou, sestrou a dcerou; nazývá se „Nositelkou Světla“. Hermova hvězda, která je připoutána k Héliovi, vypadá, že pulzuje a je vidět velmi zřídka; ale protože je uspořádána blíže záři Hélia a velmi často vychází a zapadá pod paprsky Hélia - protože leží vedle dominantního principu vládnoucího pohybu, který se týká duše -, zjevně vládne nad praktickou

¹⁰⁴ Porfyrios vyslovuje tuto závorkovou poznámku, protože ve svém textu předkládá tuto expozici vládnutí planet diskusí o částech těla, kterým vládnou. Tento materiál se nachází později v tomto svazku pod Antiochem 4.

moudrostí a rozumem a znalostí a vším, co je spravováno jazykem, nad vzděláváním, obchodem, obchodními záležitostmi, přátelstvím, společností, smlouvami, společenstvím, službami a dále nad mladšími lidmi, dětmi a kojenci; nazývá se „Míhající“. Selené, protože je ve skutečnosti nejbližší Zemi a přijímá toky všech hvězd do své vlastní velikosti a slouží zemi, která vládne pod ní, vládne celému našemu tělu, jeho zdraví a fyzickému stavu a matce a dominantním ženám.

Komentář. Další text - téměř totožný s *Antiochem 1.A* - se nachází v *CCAG 7; 127*. Se vší pravděpodobností se jedná o mírně zkrácenou kopii *Antiocha 1.A.*, a vůbec ne o nezávislé shrnutí, takže jej zde *Schmidt* vynechává. Verze *Porfyria* nám poskytuje podstatně úplnější text *Antiochova* originálu. V *Rhetoriových Vysvětleních* není žádný materiál, který by přímo odpovídal této *Antiochově* kapitole; v jiném pojednání připisovaném *Rhetoriov* (vydaném v *CCAG 7; 213-226*) však nacházíme poněkud odlišné zacházení s planetami. Překlad tohoto pojednání se objeví v nadcházejícím vydání *TARES*.

Zatímco my - soudobí - vyhrazujeme slovo hvězda pro takzvané pevné hvězdy a používáme termín planeta pro nebeská tělesa, která se pohybují na pozadí stálic, helénští astrologové tyto rozdíly rozlišují poněkud odlišně. Nazývají všechna nebeská tělesa „hvězdami“ (*astēr*). Pokud je tento termín použit bez kvalifikace, obvykle odkazuje na to, čemu říkáme „planety“. Někdy používají k označení planety termín *planēs*, zdroj našeho anglického slova planeta.¹⁰⁵ Toto slovo jednoduše znamená „poutník“ nebo „tulák“. Helénští astrologové tento termín používají hlavně v případě, že chtějí odlišit planety od stálic (neputující hvězdy, *aplanēs astēr*). Slunce (Hélios) a Luna (Selené) jsou také klasifikací jako bludné hvězdy, ačkoli helenističtí astrologové je ne vždy seskupují do pěti planet. Když tito astrologové chtějí odlišit Slunce a Lunu od ostatních pěti putujících hvězd, často jim říkají Světla (*ta phōta*).

Všimněte si výrazu - *hvězdy (koho)* - jako součásti celého jména pěti planet, jako v označení *hvězda Kronova (ho astēr tou Kronou)*. Když jsou helenističtí astrologové formální nebo opatrní, použijí takové formulace. Tato fráze je obecně považována za zkratku výrazu, jako je posvátná hvězda nebo hvězda pod ochranou. Takový výraz naznačuje určitý druh

¹⁰⁵ Jistě platí i pro nás.

vztahu mezi planetou a jedním z olympských božstev, ale nezbyvá než je identifikovat. Řeční bohové a bohyně byli koneckonců pozemská božstva.

Velmi často je výše uvedená fráze vynechána a planeta je jednoduše označena jménem božstva, někdy s určitým členem (*ho Kronos*) a někdy bez něj (*Kronos*). V řečtině se na božstva obecně odkazuje bez určitého členu, s výjimkou určitých zvláštních případů, jako je vzývání božstva v přísaze. Použití určitého členu v astrologickém kontextu je tedy s největší pravděpodobností jen dalším způsobem, jak odlišit nebeské tělo od božstva s ním spojeného. Jelikož však v řeckých slovech pro entity, které tvoří třídu samy o sobě, může buď mít určitý člen, nebo jej vynechat, a jelikož se v helénistické astrologii zdá, že každá z putujících hvězd je považována za takovou entitu, je pravděpodobné, že i když člen před jménem božstva je občas vynechán, název má stále odkazovat na nebeské tělo, a ne na božstvo jako takové.

Formální fráze - *hvězda (koho)* - není použita pro Slunce a Lunu. Řecké slovo *hēlios* se liší, protože může odkazovat buď přímo na Slunce jako na nebeské těleso, nebo na boha Slunce Héliu. Podobně řecké slovo *selēnē* může odkazovat buď přímo na Lunu jako nebeské těleso, nebo na lunární bohyni Selené. To pravděpodobně znamená, že v těchto dvou případech je božstvo identifikováno s nebeským tělesem. Za normálních okolností by připojení konkrétního členu k těmto slovům omezilo význam na nebeské těleso a v astrologických kontextech se skutečně nacházejí u konkrétního členu. V mnoha editovaných astrologických textech (jako v těch před námi) se však tato jména vyskytují také s velkým počátečním písmenem (*ho Hēlios* a *hē Selēnē*), jež označují vlastní jméno, které božstvu náleží. (Pozoruhodnou výjimkou jsou editované texty *Ptolemaiova Tetralibru*, kde určitý člen obvykle předchází nekapitalizovanému¹⁰⁶ jménu jednoho ze světél,¹⁰⁷ což jasně naznačuje samotné nebeské těleso.) Tato konstrukce je tedy funkčně stejná jako méně formální označení pro pět výše zmíněných planet (například, *ho Kronos*). Aby byla tato paralelní konstrukce zachována, přeložil *Schmidt* řecké názvy světél jako „Hélios“ a „Selené“.

¹⁰⁶ Bez velkého písmena.

¹⁰⁷ Vidíme, že je zde malé písmeno.

Další řecké slovo pro Lunu je *mēnē*. To je v astrologických spisech velmi neobvyklé, i když se to někdy vyskytuje ve složených slovech, jako je *mēnoeidēs*, „lunárního tvaru“ (viz další definice). Když k tomu dojde, přeloží to *Schmidt* do anglicky příbuzného „luna“.

V souladu se *Schmidtovou* politikou - vyhýbat se latinizovaným formám řečtiny - názvy planet, když se řecké názvy světél změní na adjektiva, překládá je spíše jako „heliakický“ (*hēliakos*) a „selenický“ (*selēniakos*), nežli „solární“ a „lunární“, i když tato slova jsou v moderní angličtině neobvyklá. V jeho komentářích však někdy používá slova jako „sublunární“ nebo dokonce „solární“ a „lunární“, když se to zdá vhodné.

Vzhledem k tomu, že řecká astrologická terminologie pro planety a světla je v zásadě určena k označení nebeských těles, a nikoli božstva jako takového (při zachování spojení s příslušnými božstvy), nevidí *Schmidt* důvod přenášet rod řeckých jmen pro různé planety do angličtiny. Nebude tedy hovořit o Kronovi nebo Héliovi jako o něm; ani nebude hovořit o Afroditě nebo Selené jako o ní. Místo toho použije neutrálních zájmen pro všechny planety.

Další jména pěti planet ve dvou výše uvedených textech popisují kvalitu záře těchto hvězd. Tato jména se často používají ve verších, ale v próze jen zřídka. V textech, o kterých v současné době uvažujeme, nejsou takovým samostatným poetickým jménům přiřazeni Slunce a Luna. Může to být proto, že se sami nazývají „světla“. Slunce je paradigmatickým příkladem nebeského tělesa, které svítí; zvažte slovo sluneční *svít*, které je také jedním z významů řeckého slova *hēlios*. Řecké slovo *selēnē* je opět odvozeno od podstatného jména *selas*, což znamená „jasný plamen“ nebo „pochodeň“. Řecká jména pro Slunce a Lunu tedy již znamenají kvalitu světla.

V *Antiochovi 1.A.* planety jsou vyjmenovány podle jejich relativních vzdáleností od Země, počínaje Kronem jako nejvzdálenější hvězdou a končící Selené - jako nejbližší. Název, který tomuto uspořádání dali helenističtí astrologové, byl „sféra se sedmi zónami“. (Viz *Thrasyllův Souhrn*). Předpoklad, že planety jsou v různých vzdálenostech od Země, je věrohodný závěr z jejich pozorovatelných relativních rychlostí. To by mohlo velmi dobře způsobit určité nejasnosti ohledně

přesného umístění Herma, Afrodity a Héliia do sféry se sedmi zónami, protože střední rychlosti Herma a Afrodity jsou stejné jako rychlosti Héliia. Za normálních okolností by pozice Afrodity a Herma byla obrácena od pořadí nalezeného ve *Shrnutí Antiocha*, a *Porfyrios* je ve skutečnosti má v tomto očekávaném pořadí ve své vlastní expozici.

V Antiochovi 1.A existuje předběžný pokus o odvození (nebo možná doložení) významů planet z jejich pozic ve sféře sedmi zón, zejména jejich pozic vzhledem k Héliovi. To je zvláště patrné v případě Afrodity a Herma, jimž jsou přiřazeny významy odpovídající jejich blízkosti k Héliovi. V případě Afrodity a Selené je jejich rozpoznatelná velikost také faktorem při přiřazování významů.

Je také pozoruhodné, že se o sedmi hvězdách říká, že „vládnou“ různým tématům. Pozdější texty se budou střídat mezi významovým jazykem a jazykem kauzality, pokud jde o vztah mezi planetami a událostmi v lidském světě. Zdá se, že vládnutí znamená spíše nařídit něco, než něco přímo dělat. Měli bychom také pamatovat na to, že rozkazování nebo objednávání lze provést pouze komunikací nebo signalizací ostatním, co je třeba udělat.

Na druhou stranu se o Selené říká, že „slouží“ Zemi, což naznačuje určitou roli vykonávanou přímo Selené, stejně jako ministr inklinuje ke svému stádu sám. Selené také říká, že přijímá „výtoky“ hvězd nad ní a posílá je dolů na Zemi. Ačkoli nám v tuto chvíli není řečeno, z čeho se tyto výtoky skládají, zdá se, že jejich zmínka jistě naznačuje nějaký druh planetární kauzality. Přesná povaha vztahu mezi planetami a pozemskými nebo lidskými událostmi, jak ji chápou helenističtí astrologové, je předmětem, který nás v následujících svazcích *TARES* velmi zaměstná.

V případě Krona nám bylo řečeno, že i když většina témat, která řídí, jsou negativní, za určitých okolností může být přínosem pro zrozence - konkrétně pokud „podniká“ ve vlastních „vozech“ a „je v dobré pozici“ ve vztahu k nativitě. Toto vymezení předpokládá dvě ze podmínek, které budou definovány později v *Antiochovi 14 a 19*. Měli bychom očekávat, že projevy ostatních planet v životě rodáka budou rovněž proměnlivé v závislosti na jejich poloze v nativitě.

Fáze Selené (*phasis*)

Antiochos 1.B. Selené vytváří sedm fází (*phasis*) ve vztahu k Héliovi, poté zahájí svůj sběh (*sunodos*) ve vztahu ke společnosti Hélia.

Porfyrios 2 (192, 23 - 193, 9). ... a samotná Selené vytváří sedm fází ve vztahu k Héliovi: fáze ve tvaru měsíce (*mēno-eidēs*), kdykoli je Selené od Hélia vzdálena o 60 částí (*moira*) ve směru následujících obrazů (*zōidia*); rozřezaná na polovinu (*dixotomos*), kdykoli je oddělena o 90 částí; dvojnásobně konvexní (*amphikurtos*), kdykoli je oddělena o 120 částí; celá Selené (*panselēnos*), 180 částí; druhá dvojnásobně konvexní v souladu s ubývajícím světlem, kdykoli je její vzdálenost od Hélia o 120 částí; druhý řez na polovinu, kdykoli je o 90 částí; ve tvaru měsíce, kdykoli o 60 částí. Po dokončení těchto figur (*schēma*) se Selené pohybuje pod paprsky Hélia do svého takzvaného sběhu (*sunodos*) ...

Poznámka: Řecké slovo, které *Schmidt* přeložil jako „část“, je *moira*. Toto slovo se obvykle překládá jako „stupeň“, což není přesné vykreslení. Diskusi o tomto problému najdete na konci *Antiocha 2.B.* Řecké slovo *zōidion* (plurál *zōidia*) v těchto textech odpovídá části zvěrokruhu, kterou moderní astrologové nazývají „znamením“. V diskuzi pod *Antiochem 2.A* najdete důvody, proč *Schmidt* toto slovo přeložil jako obraz.

Komentář. Naše anglické slovo fáze pochází z řeckého slova *phasis* přímou výpůjčkou. Toto řecké slovo lze sestavit ze dvou různých sloves. Jako podstatné jméno odvozené od slovesa *phainomai* znamená „vzhled“ nebo „objevování se“. Odvozeno od slovesa *phēmi*, což znamená „projev“ nebo „průpověď“. I když se pro nás objevování a říkání velmi liší, tyto pojmy pro řecké myslitele byly mnohem těsněji spjaté, neboť akt mluvení může způsobit nebo umožnit, aby se něco objevilo v našich myslích. Předkládané texty velmi zdůrazňují smysl pro „vzhled“. ¹⁰⁸ Nicméně, *Schmidt* se domnívá, že bychom neměli zlehčovat možnost, že helénističtí astrologové měli představu doplňující představu dřívějších řeckých myslitelů, kterak planety svým zjevem nějakým způsobem hovořily nebo se vyjadřovaly.

¹⁰⁸ Resp. projev.

V řeckých textech výše jsou fáze Selené zcela popsány jejich viditelným vzhledem. Moderní terminologie pro fáze Selené je trochu heterogenní, alespoň v angličtině. Fázi ve tvaru měsíce nazýváme „srpkem Luny“, který ji popisuje svým tvarem, zatímco řecký termín naznačuje, že právě v této fázi je Selené rozeznatelná sama sebou. Říkáme poloviční fázi „čtvrť“; v tomto případě název vychází spíše z polohy měsíce v jeho měsíčním cyklu než z jeho vzhledu. Dvojitě konvexní fázi, kterou nazýváme „vypuklým měsícem“, což ve skutečnosti není špatný překlad, když si uvědomíme, že pochází z latinského slova, které znamená „hrb“, stejně jako řecké slovo. Tam, kde používáme termín „úplněk“, který by odkazoval na to, že Luna je plná světla a žádná část není ve stínu, helénští astrologové použili termín „celá“, což naznačuje, že Selené je ve formě úplná. A konečně, náš „nový měsíc“ - období, během kterého se Selené začíná stýkat s Héliem - je obdobím, během kterého není viditelný, a proto jej pro helénistické astrology nelze vhodně nazvat vůbec fází. Z těchto důvodů nebudeme k popisu sedmi fází Selené používat běžnou moderní terminologii.

Těchto sedm fází jasně souvisí se sedmi pravidelnými polygonálními „figurami“, které budou popsány v *Antiochovi 6*, konkrétně se dvěma hexagonálními, dvěma tetragonálními a dvěma trigonálními figurami, stejně jako s jednou diametrální figurou.

Hélios a roční období

Antiochos 1.C. Poté, co hovořil o těchto věcech, přidává obrazy (*zōidia*), na nichž Hélios završuje (*apoteleō*) zimu a léto a dvě roční období mezi nimi...

Rhetorius (Prooemium).¹⁰⁹ Čtyři obrazy se pak nazývají tropické a čtyři pevné a čtyři dvojité.¹¹⁰ Tropické obrazy se nazývají tak proto, neb když do nic vejde Hélios, počasí (*hai tropai tōn aerōn*) se změní (*metaballō*). Například když je

¹⁰⁹ Předmluva.

¹¹⁰ Resp. se dvěma těly.

Hélios v tropickém obrazu Skopce, nastolí změnu (*tropē*), která se týká jara a rovnodennosti, a od té doby bude počasí pěknější a den se prodlužuje od stejných hodin. Pokud jde o pevný a jarní obraz Býka, činí počasí klidnějším a neměnným, zatímco ještě zvyšuje den. Když vstoupí do obrazu se dvěma těly,¹¹¹ způsobí, že počasí bude nejednoznačné a vytvoří směs mezi jarem a létem, zatímco ještě více zvýší den. V tomto kvadrantu tří obrazů je tedy jaro, jež je vzduchem, dokončeno (*apartizō*).

Opět platí, že když Hélios vstoupí do tropického obrazu Kraba, nastolí změnu na léto. Počasí začíná být teplejší a od té doby se odečítá velikost dne a zvyšuje se velikost noci. Opět platí, že pokud jde o pevný a letní obraz Lva, činí počasí klidnějším a neměnným, stále odečítá velikost dne a přidává k velikosti noci. Opět platí, že pokud jde o obraz s dvojím tělem, Pannu, vytváří počasí nejednoznačné a směs mezi létem a podzimem, zatímco dále zvyšuje noc a zkracuje den. V tomto [kvadrantu] tří obrazů je léto, které je ohněm, dosáhne plnosti (*plēroō*).

Když se Hélios dostane do tropického obrazu Vah, nastolí změnu, která se týká podzimu a rovnodennosti, a od té doby se počasí změní na chladnější. Noc se nyní prodlužuje stejnými hodinami. Opět platí, že pokud jde o pevný obraz Štíra, činí počasí klidnějším a neměnným, stále odečítá od velikosti dne a přidává k velikosti noci. Opět platí, že pokud jde o obraz s dvojím tělem, Střelce, vytváří počasí nejednoznačné a vytváří směs mezi podzimem a zimou. A dále odečítá od velikosti dne a přidává k velikosti noci. V tomto [kvadrantu] tří obrazů je podzim, který je zemí, dosáhne plnosti.

Opět platí, že když Hélios bude v tropickém obrazu Kozoroha, změní se na zimu. A od té doby se počasí změní na zimní; a den začíná přibývat, zatímco noci začíná ubývat. Opět platí, že pokud jde o pevný a zimní obraz Vodnáře, činí zimní počasí klidnějším a neměnným, odečítá od velikosti noci, jež se přidává k velikosti dne. Opět platí, že pokud jde o obraz s dvojím tělem, Ryby, vytváří počasí nejednoznačné a vytváří směs mezi zimou a jarem, [a] odečtením od velikosti noci a

¹¹¹ Do Dvojčat.

přidáním k velikosti dne vyrovná hodiny dne a noci. V tomto kvadrantu tří obrazů - zimní vzduch -, což je voda, je dokončen.

Komentář. V *Porfyriových Vysvětleních* neexistuje odpovídající text. Je těžké s jistotou vědět, zda *Rhetoriová* pasáž výše je přímo závislá na *Antiochovi*, i když skutečnost, že oba hovoří o ročních obdobích jako o „dokončeném“ nebo „dovedené do konce“ nebo „dospět k plnosti“ průchodem Hélia přes každý kvadrant zvěrokruhu, by mohla argumentovat pro nějakou souvislost.

Tropické, pevné a dvojité obrazy zmíněné *Rhetoriem* jsou to, co moderní astrologové znají jako kardinální, pevná a proměnlivá znamení. (*Souhrn Antiocha* tyto charakteristiky neuvádí až do 2.A.) Změny v ročních obdobích jsou zcela jasně identifikovány průchodem Hélia různými obrazy. To by znamenalo myslet v souladu s tropickým zvěrokruhem. Naneštěstí, protože *Rhetorius* je pozdější než *Ptolemaios* a může v této věci podléhat jeho vlivu, nemůžeme s jistotou říci, zda by sám *Antiochos* argumentoval pro tropický zvěrokruh.

Další věc, kterou si v této pasáži zaslouží zmínku, je kuriózní identifikace elementů s ročními obdobími. Existuje mnoho zajímavých vzorů v uspořádání živlů kolem slunovratů a rovnodenností, ale základem toho všeho může být nějaký velmi pozdní vývoj v tradici.

Sekta hvězd (*hairesis*)

Antiochos 1.D. a pět putujících hvězd, Kronos a Zeus, patří do sekty (*hairesis*) Hélia, protože jsou ranní (*heōios*); a říká se jim denní, protože mají radost (*chairō*) z podnikání (*chrēmatizō*) v denních domech a denních hranicích (*horia*).¹¹²

¹¹² Slovo *horia* (singulární *horion*) se běžně překládá jako „hranice“. Jde o přímou výpůjčku z latinského *termini*, což byl adekvátní latinský překlad *horia*; anglické slovo hranice „terms“ však nezachytává skutečný koncept pro hranice. Viz diskuze Antiochos 3.A.

Ares a Afrodita se nazývají noční a patří do sekty Selené. Hermova hvězda je společná pro obě sekty, protože v jakékoli figuře hvězd, v níž stojí,¹¹³ se s touto [figurou] obeznamuje.

Porfyrios 4. Kdykoli hovoří o denních hvězdách, myslí tím Krona a Dia, když říkají, že patří do sekty Héliá, protože nevytvářejí mnoho potopení¹¹⁴ nebo figur (*schēma*); protože se těší z podnikání ve dne i v domech denních hvězd. A kdykoli mluví o nočních hvězdách, říkají, že Ares a Afrodita patří do sekty Selené; protože jsou ve svých figurách mnohonásobné (*poluschēmos*) a často podléhají potopení a nejasnostem (*episkoteō*).¹¹⁵ Říkají však, že Hermova hvězda je skutečně společná; protože v jakékoliv figuře (*schēma*) se vyskytuje, seznamuje se s tímto [světlem]: Héliem, když je ranní, Selené, když je večerní.¹¹⁶

Rhetorius 2. U denních narození Hélios, Kronos, Zeus vládnou nad sektou (*hairesiarchō*); pro noční narození Selené, Afrodita, Ares; neboť Hermes se stává společným ve vztahu k sektám. A Helios, Zeus a Afrodita jsou považováni za dobroděje; zatímco Kronos a Ares jsou považováni za škůdce; neboť tím, že je Hermes společný, tak je dobrý s dobrými planetami a stává se zlověstným se škůdci. Avšak pokud jde o dobroděje a škůdce, řekli, že jsou „takoví“, protože když jsou škůdci dobře umístěni do fáze, sekty a místa pro určité narození, často zhodnocují bohatství; zatímco pokud jsou dobrodějové špatně umístěni, škodí jim ...

¹¹³ To by muselo být přeloženo jako „k té jedné z hvězd, se kterými je nakonfigurován, se také seznámí“, z čehož vyplývá, že Hermes přijímá sektu planety, se kterou je nakonfigurován. To je v rozporu se smyslem Porfyriovy verze. Opravou σχηματισθῆ ¹ za σχήματι θεῖν, nebo dokonce σχήματι εἶν, pak by si dva texty byly významově blízké. Schmidt zde upřednostňuje Porfyriovu verzi a tuto verzi přeložil do Antiochova Souhrnu v souladu s jeho navrhovanou opravou.

Původní text zní: ὃ γὰρ ἂν σχηματισθῆ τῶν ἀστέρων, τοῦτω καὶ ἐξοικειοῦται.

¹¹⁴ V originálu „sinkings“. Schmidt zde používá pro situaci heliakického západu.

¹¹⁵ Sloveso ἐπισκοτέω v pasivu (jako zde) může také znamenat „být oslepen“. Schmidtovi se zdá, že zde jsou míněny oba významy.

¹¹⁶ Pro pochopení obecné představy o figuře, viz začátek komentáře k Antiochovi 6. O různých obrazech (fázích), které mohou vnitřní a vnější planety mít ve vztahu k Héliu, viz komentář k Antiochovi 15, kde se také vysvětluje, proč používá Schmidt termínu „potopení“ pro heliakický západ.

Serapión 229, 11 - 12. Selené se raduje, když se ve vztahu k sektě Héliá blíží k plnosti (*mestē*),¹¹⁷ ale když odchází do ústraní (*apokroustikē*)¹¹⁸ ve vztahu ke své vlastní sektě.

Komentář. Řecké podstatné jméno *hairesis*, které *Schmidt* přeložil jako *seкта*, má základní význam pro „braní“, „uchopení“ nebo „chytání“ (jak bychom mohli označit „zabrání“ města generálem). Běžněji to znamená „braní za sebe“ nebo „vybrat“, tedy „výběr“. Ale stejně jako u našeho anglického slova *choice*,¹¹⁹ může i řecké slovo znamenat buď „samotný akt výběru“, nebo „to, co je vybráno nebo upřednostňováno“. Je-li rozvíjeno ve směru toho, co je zvoleno nebo preferováno, *hairesis* znamená „frakce“, „strana“,¹²⁰ nebo „škola myšlení“. (Právě v tomto smyslu se stává zdrojem našeho anglického slova kacířství).¹²¹ Je jasné, že v astrologickém kontextu nabírá významy podobné těmto posledně uvedeným, a proto jej *Schmidt* přeložil jako *sektu*.

Planety tedy upřednostňují nebo patří jedné ze dvou stran (skupin) nebo sekt: Héliá nebo Selené. Podle *Antiochova Shrnutí* je hlavní kvalifikací, jíž mají Kronos a Zeus pro členství v sektě Héliá, to, že jsou „východní“, což je místo, kde Hélios vychází a začíná den. A je faktem, že každá z těchto dvou planet vychází heliakicky v blízkosti Héliá (tj. jejich nové objevení se poté, co byly zakryty zářením Héliá) pouze východně, když jsou v přímém pohybu. Problém tohoto argumentu spočívá v tom, že Ares, stejně jako Kronos a Zeus, má také své nové objevení se pouze ráno, a Ares patří do sekty Selené. Afrodita naproti tomu vytváří heliakální vzestup ráno i večer;¹²² ale je to jen její večerní fáze, když je přímá v pohybu. To by mohl být důvod pro její upřednostňování sekty Selené, pokud předpokládáme, že je to tou „večerní fází“ a že Selené je světlo, které má větší spřízněnost s nocí; jistě rozumný předpoklad, i když *Antiochův Souhrn* tento argument výslovně neuvádí.

¹¹⁷ Tedy když ve světle roste.

¹¹⁸ Resp. když ubývá.

¹¹⁹ Výběr, volba, možnost.

¹²⁰ Resp. skupina.

¹²¹ Heresy.

¹²² Resp. jako ranní a večerní hvězda.

Možná kvůli těmto nedostatkům uvádí *Porfyrios* jiný a dvojí argument pro přiřazení sekty. Místo toho, aby zdůraznil heliakální vzestup, se zaměřuje na: 1) počet heliakických západů (zmizení, kvůli blízkosti planety s Héliem po určité době viditelnosti), které planety obou sekt vytvářejí; a 2) celkový počet vzestupů, západů, zastávek¹²³ a jakýchkoli dalších zvláštních momentů, které planety zobrazují ve svých cyklech vzhledem k Héliovi. Tím se doplňuje argument v *Souhrnu Antiocha*, že se soustředujeme na vlastnosti, díky nimž jsou noční planety více podobné Selené a denní planety méně. Skutečnost, že tento argument v *Antiochově Shrnutí* zcela chybí, naznačuje, že někdy může být *Porfyriův* vlastní text právě tak přehodnocením původních *Úvodních záležitostí Antiocha*, coby souborem úryvků.

Předpoklad, díky kterému je počet heliakických západů relevantní pro přiřazení sekty, je evidentně tento. Vzhledem k tomu, že Selené je paradigmatický případ, kdy nebeské těleso mizí v důsledku blízkosti Hélia, čím vícekrát jiná planeta podléhá této podmínce, tím více se podobá Selené. Zatímco Kronos a Zeus vytvářejí jen jeden heliakický západ, Afrodita vytváří dva (stejně jako Hermes). Ares však vytváří jen jeden, stejně jako Kronos a Zeus, což nás zavede k druhé části úvah *Porfyria*.

Tento nový argument implicitně používá Selené jako paradigmatickou instanci nebeského tělesa, které ve svém cyklu předpokládá četné „figury“ ve vztahu k Héliovi - to znamená, že se v různých okamžicích tohoto cyklu zobrazuje zvláštním způsobem. Toto je sedm fází zmíněných výše. Těchto pět planet také může mít různé „figury“ ve svém cyklickém tanci kolem Hélia, i když ne všechny tyto figury jsou fázemi nebo speciálními režimy vzhledu, jako je tomu v případě Selené. Například všech pět planet - kromě Herma - vždy vytváří dvě viditelné zastávky. To znamená, že Afrodita má šest zvláštních okamžiků - ve svém vlastním cyklu. Kromě svého jediného heliakálního vzestupu a jediného heliakálního západu však Kronos, Zeus a Ares vytvářejí speciální fázi své opozice vůči Héliovi, nazývanou „fáze za soumraku“. To se stane, když planeta vychází na východě, zatímco Hélios zapadá. Tři vnější planety tedy mají ve svém cyklu kolem Hélia stejných pět

¹²³ Stanic.

zvláštních okamžiků. Avšak Ares je považován za mající dva další zvláštní okamžiky, které nevlastní žádná jiná planeta, a proto se mu říká „anomální“. Tyto dva momenty definují časové období, kdy Ares setrvává přibližně šest měsíců v přibližně stejné části zvěrokruhu až šest měsíců. K tomuto anomálnímu chování dochází, když je to asi 90 částí předcházejících Héliovi v pořadí vzestupu, a také když je to asi 90 částí následujících po Héliovi, takže ve skutečnosti se Ares, stejně jako Selené, zobrazuje ve vztahu k Héliovi sedmi způsoby.

Ares má tedy ve vztahu k Héliovi sedm zvláštních momentů, i když vytváří pouze jeden heliakický západ. Afrodita má šest momentů, ale dva heliakické západy. Proto mají Ares a Afrodita stejné právo na členství v sektě Selené. Kronos a Zeus vytvářejí pouze pět figur a jediný západ, což z nich vytváří něco méně podobné Selené.

Nyní jsme v pozici, abychom pochopili, proč Hermes patří do obou sekt. Na jedné straně je jako Afrodita, když má dva heliakické západy a tráví hodně času pod paprsky. Na druhou stranu často vytváří své stanice, zatímco je stále pod paprsky, což znamená, že ve svém cyklu může mít pouze pět (nebo dokonce čtyři) významné momenty, což z něj dělá spíše planetu heliakické sekty.

Texty zabývající se složitostmi planetárních figur ve vztahu k Héliovi, viz *Antiochos 15*.

Přestože má Hermes afinitu k oběma sektám, v daném narození patří buď do sekty Hélia, nebo do sekty Selené. Poslední věta v *Porfyriovi* nám dává kritérium pro určení statusu sekty Herma. Hermes patří do sekty Hélia, když vychází před Héliem, ale patří do sekty Selené, když zapadá po něm. Odpovídající prohlášení v *Souhrnu Antiocha* je poněkud vágní. V poznámce pod čarou navrhl Schmidt¹²⁴ textovou úpravu, která by záležitost dala do souladu s *Porfyriem*.

Všimněte si však, že z tohoto kritéria vyplývá, že podmínka stoupání před Héliem zvyšuje nebo posiluje heliakickou povahu planety, zatímco podmínka zapadání po Héliovi zlepšuje nebo posiluje její povahu Selené. Přestože *Antiochovo*

¹²⁴ Viz výše.

Shrnutí uvádí, že Kronos a Zeus jsou „ranní“, ani on, ani text *Porfyria* neuvádějí odpovídající stav, že noční planety jsou „večerní“. Je to pravděpodobné, protože Ares je jako denní planeta, pokud ráno heliakicky vychází (jak jsem zdůraznil výše), a Afrodita, pokud může být buď ranní nebo večerní hvězdou, není v tomto smyslu o nic víc večerní než ranní.

Výše uvedené argumenty pro členství v sektách mají převážně astronomický charakter. Astrologické důvody jsou však uvedeny v *Antiochově Souhrnu* a také *Porfyriovi* - nazývající planety, které patří do sekty Hélia, jako denní; jmenovitě, že denní planety mají radost z podnikání během dne a v domech a hranicích (*Porfyrios* vynechává hranice) denních planet. (Viz části *Antiocha 3.A* pro význam domicilů a hranic, které patří planetám, a části *Antiocha 19* pro význam podnikání). Žádná podobná poznámka není o nočních planetách radujících se z domicilů nočních planet. *Schmidt* se domnívá, že je to proto, že když je buď Afrodita, nebo Ares v domicilu toho druhého, je to naproti jeho vlastnímu domicilu, a uvidíme pod *Antiochem 14*, že je to škodlivý stav.

Řecké slovo, které *Schmidt* přeložil jako „těšit se“, je *chairō*. Takto to přeložil, když to vyžaduje přičestí (například „podnikání“). Za jiných okolností využije překlad „radovat se“. *Serapión* nám již poskytl ve výše uvedeném výňatku specifickou podmínku radosti pro Selené, když nám říká, že Selené se při růstu se raduje ve vztahu k sektě Hélia, zatímco při ubývání se raduje ve vztahu ke své vlastní sektě.

Setkáme se s několika dalšími takovými planetárními podmínkami radování se v tomto svazku a mnoha dalšími v celé sérii. Je rozumné předpokládat, že za takových podmínek planety fungují pro narození příznivěji, když jsou šťastné ve své práci, což nás vede k otázce prospěšných a zlověstných planet.

Ačkoli neexistuje žádná explicitní klasifikace prospěšných a zlomyslných planet - činitelé dobrého (*agathopoios*) a činitelé škodlivého (*kakopoios*) - buď v našem *Antiochově Shrnutí*, nebo v *Porfyriových Vysvětleních* -, takové rozlišení je jistě implicitní v pozitivním a negativním významu planet v první kapitole. Právě text *Rhetoria* (který by mohl být odvozen z jakéhokoli množství zdrojů, kromě *Antiocha*) nám to přináší plněji. Zdá se, že i když existují planety, které lze v určitém

smyslu označit jako „přirozenými“ dobroději a škůdci, funkčně jejich blahodárný projev závisí do značné míry na tom, zda jsou planety na místech nebo v podmínkách,¹²⁵ v nichž se radují, jako je například příslušnost k sektě narození. Všimněte si také, že Hermes není považován za přirozeného dobroděje ani škůdce, ale nasává stav planet, se kterými je nakonfigurován. Zdá se pravděpodobné, že absence jakékoli zmínky o Selené v *Rhetoriově* klasifikaci je buď omylem, nebo chybou páraře. Selené je jinými autory běžně považována za přirozeného dobroděje.

Korelace různých charakteristik s obrazy (zōidion - „znamení“)

Antiochos 2.A. Rozlišuje obrazy, které jsou tropické a které mají dvojité tělo a jsou pevné a které mají hojné končetiny a které jsou lidské formy, které mají amputované končetiny a které jsou divoké a mají sklon k pohlavnímu styku, které jsou hojné v semenech a plodné a které jsou neplodné, které jsou hlasité a které jsou němé,...

Komentář. *Porfyrios* nemá žádnou kapitolu odpovídající tomuto odstavci *Antiochova Souhrnu*, ani ji nemají *Rhetoriová Vysvětlení*, ačkoli o obrazech, které mu byly připisovány a upraveny v *CCAG 7, 192-213* je samostatné pojednání. Překlad tohoto pojednání se objeví v nadcházejícím vydání *TARES*.

Řecké slovo *zōidion* je zdrojem našeho slova pro zvěrokruh, jež je zkratkou řecké fráze *ho zōidiakos kuklos*, „kruh zōidia“. Je to zdobnělina slova *zōion*, což znamená buď „zvíře“, nebo „obraz“ (obrazový nebo figurální a nemusí nutně představovat obraz zvířete). Takže *zōidion* by mělo znamenat „malé zvíře“ nebo „malý obraz“. Nejsou doložena použití jeho významů pro malé zvíře, ale mimo astrologický kontext se používá jako sošky, figurky a malé malované figurky.

Toto řecké slovo bylo brzy přeloženo do latiny jako *signum*, z čehož dostáváme naše moderní slovní *znamení*. *Signum* bylo dobrým překladem do latiny, protože jedním z jeho významů bylo „fyzické vyobrazení osoby nebo věci“,

¹²⁵ V originálu „conditions“.

například figura, socha nebo jiný podobný obraz. *Signum* mělo také další výhodu v tom, že bylo latinským překladem řeckého slova *sēma*, jehož jedním významem bylo „konstelační útvar“.

Naše anglické slovo *sign*¹²⁶ mělo původně podobný význam (mimo jiné), ale toto použití je nyní zastaralé. Místo toho se toto slovo v současné době používá pro slova, algebraické a hudební notace, gesta, dopravní značky, předzvěsti atd., jež všechny znamenají jiný způsob, nežli figurální obrazy a jiná podobná znázornění. Z tohoto důvodu může být překlad *zōidion* jako „znamení“ pro moderního čtenáře vážně zavádějící.

Pokud by totiž moderní astrologové stále uchovávali nějakou vzpomínku na původní astrologický význam *znamení*, vyhýbali by se používání takových výrazů, jako je „Saturn ve znamení Marsu“, jinak by se mělo za to, že Beran (například) je spíše obrazem *Marsu*, nežli *beranem*. Stojí za zmínku, že řečtí autoři se takovým výrazům vyhýbají, právě kvůli této dvojznačnosti.

Poté, co mnoho let (ve skutečnosti od počátku projektu *Hindsight* v roce 1993) jsme trvali na tom, aby *zōidion* zůstalo nepřeloženo, dokud se nenajde správné anglické slovo, celou dobu jsme zvažovali, zda si helénističtí astrologové přejí, aby toto slovo kromě svého reprezentativního významu vyjadřovalo i nějaký smysl živého tvora, načež konečně se *Schmidt* spokojil s překladem „obraz“, jak znepokojující to může být zpočátku pro moderního astrologa. Existuje řada výhod tohoto překladu, jež se objeví, jak budeme postupovat prostřednictvím edice.

Identifikace *zōidia* s různými charakteristikami uvedenými v *Antiochově Souhrnu* bude ponechána na další svazek *TARES*, protože v přiřazení těchto charakteristik od jednoho autora k druhému existují určité rozdíly.

Je však pozoruhodné, že v *Souhrnu* nejsou žádné důkazy o tom, že *Antiochos* spojil čtyři elementy s dvanácti obrazy způsobem, který se později v tradici stal běžným. *Thrasyllus* také neudělá nic takového, soudě podle *souhrnu*, který přežil

¹²⁶ Znamení.

jeho práci. Proto musíme být opatrní, pokud jde o promítání těchto zodiakálních charakteristik zpět na originální helénistický systém. Takové živlová přiřazení však najdeme u *Valense*, který nám obvykle řekne, když inovuje, ale v tomto případě to neřekne. V *Rhetoriov*i je také zajímavá pasáž, která připisuje tomuto kroku zásluhy „starobylým“.

Rhetorius 3 (O směsi (*krasis*) dvanácti obrazů). Řekli jsme, že Beran je jako oheň; Býk podobný Zemi; Dvojčata podobná vzduchu; Krab podobný vodě. Znovu jsme řekli, že Lev je podobný ohni; Panna podobná zemi; Váhy podobné vzduchu; Štír podobný vodě. A znovu, Lukostřelec podobný ohni; Kozoroh podobný zemi; Vodnář podobný vzduchu; Ryby jako voda. Takže trigon Skopce, Lva, Lukostřelce je podobný ohni; trigon Býka, Panny, Kozoroha zemi; trigon Dvojčat, Vah, Vodnáře vzduchu; trigon Kraba, Štíra, Ryb podobný vodě.

To nebylo starými řečeno bezcílně. Protože každá věc materiální je složena z těchto čtyř prvků nebo těl, je nutné, aby člověk, jako účastník stejné povahy, se také podílel na těchto prvcích. A přiřadili čtyři čepy narození v souladu se čtyřmi směsmi těchto čtyř prvků, tedy: jestliže Skopce označuje zrození (tj. obraz podobný ohni) a pokud Kozoroh zabírá Střední nebe (tj. obraz podobný zemi) a pokud Váhy zapadají (tj. obraz podobný vzduchu) a pokud je Krab v podzemním otočném čepu (tj. obraz podobný vodě), bude to nejlepší směs. Opět platí, že pokud hledáte post-vzestupy a poklesy otočných čepů, zjistíte, že leží analogicky v souladu se čtyřmi prvky.

V této pasáži jsou živlová přiřazení prováděna obvyklým způsobem. Dokonce najdeme obrazy podobné živlové přirozenosti seskupené do trigonů (tj. „trojúhelníků“ nebo „triplicit“ v moderní astrologické řeči) způsobem, který naznačuje, že tyto trigony byly vyčleněny více než pouhé sbírky tří obrazů a dokonce mají určitou vlastní identitu. To neplatí pro ostatní seskupení obrazů, jež sdílejí stejnou charakteristiku, jako jsou tropické nebo pevné obrazy. V *Antiochovi* 2.B budou trigony skutečně vyčleněny pro samostatné ošetření, ale namísto toho, aby byly spojeny s prvky, budou spojeny se čtyřmi hlavními směry. To je také praxe *Ptolemaia*. Jakákoli korelace prvků s trigony také chybí v *Dorotheovi*, dalším astrologovi z prvního století n. l., který trigony ve své vlastní práci hojně využíval.

Pokud jde o toto téma, je jistě zarážející, že *Rhetorius* se opatrně vyhýbá jakýmkoli implikacím, že například Beran je složen z ohně nebo Býk ze země, nebo že tyto čtyři pozemské prvky jsou jakýmkoli způsobem fyzicky přítomné v nebi. Místo toho říká, že Beran je „jako oheň“, Býk „jako země“ atd. Už dříve řekl (viz *Rhetoriovo Prooemium* pod *Antiochem 1.C*), že čtyři pozemská roční období mohou nést jména čtyř pozemských prvků, které, i když stále trochu záhadně, stále drží prvky v sublunární sféře. I tak je jeho argument, že člověk jako tělesná bytost se musí podílet na těchto čtyřech prvcích a je prezentován téměř jako důsledek skutečnosti, že každé narození bude mít obraz nějakým způsobem představující každý ze čtyř prvků v jednom ze čtyř úhlů. Přesný způsob, jakým mají různé obrazy podobnost a vztah k pozemským prvkům, je téma, které nás v nadcházejících svazcích velmi zaměstná.

Z druhého odstavce se zdá, že slovo *krasis* se v tomto kontextu vztahuje na konkrétní směs nebo směs čtyř prvků, která je výsledkem přiřazení jednoho prvku daného živlovému trigonu ascendentu. Takové umístění automaticky určuje, které prvky budou reprezentovány ve čtvrtém, sedmém a desátém obrazu od ascendentu. (Odkaz na Střed nebes zde znamená desátý obraz. Helénskou definici Středu nebe najdete v *Antiochovi 24*). Je zajímavé, že směs, která má ohnivý obraz Skopce na ascendentu, je považována za nejlepší, protože se liší od uspořádání nativity vesmíru, jež má na ascendentu obraz podobný vodě (Kraba). Viz první část (*II.A*) *II. knihy Antiochova Souhrnu*. Beran je také tropickým obrazem (jehož by moderní astrologové nazvali „kardinálním znamením“). Pravděpodobně by se směs poněkud lišila, kdyby Lev (pevný nebo „fixní“ obraz) nebo Střelec (dvojitý nebo „proměnlivý“ obraz) byli vycházejícím obrazem, i když se jedná také o obrazy podobné ohni. Celkově by tedy existovalo dvanáct možných živlových směsí.

Rod obrazů

Antiochos 2.B. ...a které [obrazy] jsou mužské a které ženské, a že tyto mužské jsou z heliakické sekty, zatímco ženské jsou ze sekty Selené.¹²⁷

Porfyrios 40. Mužské obrazy jsou v souladu se sektou Hélia, Dia, Krona; a mužské obrazy jsou ty, které se střídají s Beranem. Ženské obrazy jsou v souladu se sektou Selené, Área, Afrodity; a ženské obrazy jsou ty, které se střídají s Býkem. Avšak svým způsobem zvláštním¹²⁸ (*idiōs*) pro ně, z ženských obrazů: Kozoroh je zvláštní¹²⁹ (*exairetos*) pro Krona, Ryby pro Dia; a z mužských obrazů: Skopec je zvláštní pro Área, Váhy pro Afroditu; Dvojčata a Panna jsou zvláštní pro Herma, protože i v tom má společné rysy.

Rhetorius 1 (začátek). Existuje šest mužských obrazů: Beran, Dvojčata, Lev, Váhy, Lukostřelec, Nalévač vody; a existuje šest ženských obrazů: Býk, Krab, Panna, Štír, Kozoroh, Ryby.

Komentář. *Porfyriův* krátký vstup do mužských a ženských obrazů je zcela oddělen od posloupnosti definic, které jsou navýsost dány od *Antiocha*. Úryvek z *Rhetoria* se o sektě obrázků vůbec nezmiňuje a ve skutečnosti mohl pocházet z mnoha zdrojů, ale pro úplnost jej *Schmidt* sem zařadil.

Přiřazení rodů k obrazům je v těchto dvou textech dostatečně jasné. *Souhrn Antiocha* a *Porfyrios* dále spojují mužský rod obrazů s heliakickou sektou (a implicitně denní přirozeností) a ženský rod se sektou Selené¹³⁰ (a implicitně noční přirozeností). Z toho bychom mohli odvodit, že denní planety mají kolektivně nějakou zvláštní afinitu k mužským obrazům a noční planety k ženským, ale ještě nám není řečeno, jak má být tato afinita interpretována astrologicky.

¹²⁷ Resp. selenické.

¹²⁸ V originálu „peculiar“. Zvláštní, podivný.

¹²⁹ V originálu „special“. Speciální, zvláštní. Zde spíše ve smyslu něčeho výjimečného.

¹³⁰ Selenickou.

„Zvláštní“ vztah, který má každá denní planeta pro jeden ze ženských obrazů, a každá noční planeta pro jeden z mužských obrazů, předpokládá přiřazení dvou domicilů, jednoho mužského a jednoho ženského, ke každé z pěti planet v *Antiochovi* 3.A. A protože má Hermes dvojí povahu, je-li v daném narození denní, jeho přirozená afinita by byla k mužským obrazům, ale měla by také „zvláštní“ vztah k Panně (ženský obraz); a pokud je v daném narození noční, jeho přirozená afinita by byla k ženským obrazům, ale měla by také zvláštní vztah k Dvojčatům (mužský obraz). Mimochodem, *Porfyriův* výraz pro tento „zvláštní“ nebo „výjimečný“ vztah se v řečtině jeví jako slovní hříčka. Používané slovo je *exairetos*, které má stejný kořen jako *hairesis*, slovo pro sektu, a mohlo by odkazovat na *výjimečnou* preferenci, již má planeta pro obraz „mimo sektu“.

V tomto bodě je rozumné se ptát, zda asociace rodu se sektou platí i pro samotné planety. *Antiochův Souhrn* ani *Porfyriův* text výslovně neřeší otázku rodu planet. Později v *Rhetoriově* 1 (jehož začátek je citován výše) však *Rhetorius* pokračuje:

Hvězdy Hélios, Kronos, Zeus, Ares a Hermes jsou opět mužské, zatímco Selené a Afrodita jsou ženské.

Zdá se, že klasifikace planet podle sekty a rodu nejsou zcela totožné. Ares je mužská planeta, která patří do selenické sekty, a Hermes je mužská planeta, která může patřit do kterékoli ze sekt.

Rhetorius dále diskutuje o třech podmínkách, které mohou zvýšit nebo posílit přirozený rod planety, z nichž jednou je přítomnost v obraze stejného rodu:

Tyto hvězdy jsou někdy maskulinní, jindy feminizované. Stávají se maskulinními, když jsou ráno vyvstávají ve vztahu k Héliovi; to znamená, když jsou na obrazech před Héliem, alespoň 15 částí od něj. Avšak stávají se feminizovanými, když jsou ve večerním vztahu s Héliem, a jsou od něj vzdálené alespoň 15 částí.

Opět platí, že hvězdy, které jsou v mužských obrazech a jsou na severu, jsou maskulinní. Avšak stanou se feminizovanými, když jsou v ženských obrazech a jižních.

Hvězdy, které jsou v mužských kvadrantech (od Středu nebe po Ukazatele hodin a od podzemního čepu k zapadajícímu), se stávají maskulinní. Avšak ty v ženských kvadrantech (tj. od Hodinového ukazatele k podzemnímu otočnému čepu a od západního otočného čepu ke Středu nebe) se stanou feminizované.

Z této pasáže vyplývá, že koncepční nesrovnalosti se již mohly vlámat do pozdější helénistické tradice. Naše analýza *Antiocha 1.D* naznačila, že podmínka stoupání před Héliem posiluje heliakickou loajalitu denní planety, zatímco podmínka západu po Héliovi posiluje selenickou loajalitu noční planety. Zde se říká, že tyto dvě podmínky maskulinizují¹³¹ a feminizují planetu. Problém se týká Área a Herma. Jako planeta selenické sekty by měla být loajalita Área k Selené posílena zapadáním po Héliovi coby večerní hvězda. Avšak za stejných podmínek je Ares feminizovaný.

Argument bude nyní proveden pozdějšími helenistickými astrology, že zdokonalení ohnivé mužské povahy Área není v narozeních dobré, takže je vlastně lepší nechat si ho trochu ztlumit jako večerní hvězdu, která zároveň zvyšuje jeho noční povahu. Nicméně *Rhetorius 44*, který má velmi podobný obsah jako výše (takže to zde nebude *Schmidt* překládat), ve skutečnosti říká, že Ares se „raduje“ jako ranní hvězda, ne jako večerní hvězda.

Následující definice *Serapióna* podtrhuje tento problém tím, že potvrzuje, že být ranní hvězdou a být večerní hvězdou bylo ve skutečnosti chápáno jako podmínky radosti pro denní a noční planety:

Serapión 230, 28 - 30. *Denní hvězdy mají v Héliovi radost (chairō) z mužských obrazů a ráno; ty z noční sekty si Selené užívají v ženských obrazech a večer.*

¹³¹ Maskulinizace.

Takže *Rhetorius* má Área radujícího se jako ranní hvězda, a *Serapión* dává radost jako večerní hvězdě, což je evidentně přímý rozpor.

Stejná definice také zavádí druhý a podobný problém spojený se vztahem rodu a sekty. Ponecháme-li prozatím přesně to, co *Rhetorius* výše znamená „severními“ a „jižními“ obrazy (viz níže *Antiochos 2.C*), jasně říká, že mužská povaha planet je v mužských obrazech zlepšena. Výše uvedená pasáž *Serapióna* uvádí, že noční planety se radují z ženských obrazů. Takže máme přesně stejný problém s Áreem, i když *Rhetorius* sice neříká ani zde, ani jinde, že se mužské planety „radují“ v obrazech mužských, pouze že v těchto situacích jsou planety pod vlivem maskulinizace. Diskuse o rodu kvadrantů ponechává *Schmidt* na později.

Existují přinejmenším dva způsoby řešení tohoto zjevného rozporu. Jedním z nich je přijmout to jako neredukovatelný rozpor a předpokládat, že myšlenka rodových modifikací planet je pozdější inovací helénistické tradice, která v původním systému neměla místo. Ve skutečnosti najdeme podmínky modifikace rodu předložené *Rhetoriem*, formulované podobně jako *Ptolemaiem*, který neváhá představit své vlastní myšlenky v jiných kontextech.

Druhým přístupem je předpokládat, že podmínky modifikace rodů jsou kontextově specifické. Následující citace *Serapióna* nám dává kontext, ve kterém jsou tyto podmínky okamžitě použitelné:

Serapión 230, 32 - 33. *Hvězdy radují z mužských obrazů v případě narození mužů, ale z ženských obrazů v případě narození žen.*

A *Rhetorius* ve své první kapitole pokračuje podrobněji:

Hvězdy, které se v mužských obrazech stávají mužskými, nebo v mužských kvadrantech přispívají k narození mužů. Činí totiž ty, kteří mají mužskou povahu v sobě, svéhlavými a odvážnými. Ale dělají ženy nedůstojné, nestydaté, odvážné,

neukázněné, mužské ve vztahu k pohlavnímu styku, nebo masturbátory.¹³² Hvězdy, které jsou ženské svými fázemi, obrazy a kvadranty, vytvářejí muže měkké, slaboduché, zbabělé, bojí se každého, zženštilé a zcela vykastované, nebo ty, kteří dělají práci žen. Avšak to vytváří ženy se sklopenýma očima, [ty, které jsou] skromné, ohleduplné, důstojné, poslušné mužům; a ti, kteří dokonale poznají zvyky žen.¹³³

Za předpokladu, že termín *radování* znamená, že projevy planety v životě rodáka jsou lepší, když je planeta ve stavu radosti, zde není žádný skutečný rozpor. Pokud podmínky radování podle rodu souvisejí s chováním mužů a žen, je dobré mít Área jako ranní hvězdu a v mužském obrazu pro mužnost, a opačná umístění jsou dobrá pro ženskost. Na druhou stranu, pokud jde o rozmanité události, které na rodáka během jeho života dopadnou, nebo o výsledcích akcí, které rodák podnikne, bude celkově lepší mít Área jako večerní hvězdu a v ženském obrazu.

Bez ohledu na to, jak tento problém nakonec vyřešíme, tato analýza nejednoznačného případu Área slouží k vytažení jedinečnosti a složitosti této planety, i když moderní astrologové mají tendenci ji považovat za jednu z nejjednodušších klasických planet.

Větry spojené s obrazy (*anemos*)

Antiochos 2.C. A že Krab a ty na každé straně jsou severní, ale Kozoroh a ta na každé straně jsou jižní, a Skopec a ta na každé straně jsou východní, a Váhy a ta na každé straně jsou západní (*libukos*), a že někteří, když rozlišují větry (*anemos*) jinak, nazývají Kraba a jeho dva trigonální [obrazy] severní (myslím Štíra a Ryby); východní, Skopec, Lev a Střelec;

¹³² V originálu „masturbators“.

¹³³ Resp. ti, kteří se učí zvykům žen.

západní (*zephurios*) Váhy, a dvě trigonální figury; [Jižní, Kozí Rohy, Býk a Panna].¹³⁴ Ta jsou však jakoby ve vztahu k celému kosmu.

Přiřazeno Antiochovi v CCAG 7; 128 (Malý kanón čtyř větrů a 24 kroků z Antiochových spisů). Neboť v případě každého větru (*anemos*) existuje kvadrant, ale tři obrazy, takže na jeden obraz budou dva kroky (*bathmos*). Krok má 15 částí (*moira*). Dvakrát 15 je 30; pro každý obraz je nalezeno 30 částí. Tehdy Hélios jde severním větrem od Skopce až k počátku Kraba; po celou dobu je zdviháván¹³⁵ do výšky. Snáší se severním větrem od Kraba až po začátek Vah; po celou dobu je výškově snižován, protože od nejvyššího bodu začíná být snižován. Snáší se jižním větrem od Vah až ke Kozorohu; po celou dobu je prý snižován v nízkosti. A stoupá jižním větrem Kozoroha k Beranovi; během toho se říká, že je zvednut v nízkosti, protože se začíná zvedat od nejnižšího bodu. V našem obydleném světě tomu tak zjevně je, ale nechť je to pojato obráceně v opačné oblasti.

Komentář. V *Porfyriově Antologii* ani v *Rhetoriových Vysvětleních* není žádný materiál, který by přímo souvisel s *Antiochem 2.C*. Druhá pasáž je výslovně přičítána *Antiochovi* a navíc se nachází v rukopisu, který obsahuje několik dalších výňatků převzatých přímo z *Antiochova Souhrnu*. Zdá se, že dává astronomický argument pro přiřazení směrů k obrazům, alespoň pro první systém uvedený v 2.C, takže jsem jej sem *Schmidt* umístil, i když si nemůže být jistý, že pochází ze ztraceného *Antiochova* originálu.

V klasické a helénistické době bylo zvykem označovat čtyři směry jmény větrů, které z těchto směrů vanou. Oba systémy pro přiřazování směrů k obrazům používají Kraba, Kozoroha, Berana a Váhy jako primární referenty pro sever, jih, východ a západ. Argument, že Hélios ve skutečnosti zvyšuje svou severní deklinaci, když se pohybuje od Berana ke Krabu, dává věrohodné astronomické ospravedlnění pro to, že Krabu bylo přiřazeno severní označení, a podobně i pro ostatní

¹³⁴ V Souhrnu chybí část v závorkách. Mohlo to být vynecháno jednoduše proto, že je to zřejmé.

¹³⁵ Nebo rostoucí.

převody. Je to také rozumné rozšíření k označení obrátů lemujících Kraba jako severních a podobně u ostatních. „Kosmické“, astrologické zdůvodnění přiřazování podobných směrů obrazů v trigonálním intervalu referenčního obrazu (což je míněno odkazem na dvě „trigonální figury“, jak se dozvíme v *Antiochovi 6*) nelze zjistit pouze na základě textů, které máme před sebou.

24 „kroků“ (*bathmos*) je představeno zajímavým způsobem. Normálně si myslíme, že každé „znamení“ je rozděleno přímo na 30 „stupňů“. Ale tady se zdá, že každý kvadrant je přímo rozdělen na 6 částí (aby bylo celkem 24 částí pro čtyři kvadranty), jako by tyto části představovaly nejvýznamnější momenty v nárůstu nebo poklesu deklinace Héliia. Každý krok je tedy přímo rozdělen na 15 „částí“ (*moira*), které evidentně odpovídají dnům. Pak se zdá, že existuje argument pro stanovení, kterak každý obraz se skládá ze 30 částí, protože každý kvadrant také se skládá ze tří obrazů.

Koncept kroku nám umožňuje nastavit úplnou analogii mezi rokem a dnem. Je pravděpodobné předpokládat, že čtyři kvadranty (které definují čtyři roční období průchodem Héliia) jsou analogiemi čtyř hlavních částí dne, které se skládají z šesti hodin: ráno, odpoledne, večer, pozdě v noci. Každý krok by pak jako šestá část každého kvadrantu odpovídal jedné ze čtyřadvaceti hodin dne. (*Schmidt* na mysli ekvinokční hodiny, kdy je doba dne a noci stejná). Analogií 15 částí, do nichž je rozdělen krok (každý z nich představuje den), by pak byly čtyři minuty, patnáctá část hodiny. Nyní, čtyři minuty je průměrné množství času, které zabere jedna část (tj. „stupeň“) východem nad obzor. Nyní jsou čtyři minuty průměrným časem, po který trvá, než jedna část (tj. „stupeň“ v moderní řeči) vystoupá za horizont. Průměrnou dobu potřebnou k tomu, aby Hélios prošel jedinou částí, lze tedy chápat jako analogickou s průměrnou dobou potřebnou k tomu, kdy jedna část vystoupala za horizont.

Tento krátký odkaz na kroky je také dobrou příležitostí pro poukázání na to, že obvyklý překlad *moira* jako „stupně“ je stěží přesný. Slovo *moira* znamená „díl“ nebo „část“. Slovo stupeň pochází z latinského slova *gradus*, což znamená „krok“. Říká se nám zde, že každý krok se skládá z 15 částí. Pokud by jedno z těchto dvou slov mělo být přeloženo jako

„stupeň“, *bathmos* by měla lepší nárok. To by však bylo matoucí kvůli dlouhodobému používání, proto *Schmidt* ve svých překladech se zcela vyhne používání slova *stupeň*. V zájmu co nejvěrnějšího zachycení původních sémantických polí technické helénistické terminologie, budu překládat *bathmos* jako „krok“ a *moira* jako „část“.

Upřednostňuje tedy *Schmidt* překlad *moira* jako „části“, nežli „podílu“ v astrologickém kontextu. Pokud by helenističtí astrologové prostě chtěli slovo pro prostorové dělení zvěrokruhu, mohli si snadno přivlastnit termín *morion*, jež vždy znamená jednoduše součást nějakého celku. Řecké podstatné jméno *moira* však pochází přímo ze slovesa *meiromai*, což znamená „přijímat jako náležitou část“. Řecké slovo *moira* má jako takové běžnou konotaci části, která je mu přidělena, a proto je nejúplněji přeloženo jako „něčí přidělená část“. Nejen to, jako vlastní podstatné jméno byla *Moira* bohyní osudu nebo údělu. Činnost této bohyně je zachycena ve výrazu příčestí vytvořeném přímo z *meiromai* - to znamená, že *heimarmenē* (*energeia*), „činnost odpovědná za to, že jsme obdrželi naši náležitou část“. Tato fráze se často překládá jako „osud“ nebo „úděl“. Jak uvidíme v budoucích svazcích *TARES*, helénistická astrologie byla vyvinuta v rámci kosmologického modelu, ve kterém osud hrál ústřední roli. Přeložit *moira* jako „stupeň“ by ji zbavilo jakéhokoli možného spojení s tímto modelem.

Domicily (*oikos*)

Antiochos 3.A (i). Říká, které obrazy jsou domicily (*oikos*) těch hvězd...

Porfyrios 5. Říkají, že dvanáct dvanáctých částí zvěrokruhu [kruhu] jsou domicily a pásy (*zōnē*) hvězd, které také nazývají obrazy. Z nich jsou dvanácté části severněji a blíže k nám dány světům: Krab Selené; a Lev Héliovi. Dále jsou Dvojčata a Panna dány hvězdě nejbližší světlu, Hermovi; poté jsou Býk a Váhy dány Afroditi; pak Beran a Štír Áreovi; pak Střelec a Ryby Diovi; pak Kozoroh a Vodnář na toho nejvzdálenějšího od nás, Kronovi.

Komentář. V *Rhetoriových Vysvětleních* není žádná odpovídající kapitola. V řečtině *oikos* obvykle znamená „dům“ nebo „místo bydliště“, někdy „pokoj“ nebo jinou část domu a příležitostně „rodinnou linii“, jako když říkáme: „Atreův dům“; může také odkazovat na zboží a majetek domácnosti. *Schmidt* to přeložil jako „domicil“, aby nedošlo k záměně s moderním astrologickým výrazem dům.

Termín *zōnē* má archaický nebo poetický kruh, ale je to těžké konstruovat v této souvislosti. Doslovně to znamená „pás“ nebo „opasek“. Je to zdroj našeho slova zóny a má například aplikace na pásy podobné oblasti pozemské sféry, ale není jisté, jak by tento význam byl zde vhodný. Rovněž se jednalo o opasek, který byl používán jako peněženka, což zde může být důležitější. Je možné, že obrazy přiřazené planetám jako jejich domicily byly přirovnávány k peněženke, která sloužila k uložení jejich různých věcí nebo pokladnicí - což by mohla být například různá témata spojená s planetami nebo těmi, nad nimiž mají autoritu. Tak pochopeno, tato metafora by se tolik nekolidovala s pojmem planetárního sídla, což je také místo, kde jsou uloženy vlastní zdroje.

Na druhou stranu helénističtí astrologové někdy označují samotný zvěrokruh jako pás. S ohledem na to je možné, že každý obraz je přirovnáván k článku nebo části tohoto pásu, i když *Schmidt* neví o žádném zdokumentovaném použití slova *zōnē* označující část pásu. V architektonickém kontextu však může odkazovat na vlys, který nás může trochu přiblížit zamýšlenému významu, protože slovo *zōidion* samo o sobě znamená „vyobrazení“. Ve skutečnosti by to naznačovalo, že reprezentativní charakter obrazů byl chápán spíše jako basreliéf než jako obraz. Ať už je skutečný význam *zōnē* v tomto kontextu jakýkoli, s tímto pojmem se již téměř nikdy nesetkáme.

Všimněte si velmi pravidelného vzoru přiřazení obrazů planetám. Jakmile je Hélios přidělen Lvu a Selené Krabu, zbývajícím pěti planetám je přiděleno sídlo každé z obou stran těchto dvou obrazů ve vzestupném pořadí sféry se sedmi zónami (přeskakování přes Héliu, který je již přiřazen). V důsledku tohoto uspořádání stojí sídla Afrodity a Dia v intervalech šestiúhelníku a trigonu od domicilů světél. Jak uvidíme v *Antiochovi 6*, jsou tyto považovány za harmonické intervaly,

shodné s blahodárným charakterem těchto dvou planet. Domicily Área jsou tetragonální ke světům, zatímco domicily Krona jsou nespojeny se světly ve vztahu, který helénističtí astrologové nazývají „averzí“, jež má něco jako diametrální opozici. Domicily škůdců tak stojí v protikladných vztazích ke světům, v souladu s jejich zlomyslným charakterem.¹³⁶

Jak uvidíme ve *II. knize Antiochova Souhrnu*, každá planeta byla chápána tak, že se nachází v jednom ze svých vlastních domicilů v thema mundi, neboli hypotetickém narození vesmíru - tj. sídle, které následuje Lva v zodiakálním pořadí. Za zmínku stojí také to, že v případě Herma, Afrodity a Dia tyto domicily docela dobře odpovídají obrazům, na nichž by tyto planety vytvořily své stanice, kdyby byl Hélios v Lvu; pamatujte také, že Ares vytváří zvláštní anomální figuru, když je 90 částí („stupňů“) od Héliu. Jinými slovy, tyto planety byly poblíž svých stanic v thema mundi. Je pravděpodobné předpokládat, že tyto stanice označují místo, kde planeta odpočívá, což není špatným důvodem pro to, že je považujeme za domicily.

Opět platí, že sídla světél jsou naproti domům Krona, Herma naproti Dia, a Afrodity naproti Área. Měli bychom tedy očekávat, že základní významy odpovídajících planet jsou rovněž v opozici?

Exaltace (*hupsōma*) a deprese (*tapeinōma*)

Antiochos 3.A (ii). [říká] ... a které jsou exaltacemi (*hupsōma*) těch hvězd a depresí (*tapeinōma*)...

Porfyrios 6. Povýšení jsou postulována hvězdami:¹³⁷ z denních hvězd, trigonálních [figur] domicilů, těch, které jim jsou v přírodě sympatické. Například, protože Lev je domicilem Héliu, jeho exaltací bude Skopec, což je jeho čtyřnohý trigonál [figura]; a má exaltaci kolem 19 částí. Vzhledem k tomu, že Vodnář je sídlem Krona, jeho exaltací budou Váhy kolem 20 částí. Vzhledem k tomu, že Ryby jsou sídlem Dia, jeho exaltací bude Krab okolo 15 částí. A pro noční hvězdy,

¹³⁶ Schmidt zde srovnává opozici s kvinkunxem. Faktem je, že domicily Marsu jsou v kvadratuře na domicily Světél, a domicily Saturna jsou v opozici na domicily Světél.

¹³⁷ Resp. jsou složena.

kteřé jsou všechny ze sekty Selené, jsou hexagonální [figury] domicilů exaltacemi, kvůli slabosti paprsku. Nechtť tedy exaltací Selené je hexagonální [figura] Kraba, což je Býk okolo 3 částí. Hexagonální [figura] Štíra je exaltací Área, což je Kozoroh kolem 28 částí. Hexagonální [figura] Býka je exaltací Afrodity, což jsou Ryby kolem 26 částí. A Hermova hvězda, protože je společná a její paprsek je díky svému častému zapadání poměrně slabý, má stejný domicil a exaltaci, což je Panna kolem 15 částí. Obrazy přímo naproti tomu jsou pády (*tapeinōma*), ve kterých mají hvězdy slabší sílu.

Komentář. Řecké slovo *hupsōma* jednoduše označuje účinek aktu zvednutí nebo zvedání - jmenovitě „obsazení výšky“ nebo „získání výšky“. Vzhledem k tomu je tradiční astrologický výraz exaltace vhodným překladem pro helénistický koncept. Na druhou stranu, moderní výraz pád¹³⁸ pro pozice naproti exaltace není vhodný, protože řecké slovo *tapeinōma* jednoduše znamená „deprese“,¹³⁹ na rozdíl od elevace nebo exaltace; slovo pád má jiné konotace.

O exaltacích planet se obecně předpokládá, že jsou babylonského původu, zatímco vysoce pravidelné schéma přidělování domicilu se zdá být nezávislého helénistického původu. Pokud jsou tyto historické výroky správné, je pozoruhodnou skutečností, že sídla a exaltace planet by se řídily sekto-diferencovaným vzorem, který zmiňuje *Porfyrios*.

Rozložení sedmi exaltací má jednoduchý vnitřní vzorec, o němž se *Schmidt* domnívá, že si ho dosud nikdo nevšiml. Každá z exaltací je v jedné z pravidelných mnohoúhelníkových figur (jak je popsáno v *Antiochovi 6*) s Krabem, sídlem Selené. Býk a Panna jsou k němu šestiúhelníkové, Skopec a Váhy jsou tetragonální, Ryby jsou trigonální a Kozoroh je diametrální. Včetně samotného Kraba, všech sedm těchto obrazů je exaltací nějaké planety. Štír je také trigonální ke Krabovi, ale není exaltací žádné planety.

¹³⁸ V originálu „fall“.

¹³⁹ V originálu „depression“.

Nyní, jak se dozvíme ve *II. knize Antiochova Souhrnu*, thema mundi, nebo hypotetický horoskop vytvoření vesmíru, má Kraba jako vycházejícího. Krab je sám o sobě exaltací Dia; zbývající exaltace jsou tedy všechny obrazy, které jsou spojeny s Krabem hexagonálně, tetragonálně, trigonálně nebo diametrálně.

Předpokládáme-li režim regulace pro domicilní přidělení planet, můžeme využít pozorování, které nabízí *Porfyrios*, k přidělení každé ze sedmi planet jednomu z osmi kandidátů na povýšení, s minimálním počtem vedlejších předpokladů – to znamená dva. Počínaje Héliem, to může být pouze Beran coby své povýšení, protože Střelec nemá žádný figurální vztah ke Krabovi. Selené mohla mít za povýšení buď Býka, nebo Pannu. Vzhledem k tomu, že zbývajících pět planet má každé dvě sídla, mají více možností exaltací. Kronos mohl mít Váhy, Býka nebo Pannu. Zeus mohl mít pouze Štíra nebo Kraba (protože Berana už obsadil Hélios a Lev není exaltačním kandidátem). Afrodita mohla mít pouze Kraba nebo Ryby, Ares jen Kozoroha nebo Pannu.

Předpokládejme tedy, že bychom Herma přiřadili k Panně, kvůli slabosti jeho paprsku, nebo tím, že bychom předpokládali, že vzhledem k tomu, že je prostředníkem mezi heliakickou a selenickou sektou, by jeho povýšení mělo patřit spíše k tetragonu jednoho z jeho domicilů, než k trigonu či hexagonu – nebo z jiného přijatelného důvodu. Pak by Selené měla Býka jako povýšení, Kronos by měl Váhy a Ares by měl Kozoroha. To ponechává pouze Dia a Afroditu bez přiřazení. Musí být vyloučen jeden z osmi kandidátů na povýšení. Pokud bychom pak měli také nějaký důvod úplně vyloučit Štíra jako správné povýšení pro jakoukoli planetu, Zeus musí zabrat Kraba jako svého jediného zbývajícího kandidáta na povýšení a ponechat Ryby Afroditě.

Konec *Rhetoria 7* (jehož zde *Schmidt* překládá) nám vlastně dává jakýsi důvod, proč vynechat Štíra. Také to naznačuje, že je to Selené, kdo rozdává povýšení. *Rhetorius* se ptá:

Čím to je, že tam, kde je Selené povýšena, nemůže být nic v depresi; a kde je Selené v depresi, nemůže být nic povýšeno? Říkáme, že je to proto, že Selené je štěstím všech; a toho, koho Fortuna povýší, nikdo nesmí utlačovat, zatímco toho, koho Fortuna utlačuje, toho nikdo není schopen povýšit.

Výše uvedená konstrukce obrázků exaltace samozřejmě nijak nezohledňuje specifické části exaltace uvedené *Porfyriem*, které jsou celkově v souladu s těmi, které zmiňují jiní autoři. Prozatím to musí zůstat záhadou.

V komentáři o planetárních sídlech *uvedl* Schmidt argument, že přiřazení sídel může být založeno na místech, kde planety vytvářejí své stanice nebo jiné speciální figury ve vztahu k Héliovi. Pokud je to pravda, mohli bychom považovat Hélia za výdejce domicilů. Potom je lákavé považovat Selené za výdejce povýšení, protože Kraba bere jako svůj vlastní domicil a všechny obrazy povýšení jsou ve standardních konfiguracích s Krabem. To platí pro žádnou jinou planetu. Pokud jde o povýšení, například domicil Hélia, je konfigurováno pouze s Beranem (jeho vlastní povýšení), Býkem (povýšením Selené) a Váhami (povýšením Krona).¹⁴⁰

Jelikož přiřazení povýšení má za následek tři páry protichůdných obrazů, můžeme si klást otázku, zda to také představuje jakýsi druh opozice mezi odpovídajícími planetami, který se liší od toho, co naznačuje opozice jejich domicilů. Jinými slovy se ptáme, v jakém smyslu je Hélios naproti Kronovi, Zeus naproti Áreovi a Afrodita naproti Hermovi.¹⁴¹

¹⁴⁰ Zde zřejmě Schmidt cílí na aspekty s Rakem.

¹⁴¹ Jsou to opozice povýšení.

Hranice¹⁴² (*horia*, „podmínky“)¹⁴³

Antiochos 3.A (iii). [říká] ... a ke kterým z pěti planet hranice patří; protože Héliovi a Selené nebyly na obrazech přiřazeny hranice.

Komentář. Hranice (*horia*, singulární: *horion*) jsou pět skupin po sobě jdoucích částí v rámci každého obrazu, z nichž každá je přiřazena jedné z pěti planet. V tomto astrologickém kontextu množné číslo znamená, že každá část v každé skupině je sama o sobě hranicí.

Slovo *horion* je zdvojnásobina utvořená ze slova *horos*. Kořenové slovo *horos* může odkazovat buď na prostorové nebo časové limity nebo hranice, nebo na samotné značky, které tyto hranice ohraničují. Má také velmi širokou škálu metaforických nebo abstraktnějších významů.

Termín *horion* je v řečtině méně běžný, ale má dokumentované významy jako „hranice“, „zdi“ a také metaforický význam „pravidel nebo kánonů, které řídí chování“ (například pravidla pro pití dobrého vína nebo čajový obřad). Termín má tedy obecný omezující význam. *Schmidt* tvrdí, že jeho primární astrologický význam pochází z právě zmíněného metaforického smyslu - to znamená, že *horia* omezuje chování planety způsobem, který odpovídá povaze planety, která je vládcem těchto míst.

Tradiční překlad slova *horion* je „termín“. Ačkoli anglické slovo *termín*¹⁴⁴ má několik významů, které překrývají sémantické pole řeckého slova *horion*, může to být často matoucí kvůli způsobu, jakým používáme toto slovo ve smyslu „slovo“ nebo „výraz“. Je to nedostatečné i v jiných ohledech. Jedním z našich úkolů v nadcházejícím svazku *TARES* bude

¹⁴² V originálu „confines“. Také pomezí.

¹⁴³ V originálu „terms“. Také okolnosti.

¹⁴⁴ Term.

přesné pochopení astrologického smyslu tohoto pojmu a úplnější ospravedlnění mého překladu *horia* jako „hranice“, slova, které má hodně stejné sémantické pole jako řecké slovo.

V helénistické literatuře existuje několik systémů hranic. V „egyptském“ systému, což je pravděpodobně systém, o kterém se zmiňuje *Antiochos*, je počet částí v každé skupině velmi nepravidelný od obrazu k obrazu a pořadí, v jakém jsou tyto skupiny přiřazeny každé z pěti planet (Hélios a Selené jsou výslovně vyloučeni) je také velmi nepravidelný. Koncept hranic je v helénistické astrologii nesmírně důležitý a řadí se k domicilu a povýšení. Jak vysvětlí *Schmidt* v budoucích svazcích *TARES*, koncept hranic byl v původním systému helénistické astrologie zásadní pro interpretaci (neboli „náčrt“) plného astrologického významu planety v určité poloze zvěrokruhu.

Jelikož v *Porfyriově Antologii* nebo *Rhetoriových Vysvětleních* není žádný text, který by podrobně popisoval přiřazení hranic k různým planetám, do tohoto svazku nezahrnul *Schmidt* žádný seznam. Podívejte se na první svazek *TARES* (*An Introduction and Companion to TARES*) na tabulky a vysvětlení různých systémů hranic.

Spirálový pohyb planet v šířce

Antiochos 3.B. A že když se hvězdy pohybují v hloubce¹⁴⁵ (*bathos*) obrazů, pohybují se jako spirála (*helikoeidōs*), aby vytvořily čtyři figury (*schēma*). Za prvé, když se sestupuje z nejvyššího oblouku (*apsis*), když se říká, že jsou výškově sníženy; za druhé, odtud k nejspodnějšímu, když se říká, že jsou v nízkosti sníženy; za třetí, když se však stoupá z nejnižší nízkosti doprostřed, když se říká, že jsou v nízkosti vyvýšeny; za čtvrté, od střední k nejvyšší, když se říká, že jsou výškově vyvýšeny. Že Selené při chodu vzestupné spirály prochází jedenácti částmi během jednoho dne a noci; ale když sestupuje spirálou, prochází čtrnácti částmi. Odkud Selené prý dvakrát unikne z otroctví (*lusi sundesmou*), jednou, když se začne

¹⁴⁵ V originálu „depth“. Může být také myšlena výška.

spouštět z nejvyššího, (ale dále, když se začíná zvyšovat z nejnižšího),¹⁴⁶ což jsou skutečně prý obtížné a nejisté údaje. Stejně tak je obtížné, když Selené stoupá nebo klesá středem; což je místo, které je předmětem zatmění; protože když je na tomto místě a Selené je z naší perspektivy celá, zdá se, že prožívá zatmění.

Komentář. V *Porfyriově Antologii* ani *Rhetoriově Vysvětleních* neodpovídá tomuto popisu pohyb planet v *Souhrnu Antiocha*. V *CCAG* 7, 127 existuje téměř doslovná verze; je výslovně prisuzována *Antiochovi*, i když je pravděpodobně odvozena spíše z *Antiochova Souhrnu*, nežli přímo z *Antiochova* originálu.

Z odkazu na tranzit Selené přes místo „podléhající zatmění“ (tj. uzly) se zdá, že to, co je zde popsáno, je zeměpisný šířkový pohyb planety nad a pod ekliptikou. V kombinaci s podélným pohybem kolem ekliptiky lze cestu výsledného pohybu planety přirovnat ke smyčce spirály. *Porfyrios* 3 má titul *O figurách apogea a perigea, které planety vytvářejí v hloubkách*. Zdá se, že doplňuje definici v *Souhrnu Antiocha* popisem přistoupení a odstoupení planety ze Země v jejím pohybu od apogea k perigeu a zpět - to znamená její změna v „hloubce“. A skutečně můžeme z *Thrasylova Souhrnu* vidět, že *Thrasyllus* zacházel s pohybem planet v jejich „šířce“ i „hloubce“. Zde však *Schmidt* vynechal kapitolu *Porfyria*, kvůli tomu, co se jeví jako vážné astronomické zmatky.

Překladem *helikoeidōs* jako „na způsob spirály“ nechce *Schmidt* tvrdit, že tento popis pohybu planet je pouze matematický. Řecké slovo *helix* (etymologicky nesouvisející s Héliem) označovalo vše, co bylo zkroucené nebo spleťité, například úponky révy nebo prameny vlasů. Aplikován byl také na svinutí hada, což připomíná pozdější popisy uzlů Selené jako hlavy a ocasu draka. Ačkoli nenalezl *Schmidt* odkazy na hlavu a ocas draka v helénistických textech rané éry, tyto pojmy mohly být dost dobře naznačeny takovými ranými popisy pohybu planet.

¹⁴⁶ Soudě podle gramatické konstrukce této věty se zdá, že zde existuje mezera. *Schmidt* uvedl závorku.

Fráze „únik z otroctví“ (doslovně „ztráta uzlu“) se zdá paradoxní. Text říká, že takové okamžiky jsou z astrologického hlediska obtížné a nejisté, ačkoli by tato věta vedla člověka k očekávání něčeho příznivějšího v životě rodáka. V pozdějších svazcích *TARES* se setkáme s dalšími situacemi, ve kterých se používá stejná fráze, a odložíme do té doby další analýzu jejího paradoxního charakteru.

Přiřazení částí těla k obrazům a planetám

Antiochos 4.A. Po těchto záležitostech podrobně projde, jaká část našich těl byla přidělena každému z obrazů, jejichž vyšetření je užitečné pro předmět zranění.

Porfyrios 44. Navíc každému z obrazů byly přiděleny některé části těla, které je nutné předem vědět, když hovoří o předmětu poranění: Skopec, hlava; Býk, šlacha a krk; Dvojčata, ramena a paže; Krab, prsa a žebra; Lev, bránice a žaludek a břicho; Panna, břicho a boky; Váhy, ledviny a hýždě; Štír, genitálie a skrytá a plodící místa; Střelec, boky (ale podle některých také žlázy a ohyby lokte); Kozoroh, bedra a kyčle; Vodnář, nohy a kotníky; Ryby, chodidla.

Antiochos 4.B. A znovu, jaké vnitřní části našich těl byly přiděleny každé z putujících hvězd; například, že připisují flegmatickou esenci a bronchiální trubice (*brogchous*) a útroby Kronovi a že u zbývajících šesti putujících hvězd každému připisuje něco stejným způsobem, jak říkají ostatní astrologové.

Porfyrios 45 (první část). Říká se, že hvězdy byly také přiděleny v souladu s těmito částmi. Z vnitřních částí byla Kronovi přidělena flegmatická tekutina a průdušnice (*brogchos*) a uvolnění střev;¹⁴⁷ Zeus, játra a její stav a provazce pod žaludkem; Ares, krev a ledviny a spermatické kanálky; Afrodita, plíce a žlučník; Hermes, sluch a dýchací trubice (*artēria*) a jazyk; Helios, srdce a uspořádání vhodné pro dech života (tj. pohyb dechu života) a zrak (pravé oko u muže a levé u ženy); Selené, celé tělo obecně, ale zejména slezina a membrány a dřeň a zrak (levé oko u mužů a pravé oko u žen).

¹⁴⁷ Nebo také vnitřností.

Komentář. V Porfyriově Antologii je tento materiál ve stejné kapitole jako ošetření vládnoucích planet přeloženými pod *Antiochem 1.A* a bezprostředně jim předchází.

Schmidt zde zmiňuje, že občas je problém identifikovat některé orgány lidského těla podle jejich řeckých slov v jednoduchých seznamech, jako je tento, které nemají žádný kontext. Například *brogchos* obvykle znamená „tracheu“ nebo „průdušnici“, někdy „hrdlo“, obecněji, avšak *Antiochův Souhrn* má pro toto slovo množné číslo. *Artēria* může opět znamenat „průdušnici“, „průdušky“ (je-li množné číslo) a „tepna“. V budoucnu se setkáme s dalšími takovými problematickými označeními. Například žaludek může také znamenat „hrdlo“ nebo „jícen“, ale také „žaludek“ nebo „hrdlo močového měchýře“. Slovo *neuron* opět znamenalo původně „šlachy“ nebo „šlachy“, o něco později „žíly“ na rozdíl od tepen a až později „nervy“.

O společných domicilních pánech (*sunoikodespotēs*)

Antiochos 5. Že hvězdy se stanou společnými vládci domicilu, kdykoli je stejný obraz exaltací jedné hvězdy, ale domicilem druhé. A že někteří říkají, že vládci trigonálních [figur]¹⁴⁸ (c) přizpůsobených jiným (*exoikeioō*) hvězdám jsou společnými domicilními pány [s nimi]; například Kronos a Hermes jsou [každý] společným domicilním pánem s Afroditou, protože jsou vládci (*kurios*) trigonálních [figur]¹⁴⁹ Afrodity podle obrazu - to znamená, že jsou vládci Kozoroha a Panny. A že zatímco Hélios a Selené mají vážnost královské rodiny, Afrodita a Hermes následují a slouží Héliovi,¹⁵⁰ Afrodita účastníci se doteku a touhy a plození potomků, Hermes v rozumu a praktické moudrosti.

¹⁴⁸ Vezmeme-li τῶν...τριγώνων jako adjektivní substantivum implikující spíše slovo, σχῆμα, nežli neutrum substantiva pro geometrický útvar. Viz další poznámka.

¹⁴⁹ Použití genitivu množného čísla zde potvrzuje, že Antiochos má na mysli na dvě trigonální figury k danému obrazu, a ne kompletní trigony skládající se ze tří obrazů.

¹⁵⁰ Skoro to vypadá, jako by autor chtěl říci, jak Afrodita a Hermes také slouží a spolupracují se Selené.

Porfyrios 7. [Hvězdy] se nazývají společnými pány domicilu, kdykoli [stejný obraz] je domicilem jedné a povýšením druhé. Někteří však říkají, že páni domicilů a [trigonálů] (*tōn trigōnōn*) jsou společnými pány domicilů. Například Hélios a Ares Skopce, Selené a Afrodita Býka, Hermes a Kronos Dvojčat, Zeus a Selené Kraba, Kronos a Afrodita Vah, Ares sám Štíra, Zeus a Hélios Střelce, Ares a Kronos Kozoroha, Kronos a Hermes Vodnáře, Afrodita a Zeus Ryb; a podobně také pro zbytek.

Nazývají Hélios a Selené nebeskými tělesy, světly, králi a vládci: Hélios ve dne, Selené v noci. Říkají, že světla sekt patří mezi společné majitele domicilu [obrazů], ve kterých není žádná exaltace, jíž by bylo možné vzít.

Komentář. *Rhetorius* nemá žádnou samostatnou definici odpovídající tomuto zápisu *Antiocha*, ačkoli první podmínka společného domicilu je zahrnuta v jeho definici participace. (Viz *RHETORIUS 30* v části *Antiocha 16.A*).

Podle *Antiocha 3.A*, *Antiochos* identifikoval určité obrazy jako místa (nebo domicily) určitých planet a určité obrazy jako jejich povýšení; odpovídající *Porfyriovy* pasáže nám poskytly podrobnosti tohoto ošetření. Ve stávající definici *Antiochos* tuto korelaci ještě o krok dále zavádí konceptem mistrovství.¹⁵¹ Sídlo¹⁵² planety není místem, kde je návštěvníkem nebo nájemníkem. Je to místo, které jí patří jako její vlastní domácnost. To není ani tak přímo tvrzeno v *Antiochově Souhrnu*, jako naznačeno novým jazykem, který tato definice zavádí. Planeta je vládcem (*kurios*) a pánem (*despotēs*) tohoto domicilu. Výslovná otázka, která je v této definici zvažována, je, zda mají jiné planety nějaký podíl v mistrovství¹⁵³ daného domicilu, zda má vládce domicilu jednoho nebo více společných pánů domicilu (*sunoikodespotēs*).

Souhrn Antiochův a Porfyriova Antologie souhlasí s tím, že planeta, která má nějaký obraz jako své povýšení, je společným domicilním pánem tohoto obrazu spolu s planetou, která jej má jako svůj domicil. Například Hélios je společně

¹⁵¹ V originálu „mastership“.

¹⁵² Resp. domicil.

¹⁵³ Resp. ve vládnutí.

s Áreem společným domicilním pánem Skopce. Jeden by se mohl rozumně zeptat, zda je jedna z těchto dvou planet primárním pánem a druhá má menší nebo sekundární nárok, nebo zda mají obě stejné právo. Zdá se, že termín *oikodespotēs*, což znamená pán *oikos* nebo domicilu, dává přednost planetě, která má tento obraz jako své obydlí.¹⁵⁴ Text v *Porfyriově Antologii* to však může listivě zpochybňovat obrácením pořadí, ve kterém jsou zmíněny tyto dvě planety. Tato definice společného domicilu bude nezbytná při definici participace v *Antiochovi* 16.

Ačkoli to byl zjevně převládající názor dne, kdy je exaltační planeta společným domicilním pánem, oba autoři nám říkají, že někteří považovali „trigonály“ za společné vládce. Tato fráze je sama o sobě nejednoznačná. Okamžitě nevíme, jaké podstatné jméno je implikováno adjektivem *trigonální*. Množné *trigonály* v této frázi by mohly odkazovat buď na dva jednotlivé obrazy, které jsou v trigonálním intervalu od daného obrazu (koncept, který bude vysvětlen v další definici *Antiochova Souhrnu*); mohlo by to stejně dobře odkazovat na úplné *trigony* (nebo „triplicity“ v moderní řeči), pokud jim bylo porozuměno, že mají samostatnou vlastní identitu nad rámec tří obrazů, jež je obsahují. Toto je možnost, protože, jak uvidíme níže v tomto komentáři (*Rhetorius* 9), v určitém okamžiku tradice se stalo akceptovanou doktrínou, že tyto úplné trigony měly samostatnou sadu svých pánů, takže „vládci trigonálů“ by mohli odkazovat na tyto.

Souhrn Antiocha naznačuje z jeho frazeologie (později v odstavci) - a je to jeho jediný příklad -, že fráze „vládci trigonálů“ znamená domicilní vládce dvou obrazů v trigonálním intervalu od daného obrazu. Existují tedy další dvě planety, které lze považovat za společné domicilní vládce se správným domicilem vládce daného obrazu. Protože si *Antiochos* evidentně vybral za příklad obraz (Býk), který je povýšením planety (Selené), můžeme z toho vyvodit, že tento druhý druh společného domicilního mistrovství nepovažuje za něco, k čemu se uchylujeme pouze tehdy, když obraz není povýšením žádné planety. Místo toho ji považuje buď za alternativu k prvnímu druhu, který dává exaltační planetě tuto roli, nebo za

¹⁵⁴ V originálu „dwelling“.

doplňkový druh společného domicilového mistrovství. Nicméně v tomto druhém případě bychom měli až čtyři planety účastníci se mistrovství daného obrazu.

Je pozoruhodným důsledkem rozdělení domicilů a exaltací ve všech sedmi planetách, že každý ze dvou domicilů planety bude mít přesně stejné společné domicilní pány, pokud vezmeme dvě světla, Hélios a Selené jako ekvivalent. Hermes a Kronos jsou tedy společnými domicilními pány spolu s Afroditou pro Býka, ale jsou také společnými domicilními pány s Afroditou pro Váhy. Hélios a Ares budou opět společnými domicilními pány Střelce spolu s Diem, ale Selené a Ares budou společnými domicilními pány Ryb spolu s Diem. Podobně budou Zeus a Ares společnými domicilními pány Kraba se Selené, ale tyto dvě planety jsou společnými domicilními pány Lvy spolu s Héliem. A tak dále.

Z deseti příkladů, které *Porfyrios* používá, však můžeme odvodit, že ústřední otázkou pro něj je, jak najít společného pána obrazu, ve kterém není povýšena žádná planeta. Jinými slovy, na rozdíl od *Antiocha*, může uvažovat o druhém druhu společného mistrovství, které doplní první. V šesti případech obrazů povýšení, které uvádí, vždy bere planetu, která tam má povýšení, jako společného pána domicilu s vládcem domicilu tohoto obrazu. Víme, že zde neuvažuje o dvou trigonálních figurách způsobem *Antiocha*, protože jedním z jeho příkladů je Selené a Afrodita pro Býka, a Selené není domicilním vládcem jakéhokoli obrazu v trigonálním intervalu od Býka. Můžeme také vyloučit možnost, že myslí na pozdější typ trigonových pánů (vyjmenovaných v níže uvedeném výňatku *Rhetoria*), neboť uvádí, že Zeus je společným pánem Kraba se Selené, a Zeus není trigonovým pánem trigonu Kraba, Štíra a Ryb. Všimněte si, že v těchto šesti případech je planeta, která souvisí s obrazem povýšení, vždy uvedena jako první.

Z jeho čtyř příkladů obrazů, které nejsou povýšením žádné planety, se musíme pokusit zjistit, zda *Porfyrios* následuje *Antiochův* předpis, nebo zda uvažuje o pánech trigonu způsobem, který se už ve své době mohl stát tradičním. (Například takové trigonové pány již používá *Dorotheus*). Toto určení je komplikováno tím, že *Porfyrios* vybírá v každém případě pouze jednoho společného pána domicilu, zatímco *Antiochos* vybavil dva a tradiční trigonové páni by nabídli nejméně dvě

možnosti. Takže ať už používá jakékoliv zdůvodnění, *Porfyrios* musí předpokládat nějakou další omezující podmínku, kterou výslovně nestanoví.

Zdá se, že *Porfyrios* odděluje tyto čtyři příklady od ostatních šesti tím, že v těchto případech nejprve uvede vládce domicilu. Má Krona jako společného domicilního pána Dvojčat, Hélia pro Střelce a Herma pro Vodnáře. Za předpokladu, že se řídí příkázáním *Antiocha*, jež dává dvěma společným domicilním pánům, by si mohl vybrat planetu stejné sekty (tedy s vyloučením Afrodity, domicilního vládce Vah, v případě Dvojčat a Vodnáře, a Área v případě Střelce). Když přijde na Štíra, tvrdí, že nemá společného pána. Důvodem může být to, že vládci dvou trigonálních figur Štíra, Kraba a Ryb, jsou Selené a Zeus. Pokud vyloučíme Dia na základě sekty, zůstane nám Selené, což je možná také vyloučeno, protože Štír je depresí Selené. To by nás mělo vést k tomu, abychom se všeobecněji zamysleli nad tím, zda může mít planeta společné domicilní mistrovství v obraze, jež je její depresí.

Naneštěstí bychom také mohli přijít se stejnými společnými domicilními pány, kdybychom předpokládali, že *Porfyrios* bere trigonové pány trigonů, ke kterým tyto čtyři obrazy patří. To by nám také dalo Krona pro Dvojčata a Herma pro Vodnáře za předpokladu, že si vezmeme pouze jednoho z hlavních trigonových pánů, a nikoliv participujícího. To by nám podobně poskytlo Hélia jako společného domicilního pána Střelce. Pro Štíra by byla Afrodita jediným kandidátem, ale Štír je naproti Býkovi, domicilu Afrodity, takže je možná z tohoto důvodu vyloučena.

Takže nemůžeme vyloučit ani jeden z těchto dvou možných výkladů fráze „vládců trigonálů“ v *Porfyriově* případě. Je zajímavé, že *Porfyrios* ve svém seznamu příkladů vynechává pouze dva obrazy, Lva a Pannu se svou poznámkou „a podobně také pro zbytek“. Možná by stálo za zvážení, zda pro tato dvě opomenutí existují konkrétní důvody. Pokud jde o Lva, Zeus by se ukázal být společným domicilním pánem podle jedné ze dvou hypotéz, které zvažujeme. Ale můžeme se ptát, zda Hélios sdílí své primární domicilní vládnutí s nějakou jinou planetou, vzhledem k jeho přednímu královskému statusu.

Nebyl rozhodnut, co v těchto případech dělat, nebo nás chtěl přimět k přemýšlení? V každém případě je obzvláště nepříjemné, že *Porfyrios* opomenul zacházet s Pannou, protože by to bylo rozhodující pro pochopení jeho odůvodnění. Panna je již výjimečným případem, protože je jak jedním z Hermových domicilů, tak i jeho povýšením. Možná právě z tohoto důvodu by Hermes měl být jediným pánem domicilu. Ale pokud ne, za pravidla *Antiocha* by společným domicilním pánem s Hermem byl Kronos, mimo Afrodity, nikoliv kvůli sektě (Hermes patří k oběma sektám), ale protože Panna je její depresí. Podle konvenčních trigonových pánů pozdější tradice by to musela být buď Afrodita, nebo Selené. Ale opět je Panna depresí Afrodity, takže by nás to pravděpodobně ponechalo u Selené. Takže bychom byli schopni určit *Porfyriovo* zdůvodnění (za předpokladu, že jsme správně charakterizovali obě možnosti), kdyby se tímto případem zabýval jen on.

Pokud bychom nyní neměli jako kontrolu *Antiochův Souhrn*, vliv pozdější tradice by nás téměř jistě vedl k domněnce, že *Porfyrios* odkazuje na pány trigonů. V *Souhrnu* současné podoby však neexistuje samostatná kapitola, která by tímto způsobem vyvinula systém nezávislých pánů trigonů. Takovou kapitolu nemá ani *Porfyrios*. Pokud se něco neztratilo ze samotného *Antiochova Souhrnu*, musíme předpokládat, že jediný druh planetárního „vládnutí“ trigonů, který byl dokonce nepřímo naznačen, je ten, který je prezentován v *Antiochovi 2.B*, kde mužské obrazy (které tvoří dva trigony) jsou ze sekty denních planet a ženské obrazy jsou ze sekty nočních. Není však vůbec jisté, zda to *Antiochos* vůbec považuje za způsob vládnutí. Můžeme však být svědky úvah, které vedly k vytvoření formálního konceptu trigonového vládnutí.

Je těžké pochopit motivaci pro konečnou zmínku o královském postavení Hélia a Selené v současném kontextu, avšak zde je teorie. Vraťme se k definici společného domicilního pána jako planety, která má nějaký obraz jako svou exaltaci. Nyní Hélios je jedinou planetou, která nesdílí domicil s nějakou jinou planetou jako její exaltaci. Možná jsou tedy Afrodita a Hermes uvedeni, aby umožnili Héliovi mít něco, co se podobá společným domicilním pánům, i když kvůli královské základně Hélia se tyto planety nemohou rovnat ani být nadřazeny Héliovi, pokud jde o vládnutí Lva. Stojí také za zmínku, že Afrodita a Hermes mají každý svůj domicil hexagonálně ke Lvu.

Porfyrios však tuto pasáž interpretuje odlišně. Jako alternativu k „vládcům trigonálů“ jako společným pánům obrazů, které (ne)jsou povýšením žádné planety, nás *Porfyrios* informuje, že někteří říkají, že si vezmou jedno ze světél. Přesto vůbec nedává jasně najevo, jak by to mělo být provedeno, na základě sekty narození nebo nějakým jiným způsobem, takže o tomto třetím postupu v současné době nemůžeme nic říci. A *Porfyrios* neodkazuje k roli Afrodity a Herma jako služebníků Hélia, jak je uvedeno v *Antiochově Shrnutí*.

Pro záznam připojíme překlad *Rhetoriov*y pasáže, která výslovně uvádí trigonální vládu - to je, vládce trigonů jako trigonů, a ne jednoduše jako systém společných domicilních pánů. Musíme si uvědomit, že to nemusí vůbec představovat nauku nejranější helénistické tradice. A i kdyby tomu tak bylo, nemáme důvod se domnívat, že konkrétní vládcovství citované *Rhetoriem* bylo stejná jako v dřívější tradici, ačkoli tento systém vládcovství představený *Rhetoriem 1* je v podstatě stejný jako ten, jež je nalezený v *Dorotheovi* a *Valensovi*:

Rhetorius 9 (O sektě trigonálních pánů každé trigonální strany). *Mám na mysli trigonální stranu (pleura), která se počítá ob 5 obrazů; například od Berana ke Lvu a od Lva ke Střelci a od Střelce k Beranovi je 5 obrazů, které produkují trigonální stranu nebo linii 120 částí v zodiakálním kruhu; třikrát sto dvacet má za následek 360 částí, což je počet částí, které má celý zodiakální kruh. Z této trigonální strany tedy má Hélios vládcovství ve dne; Zeus vládcovství v noci; a Kronos je jejich třetí a společný pán. Afrodita má opět vládcovství nad Býkem, Pannou a Kozorohem ve dne; Selené nad nimi v noci vládne; a Ares je třetí a společný pán. Kronos opět ovládá Dvojčata, Váhy a Vodnáře ve dne; Hermes nad nimi v noci vládne; a Zeus je třetí a společný pán. Opět platí, že Afrodita ve dne ovládá Kraba, Štíra a Ryby; Ares nad nimi vládne v noci; a Selené je třetí a společný pán.*

Stojí za zmínku, že sám *Rhetorius* v této pasáži nezmiňuje živlové asociace s trigony, ačkoli tak učinil v *Rhetoriov*i 3 přeloženém dříve. Všimněte si také zvláštního způsobu, jakým říká, že planety jsou pány „stran“ těchto trigonů. Figurální řeč bude popsána v další definici.

V tuto chvíli nám ještě nebylo sděleno, za jakých okolností je v astrologické analýze zapotřebí koncept společného domicilního mistrovství. Pro jednu aplikaci, viz koncept participace diskutovaný v *Antiochovi 16*.

Svědectví (*marturia*)

Antiochos 6. Že se o hvězdách říká, že si navzájem vyměňují svědectví¹⁵⁵ (*epimartureō*), kdykoli mohou být tetragonální nebo trigonální nebo dimetrické nebo hexagonální navzájem, a [říká] v intervalech, kolik [obrazů] každá z uvedených figur předpokládá (*schēmatizō*). A že figura (*schēma*) odpovídající trigonu (*kata trigōnon*) je sympatická a užitečná, i když je jedna z hvězd destruktivní, protože způsobuje menší škody; tetragonální figura je opakem, i když má prospěch jedna z hvězd; figura odpovídající opozici je nepříznivá a horší, pokud je přítomen škůdce; hexagonální figura je slabší než ostatní figury. Výše uvedené figury jsou sestavovány (*apoteleō*) dvěma různými způsoby, buď obrazem (jednoduše) nebo po částech; proto zatímco hvězdy předpokládající¹⁵⁶ trigonální figuru ve vztahu k sobě (*trigōnizontes allēlous*) podle svých obrazů, často nepředpokládají trigonální figuru podle svých částí, a podobně v případě ostatních figur.

Porfyrios 8. Nazývají figurální předpoklady (*schēmatismos*) hvězd ve vztahu k sobě navzájem svědectvími (*epimarturia*).¹⁵⁷ Existují tyto obrazy (*schēma*): trigonální figura je, že v intervalech po pěti obrazech, kdykoli jsou mezi dvojicemi obrazů tři obrazy; tetragonální je to, že v intervalech čtyř, kdykoli jsou mezi nimi dva; diametrální je v sedmém,

¹⁵⁵ ἐπιμαρτυρεῖν ἀλλήλοις. Tato vzájemná konstrukce ztěžuje určení, zda zde je operativní sloveso μαρτυρέω nebo ἐπιμαρτυρέω samotné. Jelikož se však v poslední části II. knihy Antiochova souhrnu používá slovo ἐπιμαρτυρία, Schmidt se domnívá, že slovesem by mělo být ἐπιμαρτυρέω.

¹⁵⁶ Zde se používá přítomné přičestí τριγωνίζοντες, což znamená pokračující v činnosti.

¹⁵⁷ ἐπιμαρτυρίας. To ukazuje, že Porfyrios uvažuje o činnosti, která je v této definici popsána spíše ἐπιμαρτυρέω než μαρτυρέω. Nelze říci, zda to představuje formulaci v Antiochově originálu, nebo je to místo toho Porfyrův přepis. Podstatné jméno ἐπιμαρτυρία může také znamenat „poslání svědčit“, ale Schmidt nevěří, že to zde má tento význam.

kdykoli existuje pět mezilehlých obrazů; hexagonální je taková, že v intervalu tří, kdykoli existuje jeden mezilehlý obraz. A předpoklad trigonální figury je sympatický a užitečný; a i když je přítomna destruktivní hvězda, je méně škodlivá. Tetragonální figura je drsná a nesouhlasná a je schopná způsobit bolest, pokud je přítomna destruktivní hvězda. Dimetrická figura je nepříznivá, ale horší, pokud je přítomen škůdce. Hexagonální figury jsou slabé. Je však třeba vidět, zda jsou hvězdy schopny dokončit¹⁵⁸ figury podle části (*kata moiran*),¹⁵⁹ a ne¹⁶⁰ pouze podle obrazu. Předpoklad trigonální figury je v intervalu 120 částí, tetragonální figury v intervalu 90 částí, hexagonální v intervalu 60 částí a diametrální v intervalu 180 částí. Hvězdy často stojí nakonfigurované (*eschēmatismenos*)¹⁶¹ podle obrazu, ale ne dále (*ouketi*)¹⁶² podle části.

Serapíón 228, 17 - 22. Že předpoklady trigonálních figur (*trigōnismos*) jsou přátelštější; a i když jsou hvězdy škodlivé, způsobují méně škody. Největší sílu mají tetragonální [předpoklady figur] (*hoi tetragōnoi*), nejmenší hexagonální. Diametrické opozice (*diametrēsis*) dobrodějů jsou soupeřící, zatímco špatné věci škůdců jsou stále silnější. Jsou-li však také pivotní, pak jsou nejlepší spolu-přítomnosti (*sumparousia*) dobrodějů, jež se radují z toho, že jsou v nich, zatímco zlo (*kakia*) škůdců je mírnější.

Serapíón 226, 4 - 8. Ty hvězdy, které jsou od sebe navzájem stejně (*kat' ison*), jsou sympatické podle toho, jak se navzájem vidí (*epitheōria*). Ale ty, jež se navzájem nijak nesledují, jsou nesympatické, což vyplývá z averze (*apostrophia*)

¹⁵⁸ Navržením úpravy **τέλεια το τελεῖν** na **τελεῖν** komparací s Antiochovým Souhrnem. Jak text stojí, musel by být přeložen následovně: „Budete však muset zjistit, zda hvězdy mají figury dokonalé podle části, a ne pouze podle obrazu.“ To by znamenalo, že pouze planety v přesném geometrickém obrazu mohou poskytnout své svědectví navzájem nebo pro sebe. Takové omezení není uvedeno v příkladech horoskopů nalezených u jiných autorů.

¹⁵⁹ Předložková fráze **κατὰ μοῖραν** má také podtext „správně“ nebo „v pořádku“, což je podle Schmidtova názoru také zde zamýšleno.

¹⁶⁰ Zde se používá záporná částice **μή**, což naznačuje, že toto je situace, kterou je třeba vyloučit při určování, zda se získá vztah svědectví.

¹⁶¹ Zde se používá perifráze **εἰσιν ἐσχηματισμένοι**.

¹⁶² Přeložením **οὐκέτι** jako „ne dále“ namísto „déle“ srovnáním s Antiochovým Shrnutím.

nespojených obrazů. Nezapojené (*asundetos*) obrazy jsou ty na obou stranách obrazu a ty, které se počítají v intervalu šesti nebo osmi obrazů.

Komentář. *Antiochos 6* zahajuje rozšířenou řadu definic týkajících se různých režimů, ve kterých jsou planety konfigurovány nebo navzájem (vůči sobě) nebo vstupující do jiných typů kombinací.

Verze této definice v *Souhrnu Antiocha* a *Porfyriově Antologii* se podstatně shodují, stejně jako verze *Serapióna*. *Rhetorius* nemá žádnou definici věnovanou samotnému svědectví, ačkoli uvádí poněkud odlišnou společnou definici svědectví a spatřující se (*epitheōria*), již budeme zvažovat v rámci *Antiocha 13* níže.

Pojem svědectví je v helénistické astrologii velmi důležitý a je mnohokrát uveden jinými astrology, avšak bez definice, takže je zásadní správně pochopit, co to znamená.

Nejprve musíme pochopit astronomický scénář, který definuje vztah svědectví. Ležerní čtení textu by mohlo vést k domněnce, že to, co je v kontrastu, jsou konfigurace založené na samotných obrazech a konfigurace, které jsou geometricky přesné na část. *Porfyrův* stav však uvádí, „ale je třeba vidět, zda jsou hvězdy schopny dokončit figury částmi, a ne pouze obrazem“, což znamená, že bychom měli diskvalifikovat planety, které doplňují své figury „pouze obrazem“.¹⁶³ Pokud bychom to neudělali, znamenalo by to, že ve vztahu svědectví mohou stát pouze planety v geometricky přesných konfiguracích. Díky tomu by bylo slovo v poslední větě *Antiocha 6* a *Porfyria 8* často sporné, protože planety většinou nejsou v dokonalých konfiguracích. Takový restriktivní výklad by byl také v rozporu s používáním jiných helénistických astrologů.

Ale opět *Porfyriova* poslední věta zjevně nabízí objasnění toho, co znamená pro planety dokončit své figury „pouze obrazem“. Slovo *ouketi* v této větě lze chápat dvěma způsoby: „ne dále“ nebo „déle“. *Schmidt* myslí, že je docela

¹⁶³ Tedy aby vlastnily vztah svědectví.

pravděpodobné, že oba významy jsou zamýšleny. Z toho vyplývá, že je třeba vyloučit dva astronomické scénáře a zde definovaný vztah svědectví: 1) když tyto dvě planety již byly v přesné geometrické figuře a nyní se od ní separují; 2) když se obě planety sbíhají k přesné geometrické figuře, ale nepodaří se jej vytvořit dříve, než se jedna z nich přesune na další obraz.

Vyloučením těchto dvou možností nám zbývá jediný scénář. Druh vztahu svědectví, kterému se tato definice věnuje, je tedy charakterizován situací, kdy se dvě planety pohybují směrem k přesné geometrické figuře a uspějí v jejím formování, než jedna z planet přejde do nového obrazu.

Je to proto, že pečlivé zvážení celkového argumentu v této pasáži vyžaduje takový výklad - a může-li *Schmidt* dodat, věnováním náležitě pozornosti časům přičestí, které jsou použity ve dvou verzích, cítil se oprávněný při vytváření malé textové edice *Porfyriovy* verze této definice, jež slouží také k její bližší shodě s verzí uvedenou v *Antiochově Shrnutí*.

Nyní bude *Schmidt* v budoucnu překládat činné sloveso v této definici, *epimartureō*, doslova jako „působit jako svědek“, nebo alternativně, „poskytnout svědectví“. *Lexikon Liddell & Scott* jej definuje jako „podporovat podle aspektu“... Jak procházíme dalšími definicemi v této posloupnosti, uvidíme, zda existuje nějaké ospravedlnění pro tuto lexikální položku.

Jazyk figur, který se používá k definování vztahu svědectví, však bude nepochybně pro většinu čtenářů neznámý, a proto mu budeme muset nějakou dobu věnovat.

Jazyk figur. Definice svědectví tak, jak je formulována jak v *Antiochově Shrnutí*, tak v *Porfyriově Antologii*, předpokládá pochopení toho, jak jsou řecká slova *schēma* (zdroj našeho anglického *schématu*)¹⁶⁴ a *schēmatismos* (zdroj našeho anglického slova *schematismus*)¹⁶⁵ používána v tomto astrologickém kontextu.

Slovo *schēma* má v řečtině širokou škálu významů. Určitě to platí pro geometrické figury nebo tvary, jako jsou polygony, i pro vzory nebo konfigurace, do kterých mohou být uspořádány jednotlivé předměty, jako jsou vojenské útvary; nebo ještě abstraktněji, struktura vlády nebo organizace. Rovněž se používá pro postoje, vzezření, držení a přístupy osoby; série pohybů, jako jsou postavy v tanci nebo gesta člověka; a postavu nebo roli, kterou někdo hraje. Nakonec to může také znamenat způsob, jakým se něco ukazuje, na rozdíl od toho, jak to ve skutečnosti je. Takže i když se *Schmidt* spokojil s „figurou“ jako překladem *schēma* - vzhledem k odkazu na geometrické figury ve výše uvedené definici -, musíme mít na paměti, že některé z těchto dalších významů mohou být také zde naznačeny.

Slovo *schēmatismos* znamená „předpoklad figury“, jako když člověk zaujme určitou pozici nebo držení těla, udělá určitá gesta, projeví určité manýry nebo když se vojáci shromáždí do určité formace.

S těmito řeckými slovy jsme se již setkali v dřívějších definicích, kde mají význam podobný těm, které byly právě zmíněny. Ve své diskusi o sektě (pod *Antiochem 1.D*) nazval *Porfyrios* počet zvláštních okamžiků v cyklu každé planety ve srovnání s Héliovým *schēmata* (množné číslo *schēma*). To je vhodné označení, protože se možná jedná o paradigmatické případy jevů, které nejsou skutečné, ale jen zdánlivé; je možné, že v tomto kontextu mohlo mít *schēma* další konotaci figur v tanci, které podstavují planetu, jež má být partnerem Hélia. V jeho výkladu stejné definice, *Porfyrios* také odkazoval na podmínku být ranní nebo večerní hvězda jako *schēma*, pravděpodobně ze stejných důvodů. V *Antiochovi 3.B* se čtyři různé části spirálovitého pohybu planety nazývaly *schēmata*, jež může mít jak smysl geometrické figury, tak vzhledu.

¹⁶⁴ „Schema“.

¹⁶⁵ „Schematism“.

Ve všech těchto předchozích případech *Schmidt* ještě přeložil *schēma* jako „figura“. Mohli bychom si myslet, že toto slovo bylo astrologem preferovanou alternativou k řeckému astronomickému slovu *phainomenon*; slovo, které také znamená vzhled. (Naše anglické slovo *fenomén*¹⁶⁶ je přímým vypůjčením tohoto slova). *Fenomény* byly běžným řeckým názvem pro práce o astronomii. V současné definici se slovo *schēma* používá zcela novým způsobem, ale měli bychom mít na paměti, že si stále může uchovat určitý obecný smysl pro vzhled.

Schēma naneštěstí není ve výše uvedené definici ani tak definováno, jako spíše vyjmenováno podle typu. Je zřejmé, že je nějak spojeno s mnohoúhelníkovými figurami trigonu, tetragonu a hexagonu – ale také s opozicí, jež vůbec není mnohoúhelníkovou figurou, i když by mohla být považována za úhlopříčku čtverce. Nicméně, protože tyto figury jsou definovány ve smyslu intervalů z daného obrazu, jsou to spíše figurální čísla řecké matematiky, kde se určitá čísla nazývají triangulární, hexagonální atd., protože jejich diskrétní jednotky mohou být uspořádány do odpovídajících geometrických tvarů. (Existují dokonce diametrální nebo diagonální čísla). Toto nové použití *schēma* bylo předkládáno již v bezprostředně předcházející definici společného domicilního mistrovství v *Antiochovi 5* a také dříve v *Antiochovi 2.C*.

V *Rhetoriově 9* (přeloženém v komentáři k *Antiochovi 5* výše) jsme však viděli, že autor hovoří o stranách pravidelných polygonů, které nás vrací zpět do sféry *geometrických*, a takové použití bude společné s řadou dalších helénských astrologů. Až přijdeme k *Antiochovi 8.A*, budeme muset tuto formulaci pečlivě zvážit.

Doposud není nic zvláštního ohledně způsobu, jakým se v této definici používá jazyk figur. Podíváme-li se však znovu na jazyk používaný ve verzi shrnutí, vidíme odkaz na to, že dvě planety jsou vzájemně „trigonální“ nebo „tetragonální“. Toto je určitě podivná adaptace běžných řeckých adjektiv, která popisují objekty podobné geometrickým útvarům. Za normálních okolností by slovo „trigonální“ (nebo „trojúhelníkový“) odkazovalo na něco, co má tvar jako úplný trojúhelník,

¹⁶⁶ „phenomenon“.

nejen na jeho straně. Zde se jim říká trigonály, protože zabírají obrazy v trigonálních intervalech od sebe navzájem, a *Schmidt* věří, že tento jazyk musel být astrologickou inovací.

Předpoklad figury planetami. Způsob, jakým jsou planety chápány tak, že zabírají obrazy v polygonálních intervalech - jeden od druhého -, je konkretizován - a mnohem zajímavěji - používáním termínu *schēmatismos* „předpoklad figury“. Když planety přicházejí do obrazů v daném polygonálním intervalu od sebe, předpokládají tuto figuru.

Podstatné jméno *schēmatismos* pojmenovává akt slovesa *schēmatizo*. Slovo *schēmatizo* je denominativní sloveso, což jednoduše znamená, že je konstruováno z podstatného jména (*schēma*) s přidáním verbalizující přípony (-*izō*). Je to podobné, jako kdybychom připojili koncovku -*ize* k podstatnému jménu nebo přídavnému jménu, abychom z vytvořili sloveso, jako když konstruujeme „memorovat“¹⁶⁷ z „paměti“ nebo „normalizovat“¹⁶⁸ z „normálu“. Řecká přípona rovněž označuje nějaký druh činnosti. Při použití přechodně¹⁶⁹ (to znamená, že vyžaduje přímý předmět) může toto sloveso znamenat, že subjekt „schematizuje“ něco jiného nebo „to dá do určité formy nebo tvaru“. Zde v zásadě nejde o význam zamýšlený ve výše uvedené definici v *Porfyriovi* 8 výše.

Sloveso *schēmatizo* lze také použít nepřechodně, kdy je činnost omezena na subjekt provádějící akt a nepřenáší se na něco jiného. (Toto není u anglických sloves s příponou -*ize* z velké části možné). Při použití tímto způsobem *schēmatizo* znamená „předpokládat *schēma*“ (tvar, držení těla, role atd.)

Při převzetí figura ve vztahu k jiné planetě účinně přebírá určitou roli ve vztahu k druhé planetě. Už víme, jaká je tato role - jmenovitě role svědka poskytujícího svědectví. Ale při převzetí takové role planeta zaujme určité postavení nebo postoj ve vztahu k jiné planetě, který je charakteristický pro roli, kterou má. Ale obecně řečeno, lidé a zvířata zaujímají

¹⁶⁷ Memorize.

¹⁶⁸ Normalize.

¹⁶⁹ Přechodné sloveso je takové sloveso, které potřebuje mít ve větě předmět, aby plně dávalo význam.

různá držení nebo postoje za účelem vyjádření různých mentálních „postojů“ k něčemu jinému, a je pravděpodobné předpokládat, že helenističtí astrologové si to o planetách mysleli. Ve skutečnosti anglické slovo postoj¹⁷⁰ dokonale zachycuje dvojí smysl pro fyzické držení těla a duševní stav.

Tím, že planeta přebírá figuru ve vztahu k jiné, fakticky přebírá určitou roli ve vztahu k jiné planetě. Již víme, co - jinými slovy, předpoklad prostorové figury jedné planety ve vztahu k jiné - že vůči ní zaujímá pozici - symbolizuje, že tato planeta zaujímá vůči druhé určitý postoj, zaujímá vůči ní postoj, který se odráží ve způsobu, jakým poskytuje své svědectví. Ale už nám bylo řečeno, jaké jsou tyto vypovídající postoje: sympatické, antipatické, oponentní,¹⁷¹ v závislosti na povaze figury.

Povaha předpokladů figury. I když je na prostorovém uspořádání dvou planet v jistých zodiakálních intervalech od sebe něco, co přímo symbolizuje „postoj“, není nám zatím dán žádný důvod, proč tyto konkrétní postoje korelují s těmito konkrétními figurálními předpoklady. Abychom vnesli trochu světla do této problematiky, nyní vycházíme z jiné *Serapiónovy* definice:

Serapión 226, 24. *Naklánět (prosneuō) se říká o hvězdě, která sleduje (ho) okolouthōn) hvězdu předcházející (ho) proerchomenos).*

Stejně jako v případě našeho anglického slova *sklon*,¹⁷² který pojmenuje akt sklonu, může řecké sloveso *prosneuō* odkazovat buď na prostorový sklon, nebo více metaforicky na duševní sklon, který má někdo k něčemu jinému. Nyní, když nakreslíme čáry skrz každou z planet, které představují směr, kterým se pohybují, když předpokládáme figuru (tj. tečny k jejich oběžným dráhám), můžeme vidět, jak sklon těchto čar představuje povahu vztahu mezi těmito dvěma planetami.

¹⁷⁰ V originálu „attitude“. Postoj, přístup.

¹⁷¹ V originálu „adversarial“. Také konfliktní, soupeřící atd.

¹⁷² V originálu „inclination“.

V případě tetragonální (nebo „kvadrurní“) figury se obě čáry setkávají v pravém úhlu, což symbolizuje, že tyto dvě planety mají „křížové záměry“. V případě diametrální opozice jsou tyto dvě planety paralelní, ale cestují opačným směrem; chtějí si vzít vztah v opačných směrech a ve výsledku skončit udržováním vzájemné vzdálenosti. To nám pomáhá představit si, jak tetragonální vztah a dimetrická opozice představují dva velmi odlišné druhy protikladů.¹⁷³

V trigonální (neboli „trigonové“) figuře má planeta napravo ve skutečnosti ostrý sklon k druhé, v hexagonální (neboli „sextilní“) figuře má však poněkud otupený nebo tupější sklon k figuře nalevo, jež se téměř rovná neochotě.¹⁷⁴ Zde vidíme, proč byl hexagonální figurální předpoklad tradičně považován za slabší verzi trigonálu. Tyto vztahy jsou symbolizovány ostrým a tupým úhlem, které se tvoří v každém jednotlivém případě.

Za předpokladu, že sympatické, antipatické a oponentní způsoby vztahu planet jsou důsledkem předpokladu figur dvou planet právě vysvětleným způsobem, zůstává nám stále problém, proč planety nemohou vstoupit do vztahu svědectví, když jsou v sousedních obrazech nebo v obrazech v intervalu šesti nebo osmi.

Serapión nám dává další náповědu ve své druhé definici výše, když odkazuje na „averzi nespojených obrazů“. Řecké slovo, které *Schmidt* přeložil jako „averzi“, *apostrophē*, doslova znamená „odvrácení se od“, což by podle všeho činilo opak sklonu. Avšak smysl, ve kterém mohou být obrazy, které jsou sousední a ty v intervalech šesti nebo osmi, nazývány „nespojené“, není okamžitě zřejmý. Pokud si myslíme, že tohoto spojení je dosaženo na straně pravidelného mnohoúhelníku, pak jsou tyto obrazy v intervalech šesti nebo osmi skutečně tímto způsobem nespojené. Avšak ty, které sousedí, lze chápat tak, že jsou spojeny po straně pravidelného dodekagonu,¹⁷⁵ navíc se zdá, že jsou více propojené, nežli jakékoli jiné, kvůli jejich sousedící blízkosti. To znamená, že spojení vyplývá z jiného principu. To bude muset být objasněno ve *Schmidtově* komentáři k další definici.

¹⁷³ V originálu „antithesis“.

¹⁷⁴ V originálu „disinclination“. Nechuť atd.

¹⁷⁵ Dvanáctiúhelník.

Přesný překlad jazyka figur v astrologickém kontextu. *Schēma* bude *Schmidt* vždy překládat jako „figuru“, i když čtenář musí vždy pamatovat na širší dosah tohoto pojmu. V maximální možné míře se pokusí přeložit *schēmatismos* s výrazem „předpoklad figury“, i když občas to bude muset přeložit jako „figurální předpoklad“, nebo dokonce „předpoklad-figura“. Přeloží také často se vyskytující frázi *kata schēma*, která popisuje planety, když zaujímají obrazy v jednom ze specifikovaných polygonálních intervalů, jako „v souladu s obrazem“.

Často se také setkáme s případy, kdy se řecká slova pro různé polygony zpočátku zdají být přeměněna přímo na přechodná slovesa s planetami jako přímými objekty. Sloveso *trigōnizō* bylo tímto způsobem použito již v současné definici *Antiochova Shrnutí*. Jak *Schmidt* již řekl, bylo by to podobné, jako kdybychom připojili koncovku *-ize*¹⁷⁶ k podstatnému jménu nebo přídavnému jménu, abychom z toho vytvořili sloveso. Řecká přípona rovněž označuje nějaký druh činnosti. Pokud bychom vzali jinou planetu jako obyčejný přímý objekt, muselo by toto sloveso znamenat, že jedna planeta „triangularizuje“ jinou, nebo ji dá do podoby trojúhelníku. To by však nedávalo moc smysl.

Zdá se pravděpodobnější, že taková slovesa jsou tvořena na vzoru samotného *schēmatizo* a nahrazuje *schēma* kořeny podstatných jmen jedním z řeckých slov pro konkrétní druhy polygonálních figur, jako je *trigōnon*, *tetragōnon* atd. Sloveso *schēmatizo* ve skutečnosti označuje činnost, ale nepřechodně, jako činnost omezená na předmět. Proto to *Schmidt* přeložil jako „zaujmout postoj, polohu nebo figuru“. V takovém případě tato souvisící slovesa znamenají „předpokládat trigonální nebo tetragonální figuru“. Avšak v našem astrologickém kontextu se tyto údaje nepředpokládají jednoduše; jejich postoje jsou přijaty k jiné planetě a mají na ni vliv, což lze vyjádřit uvedením druhé planety v případě akuzativu. Proto by se taková slovesa měla překládat takto: „planeta A předpokládá trigonální figuru ve vztahu k planetě B“. *Schmidt* věří, že moderní astrologové implicitně používají takovou konstrukci, když říkají, že jedna planeta je v

¹⁷⁶ Myšleno v angličtině.

„trigonu“, „kvadratuře“, nebo „sextilu“ na jinou, ale tento způsob vyjadřování je jen dědictvím z tradice, která nikdy nebyla znovu přezkoumána. Není na škodu být přesnější.

Kvůli výše uvedeným úvahám si ponechal *Schmidt* jazyk polygonů (trigon, tetragon, hexagon a průměr) nalezený v řeckých textech pro jeho překlad vztahů mezi obrazy a vztahy mezi planetami, které takové figury předpokládají. Celkově se vyhnul současné astrologické terminologii pro rozlišení „aspektů“, protože tato terminologie pochází ze zcela odlišných a dokonce rozmanitých sémantických polí. „Trigon“ například znamená „trojnásobný“ a vůbec nemá žádnou zvláštní souvislost s geometrií (zvažte slovo trojice);¹⁷⁷ „kvadratura“ popisuje tvar bez přímého odkazu na úhly; „sextil“ označuje šestou část sudého rozdělení kruhu.

Subjekty pro další vyšetřování. Neměli bychom dospět k závěru, že typ vztahu svědectví popsany v této definici vyčerpává použití konceptu svědectví v helénistické astrologii. V nadcházejících svazcích *TARES* uvidíme velmi často používaný související výraz. Tím je sloveso *martureō*, odvozené od kořene *martur* (nebo *martus*) znamenající „svědek“; je zdrojem našeho anglického slova *martyr*. Sloveso v podstatě znamená „jednat jako svědek“ nebo „vypovídat jako svědek“. Sloveso *martureō* bude ve skutečnosti používáno mnohem častěji než *epimartureō*. Vzhledem k tomu, že *martureō* je stejné sloveso minus předložková předpona *epi-*, jsme vedeni k otázce, zda má vztah svědectví širší význam, který je konkrétnější přidáním předpony.

Neměli bychom ani dojít k závěru, že tato definice plně artikuluje vztah svědectví, který popisuje. Ve *Valensovi* najdeme sloveso *katamartureō* „vydávat svědectví proti“ a související slovní adjektivum *akatamarturētos* „aniž by byl svědkem naproti.“ Tato slova pocházejí ze stejného kořene *martureō*, tentokrát s předložkovou předponou *kata-* místo předpony *epi-*. Mluví tyto myšlenky o podtřídě antitetických posudkových vztahů zmíněných v této definici - jmenovitě

¹⁷⁷ V originálu „trinity“.

tetragonálních a diametrálních? A pokud ano, jaká předložková předpona by měla být použita k rozlišení významu „vydávat svědectví ve prospěch“?

Může opět existovat svědectví, jaké je popsáno v této definici, pokud si planety pomocí retrográdnosti vytvoří svou přesnou figuru? Běžným řeckým slovesem pro retrograditu je *anapodizō*, „jít zpět“, což je termín, který má také metaforický smysl „odvolat svědka ke křížovému výsledku“. Není však cílem křížového výsledku vyvrátit něčí svědectví a ponechat je bez důkazní hodnoty?

Na tyto otázky nelze odpovědět pouze na základě textů, které máme před sebou. Ale jsou ještě zásadnější, na které je třeba odpovědět, než zjistíme, jak se takové pojmy používaly v astrologické praxi. Svědecký čin spočívá především v tom, že je člověk schopen říci něco (například tím, že je očitým svědkem). Jaký druh důkazů je k dispozici? Zadruhé, akt vydávání svědectví je neúplný, dokud není skutečně poskytnuto svědectví. Komu je poskytováno? Budeme muset odložit řešení těchto důležitých otázek, dokud se nedozvíme více o tom, jak byl koncept svědectví skutečně použit v kontextu helénistické astrologické praxe.

Figury vpravo (*dexios*) a figury vlevo (*euōnumos*)

Antiochos 7. Říká se, že trigonál (a další figury), z něhož se hvězda odchýlila (*apelēluthen*), je na pravé straně (*dexios*), ale ta, k níž (*eph' ho*) se odchýlí (*poreuetai*),¹⁷⁸ je na straně dobře pojmenované¹⁷⁹ (*euōnumos*).

Porfyrios 9. Říkají, že trigonál a tetragonál a hexagonál, z něhož se hvězda odchýlila, je napravo, ale ta, k níž přechází, je na dobře pojmenované straně. Například s Héliem ve Lvu jsou [polygonálně] Beran a Lev (*to tou Kriou kai*

¹⁷⁸ Zde Schmidt používá budoucí smysl, jež může mít

πορεύομαι

, protože to kontext vyžaduje.

¹⁷⁹ V originálu „well-named“.

Leontos) v trigonálu na pravé straně, ale Střelec je na dobře pojmenované straně. Tetragonál na pravé straně je z Býka a Lva, avšak na straně dobře pojmenované je Štír. Hexagonálně na pravé straně jsou Dvojčata a Lev, ale Váhy jsou na dobře pojmenované straně. Každá z hvězd totiž vyzařuje (*aphiēmi*) sedm paprsků, tři směrem nahoru (*eis to anō*) a tři dolů (*eis to katō*) a jeden průměrný, z nichž paprsky nahoru (*epi to anō*) jsou na pravé straně, ale paprsky dolů (*epi to katō*) jsou na dobře pojmenované straně.

Komentář. První věta je v obou textech prakticky totožná. *Porfyriův* příklad a závěrečná poznámka o sedmi planetárních paprscích se v *Souhrnu Antiocha* nenacházejí, takže není jasné, zda se jedná o *Porfyriovo* vlastní zpracování původní definice *Antiocha*. Poměrně odlišná definice pravé a levé figury v *Rhetoriově* 22 bude probrána níže v části *Antiocha 13*, spolu se skupinou jeho vlastních definic, s nimiž je tematicky spojena.

Řecké slovo *euōnumos*, „dobře pojmenovaný“, je eufemismus pro „vlevo“, je často uváděno, aby se zabránilo vyvolání zlověstné povahy levé strany. Skutečná řecká slova pro „levý“ jsou *skaios* a *laios*, která se v astrologických textech téměř nikdy nepoužijí.

V první větě této definice opět vidíme, že pojem *figury* (*schēma*) je aplikován na jeden obraz, pokud je v určitém polygonálním intervalu od jiného. Frazologie v *Porfyriových* příkladech je choulostivější. Nepřechodný předmět ve frázi *to tou Kriou kai Leontos*, „z *Berana* a *Lva*“, má sílu spojit slova *Berana* a *Lva* do jednoho pojmu, zjevně proto, že *Porfyrios* nemá připravené řecké slovo k pokrytí obecného případu, kdy jedna planeta je trigonální, tetragonální atd. vůči druhé. Pro zachycení tohoto obecného významu využil *Schmidt* slova *polygonální*.

Kvůli tomu, jak se v této definici používají předložky „do“ a „od“, musíme se ptát, zda se v případě retrográdního pohybu obrátí oboustrannost figur. *Schmidt* si myslí, že nikoliv. Za prvé, retrográdní planeta se nedostane dostatečně daleko od obrazu své stanice, aby stála v jakémkoli figurálním intervalu od ní, takže definice by byla docela nesmyslná. Zadruhé, dokonalý čas použitý v řeckém slově „odešla“ vyjadřuje pocit, že planeta dokončila svůj odchod (alespoň v

jednom planetárním cyklu kolem zvěrokruhu), zatímco výraz „půjde“ znamená pohyb směrem k jinému místu jako jeho cíli. Neexistuje tedy žádná nejednoznačnost, pokud se na retrográdnost pohlíží pouze jako na přechodnou epizodu cesty, kterou planeta provede od svého výchozího bodu k cíli.

Na formulaci této definice je něco docela zajímavého. Polygonálně vpravo je „z něhož se hvězda odchýlila“, zatímco figura vlevo je „ta, k níž se odchýlí“.¹⁸⁰ Jinými slovy, *Antiochos* definoval oboustrannost polygonů spíše s ohledem na přirozený pohyb planety kolem zvěrokruhu, nežli z nějaké svévolné lidské perspektivy. Není to snad proto, že je vhodnější použít planetární referenční rámec, když se jedná o činy prováděné samotnými planetami, jako je čin vydávání svědectví?

To nám však stále nepomůže pochopit, proč jsou relativní směry vpravo a vlevo přiřazeny právě tak, jak jsou, a tak se nyní podívejme na Porfyriovu závěrečnou klauzuli o sedmi paprscích vyzařovaných každou planetou, která, jak se zdá, dává takové zdůvodnění. Doložka naneštěstí není v *Souhrnu Antiocha*, i když jde o druh vysvětlující poznámky, jež v něm najdeme jinde. (Viz *Antiochos 13* níže.) *Porfyrios* nám říká, že každá planeta vyzařuje sedm paprsků, tři „nahoru“ a tři „dolů“ a jeden diametrálně, z nichž paprsky nahoru jsou vpravo a paprsky dolů vlevo.

Nyní, i když víme, že helenističtí astrologové chápali planety tak, že se nacházejí ve sféře stálíc a v různých vzdálenostech od Země (viz *Antiochos 1*), nedává zde velký smysl, aby některé paprsky vyzařovaly nahoru k nebeské sféře z vlastní sféry planety a další dolů ve směru dolních sfér. Místo toho se *Schmidt* domnívá, že musíme rozumět tomu tak, že tyto paprsky byly vyzařovány z jednoho bodu na vlastní sféře planety do jiného bodu v této sféře.

V takovém případě, co si máme představit o pojmech „nahoru“ a „dolů“? Nahoře se zdá být ve směru opačném ke směru, kterým se planeta pohybuje v souladu se svým vlastním správným pohybem, nebo „proti proudu“, jak bychom mohli říci (jeden z akceptovaných smyslů *ana*, předložkový kořen adverbia *anō*). Dolů tedy znamená „po proudu“

¹⁸⁰ Resp. k níž půjde.

(akceptovaný význam *kata*, předložkový kořen adverbia *katō*), nebo v souladu se směrem, jímž se přirozeně pohybuje. Zároveň nahoru v *Porfyriově* smyslu odpovídá směru denní rotace, dolů je směr v rozporu s touto rotací.

Stále musíme porozumět tomu, proč se paprsky vyzařované směrem vzhůru říkají vpravo a paprsky směrem dolů vlevo. Nyní pro většinu řeckých myslitelů bylo vpravo, vlevo, nahoře, dole, před, za a uprostřed označováno jako sedm relativních pozic (*schesis*), i když někteří diskutovali, zda jsou *nahoru* a *dolů* relativní nebo absolutní. Takové pozice obvykle používají osobu jako referenci, kde vlevo je strana levé ruky, vpravo strana pravé ruky atd.

Stejně jako ve většině starověkých kultur, je pravá strana, která označuje to, co je šťastné a silné, zatímco levá je zlověstná a slabá. Tato sdružení jsou základním kamenem předzvěsti a dalších starověkých věšteckých praktik. Augur by hleděl na sever a ptáci, kteří letěli ze západu - to je, ze směru nalevo od augura -, byli špatným znamením; tento pohyb na východ od západu odpovídá správnému pohybu planet. Na druhou stranu, ptáci, kteří letěli z východu napravo od augura, byli dobrým znamením; tento pohyb odpovídá denní rotaci.

Nevyjádřenou premisou v *Porfyriově* zámce¹⁸¹ tedy může být, že denní pohyb je dobrý a silný. Toto je jediný translační pohyb, kterého se účastní fixní hvězdy. Ačkoli se tohoto pohybu účastní také planety, mají také své vlastní pohyby, které jsou zjevně slabší a snadno je překoná denní pohyb. Planetární pohyb však zároveň musí mít podíl na zlověstném podle rovnice dolů a doleva.

Máme tedy následující argument: paprsky, které jsou emitovány nahoru, jsou ve směru denní rotace, která je silná a dobrá; silná a dobrá stránka je pravá; paprsky vyzařované nahoru jsou tedy vpravo. Podobný argument by ospravedlňoval rovnici paprsků dolů s levou.

¹⁸¹ Entyméma.

Všimněte si, že tento argument neznamena, že paprsek nahoru vyzařovaný doprava je sám o sobě silnější nebo lepší než paprsek dolů vyzařovaný doleva. Ve skutečnosti v *Antiochovi 10* zjistíme, že planeta na figuře vpravo přemůže planetu na figuře vlevo, přestože paprsek z planety na figuře vpravo je vyzařován doleva a dolů. Paprsky byly do tohoto argumentu přeneseny pouze proto, aby definovaly figury, které jsou vlevo nebo vpravo.

Sedm planetárních paprsků. Nyní musíme vzít v úvahu *Porfyriovo* tvrzení, že každá planeta vyzařuje sedm paprsků: tři doprava, tři doleva a jeden diametrálně. Toto je první zmínka o paprscích vyzařovaných planetami, i když tento koncept bude často zmiňován v nadcházejících definicích.

Pravděpodobně tři paprsky na každé straně přirozeně dopadají na části zvěrokruhu, které jsou 60ti, 90ti a 120ti částmi z části obsazené planetou vyzařující paprsky, což odpovídá straně hexagonu, tetragonu a trigonu; diametrální paprsek je směřován k části, která je od něj 180 částí. Omezení helénistické doktríny figur na hexagonální, tetragonální, trigonální a diametrální figury pak může být důsledkem počtu a orientace paprsků, které planeta chápe jako emitované.

Jaká je povaha těchto paprsků? Jak uvidíme v nadcházejících definicích, tyto paprsky alespoň částečně odpovídají vizuálním paprskům řecké optické teorie; jsou prostředky, kterými jedna planeta vidí jinou v helénistické teorii aspektů.

Ačkoli není poskytnuto žádné výslovné vysvětlení, proč planeta vyzařuje právě těchto sedm paprsků, porozumění jim jako vizuálním paprskům nám může pomoci pochopit, proč planety nevyzařují paprsky na obrazy sousedící s obrazem obsazeným planetou. Takové obrazy jsou mimo periferní vidění planety. Znovu můžeme předpokládat, že planety nemohou vyzařovat paprsky na obrazy sousedící s diametrálně opačným obrazem, protože tyto obrazy jsou v jakémisi „slepém úhlu“ vidění planety. Umístění takových obrazů docela dobře odpovídá oblasti našeho vlastního lidského zorného

pole, jímž nemůžeme vidět, když se díváme přímo před sebe, kvůli slepému bodu v našich očích, kde se optický nerv spojuje se sítnicí.¹⁸²

Tato doktrína sedmi paprsků je rovněž v souladu s identifikací sedmi fází Selené, což odpovídá sedmi základním způsobům, kterými se Selené projevuje.

Na závěr dovolu *Schmidtovi* jednoduše poukázat na to, že pokud by toto tvrzení o sedmi planetárních paprscích bylo obsaženo ve ztraceném *Antiochově* originálu této definice, a sumarista to považoval za vhodné ohlásit, pravděpodobně bychom jej našli v odstavci sedm.¹⁸³

Znepokojování¹⁸⁴ transpozicí (*parallagē*)

Antiochos 8.A. Že zatímco transpozice (*parallagē*) existuje vždy, když hvězdy prošly (procházejí)¹⁸⁵ (*parallasō*) částečnou (*kata moiran*) konfigurací (*schēmatismos*) linie ekvivalentní straně (*tēs isoskelous grammēs*)¹⁸⁶,...

Porfyrios 10. Říkají transpozice, kdykoli hvězdy začínají¹⁸⁷ procházet konfigurací linie ekvivalentní straně; například Helios ve Skopci v 19. části, Kronos ve Váhách ve 20. části.

¹⁸² Tzv. slepá skvrna.

¹⁸³ Tím Schmidt poukazuje na zjevné korelace mezi čísly odstavců a obsahem v nich.

¹⁸⁴ V originálu „Perturbation“.

¹⁸⁵ Zde se používá aoristický (gramatika staré řečtiny) spojovací způsob **παράλλάξωσιν**, což naznačuje současnou, ale dokončenou činnost. Z toho by se dalo odvodit, že stav popsáný podstatným jménem **παράλλαγή** čerpá z jiného významu základního slovesa **παράλλάσσω**, z něhož pochází, nežli z významu **παράλλάσσω**, jež se používá v samotné definici.

¹⁸⁶ Rovnoramenná linie.

¹⁸⁷ Schmidt vzal **παράλλάξωσιν** jako ingresivní aorist (jistý typ slovesného času).

Rhetorius 37. Existuje divergence (*parallagē*),¹⁸⁸ kdykoli jedna z hvězd prochází (*parallasō*) kolem části (*moira*) druhé hvězdy buď tělesně (*sōmatikōs*) nebo v souladu s figurou (*kata schēma*).

Komentář. Formulace této definice v *Antiochově Souhrnu* a *Porfyriově Antologii* jsou téměř totožné, s výjimkou příkladu připojeného na konec verze *Porfyria*. *Rhetorius* zcela přepsal definici, včetně případu, kdy jedna planeta tělesně přechází za druhou, zatímco ostatní dvě verze jsou jasně omezeny na figury.

Příklad, který poskytl *Porfyrios*, je zjevně v rozporu s *Rhetoriovou* interpretací tohoto konceptu, protože *Helios* neprošel částí *Krona*, ale tyto dvě planety spíše vytvoří přesnou dimetrickou figuru, když se *Helios* přesune do 20. části *Berana*. Vzhledem k tomu, že se jedná o části povýšení těchto dvou těles, je nepravděpodobné, že by zde došlo k textové chybě, protože se zdá, že planety byly umístěny tak záměrně. *Schmidt* považuje za nepravděpodobné, že by tento příklad byl obsažen ve ztraceném originálu, protože kdyby tomu tak bylo, je těžké pochopit, jak by se mohl *Rhetorius* cítit natolik sebevědomě ve své vlastní interpretaci této definice.

V *Souhrnu Antiocha* je tato definice spojena s úplně další definicí figurální konjunkce řeckými částicemi (*men ... de*), což naznačuje určitý druh kontrastu mezi těmito dvěma. Zdá se pravděpodobné, že tomu tak bylo v *Antiochově* originálu, protože i když *Porfyrios* umístil tyto dvě definice do samostatných záhlaví, absence výslovně uvedeného subjektu („hvězdy“) v jeho nadcházející definici figurální konjunkce naznačuje, že tyto dvě definice byly jednoduše odděleny od stejné složené věty. Naši nejlepší strategií pro interpretaci současné definice může být nakonec určení přesného způsobu, jakým je v kontrastu s nadcházející definicí figurální konjunkce. Měli bychom také mít na paměti, že tato definice bezprostředně navazuje na definici figur vpravo a vlevo.

¹⁸⁸ V originálu „divergence“. Odchylka, rozdílnost, rozbíhání se.

Problém překladu *parallagē*. Tato definice začíná posloupností vzájemně propojených definic (odstavce 8–13) zabývajících se režimy planetární konfigurace jiného řádu, než je ten ve svědectví.

Toto je nejobtížnější definice, jíž lze pochopit izolovaně od ostatních v této posloupnosti, jednak kvůli gramatické nejednoznačnosti, jednak kvůli velkému rozsahu významů, které má *parallagē* v řečtině, ale ještě více kvůli záhadnému výrazu *rovnoramenné linie*. To je zpočátku poněkud odrazující, protože tato definice má první místo a je přirozené předpokládat, že jí je přisuzována zvláštní důležitost.

Různé významy řeckého slova *parallagē* pramení z obecného základního pocitu změny, výměny nebo alterace náležejícího ke kořenovému podstatnému jménu *allagē*, jak je dále určeno předložkovou předponou *para-* ve směru nějaké změny, ke které dochází vedle, za, stranou nebo chybně.

Existuje nejméně šest zdokumentovaných významů, které by mohly mít v astronomickém kontextu smysl - jmenovitě „procházející za“, „procházející kolem nebo vedle“, „vyhýbání se“, „střídání“, „výměna“ nebo „odchylka“. Na určité úrovni se od nás pravděpodobně předpokládá, že zpočátku zadáme všechny tyto významy, pokud toto slovo také znamená „změnu významu“ nebo „různé typy“.

Naneštěstí je málo světla, jehož je třeba vrhnout na tuto definici jinými helénskými autory, protože termín *parallagē* a související sloveso *parallasō* je v používání jen zřídka a v těchto případech se nezdá, že by měl technický smysl zamýšlený v originále definice. To je důkaz, že definice byla příliš nejasná, než aby ji mohli použít pozdější astrologové.

Všichni tři naši autoři vysvětlují podstatné jméno *parallagē* se souvisejícím slovesem *parallasō* tak, že se to může zdát jako podivná překladatelská praxe. V poznámkách pod čarou *Schmidt* vysvětlil, jak se tomuto logickému faux pas vyhýbáme, a k tomuto problému se navrátí na konci svého komentáře.

Je-li zde sloveso *parallasō* používáno přechodně, jak je nejpravděpodobnější, bylo by třeba za jeho přímý předmět považovat větu „částečná konfigurace přímky rovnocenná straně“. V tomto případě vystupují jako pravděpodobní kandidáti na jeho použití v této definici tři z výše uvedených významů *parallasō*: 1) překročit hranice; 2) projít vedle; 3) unikat nebo se vyhýbat. Tyto možnosti však nemůžeme dále zužovat pouze na základě gramatických aspektů.

Linie ekvivalentní straně. Klíč ke správnému pochopení této definice nyní musí spočívat ve smyslu záhadného výrazu *rovnoramenná linie* v *Antiochově Souhrnu* a *Porfyriově Antologii*. Tato fráze v *Rhetoriově* definici nápadně chybí.

Řecké slovo *isoscelēs* nejčastěji popisuje trojúhelník, který má dvě stejné strany - doslova, trojúhelník rovný (*iso-*) „v noze“ (*skelēs*). V geometrii samotné se nikdy neaplikuje na přímku. V řecké aritmetice může také odkazovat na číslo, které může být rozděleno na dvě stejné části, což se zdá irelevantní (zde). Nicméně, *iso-* ve složených slovech však často znamená „něco“ nebo „ekvivalent“ něčeho, a to zde musí být jeho významem.

Jaká je čára ekvivalentní straně (nebo noze)? Hlavním kandidátem musí být čára, která se spojuje v opačných částech v diametrálním obrazci. Dimetrická figura - definovaná výše v *Antiochovi 6* - má velmi poněkud odlišný status než ostatní figury. Nemá žádnou souvislost s běžnými polygony, jako je tetragon a trigon. Ve skutečnosti jej lze jen stěží nazvat „figurou“, s výjimkou hlubšího smyslu, který *Schmidt* vysvětlil výše. V astrologickém kontextu je nicméně funkčním ekvivalentem strany pravidelného mnohoúhelníku - jinými slovy je to linie ekvivalentní straně.

Fráze se vyskytuje jednou u *Vettia Valense (II., 38, Antologie)*, kde říká: „pokud je Afrodita diametrálně v opozici od Krona podle linie ekvivalentní straně“. V několika pasážích jiných astrologů, kteří používají příbuznou frázi, *kat' isoskeleian*, „podle strany ekvivalence“, (viz například *Tetralibros, III., 10*); věta se vždy vyskytuje v kontextu diametrické opozice. *Schmidt* namítne, že rovnoramenná linie musí také odkazovat na diametrální linii v *Antiochovi 17.B*, kde je nalezen jediný další výskyt této fráze v *Antiochově Shrnutí*. Soudě podle jeho příkladu, zdá se, že *Porfyrios* pochopil tuto linii podobným způsobem.

Astronomický význam *parallagē* podle Rhetoria. *Rhetoriová* formulace této definice je jednoznačná a vidíme, že pro *parallasō* upřednostňoval význam „prochází“. Že to je ve skutečnosti jeho význam, potvrzuje definice druhu vazby, která bezprostředně následuje v jeho textu, kde se *parallasō* používá právě tímto způsobem:

Rhetorius 38. Říká se, že [*Hélios*] nese *Selené* poutem, kdykoli se dostane do patnácti částí *Hélia*. Uvolňuje pouto, kdykoli po překročení (*parallaxasa*) je *Selené* od *Hélia* vzdálena stejným počtem částí ...

Ve skutečnosti *Rhetorius* jasně chápe, že *parallagē* je obecným druhem separace. Jediným způsobem, jak mohl tento význam získat z původní definice, je předpokládat, že fráze *rovnoramenná linie* odkazovala nejen na dimetrickou linii, ale i na strany zbývajících figur, jako na čáry, které byly „ekvivalentní straně“. *Schmidt* by tvrdil, že toto rozšíření významu není odůvodněno na základě všech ostatních dochovaných případů fráze. Pokud by se však k takovému výkladu zavázal, nebyl by důvod, aby *Rhetorius* do své definice nezahrnul separaci od tělesné konjunkce, ačkoli *Antiochův* originál takový případ zjevně neobsahoval.

Podle *Rhetoriovy* interpretace by existoval pěkný kontrast mezi touto definicí jako obecnou definicí separování a bezprostředně následující definicí, která obecně pojednává o spojení. Je zde však problém, že by nadcházející definice plynutí vpřed v *Antiochovi 9.C* byla alespoň částečně nadbytečná. Avšak velmi důsledně, v jeho vlastní posloupnosti definic, *Rhetorius* ve skutečnosti nahrazuje tuto definici přechodu definicí plynutí vpřed ze série definic nalezených v *Antiochově Shrnutí*. To tvrdí, když *Rhetorius* ji skutečně považoval za funkční ekvivalent separace. Aby však zůstal v sémantickém poli termínu *parallagē*, přeložil to *Schmidt* v jeho případě jako „divergenci“.

Význam původní definice *parallagē*. Podívejme se na situaci, kdy dvě planety „procházejí“ konfigurací přesné dimetrické figury, alespoň v astronomickém smyslu. Kvůli způsobu, jakým byla formulována bezprostředně předcházející definice figur vpravo a vlevo, nemůžeme říci, že kterákoli ze dvou planet v přesné dimetrické figuře je napravo nebo nalevo od druhé *s ohledem na obrazy*, jež příslušně zaujímají. Před přesnou opozicí však můžeme říci, že jedna ze dvou

planet je napravo a druhá nalevo *vzhledem k samotné diametrické figuře*. Po opozici budou jejich vzájemné polohy obráceny. To, co se potom odehrává při samotné dimetrické opozici, je laterální¹⁸⁹ *transpozice* nebo výměna relativní polohy dvou planet, které *procházejí vedle* sebe na svých paralelních, avšak opačných trajektoriích.

Astrologická interpretace *parallagē*. Výše Schmidt zmínil, že podstatné jméno *parallagē* je definováno souvisejícím slovesem *parallasō*, a že by bylo obvykle špatnou překladatelskou praxí definovat podstatné jméno slovesem stejného odvození, pokud není podstatné jméno naznačeno něčím dalším. Nyní však vidíme, že *Antiochos* může být tohoto obvinění zproštěn. Slova jsou vlastně používána ve dvou různých smyslech. Představa, že projdou kolem diametrální figury, naznačuje, že jak planety jsou vedle sebe, vyměňují si své relativní pozice. Ale co to znamená astrologicky? Lidštější význam *parallagē* je „narušení“, jako v šílenství nebo zuřivost duše. Zdá se, že při náhlé výměně jejich relativních poloh je alespoň jedna z planet zmatena. To nám říká něco o astrologické povaze dimetrické figury.

Závazek¹⁹⁰ konjunkcí (*sunaphē*)

Antiochos 8.B. ... spojuje (*sunaphē*) se [ve figuře], kdykoli se [hvězdy] spojí (*sunaptō*) buď¹⁹¹ částečně (*moirikōs*), nebo jsou ve třech částech¹⁹² (*entos triōn sunaptein moirōn*), chystají se (*mellō*) [tak] spojit. Ale v případě od¹⁹³ Selené se

¹⁸⁹ Postranní.

¹⁹⁰ V originálu „Engagement“. Také zasnoubení atd.

¹⁹¹ Textový redaktor věrohodně opravil nesmyslné ἤδοι do disjunktní částice ἤτοι. I když je neobvyklé mít dvě z těchto částic ve stejné klauzuli, najdeme stejné použití v Porfyriovi 13. Jelikož však tato disjunktní částice nastává po μοιρικῶς, musíme ji pochopit tak, aby platila pro obě dvě podmínky uvedené v této klauzuli. Druhá podmínka by tedy byla plně přeložena takto: „nebo kdykoli ... chystají se spojit po částech“. Ve svém vlastním překladu Schmidt tento pojem trochu zkrátil. Navzdory věrohodnosti opravy redaktora, jej srovnání s verzí Porfyria vede k tomu, aby zvážil i další emendaci. Bezvýznamné ἤδοι může být poškozením nebo pozůstatkem fráze srovnatelné s Porfyriovým καθ'οἶον δηποτοῦν σχῆμα, „podle jakékoliv figury vůbec“. Fráze δὴ τῷ „v jakékoli [figuře] vůbec“, Schmidtovi přichází na mysl, i když je možné, že neurčité zájmeno by zde mohlo mít také širší rozšíření a také by znamenalo přesné setkání (σύνωδος) v synodické konjunkci.

konjunkce říká vždy, když se chystá připojit během¹⁹⁴ třinácti částí. A že když Hélios vrhá paprsek do středních částí, je každá konjunkce slabá.

Porfyrios 11.A. Ale oni říkají konjunkce a adherence (*kollēsis*) vždy, když se [hvězdy] po částech (*moirikōs*) spojí podle jakékoliv figury, nebo jsou-li uvnitř [figury] (*entos apo moirōn*)¹⁹⁵ po částech, chystají se spojit. Ale [adherence] může

¹⁹² ἤτοι μέλλωσιν ἐντὸς τριῶν συνάπτειν μοιρῶν. Protože centrální sloveso συνάπτειν odděluje ἐντὸς od genitivního podstatného jména μοιρῶν, je pro Schmidta těžké brát ἐντὸς na způsob předložkové fráze jednoduše příslovce k συνάπτειν. Pokud by text byl čten μέλλωσιν ἐντὸς τριῶν μοιρῶν συνάπτειν, nejpřirozeněji bychom to chápali tak, že hvězdy se chystají spojit v příštích třech částech jejich cesty, což je omezení, které by zde bylo těžko zamýšleno (srov. frazeologii ve druhé větě této definice a také v Antiochovi 11.B.). Fráze v textu tedy nemůže odkazovat na to, kdy dojde ke spojení. Je pravda, že existují zdokumentované případy takové konstrukce se slovesy εἶναι, ποιεῖν, a různými slovesy pohybu, ale všechna zahrnují prostorový smysl ἐντὸς jako „uvnitř“. Schmidt nenašel žádný význam v překladu, který by způsobil spojení uvnitř absolutního prostorového intervalu tří částí. Fráze v textu tedy také nemusí odkazovat na to, kde ke spojování dochází. Schmidt považuje za pravděpodobnější, že dotyčná fráze má zastupovat podmíněnou klauzuli, a je tedy příslovcem k její vlastní časové klauzuli. Existuje podpora pro toto čtení ve způsobu, jakým Porfyrios parafrázoval tuto definici, i když se Schmidt liší od jeho zjevné další interpretace této klauzule. Schmidt považuje tento výklad za zajímavou možnost, protože řecký deskriptor podmíněné klauze je συνημμένον, dokonalé pasivní přičestí samotného slovesa συνάπτω, což z něj činí případ záměrného gramatického napodobování. Vezmeme-li však klauzuli jako „pokud do tří částí“, kde ἐντὸς je chápáno tak, že řídí τριῶν μοιρῶν způsobem předložkové věty, stále to nemá bezprostřední smysl. Do tří částí čeho? Musí tu být nějaká elipsa. Nemůže to jednoduše znamenat, že planety jsou ve třech částech od sebe, pokud jde o části, které v současné době zauímají, protože by to neplatilo pro figury, a z celé řady definic víme, že tato definice musí přinejmenším zahrnovat figurální spojení. Stejně tak by to mohlo znamenat, že každá planeta je ve třech částech od figury definovaného druhou – tedy trigonální nebo jiný mnohoúhelník definovaný druhou, po použití v Antiochovi 7. Takto přeložil Schmidt text. Tak pochopeno, definice zahrnuje jak případ spojení podle figury, tak spojení tělesnou blízkostí.

¹⁹³ Čtení ἐπὶ δὲ pro ἐπειδὴ porovnáním s Porfyriovým textem.

¹⁹⁴ ἐντὸς τρισκαίδεκα μοιρῶν. Zde má slovo jasně svou obvyklou předložkovou sílu a fráze je jednoduše příslovečná k συνάπτειν. Její blízkost bezprostředně předcházejícímu použití pomáhá upozornit na odlišnou funkci fráze ἐντὸς.

¹⁹⁵ ἐντὸς ἀπὸ μοιρῶν. Tři primární rukopisy použité editorem kritického vydání mají všechny ἀπὸ místo τριῶν. Redaktor nahradil ἀπὸ za τριῶν v důsledku srovnání s Antiochovým Shrnutím a nadcházejícího výňatku Hēfaistióna. Schmidt věří, že zachování ἀπὸ je důležité pro pochopení Porfyriovy parafráze originálu, což bylo

být také řečena takto: existuje adherence, kdykoli se hvězda přiblíží ke hvězdě, rychlejší k pomalejší se pohybuje, není již více od ní než tři části. V případě Selené někteří říkají, že je třeba dávat pozor na spojení v rámci třinácti částí - tedy pozorovat, co se spojí v průběhu dne a noci.¹⁹⁶

Héfaistión I. 14 (první část). Spojení a adherence je vždy, když jsou hvězdy již pohromadě (*suneimi*), nebo kdykoli se chystají spojit do tří částí. Říká se, že Selené se chystá připojit, když je ve třinácti částech ...

Komentář. Ve výše uvedených překladech *Schmidt* zahrnul nějaký materiál týkající se nadcházející definice adherence, protože je to nutné pro jeho současnou diskusi. Tyto věty se budou opakovat v jeho překladu této definice.

evidentně motivováno neobvyklým oddělením *ἐντὸς* od *μοιρῶν* v tom, co považuje *Schmidt* za původní formulaci této definice. Ze všech stejných důvodů, které *Schmidt* uvedl v poznámce pod čarou k verzi této definice v Souhrnu Antiocha, tvrdí, že i *Porfyrios* chápal dotyčnou frázi jako náhradu za podmíněnou klauzuli. Vložením *ἀπὸ* se však zdá, že narušuje jakékoli předložkové spojení mezi *ἐντὸς* a *μοιρῶν* (jak to mohla naznačit konstrukce); protože *Schmidt* nevidí žádný význam vycházející z pohledu *ἐντὸς* a *ἀπὸ* jako předložkové složeniny. Potom evidentně chápe, že *ἐντὸς* implicitně řídí slovo *figura* - přesněji počet částí definujících figuru - elipsou. Fráze *ἀπὸ μοιρῶν* nyní může jednoduše znamenat „po částech“, tedy při určitém počtu částí. Podpora této interpretace se nachází v následující pasáži z *Porfyria* 51, ačkoli tato pasáž mohla být vložena do *Porfyriovy* Antologie z *Rhetoriových* Vysvětlení (*Rhetorius* 15); tento materiál nemá v Souhrnu Antiocha žádnou obdobu. Poté, co uvedl, že když je *Helios* v 1. části *Lva* a *Zeus* v 5. části *Střelce*, je trigonální figura nečinná, pokračuje slovy: οὕτε γὰρ πλατικῶς ἐντὸς τῶν ρκ' μοιρῶν καθεστήκασιν...., „protože nejsou nastaveny zhruba do 120 částí (plakticky)“. Jestliže jednoduše nahradíme *πλατικῶς* za *ἀπὸ μοιρῶν*, máme přesně paralelní použití. Je však zářejší, že v *Porfyriově* verzi definice není žádný odkaz na třídílný interval, vzhledem k tomu, že tento interval je vysvětlen v *Antiochově* Souhrnu. Zdá se také, že právě zmíněný příklad byl záměrně vybrán k umístění planet těsně mimo rozsah tří částí. Pokud by *Schmidt* měl uvažovat o spekulacích o této nekonzistenci, předpokládal by, že rukopisy, které měl *Porfyrios* (nebo jeho pozdější opisovači) k dispozici, měly abecední číslici *Υ* pro tři bezprostředně následující po *ἐντὸς*. Mohlo se to snadno mylně vykládat tak, že částice (označující elipsu pro figuru) byla vynechána jako *Υ*. Vynechání by samozřejmě vyžadovalo, aby po této částici následovala v rukopisu *ἀπὸ*. Pokud by tato částice již nebyla považována za nezbytnou pro smysl, mohla být vypuštěna. Samozřejmě tomu mohlo být i opačně. Vynechaná částice byla v originálu k dispozici *sumaristovi*, který ji nesprávně přečetl jako číslici pro tři. Stojí za zmínku, že tato číslice je plně zapsána v Souhrnu, zatímco abecední číslice jsou používány téměř všude jinde; je to, jako by *sumarista* nebo *textář* chtěl odstranit jakoukoli nejednoznačnost. Pak by neměl potřebu ponechat si *ἀπὸ*.

¹⁹⁶ *Porfyrios* 12 má alternativní definici spojení, kterou *Schmidt* bude diskutovat pod *Antiochem* 9.C.

V *Souhrnu Antiocha* je současná definice v rozporu s bezprostředně předcházející definicí transpozice, kterou s ní spojují řecké částice *men...de*. Jelikož se definice transpozice zabývala zvláštním případem předpokladu figury, je rozumné předpokládat, že tato definice spojení má také něco společného s figurami, i když možná nikoliv výlučně.

Na druhé straně, *Porfyrios* dává jasně najevo, že jeho verze definice se týká pouze figur, ale věci si komplikuje tím, že nabízí společnou definici spojení a „adherence“. Problém je v tom, že v bezprostředně následující větě uvede také definici adherence, která je omezena na dodržování fyzickou blízkostí, a nabídne ji jako alternativní definici.

Héfaistión, který normálně poměrně pečlivě sleduje *Porfyria*, vypouští odkaz na figury, úplně, zatímco jinak zachovává většinu frazeologie definice. Nahrazením slovesa *sunaptō* „spojit se“ slovesem *suneimi* „být s“ jasně omezil celou svou definici na případ spojení fyzickou blízkostí. Vypouští také definici adherence, která je v *Porfyriovi* uvedena jako alternativa. *Héfaistión* však odkazuje na rozsah tří částí, který byl nalezen v *Antiochově Shrnutí*, ale který v současné podobě chybí v *Porfyriově Antologii*, což může být důkaz, i když ne průkazný, že odkaz na interval tří částí byl ve verzi *Porfyria*, k níž měl *Héfaistión* přístup.

Je zajímavé, že *Rhetorius* tuto definici zcela vynechává, i když v nadcházející definici adherence odkazuje na spojování těla a nazývá ji „spojující v pravém slova smyslu“. A v bezprostředně následující definici spojování Selené rovněž odkazuje k tělesnému spojení.

Ve formulaci této definice jsou v *Souhrnu* i u *Porfyria* některé složité gramatické problémy. Těm se podrobně věnuje *Schmidt* v poznámkách pod čarou (viz výše).

Termín *moirikōs*. Pojem *moirikōs* poprvé objevuje v této definici. Jako příslovce odvozené od podstatného jména *moira*, „část“, prostřednictvím přídavného jména *moirikō* jej *Schmidt* přeložil jako „část“. Stejný překlad *Schmidt* použil pro

předložkovou frází *kata moiran*, „podle části“, která se vyskytuje v *Antiochovi 6* a *Antiochovi 8.A*. Tato fráze nese další konotaci „správně“, zatímco to samé nelze říci o *moirikō*. K tomuto rozlišení se vrátí *Schmidt* na konci svého komentáře.

Překlad *sunaphē*. Základní význam slovesa *sunaphē* je „svázat nebo se spojit“. Má řadu běžných přechodných významů, například „spojit jednu věc s jinou věcí“. V tomto smyslu lze bod nebo přímku, která spojuje dvě věci dohromady, nazvat slunečním paprskem, „styčným bodem“.¹⁹⁷ Středním slovesným rodem může mít sloveso také smysl „připojit se k něčemu“, jako když se připojíme ke kroužku nebo ke komunitě - to znamená, připojit se k tomu.

Druhým slibným přechodným významem slovesa *sunaptō* v aktivním rodu je „spojit se s někým v boji“ a „spojit se s někým v přátelství“. I když to druhé může znít pro naše ucho trochu divně (pravděpodobně bychom řekli „spojit se s někým v přátelství“), to první je běžné v používání v angličtině. Myšlenka nepřátelského nebo přátelského spojení je slibná již při našem hledání správného překladu *sunaphē*, protože z definice svědectví víme, že některé figury zahrnují antitézou a nepřátelství, jiné harmonii a přátelství.

Existují také dvě intranzitivní¹⁹⁸ použití slovesa, která se rovněž neprodleně doporučují pro astrologický koncept spojení v současné definici. Jedním sugestivním smyslem je „spojit se“, v kontextu hraničícím s nebo sousedícím. Druhým je „připojit se k něčemu s někým“, jako když se připojíme nebo vstoupíme do rozhovoru s někým.

Konečně, sloveso je zřídka používáno absolutně, bez jakéhokoliv předmětu, jako v případě, kdy k sobě dvě osoby prostě přistoupí a spojí se.

¹⁹⁷ Resp. spojením, kloubem atd.

¹⁹⁸ Nepřechodná.

Jak procházíme touto řadou definic, uvidíme, jak téměř všechny tyto významy *sunaptō* vstupují do hry v různých kontextech a vytvářejí různé souvislosti mezi různými koncepty. Svým způsobem je sloveso *sunaptō* ve spojování těchto astrologických významů stejně flexibilní jako sloveso *parallasō* v jejich rozlišování.

Druh spojování implikovaný v této definici. Jak tomu bylo v bezprostředně předcházející definici *parallagē*, podstatné jméno *sunaphē* je vysvětleno použitím samotného slovesa, z něhož pochází: *sunaptō*. Tady tedy můžeme mít podezření, že v této definici se toho děje víc, než by se to hned na první pohled zdálo.

Ve své poznámce pod čarou k verzi v *Antiochově Shrnutí Schmidt* tvrdí, že původně obsahovala nějaký výraz odpovídající *Porfyriově* „podle jakékoliv figury“ pro případ přesného nebo částečného spojení. Protože se však sloveso *sunaptō* používá v případě přesné synodické konjunkce v *Antiochovi 11.B.*, *Schmidt* věří, že odpovídající výraz v *Souhrnu* byl dostatečně neurčitý, aby zahrnoval i tento případ.

Druhá a nepřesná podmínka spojení jak v *Porfyriovi*, tak ve *Shrnutí* vyžaduje (jak *Schmidt* tvrdil ve svých poznámkách pod čarou), aby existovala nějaká elipsa, aby to mělo gramatický smysl - tedy že nějaké slovo nebo fráze chybí, ale jsou náznaky. *Schmidt* proto tvrdí, že toto chybějící slovo je *schēma*, „figura“, v obou verzích. Druhá podmínka spojení je tedy určena pouze figurám a vylučuje nepřesnou synodickou konjunkci, i když ve verzi *Porfyria* je to jasnější než v *Souhrnu*.

Ve skutečnosti se tu může dít něco chytrého, případ slova napodobující skutek. Řecké slovo *elleipsis*, od něhož se naše anglické slovo *elleipsis* odvozuje přímým vypůjčením, znamená „defekt“, neboli „nedostatečný“. Stejně jako existuje vada v samotném vypuštění výrazu *figura*, tak stále dochází ke spojování, když figurální nebo tělesná konjunkce postrádá dokonalost v určitém rozsahu částí.

Když chce *Schmidt* poukázat na astronomický scénář spojování podle figury, od této chvíle tomu bude říkat „figurální konjunkce“, což je termín, který zahrnuje jak přesné, tak nepřesné případy. Naproti tomu, když mluvíme o přesném

setkání dvou planet fyzickou blízkostí, bude tomu říkat buď „synodická konjunkce“ nebo „tělesná konjunkce“. Slovo adherence, jak je definováno v další definici, si vyhrazuje pro případ kazové synodické konjunkce.

Astrologický význam *sunaphē*. Pojem figurální konjunkce použitý v definici *sunaphē* označuje zvláštní případ *schēmatismos*, „předpoklad figury“. Ale jak *Schmidt* vysvětlil v definici svědectví výše (*Antiochos 6*), astronomický scénář popsaný v této definici symbolizuje způsob, jakým dvě planety předpokládají „postoj“ nepřátelství nebo přátelství k sobě navzájem v závislosti na povaze figury, a je to právě tento postoj, který je sdělen v jejich svědectví. V případě figurální konjunkce jde o víc než jen o zaujetí postoje, více než jedna planeta jednoduše říká něco o jině. Astronomický popis spojování planet podle figury představuje planety jako spojování ve figuře, jeden z principů použití slovesa *sunaphē*. (Jak *Schmidt* uvedl výše, pokud není použito pouze v absolutním smyslu - když se jednoduše zabýváme astronomickým scénářem, ve kterém se planety spojují podle figury -, sloveso vyžaduje jiný výraz, který doplní jeho význam, a v současném astrologickém kontextu, který je dodán spojením do figury). Ve figurální konjunkci tedy dochází ke skutečnému zapojení do nepřátelství nebo přátelských vztahů. To je pravý astrologický význam *sunaphē*. Takže zde opět neexistuje logická chyba při definování podstatného jména pomocí slovesa stejné derivace. Proto si vybral *Schmidt* pojem závazku, protože je dostatečně široký, aby zahrnoval astrologický smysl jak pro figurální spojení, tak pro tělesnou konjunkci. Zvláštní astrologický smysl pro zapojení tělesnou konjunkcí - jmenovitě připoutanost¹⁹⁹ - bude řešen v další definici.

Jak uvidíme, sloveso *sunaptō* bude v nadcházejících definicích také použito ve smyslu uvedeném výše „spojit něco s někým“. Tento smysl je již implicitně obsažen v předávajícím odkazu na spojení Selené v *Antiochově Shrnutí*, kde se říká, že se chystá spojit ve třinácti částech. To znamená, že se chystá spojit něco (bitvu nebo přátelství) s jinou planetou.

¹⁹⁹ Nebo i oddanost.

Problém intervalu se třemi částmi. Interval se třemi částmi je v *Souhrnu Antiocha* výslovný, ale zcela chybí v nezměněném textu *Porfyriovy Antologie*. Ve své poznámce k *Porfyriově* verzi *Schmidt* spekoval, jak k této nesrovnalosti mohlo dojít. Výsledkem jeho diskuse však je, že nelze říci, zda existovalo třídílné omezení spojování ve ztraceném originálu, přinejmenším na základě samotných těchto dvou textů.

Héfaistión a *Rhetorius* zde nepomáhají, protože citují pouze třídílný interval v souvislosti s tělesným spojením. Je pravda, že když přijdeme k nadcházející definici adherence, najdeme výslovně zmíněný třídílný interval. Také uvidíme v *Antiochovi 11.A*, že pro „aspekt“ mezi dvěma planetami je implikován třídílný interval. Tyto úvahy však stále nevylučují možnost, že může dojít k určitému druhu spojení figur podle určitého širšího rozsahu částí. Ve skutečnosti hned v následující části *Schmidtova* komentáře uvidíme, že v době zesnulého helénského komentátora se skutečně uvažovalo širším spektrem.

Zvláštní zvrát významu v pozdější tradici. *Schmidtův* překlad mohl být zpočátku matoucí pro moderního astrologa, který chápe spojování nebo konjunkci spíše jako fyzickou blízkost dvou planet k sobě navzájem, nežli jejich spojení pomocí „aspektu“, avšak původně byl pojem spojení použitelný na oba případy. Nicméně z *Héfaistiónovy* verze této definice (a z *Rhetoriovy* poznámky, která bude diskutována v další definici adherence) již vidíme, že slovo *sunaphē* inklinovalo k modernímu smyslu tělesné konjunkce v pozdější helénské astrologii. *Schmidt* si myslí, že nyní můžeme tuto tendenci vysvětlit. Pokud by se zapomnělo na astrologický smysl spojit se s figurou způsobem závazku²⁰⁰ a zbyl by jen pouhý astronomicky popisný smysl spojit se s figurou, tělesná konjunkce by se začala považovat za zásadnější nebo paradigmatictější typ spojování.

²⁰⁰ Resp. zasnoubení, tedy spojením.

Slovo *sunaphē* bylo brzy přeloženo do latiny jako *applicatio*, zdroj moderního astrologického termínu *aplikace* přímou výpůjčkou. Kuriózní je, že moderní astrologové stále používají slovo aplikace pro figurální i tělesnou konjunktci, i když dnes konjunktci omezují na tělesnou konjunktci.

Je toho víc. Tendence přenášet slovo *sunaphē* na případ tělesného spojení vyžaduje, aby bylo pro figurální spojení použito jiné slovo. Nyní se vrátí *Schmidt* k *Porfyriově* verzi této definice, aby si všiml, jak si někteří pozdější helénští astrologové začali osvojovat slovo *kollēsis* (adherence) - které, jak tvrdí, bylo původně aplikováno pouze na tělesnou konjunktci - k popisu druhu spojení, které mají planety v konfiguracích. Je ironií, že existuje (neúmyslná) transpozice významů těchto dvou slov.

Konjunktce v pozdější tradici. *Porfyriova* verze této definice je prezentována jako společná definice *sunaphē*, „konjunktce“, a *kollēsis*, „adherence“. Zdá se tedy, že *Porfyriova* definice buď rozšiřuje pojem adherence k doméně figur, nebo zahrnuje tělesnou konjunktci zahrnutou v alternativní definici adherence pod obecnou hlavičku figury. Protože by nemělo smysl hovořit o tělesné konjunktci jako o figuře, domnívá se *Schmidt*, že první možnost je pravděpodobnější.

Aby čtenáři nepřipadaly *Schmidtovy* dohady poněkud přitažené za vlasy, dovolte mu zde pouze zmínit, že pozdní komentátor *Úvodních záležitostí Pavla Alexandrijského*, jistý *Olympiodoros*, ve skutečnosti definuje adherenci (*kollēsis*) z hlediska figur, nikoli z hlediska tělesné konjunktce (i když musíme mít na paměti, že *Olympiodorus* ve svém komentáři často chybuje). Zde je pasáž:

Výňatek z Olympiodora 38 (O krizích). *Adherence (kollēsis) je s ohledem na vadné figury zlomyslných hvězd ve vztahu k Héliovi nebo Selené nebo k Hodinovému ukazateli nebo vzestupnému a sestupnému uzlu.*

A tak skutečně Slunce ve vztahu k Áreovi, že kdykoliv Slunce má šanci předpokládat trigonální figuru ve vztahu k Áreovi, avšak chybí jim 5 nebo 6 částí, aby trigon byl zdokonalen. Takže i v případě ostatních figur, tetragonů, hexagonů,

průměrů. Takže i v případě Hodinového ukazatele a prostě všech hvězd a míst přebírající kontrolu adherencí. Ale je třeba vědět, že figurální popis poměrně přesný se správně nazývá adherence, což se také nazývá zasažení paprskem.

Tato pasáž mohla dobře vycházet z toho, že *Olympiodoros* četl *Porfyriovu* definici, jak ji máme v rukopisech. Později v *TARES* zveřejníme *Komentář Olympiodora*.

Kontrast mezi spojením a transpozicí. Dříve *Schmidt* uvedl, že tato definice a ta předchozí se nenacházejí pouze ve stejném odstavci v *Antiochově Shrnutí*, ale jsou také vzájemně kontrastovány pomocí řeckých částic *men...de*. Zde *Schmidt* musí načrtnout, v čem by ten kontrast mohl spočívat. Když planety procházejí přesnou diametrální opozici, procházejí vedle sebe a mění své relativní polohy, lze o nich v jakémkoli skutečném astrologickém smyslu říci, že se připojily? Mohly by se místo toho skutečně *vyhnout* spojení tím, že by při *průchodu* uhýbaly?

Závěrečný komentář k problému figurální konjunkce. Co se stane, když jsou dvě planety, řekněme, ve třech částech od vytvoření přesné figury, ale figura nebude přesná, dokud jedna z planet neopustí obraz, který aktuálně zaujímá, což může nastat když jsou planety blízko začátku nebo konce obrazů. To je to, co moderní astrologové nazývají „aspekt mimo znamení“. Následující pasáž ze *Serapióna* může tuto situaci řešit.

Serapión 230, 1 - 6. *Že pokud má jedna z hvězd šanci být v prvních třech částech obrazu, má svou sílu (dunamis) ve vztahu k obrazu za ním, stejně jako když má jedna z hvězd šanci být v posledních třech částech obrazu, má sílu svého provedení (apotelesma) ve vztahu k dalšímu obrazu. K tomu dochází zejména v případě Héliá a Selené. Má-li nějaká hvězda šanci být na sekci dvou obrazů, je to docela silné a nemírné, pokud jde o jeho fungování (energeia).*

Ve stávající definici není nic, co by to vylučovalo jako přijatelný případ připojení. Planety se chystají k částečnému spojení (*moirikōs*); ale nepřipojí se „správně“ (*kata moiran*), protože figura není dokonalá, než jedna planeta opustí obraz,

který zabírá. V takových případech existuje nekompatibilita mezi figurou, kterou aktuálně přebírají planety (spolu s postojem, který k sobě v této konfiguraci projevují), a figurou, na níž se podílejí.

Připevnění²⁰¹ adherencí (*kollēsis*)

Antiochos 9.A. Že existuje adherence (*kollēsis*), kdykoli se hvězda přiblíží (*proserchomai*) ke hvězdě, rychlejší (k) pomalejší, přičemž nejsou od sebe více než tři²⁰² části.

Porfyrios 11.B. Lze však také říci takto: vždy, když se hvězda přiblíží ke hvězdě, existuje adherence, rychlejší k pomalejší se pohybuje, a již od ní není²⁰³ více oddělena než tři části ...

Rhetorius 34. V tom nejsprávnějším slova smyslu existuje adherence nebo konjunkce, kdykoli se hvězda přiblíží ke hvězdě, rychlejší (k) pomalejší, není-li od ní vzdálena více než tři části.

Rhetorius 35. Adherence Selené je konjunkcí (*sunaphē*) vždy, když zůstává oddělená od části sběhu²⁰⁴ (*hē sunodikē moira*) po dobu dne a noci.²⁰⁵

²⁰¹ V originálu „Attachment“.

²⁰² Rukopis má zde číslici číslo pět. Textový editor to změnil na tři, což je pravděpodobné ve srovnání s další definicí *σύννοδος*.

²⁰³ *μὴ πλεῖον ἀπέχων ἔτι μοιρῶν τριῶν*. Když je takto *ἔτι* odděleno od *πλεῖον*, bylo by obtížné brát to jako zesilující komparativní příslovce s významem jako „ne více od sebe než tři části“, i když takové čtení by mohlo vést komentátora, jako je Olympiodorus, k rozšíření rozsahu figurální „adherence“ o tři další části na celkem šest. (Viz pasáž citovaná ve Schmidově komentáři k figurální konjunkci výše). Vzal to proto Schmidt do věrohodné konstrukce *μὴ ... ἔτι*, „ne delší“. Tak pochopeno, že by to pěkně předjímal *μηδέπω* v nadcházející definici *σύννοδος* v Antiochově Shrnutí, i když tam *ἔτι* chybí. Všimněte si, že tato dvě slova jsou sama o sobě oddělena dvěma slovy, případně v imitaci obsahu samotné definice.

²⁰⁴ Resp. sbíhání.

Komentář. Řecké podstatné jméno *kollēsis* pochází z konkrétního slovesa, které znamená „slepit“. V pasivním slovesném rodě to znamená „držet se“²⁰⁶ nebo „lepit se“.²⁰⁷ Toto řecké slovo je také metaforou pro blízké přátelství, protože sloveso *proserchomai*, „přiblížit se“, použité v jeho definici je metaforou pro sexuální svazek. *Schmidt* přeložil *kollēsis* jako adherenci.

Mezi těmito třemi astrology existuje úzká shoda ohledně formulace této definice a rozsahu adherence, který nabízí, takže si můžeme být jisti, že máme původní definici adherence ze ztraceného originálu. *Rhetorius* však říká, že se jedná o adherenci nebo konjunkci „v nejsprávnějším smyslu“, z čehož vyplývá, že v jeho době měl tento termín také další, ale méně vhodnou aplikaci. Ve svém komentáři k výše uvedené definici figurálního a tělesného spojení *Schmidt* poukázal na to, že pozdě v tradici komentátor *Olympiodorus* ve skutečnosti přenesl koncept adherence na formování figur. Nejen to, ale rozšířil rozsah takové „adherence“ na šest částí. Možná to byl vývoj, o němž mluvil *Rhetorius*.

V rámci *Antiocha 8.B* jsme viděli, že *Porfyrios* dal společnou definici figurální konjunkce a figurální „adherence“, než uvedl nynější alternativní definici adherence, která je mimo kontext figur. *Héfaistión* přenesl *Porfyriovu* definici figurální konjunkce na případ adherence ve smyslu fyzické blízkosti a dostatečně, důsledně zcela vynechal *Porfyriovu* alternativní formulaci adherence. Zde vidíme, že *Rhetorius* považuje tělesnou konjunkci dvou planet od sebe oddělených nejvýše třemi

²⁰⁵ ὅταν νυχθημέρου δρόμον ἀπέχει κατὰ τὴν συνοδικὴν μοῖραν. (μέλλῃ συνάπτειν) Porovnejte to s výrokem *Antiocha 8.B* výše: „Ale v případě Selené se konjunkce říká vždy, když se chystá připojit (μέλλῃ συνάπτειν) ve třinácti částech.“ Tyto dva výroky jsou zjevně nekonzistentní. *Schmidt* spekuluje, že *Rhetorius* mylně interpretoval výraz μέλλῃ συνάπτειν jako „odkládá spojení“, namísto „se chystá připojit“. *Rhetorius* nepoužívá tento výraz jinde v žádném materiálu odvozeném ze ztraceného *Antiochova* originálu. Ze tří výskytů tohoto výrazu v *Antiochově* Shrnutí, *Rhetorius* zcela vynechá definici v *Antiochovi 8.B* (dva výskyty) a přepíše definici Selené běžící v prázdnotě (*Antiochos 11.B*), aby se zabránilo použití výrazu. Rovněž vynechává definici sběhu (*Antiochos 9.B*), která obsahuje analogický výraz μέλλῃ κολλᾶσθαι.

²⁰⁶ Držet se nebo přilepit se.

²⁰⁷ Také lpět.

částmi za „konjunkci nebo adherenci v tom nejsprávnějším smyslu“, což možná naznačuje i to, že pro něj by adherence a konjunkce v tělesném smyslu měla být paradigmatickým figurálním spojením.

Účinkem těchto formulací *Porfyria*, *Héfaistióna* a *Rhetoria* je stírání rozdílu mezi adherencí a figurální konjunkcí, které jsou koncepčně odlišné v *Antiochově Shrnutí* a pravděpodobně byly také v *Antiochově* originálu. Tím nechce *Schmidt* říci, že termín konjunkce (*sunaphē*) nelze správně aplikovat na adherenci, stejně jako na figurální spojení. Uvidíme ji tak použitou v *Antiochovi 11.B*. Řecké slovo *sunaphē* je dost široké na to, aby pokrylo mnoho různých druhů spojení a kombinací, a četní helénističtí astrologičtí autoři ho budou používat tímto způsobem. *Schmidt* chce tím jen říci, že bychom neměli zapomínat na jejich odlišnosti, když tento obecný výraz aplikujeme na oba stejné výrazy.

V dřívějších helénistických termínech figurální konjunkce patří do rámce aspektu (jak uvidíme v pravý čas) a adherence v kontextu tělesné blízkosti nikoli, ačkoli moderní astrologové budou často označovat tělesnou konjunkci jako určitý aspekt. Koncepce adherence představuje určitý druh fyzického spojení mezi dvěma planetami, kde jedna přilne k druhé nebo se k ní přilepí, zatímco ve figurálním spojení jsou planety ve vzájemném přátelském nebo nepřátelském vztahu. Přilnout k něčemu znamená stát se jeho součástí, což se liší od udržování vzdálenosti, která je nezbytná pro řádný vztah. V algebraických termínech, je to rozdíl mezi $a + b$ a $a : b$.

Toto je poprvé, co byl v této posloupnosti definic výslovně použit relativní pohyb planet. Relativní pohyb nebyl faktorem v předchozí definici figurální konjunkce, i když bude figurovat v definici *překonání* v *Antiochovi 10*.

S druhou definicí *Rhetoria* se zdá, že něco není v pořádku. Pro *Porfyria* (a v *Antiochově Souhrnu*, stejně jako v *8.B*) je jasné, že speciální rozsah 13 částí pro Selené byl rozsah, ve kterém došlo ke konjunkci. *Rhetorius* definuje konjunkci Selené jako mimo rozsah 13ti částí, zatímco v tomto rozsahu existuje adherence. Existuje gramaticky možný způsob, jak by na to *Rhetorius* mohl přijít, jak *Schmidt* vysvětlil ve své poznámce pod čarou. Protože je to v rozporu se vším ostatním v těchto

definicích, *Schmidt* to odmítá, neboť nepředstavuje původní helénistickou doktrínu. Až přijdeme k definici *intervence* v *Antiochovi* 12 níže, budeme muset znovu řešit toto potenciální nedorozumění ze strany *Rhetoria*.

Pokud jde o astrologický význam adherence, nenapadá *Schmidt*a žádný lepší výraz než vazba,²⁰⁸ jež si zachovává fyzický smysl pro adherenci, ale také přináší dimenzi lpění na něčem.

Společně²⁰⁹ ke sbíhání (*sunodos*)

Antiochos 9.B. Ale existuje sběh (*sunodos*), kdykoli hvězda ještě není v adherenci, ale chystá se přilnout, o více než tři části,²¹⁰ ale ne více než o patnáct částí.²¹¹

Serapión 226, 3. Ty hvězdy - cestující ve společnosti (*hoi sunodeuontes*) [s jinou] - jsou spolupracovníky, ale ty, jež se s ní setkávají (*hoi sumballontes*), jsou pomocníky.

Komentář. *Porfyrios* ani *Rhetorius* tuto definici nemají.

Řecké slovo *sunodos* znamená „sdružování věcí“, jako v případě shromáždění nebo setkání. Je zdrojem našeho slova *synoda*.²¹² Ve svém překladu *Schmidt* použil naše latinské slovo „sběh“, které má podobné významy. Znamená to také

²⁰⁸ Resp. připevnění.

²⁰⁹ Ve smyslu spolucestujícího.

²¹⁰ **πλέον μὲν ἀπέχων τῶν γ' μοιρῶν.** Použití konkrétního členu zde zjevně slouží k tomu, aby nám bylo řečeno, že tři části jsou podmnožinou patnácti, které definují celou škálu sbíhání, což tedy není dalších patnáct částí nad třemi adherence; planeta nesmí být v žádném větším intervalu od druhé planety, ke které se blíží, než patnáct částí.

²¹¹ **οὐ πλέον δὲ διιστάμενος τῶν πεντεκαίδεκα μοιρῶν.** *Schmidt* se domnívá, že použití konkrétního členu s číslicí patnáct zde slouží dvojímu účelu: 1) označuje celek, jehož jsou tři části součástí, jak je uvedeno v předchozí poznámce pod čarou; 2) naznačuje, že interval 15ti částí je sám o sobě součástí implicitního celku, což musí být třicet částí, které patří k obrazu. V důsledku toho musí ve sbíhání být obě planety obsazeny stejným obrazem.

²¹² Z řeckého σύνοδος, setkání.

„spolucestujícího“, který vyjadřuje více svého astrologického smyslu. Forma odvozeného slovesa tohoto slova, *sunodeuō*, se běžně používala ve významu jako „cestovat ve společnosti s“. Vidíme tuto slovní formu použitou ve výňatku *Serapióna* výše, kde se takové planetě říká „spolupracovník“.

Měli bychom si však dát pozor na možnost, že podstatné jméno *sunodos* může někdy znamenat přesné setkání dvou planet navzájem, jako v našem moderním termínu synodická konjunkce. Takový význam je přímo implikován v *Rhetoriově* 35 výše pod *Antiochem 9.A* a v *Porfyriovi 2* pod *Antiochem 15*, a dokonce i v *Antiochovi 1.B*. V *Antiochovi 11.B* bude použita slovní perifráze k *sunodos*. *Serapiónova* pasáž nepoužívá tuto perifrázi se *sunodos* pro akt vytvoření synodické konjunkce, ale posune se k řeckému slovu, které jednoduše znamená „setkat se“. Tím, že definice nazývá takovou planetu „pomocníkem“, staví ji do podřízené role planetě, s níž se setkává.

Formulace této definice vyvolává dvě otázky. Nejprve musí obě planety zaujímat stejný obraz, aby tam mohlo být sbíhání? Ve svých poznámkách pod čarou *Schmidt* tvrdil, že je to pravděpodobně naznačeno gramaticky. Druhá otázka zní, zda se rychle se pohybující planeta musí dostat do třídního rozsahu přilnavosti k pomaleji se pohybující planetě, než pomalejší opustí obraz. *Schmidt* tvrdí, že to je také naznačeno, ale nyní obrácenou časovou posloupností, která je vytvořena spojením této definice s bezprostředně předcházející definicí adherence. V této definici již planeta není vzdálena více než tři části; v nynější definici není v této adherenci jako dosud, ale chystá se k ní.

Schmidt se domnívá, že máme být touto formulací poněkud zaskočení. Bezprostředně předcházející definice adherence se zabývala situací, kdy se jedna planeta blíží k druhé, ale zaostává za zahrnutím zvláštního případu přesné synodické konjunkce. To vyvolává očekávání, že tento zvláštní případ - jímž by mělo být *sunodos* ve zvláštním smyslu „přesného setkání“, jak vysvětlil *Schmidt* výše -, pojmenujeme. Místo toho je nám předložena definice, která ve skutečnosti rozšiřuje rozsah spojení mezi oběma planetami. Pokud bychom nebyli tímto způsobem „zaskočení“, možná by

nám velmi dobře chyběla obrácená časová posloupnost, která poskytuje naši jedinou stopu pro zodpovězení druhé otázky, jíž *Schmidt* položil výše.

Všimněte si, že kromě tří částí máme nyní další ohraničený rozsah (15ti částí) pro připojení planet ve vzájemné blízkosti. Neexistuje žádná přímá indikace, že by tento rozšířený rozsah měl v případě planetárních konfigurací nějaký korelační vztah. V pozdějších textech *TARES* však najdeme, že koncept sbíhání je analogií konceptu svědectví pro figury. V definici svědectví podle *Antiocha 6* - nicméně - nic nenasvědčuje tomu, že by byl vztah svědectví omezen na jakýkoli rozsah, natož na 15 částí.

Uvolnění²¹³ a oddělení²¹⁴ plynutím vpřed (odtékáním²¹⁵) (*aporroia*)

Antiochos 9.C. A že dochází k vyzařování²¹⁶ vždy, když se hvězda separuje (*apochōrizō*) od konjunkce (*sunaphē*) s hvězdou poté, co přestane být adherence hvězdy rychlejší,²¹⁷ nebo se [separuje] od konjunkce v souladu s figurou vždy,²¹⁸ když začne mít více částí, než [počet] částí, které patří k figurě.

²¹³ V originále „Disengagement“.

²¹⁴ V originále „detachment“. Resp. odloučení, odstup atd.

²¹⁵ Schmidt.

²¹⁶ Emanace.

²¹⁷ Rukopis obsahuje **βράδου παχύτερω κολλήσεως γεγεννημένης**, což nedává smysl. Textový editor opravil **βράδου παχύτερω** za **βραδύτερος ταχύτερω**, „pomalejší s rychlejší“, přičemž tuto frázi převedl na „hvězdu s hvězdou“. Ale toto vylepšení má role planet v plynutí v před obrácené od toho, co najdeme v Porfyriově druhé definici a jinde v tradici. Schmidt přijímá věrohodnost emendace **παχύτερω** za **ταχύτερω**, s ohledem na kontext. Navrhuje však vzít **βράδου ταχύτερω** s následující genitivní absolutní konstrukcí **κολλήσεως γεγεννημένης**, chápat **βράδου** jako příslovce v časovém smyslu a **ταχύτερω** jako dativ působení, což by obnovilo smysl textu s minimem redakčních změn a přivedlo do linky s Porfyriem. Další odvážnější emendace by hrála na pojem

Porfyrios 13. Dále také podávají zprávu o plynutí ven (odtékání)²¹⁹ (*aporroia*) následovně: je vyzařování (*aporroia*), kdykoli hvězda plyne vpřed (*aporreō*) [ze spojení s] hvězdou,²²⁰ rychlejší [ze spojení s] pomalejší, buď²²¹ z nejbližší adherence, nebo²²² z konjunkce figurou, kdykoli začnou²²³ mít více mezilehlých částí, než je pro figuru požadováno.²²⁴

lepení v termínu **κόλλησις**. Když jednoduše změníme **παχύτερῳ** za **παχύτερου**, a vezmeme **βράδῳ** jako příslovce k **ἀποχωρίσει**, budeme mít překlad: „kdykoli se hvězda po - zahuštění - lepení pomalu oddělí od konjunkce s hvězdou...“.

²¹⁸ Zde se používá jednotné číslo, které odkazuje na rychle se pohybující planetu. Porovnejte však odpovídající výrok v Porfyriovi 13.

²¹⁹ Vzhledem k tomu, že Porfyrios definuje zde jiný význam **ἀπόρροια**, než ten v jeho definici v Porfyriovi 12, použil Schmidt obecný smysl „odtékání“, aby to naznačil. Viz jeho komentář.

²²⁰ **ὅταν ἄστρον ἄστρου ἀπορρέῃ**. Všimněte si, že tato definice najednou používá slovo **ἄστρον** pro hvězdu, nežli **ἀστήρ**. **ἄστρον** se v tomto materiálu nepoužívá jinde a tento aretační posun může mít význam pro pochopení hlubšího významu **ἀπόρροια**. Schmidt vzal genitiv **ἄστρου** jako objektivní genitiv determinovaný **ἀπὸ κολλήσεως** v prvním případě a **ἀπὸ συναφῆς** ve druhém. Normálně by se takový genitiv dal do samotné předložkové věty. Schmidt si však myslí, že jelikož zde musí plnit dvojí povinnost, byla oddělena od obou předložkových frází a umístěna před ně. Tato konstrukce je indikována neobvyklou duplikací **ἦτοι** před každou předložkovou frází. Viděli jsme pravděpodobnou podobnou konstrukci v Antiochovi 8.B. Tato interpretace Porfyriovy formulace je potvrzena porovnáním s 9.C Antiochova Shrnutí. Ve svém překladu Schmidt uvedl generické slovní *spojení* jako zástupný symbol pro implikovanou *adherenci* v prvním případě, a *spojení pomocí figury* ve druhém. Všimněte si, že Souhrn Antiocha má **συναφή** jako rodový termín. Oddělením odkazu na obě planety od odkazu na *adherenci* a *figurální konjunkci* tímto způsobem, tak gramatická formulace napodobuje obsah definice, který spočívá v tom, že rychleji se pohybující planeta se oddělí od *adherence* nebo *figurální konjunkce* s pomalejší, nikoli od pomaleji se pohybující planety samotné nebo jejího paprsku.

²²¹ **ἦτοι**.

²²² **ἦτοι**.

²²³ Používá se zde množné číslo, na rozdíl od verze v Antiochově Souhrnu.

ἀπόρροια ἔστιν, ὅταν ἄστρον ἄστρου ἀπορρέῃ, τὸ ταχύτερον τοῦ βραδυτέρου ἦτοι ἀπὸ κολλήσεως ... ἦτοι ἀπὸ συναφῆς ...

²²⁴ **ἀπὸ**. Alternativní překlad by zněl: „existuje emanace, kdykoli hvězda odteče v důsledku [spojení] s hvězdou, rychlejší je v důsledku [spojení] s pomalejší, buď v důsledku nejbližší adherence, nebo v důsledku spojení figurou, kdykoli začnou mít více mezilehlých částí, než je pro figuru požadováno.“ Rozdíl v této alternativě spočívá v tom, že rychle se pohybující planeta proudí dále (nebo vyzařuje) v důsledku své adherence nebo figurální konjunkce s pomalejší - to znamená, že vyzařuje. To by vyžadovalo,

Porfyrios 12. Na místě, kde (*hothen*) se hvězda pohybuje odděleně od hvězdy [nebo jejího paprsku], odpadáva (*aporroia*),²²⁵ avšak dochází ke konjunkci (*sunaphē*) s hvězdou nebo paprskem, k nimž se pohybuje. Například, Selené ve Štíru na 20. části, Kronos na stejném obrazu na 10. části, a hvězda Dia podobně ve Škorpionovi na 25. části. Je jasné, že Selené odejde z Krona, ale spojuje se s Diem. Nechtě je Selené znovu ve Štíru na 20. části, Kronos ve Vodnáři na 10. části a Zeus ve Lvu na 25. části. Proto Selené odejde z 10. části Štíra, jež má paprsek vrhaný Kronem - tetragonem -, avšak je spojen s 25. částí Štíra, jež má paprsek vrhaný Diem z výše uvedeného obrazu.

Héfaistión I. 14 (druhá část). ... Jedna hvězda odtéká z jiné buď tělesně, nebo po třech částech.

Komentář

Po úpravě, jíž *Schmidt* navrhl ve své poznámce pod čarou k verzi v *Antiochově Shrnutí*, je v dobré shodě s odpovídající definicí *Porfyria* (*Porfyrios 13*), kterou odsunul do stavu alternativní definice. Jediným významným rozdílem je, že *Porfyrios* má dvě planety, které začínají překračovat počet částí potřebných pro konfiguraci, zatímco *Souhrn Antiocha* má rychlejší planetu, která začíná mít více částí, než kolik jich patří k figuře. Gramaticky stručná a elegantní formulace v *Porfyriově Antologii Schmidta* vede k přesvědčení, že je v tomto bodě blíže originálu.

Porfyriova hlavní definice (*Porfyrios 12*) není ani tak zaměřena na proces separace, jako na okamžik, kdy je separace (od tělesné nebo figurální konjunkce) úplná, a rychle se pohybující planeta „jde pryč“ z planety nebo jejího paprsku. Rovněž vytváří kontrastní začátek o tělesném a figurálním spojení. Mírně *Schmidt* pozměnil *Porfyriův* text vložení výrazu

abychom převzali předložku **ἀπό** jako genitiv způsobit. Také by to vyžadovalo, abychom předpokládali, že sloveso **ἀπορρέω** může mít vnitřní akuzativ, zde pouze naznačené. Ačkoli je to neobvyklé, dokumentuje to novoplatonická tradice. Druhá alternativa by zněla: „vyzařuje se vždy, když hvězda plyne vpřed (odtéká) od hvězdy, rychlejší z pomalejší, buď z nejbližší adherence, nebo z konjunkce pomocí figury, kdykoli začnou mít více mezilehlých částí, než je pro figuru požadováno.“ Tento překlad bere oblast jako zdůraznění výchozího bodu působení vytékání a má jednu planetu vytékající nebo vycházející z druhé. Neměli bychom vylučovat možnost, že jedna nebo obě tyto alternativy mají „vytékat“ nebo „vydávat“ (po pečlivém čtení) základního překladu, který *Schmidt* uvedl výše, jako astrologický smysl z astronomického.

²²⁵ Resp. odchází.

„nebo jeho paprsku“ do závorek v definici „odtékat“. Považuje to za odůvodněné srovnáním s odpovídajícím výrokem o konjunkci a zohledněním druhého uvedeného příkladu.

Héfaistiónova strohá definice je omezena na případ tělesné konjunkce, i když zachovává jak smysl „plynutí“ nalezený v *Porfyriově* alternativní definici, tak smysl pro „odtékání“, jak je popsán v hlavní definici *Porfyria*.

V *Rhetoriově* neexistuje žádná definice *aporroia* jako taková. Jak *Schmidt* řekl výše, jeho definice *parallagē* zahrnuje případ *plynutí vpřed*, ačkoli zahrnuje jinou koncepci. Tato definice ve skutečnosti nastává téměř okamžitě po jeho definicích adherence a konjunkce (stejně jako definice *plynutí vpřed* bezprostředně navazuje na definici adherence v *Antiochově Shrnutí*), přičemž jí předchází pouze jeho definice *intervence* (prodiskutováno v komentáři *Porfyria 16*, „*O intervenci*“). Koncept *intervence* je skutečně zmiňován v *Antiochově Shrnutí* bezprostředně po diskusi o figurální konjunkci v *Antiochovi 8.B*.

Překlad *aporroia*. Slovo *aporroia* nejkonkrétněji znamená „akt odtékání“. V kontextu optiky však bylo slovo *aporroia* barevnými výtoky,²²⁶ jež byly nedostatečně vyzařovány nebo odtékaly z povrchu těla a byly částečně zodpovědné za vizuální vnímání. *Antiochos 1.A.* zmínil nějaký druh sekrece, který vychází z planet.

Sloveso, od kterého se přímo odvozuje podstatné jméno *aporroia*, je *aporreō*, Toto sloveso má dvě třídy významů, které jsou specifikacemi základního smyslu „vytékání“. Může to znamenat „proudit ven“ z něčeho, protože krev proudí z rány nebo voda proudí z jejího zdroje. Jako vývoj tohoto smyslu slova to také mělo význam „vyzařovat“ z něčeho a *aporroia*, „emanace“, se stala důležitým pojmem v novoplatonické metafyzice.

²²⁶ Nebo také sekrety.

Aporreō však může také znamenat „vypadnout“ nebo „spadnout“, protože ovoce padá ze stromu nebo vlasy vypadávají z hlavy. V tomto smyslu něco ztrácí spojení s něčím jiným a odděluje se od toho. Moderní astrologický pojem separace je vývojem tohoto druhého smyslu slovesa.

Sloveso *aporreō*, které je úzce spojeno s tímto druhým významem, může znamenat „mít rozepří“,²²⁷ jako v rozporu s přátelstvím, a také „odpadnout“ nebo „upustit“ od něčeho, jako při pádu reputace.²²⁸

Když musí *Schmidt* vyjádřit základní nebo obecný smysl *aporroia*, překládá to jako „vytékající“.

Použije doslovný překlad „tekoucí dále“ pro první smysl *aporroia*, jak je uveden v *Antiochově Shrnutí* a v *Porfyriově* alternativní definici (*Porfyrios* 13), i když to může být občas trochu neohrabané. Přesným latinským překladem tohoto řeckého slova bylo „*defluxio*“, zdroj anglického slova *defluxion*,²²⁹ ačkoli ani tento výraz, ani jeho synonymum se nedostalo do technické terminologie moderní astrologie.

Pro druhý případ *aporroia* popsáný v *Porfyriově* hlavní definici (*Porfyrios* 12) použije *Schmidt* překladu „odpadnutí“ jako přesnější termín, nežli oddělení²³⁰ nebo separace.

Dva různé smysly vytékání (odtékání). Jaké jsou rozdíly mezi dvěma *Porfyriovými* definicemi vytékání? *Porfyrio*va hlavní definice (*Porfyrios* 12) má jednu planetu, která odtéká z jiné planety, nebo jejího paprsku - který z ní „vytéká“ nebo ztrácí spojení s ní. Použitím budoucího času ve dvou příkladech říká, že k vytékání dochází poté, co planeta dokončí proces oddělení získáním dostatečného intervalu od druhé planety nebo jejího paprsku. Proto *Schmidt* ve svém překladu použil frázi „vypadne“, přičemž *Schmidt* čerpal z druhého smyslu slovesa *aporreō*, jak je popsáno výše. Definice

²²⁷ „Mít vypadnutí“.

²²⁸ Odpadnout od milosti?

²²⁹ Tekoucí dolů.

²³⁰ Resp. odloučení.

implicitně předpokládá rozsah separace, který odpovídá rozsahu spojení:²³¹ 13 částí v případě Selené a pravděpodobně tři v případě ostatních planet.

Alternativní definice *Porfyria* v *Porfyriovi 13* - ta související s verzí v *Antiochově Shrnutí* - má rychlejší planetu tekoucí z adherence nebo figurálního spojení s pomaleji se pohybující planetou, nikoli ze samotné pomaleji se pohybující planety nebo jejího paprsku. Takové *proudění vpřed* začíná na začátku procesu separace od *adherence nebo figurální konjunkce*. Text nestanoví žádný rozsah, v jehož rámci lze *proudit dále* považovat za stále platné, ale pravděpodobně tento proces pokračuje, dokud rychle se pohybující planeta nedosáhne stejného intervalu, v jakém by se separovala od pomaleji se pohybující planety nebo jejího paprsku a vypadnutí podle jiné definice.

Nicméně druhý příklad, jehož *Porfyrios* uvádí ve své hlavní definici, ukazuje na další zásadní rozdíl. V tomto příkladu se rozumí, že Selené od Krona vypadává, i když s Kronem prošla diametrální opozicí a *snižuje* interval, který je separuje. Alternativní definice *Porfyria* však jasně ukazuje, že vytékající z figurální konjunkce nastává pouze tehdy, když obě dotčené planety začnou mít mezi sebou více částí, než kolik patří figuře - jinými slovy, rychleji se pohybující planeta se vzdaluje od pomaleji se pohybující planety a *zvyšuje* ekliptický interval, který je separuje. Protože tato nekonzistence je v *Porfyriově* textu tak do očí bijící, musíme se ptát, co vedlo *Porfyria* k odsunutí *Antiochovy* verze do stavu alternativní definice, skoro jako by to považoval za zastaralé.

Podíváme-li se na celou skupinu definic v tomto pořadí, zjistíme, že neexistuje žádná definice, která by odpovídala separaci od figur, které se tvoří mezi dimetrickou opozicí a synodickou konjunkcí. Tím pádem *Porfyrios* by ve svém příkladu neměl zvláštní slovo pro druh separace. Zdá se, že upřednostňoval širší definici vytékání, která by podle jeho názoru mohla zahrnovat oba případy separace.

²³¹ Konjunkce.

Schmidt však věří, že tato nekonzistence svědčí také o změně konceptualizace,²³² která nastává s *Porfyriem* nebo již nastala v jeho době. To je možná nejjasněji vidět v komentáři, který *Porfyrios* uvádí o figurální konjunkci ve stejné pasáži. Skutečnost, že chápe konjunkci jako odkaz na planetu *nebo paprsek*, mu umožňuje brát tělesnou konjunkci jako paradigma pro figurální konjunkci, kde jedna planeta se jednoduše připojí k paprsku jiné místo k samotné planetě. Není třeba vnášet žádnou představu o spojení s figurou, která hraje tak důležitou roli při pochopení *astrologického významu* figurální konjunkce v *Antiochovi 8.B*. I když je *Porfyriova* poznámka pro popis astronomického scénáře naprosto vhodná, opomenutí jakéhokoliv odkazu na figuru je důkazem, že ztratil kontakt s antropomorfním paradigmatickým, které je základem takového scénáře a propůjčuje mu astrologický význam.

Pokud si *Porfyrios* myslel, že definice figurální konjunkce znamená, že se obě planety prostě *spojí podle figury*, místo aby se *spojily ve figuře*, pak by přirozeně upřednostňoval definici odtékání (nebo vypadnutí), kdy se jedna planeta po určité době jednoduše separuje od jiné planety nebo jejího paprsku. Už by nebylo třeba zachovávat si pocit proudění nebo vyzařování, který je tak drahocennou součástí alternativní definice. Interval, během něhož je planeta v procesu separace, lze chápat pouze jako postupné oslabování jejího spojení s druhou planetou v rámci přípravy na poslední okamžik úplného odloučení.²³³ Zdá se tedy, že se opět ztratilo něco zásadního pro původní definici, klíč k astrologické interpretaci.

Tato změna pojmosloví by byla také v souladu s *Porfyriovým* zjevným rozšířením významu adherence v tělesném²³⁴ slova smyslu na případ figurální konjunkce (*Porfyrios 11.A*), *Schmidt* jsem navrhl ve svém komentáři k *Antiochovi 8.B*. Je-li figurální konjunkce pouhým případem, kdy se jedna planeta přimkne k paprsku jiné planety způsobem, že se k němu přimkne nebo přilepí, pak je separace pouze záležitostí jedné planety, která se postupně odpoutává od paprsku té druhé - stává se takříkajíc „nepřípevněnou“.

²³² Resp. pojmosloví.

²³³ Tedy separace.

²³⁴ V originálu „bodily“.

A i když metafora adherence ve smyslu držení nebo přilepení přesahuje definici, která je pouze astronomicky popisná, stále je na hony vzdálena bohatství, které má astrolog k dispozici, když pojímá planety, které předpokládají figury a postoje k sobě navzájem, a pak se skutečně zapojují do těchto vztahů ve figurální konjunkci.

Astrologický význam *plynoucích dále*. Poté, co rychleji se pohybující planeta začala vytékat z její adherence k jiné (planetě) nebo z figurální konjunkce vytvořené mezi synodickou konjunkcí a diametrální opozicí s jinou (planetou), zahajuje proces odpoutání. Začne se odpoutávat od úzkého kontaktu, jež měla s tou druhou, nebo začne opouštět vztah, který měla poté, co se s ní spojila do figury.

Otázkou je, proč je tento proces charakterizován jako proces *plynoucích dále*. Ačkoli se jedná o dokonale použitelné slovo pro popis aktu půvabného opuštění figury dříve předpokládané planetami - zejména pokud si vzpomeneme například na pohyby pohybujících se postav v tanci -, musíme se přesto zeptat, zda není naznačen nějaký další význam, zejména proto, že jinak bychom zřejmě definovali podstatné jméno *aporroia* ve smyslu slovesa stejné derivace.

Již *Schmidt* zmínil, že sloveso *aporreō* bylo použito pro barevné výtoky, které byly chápány tak, že vyzařují nebo odtékají z povrchu těla a byly částečně zodpovědné za vizuální vnímání. Někaký takový pojem vyzařování si přivlastnili novoplatonští filozofové, aby popsali, jak různé „světy“ v jejich ontologické hierarchii řádně vycházejí z Jednoty a poté od sebe navzájem. *Plótinos* se například snaží poskytnout metaforu pro toto vyzařování srovnáním toho, jak například vůně květiny vychází z nějaké esence, která ke květině patří.

Může poskytnout určitý vhled do tohoto metafyzického vývoje, pokud nejprve pochopíme, jak mohli astrologové tento koncept konceptualizovat a využít jej.

Připomeňme si prohlášení o Selené na konci *Antiocha 1.A.*, že přijímá výtoky (*aporroia*) hvězd nad ní a slouží záležitostem v blízkosti Země. Velmi podobná tvrzení lze nalézt v řadě různých helénistických astrologů, kteří obvykle

konkrétněji tvrdí, že Selené přijímá výpary ostatních hvězd a *pouští* je nebo je znovu *sesílá* na Zemi, nebo jinými slovy v tomto smyslu.

Zde vytváří *Schmidt* domněnky, že když je Selené v přesném tělesném nebo figurálním spojení s jinou planetou, přijímá výtok této planety a bere jej na sebe. Z toho by vyplývalo, že když Selené *vyplyne dále* z této konjunkce, nese s sebou tento výtok.

Nyní stojí za zmínku, že helénističtí astrologové si často spojují každou planetu s barvou; zároveň si každou spojují s chutí. (Viz *Valens*, 1.1, například.) V takových textech se neříká, že planety „značí“ nebo „vládnou nad“ těmito barvami nebo chutěmi. Kronos je „černý, co se barvy týče“; Afrodita je „sladká podle chuti“... Nyní je jasné, že nemůžeme ochutnat planety. Stejně tak barvy spojené s planetami nejsou jen vnímanou barvou této planety na obloze. Jaký je tedy důvod těchto asociací? Nyní je jasné, že nemůžeme ochutnat planety. Stejně tak barvy spojené s planetami nejsou jen vnímanou barvou této planety na obloze. Jaký je tedy důvod těchto asociací?

V řečtině lze barvy a chutě použít k charakterizaci zážitků, stejně jako v moderních jazycích, jako když řekneme, že některá zkušenost byla „hořce sladká“, nebo některá obzvláště špatná doba byla „černým dnem“.

V budoucích svazcích *TARES* uvede *Schmidt* argument, že když je rychle se pohybující planeta v přesné synodické konjunkci s jinou planetou, „chutná“ této planetě; když vychází z této konjunkce, nese chuť této planety spolu s ní jako atribut. Podobně, když planeta vytvoří přesnou figurální konjunkci s jinou, udělá na ni dojem barva této planety a zasáhne ji; když *jde dále* z figurální konjunkce, je touto zkušeností „zabarvena“. (Viz koncept zásahu paprskem pod *Antiochem 13*).

Decimace (*epidekateia*) a překonávání (*kathuperterēsis*)

Antiochos 10. Decimace²³⁵ (*epidekateuō*) se říká o hvězdě, která překonává (*kathupertereō*) hvězdu,²³⁶ [která se nachází na desátém obraze, a ta druhá na čtvrtém. Ale také se říká, že hvězda překonává (*kathupertereō*) hvězdu],²³⁷ která je na obraze vpravo, tu²³⁸ na obraze dobře pojmenované straně, a to buď jedním ze dvou způsobů²³⁹ často zmiňovaných čtyř figur. A že překonání hvězdy je mocnější, avšak je-li také schopná vycházení (*anatolikos*) a být na pivotu (*epikentos*), dobroděj značí zrození, které je pozoruhodné, zatímco škůdce s ním jedná špatně.

Porfyrios 20. Decimace se říká o hvězdě umístěné na desátém obraze, která skutečně překonala tu²⁴⁰ na čtvrtém.²⁴¹ Například hvězda jsoucí ve Váhách decimuje hvězdu²⁴² v Kozorohu a hvězda v Kozorohu decimuje hvězdu ve Skopci.

²³⁵ Rukopis obsahuje ἀποδεκατεύων λέγεται καθυπερτερῶν ἀστὴρ ἀστέρος Textový editor emendoval ἀποδεκατεύων za ἐπιδεκατεύειν. Při srovnání s ostatními verzemi této definice se Schmidt domnívá, že změna slovesa je pravděpodobně správná. Nevidí však žádný důvod, aby se to změnilo z příčestí na infinitiv. Porovnejte Porfyriovu verzi. Není nic negramatického na tom mít přítomné příčestí jako úsudek. Ale vede nás k tomu, abychom se zeptali, co přesně je kvalita, kterou toto adjektivované příčestí vykazuje ve své činnosti, zejména proto, že sloveso ἐπιδεκατεύω a jeho podstatné jméno ἐπιδεκατεία jsou mimo astrologický kontext nedokumentované. Podíváme-li se na příčestí ἐπιδεκατεύων, zjistíme, že ostrý akcent spadá na desáté písmeno. Abychom toto participium uvrhli do podstatného jména ἐπιδεκατεία, které označuje tuto činnost, musíme nejprve vyškrtnout desáté písmeno 'ύ', které decimuje participium. Potom jej musíme nahradit písmenem 'ί', které v řečtině znamená samotnou číslici deset. Nakonec musíme připojit 'α.' řecká číslice pro jedna. To znamená, že musíme přidat ἐπιδέκατον, desáté z desíti nebo desetinu. Tato hra na pravopis určitě nemůže být náhodná. Schmidt si všiml, jak čísla odstavců korelují jak s obsahem, tak gramatikou.

²³⁶ Zde použitý genitiv.

²³⁷ Zde Schmidt nahradil text, který vyplnil zjevnou mezeru.

²³⁸ Schmidt hádá, že rukopis τὰ je pro ἄττα zkorumpovaný.

²³⁹ καθ' ὁπότερον. Schmidt věří, že se to týká tetragonálních a trigonálních figur. Porovnejte Porfyriovu verzi a první a třetí definici Serapióna.

²⁴⁰ Akuzativ.

Porfyrios 21. Každá hvězda umístěná v trigonální, tetragonální nebo hexagonální [figuře] vpravo překonává (*kathupertereō*) tu umístěnou v obraze na dobře pojmenované straně; jde totiž směrem k ní. Například hvězda, která je v Kozorožci, překoná hvězdu v trigonální figuře v Býkovi a tu v tetragonální figuře v Beranu a tu v hexagonální figuře v Rybách, zatímco sama je překonána tou ve Váhách a tou v Panně a tou ve Štíru. A říká se, že překonání existuje mocněji, je-li buď trigonální nebo tetragonální; neboť hvězda, která překonává tímto způsobem, je silnější, ať už je to prospěšná nebo zlomyslná hvězda, [pokud je schopna vycházet]²⁴³ a na pivotu.²⁴⁴ Protože když je to prospěšná, ukazuje to, že narození je pozoruhodné, ale když je to destruktivní hvězda, nenápadné.²⁴⁵ A obecně každá hvězda ve figuře napravo překoná hvězdu ve figuře na dobře pojmenované straně, k níž se [hvězda] pohybuje.

Héfaistión I.16 (druhá část). ... Ta, jež překonává a decimuje, je tatáž; hvězda v Beranu překonává a decimuje hvězdu v Krabu ...

Rhetorius 26. Decimace a překonání je, kdykoli hvězda umístěná na desátém místě předpokládá tetragonální figuru (*tetragōnizō*) ve vztahu k [hvězdě] nalevo. Krab bude Hodinovým ukazatelem. Hvězdy v Beranu tedy překonají

²⁴¹ Všechny tři hlavní rukopisy mají ἐπιδεκατεύων δὲ λέγεται καὶ καθυπερτερῶν ὁ ἐν τῷ δεκάτῳ ζῳδίῳ τὸν ἐν τῷ τετάρτῳ. Textový editor to změnil na ἐπιδεκατεύειν ... καθυπερτερεῖν Schmidt nevidí důvod pro toto opravení. Ve skutečnosti mu zcela chybí význam definice. Porovnejte verzi v Souhrnu Antiocha.

²⁴² Akuzativ se zde používá u verba ἐπιδεκατεύω, které nám říká, že může mít přechodný význam.

²⁴³ Schmidt změnil zde Porfyriův text porovnáním se Souhrnem Antiocha.

²⁴⁴ ἢ καὶ ἐπίκεντρος.

²⁴⁵ V originálu „undistinguished“. Resp. nevýrazné atd.

hvězdu²⁴⁶ v Krabu. Říká se, že existuje další překonání (*kathuperterēsis*), kdykoli nějaká hvězda, která je na místě napravo, spatří (*epitheōreō*) hvězdu v trigonálním, tetragonálním nebo hexagonálním [místě] nalevo.

Serapión 227, 24. O desátém (*epidekaton*) se říká jako o tetragonu vpravo.

Serapión 226, 28 - 227, 5. Říká se, že překonání silou, kdykoli je hvězda na devátém [nějaké hvězdy]; ale kdykoli není hvězda na devátém, [ta hvězda] je mocná. A dílčí²⁴⁷ případy překonání vznikají tímto způsobem: kdykoli dvě hvězdy zaujmají stejný obraz a jedna, která má méně částí, překonává tu, která má více částí. Například, nechť je to tak, že hvězda Hermova je kolem 10. části Skopce, zatímco hvězda Kronova je kolem 25. části téhož obrazu; je jasné, že hvězda Hermova překonává hvězdu Kronovu částečně.

Serapión 227, 10 - 21. Kronos, Zeus a Ares jsou považováni za mocné hvězdy. Z každého narození se desátému a devátému ze Selené (tj. tetragon a trigon vpravo) říká mocné obrazy.

Komentář. *Antiochos 10* obsahuje dvě definice, které jsou spojeny výrazem *kathuperterēsis*. Oběma se bude *Schmidt* zabývat ve stejném komentáři.

V *Souhrnu Antiocha* se zdá být mezera, což má za následek, že definice *epidekateia* a *kathuperterēsis* probíhají společně, což omezuje definici *epidekateia*. Text v závorkách je *Schmidtovým* pokusem dodat to, co chybí srovnávací verzi s verzí *Porfyria*.

Verze v *Porfyriově Antologii* a ta v *Rhetoriových Vysvětleních* se zdají být vzájemně konzistentní a jasně pocházejí ze stejného zdroje.

²⁴⁶ Akuzativ se zde používá se slovesem

καθυπερτερέω.

²⁴⁷ Ve smyslu částí.

První kousek od *Serapíona* jednoduše přináší kořenové slovo, od něhož se odvíjí činné sloveso *epidekateuō*. Zdůrazněním pozice na devátém a desátém se zdá, že druhý a třetí výňatek souvisejí s překonáním ve stejném smyslu jako *Shrnutí* a *Porfyrios*. Druhý výňatek také rozšiřuje představu o překonávání planet na stejném obraze a zdá se, že je funkčním ekvivalentem *Antiochovy* definice sbíhání.

Překlad *epidekateia*. Pokud jde o první definici, podstatné jméno *epidekateia* pojmenovává působení slovesa *epidekateuō*. Toto sloveso je mimo astrologický kontext nezdokumentováno. Je vytvořeno z kořenového *epidekaton*, jež je dobře zdokumentováno a jednoduše znamená „desátý“ nebo „desetinu“.²⁴⁸ Podle zásad řecké slovotvorby mohlo sloveso *epidekateuō* označovat buď stav, nebo činnost. Který z těchto záměrů má vliv na to, jak chápeme akuzativní předmět. Pokud sloveso označuje stav, musel by se tento akuzativ brát jako akuzativ zřetelový; a pak by sloveso a předmět mohli znamenat „být na desátém v poměru k té na čtvrtém“, což je v tomto kontextu jistě věrohodným výkladem. Na druhou stranu, pokud má *epidekateuō* naznačovat činnost, znamenalo by to, že planeta v desátém provádí nějaký druh činnosti na planetě ve čtvrtém.

I když toto poslední čtení je pravděpodobnější z čistě gramatického hlediska, *Schmidt* věří, že oba významy jsou pravděpodobně zamýšleny současně, protože stav, kdy je jedna planeta na desátém, pokud jde o druhou, již má na zřeteli, má zřejmě tendenci symbolizovat druh jednání, které jedna planeta může provést na druhé.

Abychom pochopili, co to může být za akt, můžeme se podívat pouze na doložené kořenové sloveso *dekateuō*. Toto sloveso může znamenat buď „získat desetinu“ nebo „vynést každého desátého člověka k popravě“. Prefix *epi-* v *epidekateuō* zde pravděpodobně zesiluje základní sloveso. Následně to *Schmidt* přeložil do anglického slova *decimate*,²⁴⁹ které má oba zmíněné dva významy. V tomto okamžiku nutně nechce zdůraznit ničivé konotace slova.

²⁴⁸ Také desátek.

²⁴⁹ Tedy decimace.

Schmidtovo vykreslení tohoto slova jako „decimace“ je potvrzeno alternativním názvem *peri dekateias* ve dvou z *Porfyriových* rukopisů. Jediným zdokumentovaným významem slova *dekateia* je „rozhodnutí“, buď v destruktivním smyslu pro popravu každého desátého člověka, nebo v mírnějším smyslu pro výběr desátku. A jediný rukopis *Antiochova Shrnutí* ve skutečnosti má *apodekateuō*, které moderní textový editor emendoval jako *epidekateuō*. Slovo *apodekateuō* znamená buď „výběr desátku“, nebo „zaplatit desátek“, i když není doloženo, že má silnější význam *decimace*. Určitě se tedy zdá, že první přepisovatelé těchto rukopisů chápali, že *epidekateuō* mělo význam „decimace“ v jednom ze dvou smyslů, o nichž *Schmidt* hovořil. Možná je zamýšleno obojí, destruktivní smysl pro škůdce, mírnější smysl pro dobroděje.

Ve své poznámce k verzi v *Souhrnu Schmidt* uvedl, že v pravopisu klíčových slov v definici se velmi pravděpodobně odehrává napodobenina.

Astronomický význam decimace. Potíž v pochopení pojmu *decimace* tak, jak je formulována v této definici, spočívá v tom, zda může zdecimovat jakákoli planeta na desátém obraze vůči jiné, nebo zda jsou nutné další podmínky. *Porfyriova* verze poněkud rafinovaně naznačuje, že k *decimaci* dochází, pokud planeta v desátém skutečně překoná tu ve čtvrtém, i když přesně nespecifikuje, co v této souvislosti znamená překonání. *Rhetoriova* verze však používá sloveso *tetragōnizō*, „předpokládat tetragonální figuru“, což by omezilo vztah *decimace* na jedno z svědectví, což znamená, že obě planety by musely vytvořit dokonalou figuru ještě ve svých obrazech, aby došlo k *decimaci*. V dalších textech v *TARES* uvidíme, že v kontextu svědectví se používá jak *decimace*, tak překonání.

Astrologický význam decimace. Termín *decimace* silně naznačuje, že planeta na desátém místě vztahující se na jinou vynucuje něco z planety ve čtvrtém v důsledku svědectví, které poskytuje. A do té míry, že překonání je v této definici vázáno na *decimaci*, můžeme pochopit, že překonání planety tímto způsobem nad ní převažuje také z hlediska síly.

Druhá polovina druhé definice *Serapióna* výše používá slovo *překonávání* v kontextu dvou planet, které zaujímají stejný obraz. Říká se, že planeta, která má na tomto obraze méně částí, překonává planetu s více částmi. Zdá se, že příklad

byl zvolen záměrně takovým způsobem, že obě planety jsou v extrémním rozsahu sběhu, takže pravděpodobně planeta s méně částmi musí být také rychlejší, i když to není výslovně uvedeno.

Poslední postřeh k této definici, kdy se jedna planeta nachází na desátém obraze vztahující k jiné planetě. Samotná definice se nachází v odstavci 10 *Antiochova Shrnutí*.

Překlad *kathuperterēsis*. Máme úplně stejný problém se slovesem *kathupertereō* - používá se k vysvětlení *epidekateuō* v decimaci a zde jako činné sloveso - jako jsme to udělali v případě samotného *epidekateuō*. Konec *kathupertereō* naznačuje, že může rovněž označovat buď stav, nebo činnost. Nakonec pochází z komparativního adjektiva *kathuperteros*, které znamená „více nahoře“ nebo „superiorní“ (zkonstruováno z příslovce *kathuperthe*, což znamená „nahore“ nebo „dolů shora“). Pokud by označovalo stav, mělo by *kathupertereō* význam jako „být superiorní“. V *Souhrnu Antiocha* se používá s genitivním předmětem a má tedy význam „převažovat nad“, i když toto použití může být spojeno s prvním smyslem překonání v kontextu decimace. *Porfyrios* má předmět v akuzativu. Pokud by to chtěl považovat za pravý přímý předmět, pak by sloveso znamenalo „překonat planetu“, jako akt provedený na této planetě. Pokud by to myslel jako akuzativ zřetel, pak by to znamenalo „být nadřazený vůči planetě“. I zde se *Schmidt* domnívá, že oba významy jsou zamýšleny současně. Planeta na obraze vpravo je „nahore“ nebo v lepší pozici než planeta vlevo, což symbolizuje skutečnost, že ji také překonává. Z tohoto důvodu *Schmidt* přeložil *kathupertereō* jako „překonat“.

Astronomický význam *kathuperterēsis*. Sloveso *kathupertereō* spojuje obě definice. Je druhá definice překonání pouze zobecněním první definice decimace, aby zahrnovala případy planet v superiorních trigonech nebo hexagonech, nebo má ve druhé definici zcela nový smysl? *Rhetorius* tomu říká „další překonání“ (*kathuperterēsis*).

Uprostřed své expozice druhé definice *Porfyrios* říká: „hvězda, která je tímto způsobem superiorní, je mocnější“.²⁵⁰ Tito dva autoři evidentně považují převahu v této druhé definici za zcela odlišný druh.

Klíčem k porozumění tomuto dalšímu významu překonání je *Porfyriova* fráze „neboť jde totiž směrem k ní“ ... se opakuje se na konci jako „k níž se [hvězda] pohybuje“. Podobný výraz bude použit v kontextu zasažení paprskem pod *Antiochem 13*. To naznačuje, že vyšší planeta napravo musí být rychle se pohybující planeta. Otázkou je, zda tato rychle se pohybující planeta spíše musí formovat figuru, nežli se separovat od jedné, a dále, jaký je rozsah částí, ve kterých vztah překonání může platit.

I zde může *Rhetorius* poskytnout odpověď, protože ve své přepsané formulaci používá „aspekt“ slovesem *epitheōreō*, „spatřit“. Jak *Schmidt* uvede v další definici pojmu *přiléhání*, je pravděpodobné, že takové „aspekty“ musí být v rozmezí tří částí, které je stejné jako rozmezí pro figurální spojení.

Je také možné, že *Porfyriova* definice znamená konvergující²⁵¹ figuru. V *Antiochovi 7*, figury vpravo a vlevo byly definovány z hlediska obrazu, z něhož se vzdálila jedna planeta (obraz vpravo) a obrazu, na který půjde (obraz vlevo). Nezabývala (definice) se předpokladem těchto figur podle jedné planety ve vztahu k jiné. V současné definici překonání však nalezneme výraz „planeta ve figuře napravo překonává planetu ve figuře nalevo“, což naznačuje určitou vzájemnost v relativní oboustrannosti dvou planet předpokládajících figuru ve vztahu k sobě navzájem. To může znamenat určitou oboustrannost s ohledem na část,²⁵² nikoli pouze s ohledem na obraz.

Předpokládejme, že Selené je ve 14. části Býka a Hélios v 16. části Panny. Znovu aplikujme myšlení, které vedlo k přiřazení oboustrannosti ve smyslu obrazů na případ částí. 14. část je část, ze které se Hélios odchýlil v Panně; pokud jde o

²⁵⁰ „neboť hvězda, která překonává tímto způsobem, je silnější“.

²⁵¹ Sbíhavá.

²⁵² Tedy stupeň.

přesnou nebo částečnou figuru s ohledem na Héliu. A naopak, 16. část Býka je část, do které půjde Selené; podle toho můžeme Héliu považovat za „nalevo“, pokud jde o dílčí figuru ve vztahu k Selené.

Podle této interpretace by výraz „planeta na obrazu vpravo ve vztahu k planetě na obrazu vlevo“ sám o sobě znamenal konvergentní²⁵³ nebo formující se figuru.

Astrologická interpretace překonávání v tomto druhém významu. Řecké sloveso *erchomai*, které Schmidt v první větě *Porfyriovy* definice přeložil jako „jde směrem“, často nese význam „útočit na něco“ nebo „jít proti tomu“, což se zdá být v souladu s představou překonání. Kořenové slovo *kathuperthe*, „dolů seshora“, od něhož se odvozuje řecké sloveso pro překonání „*kathupertereō*“, mělo v zápasení konkrétní uplatnění, v němž jeden z protivníků narazil na druhého ve smyslu „přišpendlit“ ho.

První a třetí definice *Serapióna* naznačují, že tento druh překonání je z hlediska síly. Ale motiv zápasu může být tím význačnějším, protože lepší²⁵⁴ zápasník může vnutit svou vůli tomu druhému, zároveň potlačovat to, co by ten druhý udělal. Nemůže to znamenat, že překonávající planeta může zapůsobit na své vlastní významy na planetě, kterou překonává, a zároveň omezit způsob, jakým je nižší planeta schopna projevovat své vlastní významy?

²⁵³ Sbíhovou.

²⁵⁴ Superiorní.

Přilehání (sousedství)²⁵⁵ (*homoroēsis*)

Antiochos 11.A. Říká se, že přiléhají²⁵⁶ (*homoroēsis*) podle adherence, kdykoli jsou hvězdy ve svých vlastních²⁵⁷ hranicích, nebo podle jakékoliv figury, kdykoli navzájem na sebe dohlíží²⁵⁸ (*ephoraō*), zatímco jsou v hranicích stejné hvězdy.²⁵⁹

Porfyrios 22. Říká se, že sousedí (*homoroēsis*) buď v případě adherence, ke které došlo, kdykoli jsou hvězdy ve stejných hranicích,²⁶⁰ nebo podle jakékoliv figury, když dohlíží²⁶¹ na sebe navzájem v hranicích stejné hvězdy.

Rhetorius 40. Sousedství je buď tělesně, kdykoli jsou hvězdy ve stejných²⁶² hranicích, nebo podle figury, pokud²⁶³ dohlíží jedna na druhou [ve] hranicích stejné hvězdy.

Komentář. Nyní je verze *Souhrnu* této definice částečně v rozporu s verzí v *Porfyriovi*.

²⁵⁵ V originálu „neighboring“. Sousední, přilehlý, okolní atd.

²⁵⁶ Resp. sousedí.

²⁵⁷ ἐν τοῖς αὐτῶν ὁρίοις.

²⁵⁸ ἐφοράω. Toto sloveso může mít také význam „navštívit“, což by rovněž odpovídalo konceptu sousedství. Může to také znamenat „dívat se na“, ale v současném kontextu jsem dal přednost překladu „dohlížet“. V originálu „to watch over“. (dohlížet, dávat pozor, dozírat atd.).

²⁵⁹ Tím je dána záležitost aspektu v hranici.

²⁶⁰ ἐν τοῖς αὐτοῖς ὁρίοις.

²⁶¹ Všechny tři hlavní rukopisy používané textovým editorem mají ἀφορῶντες místo ἐφορῶντες.

²⁶² ἐν τοῖς αὐτοῖς ὁρίοις jako v Porfyriovi. Avšak prototyp Rhetoriových Vysvětlení, jež se shodou okolností nachází ve stejném rukopisu jako Antiochovo Shrnutí, má ἐν τοῖς ἰδίοις ὁρίοις „ve svých vlastních hranicích“, což má stejný význam jako ἐν τοῖς αὐτῶν ὁρίοις v samotném Antiochově Shrnutí.

²⁶³ Opět Schmidt opravil druhou disjunktní částici ἢ do vedlejší spojky εἰ pro význam.

Porfyriův text je jasný sám o sobě. Píše se tam, že sousedství je ve dvou oddělených případech: 1) jsou-li dvě planety v adherenci ve stejném souboru hranic; 2) když se planety navzájem hlídají²⁶⁴ v hranicích stejné hvězdy, což znamená různé množiny hranic, ale stále ty, které patří ke stejné planetě.

Bez jakékoli úpravy se zdá, že prvním případem sousedství v Souhrnu Antiocha je situace, kdy dvě planety mají adherenci ve svých vlastních hranicích, což by mohlo znamenat pouze tehdy, což může znamenat pouze to, že se nacházejí v přiléhajících soustavách hranic patřících každé z nich.²⁶⁵ Druhý případ v *Shrnutí* se však shoduje s druhým případem v *Porfyriově Antologii*.

Verze *Rhetoria* vyžaduje nějakou úpravu, aby měla vůbec nějaký smysl, avšak menší verze, již předkládá *Schmidt*, nemá vliv na první případ sousedství, který je v souladu s verzí *Porfyria*. Druhá podmínka sousedství ve verzi *Rhetoria* je zjevně stejná jako ostatní dvě, ještě před *Schmidtovou* editací gramatického významu.

Proto se *Schmidt* domnívá, že můžeme důvěřovat *Porfyriově* verzi této definice a chápat první podmínku sousedství jako tu, ve které jsou planety v adherenci se stejnými hranicemi, a ne když jsou ve svých vlastních hranicích, jak by tomu bylo v *Antiochově Shrnutí*.

Překlad *homoroēsis*. Slovo *homorēsis* (*homoroēsis* v *Porfyriově* textu) pochází ze slovesa *homoroeō* (nebo *homoreō*), které znamená „sdílet stejnou hranici s“. Lze jej použít na sousedy, jejichž bydliště mají společnou hranici. Týká se také osob, které spolu žijí, pokud žijí ve stejných hranicích. Může to také znamenat „mít pohlavní styk“, zejména v sexuálním smyslu.

²⁶⁴ Resp. na sebe dohlíží.

²⁶⁵ To by znamenalo, že každá z těch planet musí být ve vlastní hranici, což by ale přirozeně vylučovalo Světla.

V nynější definici je toto slovo výslovně spojeno s členěním obrazů, které se nazývá *horia*, „hranice“.²⁶⁶ Tento důležitý astrologický termín má stejný kořen jako *homoroēsis*, konkrétně *horos*. Sousedství je tedy symbolizováno podmínkou, že planety jsou buď ve stejné sadě hranic, nebo sadě hranic patřících ke stejné planetě. Poté „sdílejí navzájem stejnou hranici“ a lze je tedy považovat za sousedy.

Ve své dřívější diskusi o figurální konjunkci pod *Antiochem 8.B Schmidt* zmínil, že jedním z lákavých nepřechodných významů *sunaptō*, „spojit se dohromady“, je „hraničit s“ nebo „sousedit“. Zde vidíme, že tento význam vstupuje do hry. Sousední je *sunaphē*, „konjunkce“, v novém smyslu, a jak je zde definováno, je stejně použitelné pro formování figur a tělesných spojení.

Nejsou-li planety pouze sousedící v právě popsaném smyslu, ale jsou také buď v adherenci v prvním případě, nebo dohlíží jedna nad druhou, nalezneme ty nejintimnější vztahy, které mezi sebou planety mohou mít; symbolizuje totiž nejen přátelství a nepřátelství, která patří ke způsobům planetárního vztahu vztahujícího se k figurám, ale i nejbližší přátelství a nejhlubší nepřátelství. A pokud jde o tělesnou blízkost, neznamena to jen fyzickou blízkost, která patří k pojmu adherence, ale skutečné sexuální spojení.

Astrologický význam dohlížení. Toto je poprvé, co bylo v této posloupnosti definic použito vizuální nebo „aspektové“ slovo - jmenovitě *ephoraō*. V nynější definici *Schmidt* jej přeložil jako „dohlížet“, kvůli specializovanému kontextu. Obecněji řečeno, sloveso jednoduše znamená „dívat se na“.

Protože dohlížení je v této definici paralelní s adherencí a my víme, že adherence má třídlý rozsah, zdá se být poctivým předpokladem, že dvě planety se na sebe rovněž dívají nebo „hledí“, když jsou ve třech částech od vytvoření přesné figury. To je stejné jako rozsah figurální konjunkce nalezený v *Antiochovi 8.B*. Ačkoli zůstává otevřenou otázkou,

²⁶⁶ Také pomezí.

zda se planety mohou v určitém smyslu připojit k figuře podle ještě širšího rozsahu (Selené se evidentně může spojit s nepřátelskými nebo přátelskými vztahy s jinou planetou do 13ti částí), tento text nám říká, že planety mohou pouze dívat se na sebe v rozmezí tří částí.

Jak je možné, že vizuální akt lze použít jako druh synonyma pro typ spojení, který najdeme ve figurální konjunkci? Dříve se *Schmidt* ve svém komentáři k *Antiochovi 8.B* snažil vysvětlit, že figurální konjunkce přibližuje planety k sobě více, nežli vztah svědectví, kde planety zaujímají vůči sobě postoj pouze za účelem říkat něco o sobě. Ve figurální konjunkci jsou planety skutečně ve vzájemném vztahu. Ale i nyní je taková angažovanost ve vztahu často vyjádřena jazykem vidění, jako když řekneme „spatřuji někoho“ pro romantický vztah, nebo když řekneme „uvidím tě u soudu“ nebo „na bojišti“ k označení nepřátelského vztahu. Dalo by se dokonce uvažovat, zda jsou takové výrazy v našich moderních jazycích pozůstatkem spojení původně vytvořených helénskými astrology.

Domněnka o třídílném intervalu. Je lákavé ospravedlnit tento třídílný rozsah nepřesnosti při pohledu na předpoklad, že planeta může shromáždit sedm paprsků svého panoramatického vidění do úzkého úhlu a soustředit je aktem pozornosti zaměřeným na jedno z původních sedmi míst definovaných těmito paprsky. V tom případě bychom mohli pochopit původní diametrální paprsek, nechť je přesměrován na jedno z těchto míst a padne přímo na něj, zatímco původní hexagonální, tetragonální a trigonální paprsky v intervalech 60, 90 a 120 na obou stranách planety budou rovněž přesměrovány na tři části na obou stranách daného místa a blízkého k němu.

Další definice sousedství. Ojedinělá definice nalezená u *Serapióna*²⁶⁷ zaznamenává zcela odlišný druh sousedství.

²⁶⁷ Resp. „Serapios bynames“.

Serapión 226, 25 - 27. Obraz, který vychází po Selené, k němuž se pohybuje, je prý sousedem (*homorooun*) k němu; to znamená, že totéž je také nazýváno „přilepeným“ (*parakollos*), zatímco obraz, který není sousedem Selené, je prý setřesen (*aposaleuon*).

Tato definice sousedství je jasně odlišná od definice v *Antiochovi 11.A*. *Serapión* také používá jazyk odvozený od slovesa pro lepit (*parakollos*), stejně jako definice adherence v *Antiochovi 9.A*. Tato definice může pocházet z rámce, ve kterém je obraz obsazený Selené považován za pivot („úhlový dům“) analogicky s ascendentem, ten další v pořadí jako post-vycházející obraz („následný dům“) a obraz pozadu jako pokles („kadentní dům“). Jazyk, který zde *Schmidt* používá, bude definován v *Antiochovi 19* s odkazem na dvanáct míst („domů“).

Běžící v prázdnostě (*kenodromia*)

Antiochos 11.B. Běžící v prázdnostě²⁶⁸ se říká, kdykoli se Selené nepřipojí k žádné hvězdě,²⁶⁹ ani zodiakálně, ani po částech, ani adherencí, ani figurou, a ve skutečnosti se ani nejedná o konjunkci nebo setkání (*sunodos*) v nejbližších třiceti částech; a tato figura ohrožuje nativitu.

Porfyrios 23. Říká se, že běží v prázdnostě, když se Selené nepřipojí k žádné hvězdě, ani zodiakálně, ani po částech, ani figurou, ani podle adherence, a ve skutečnosti se nechystá uskutečnit spojení nebo setkání v nejbližších třiceti částech. Takové nativity jsou nevýrazné a neschopné dosáhnout pokroku.

Rhetorius 39. V prázdnostě běžící je Selené, když se nepřipojí k žádné hvězdě, ani tělesně, ani figurou.

²⁶⁸ Zde je dobře patrná pozdější redefinice, která tvrdí, že Luna jede na prázdnost, když v rámci téhož znamení nevytvoří další aspekt. Původně, jak vidíme, se jednalo o rozsah 30ti stupňů, bez ohledu na hranice znamení. Proto k tomuto jevu dochází vcelku zřídka. Tématu se však také dotkl Firmicus, přitěžujícím může také být orbis jejího denního pohybu, v rámci něhož nevytvoří aspekt.

²⁶⁹ μηδενί.

Komentář. Formulace této definice v *Souhrnu Antiocha* a *Porfyriově Antologii* jsou prakticky totožné. Verze *Rhetoria* je značně zkrácena, v žádném případě však není v rozporu s ostatními dvěma.

Toto je potřetí v *Antiochově Shrnutí*, kdy jsme viděli sloveso *sunaptō*, „připojit se“, rozšířené na případ přesné tělesné konjunkce. První výskyt byl implicitní v počáteční definici spojení (*Antiochos 8.B*). Bylo také použito v definici plynutí vpřed (*Antiochos 9.C*), ale vypadá to jako parafráze, když ji porovnáme s *Porfyriovou* formulací téže definice.

Překlad kenodromia. „Běžící v prázdnotě“ je doslovný překlad řeckého slova pro tuto podmínku, *kenodromia*. Toto slovo je zdrojem moderního astrologického výrazu „prázdného běhu“, ačkoli helénistická definice tohoto stavu se pozoruhodně liší od té moderní, která si myslí, že Selené je prázdného běhu, když učinila svůj poslední aspekt nebo spojení v obraze. Pro helénistické astrology bude tento stav mnohem méně častý.

Astronomický scénář. V této definici je třeba objasnit pouze dva body. „Připojit se k něčemu zodiakálně“ nebylo dříve výslovně definováno. Tato podmínka je okamžitě v kontrastu se „spojit se s něčím částečně“, což nás vrací zpět k definici spojení v *Antiochovi 8.B*. Tato definice zahrnuje také případ, kdy se planety tak brzy spojí a jsou v určitém rozsahu částí. V nynější definici se tento rozsah slova „připojit se“ nahrazuje rozsahem 30ti částí. Podmínka zodiakálního spojení tedy musí jednoduše odkazovat na případ, kdy je ve zbývajících částech obrazu obsazeného Selené jiná planeta nebo paprsek. Tím je prakticky vyloučena možnost svědectví Selené jakoukoli jinou planetou.

Zadruhé *Schmidt* předpokládá, že v této definici znamená „sběh“, *sunodos*, tělesné setkání ve stejné části - to je do 59 minut od části - a tak to přeložil. Takto to bylo použito v *Rhetoriově 35* (pod *Antiochem 9*). Tímto způsobem jej také použije *Porfyrios* (pod *Antiochem 15*). Jinými slovy, v tomto smyslu je sběh adherencí, protože sbíhající figurální konjunkce je figurální konjunkcí uvnitř tří částí.

S ohledem na tato objasnění tato definice účinně znamená, že Selené běží v prázdnotě, kdykoli není v současné době v přesné tělesné nebo figurální konjunkci s žádnou planetou,²⁷⁰ a ani se během příštích 30ti částí jejího průběhu nestřetne s žádnou planetou nebo planetárním paprskem. Během této doby se vždy bude pohybovat z jednoho obrazu do druhého.

Zdá se pravděpodobné, že definice je formulována negativně, aby vynikla skutečnost, že Selené v takovém stavu postrádá jakýkoli druh spojení se zbývajícimi planetami definovanými dříve. Nejen, že nemá nic z fyzického spojení a nic z blízkého přátelství nebo hlubokého nepřátelství, jaké by měla, kdyby existovali i sousedé; nemá žádné přátele ani nepřátele jakéhokoliv druhu a dokonce ani svědky své činnosti, kteří by byli schopni poskytnout jejich svědectví. Skutečně běží v prázdnotě.

Mohli bychom se zeptat, zda existuje něco, co dále naznačuje skutečnost, že předchozí definice sousedství a současná definice běhu v prázdnotě se vyskytují společně ve stejném odstavci *Antiochova Souhrnu*, i když se tyto dvě definice samy o sobě zdají být zcela nesouvisející navzájem.

Určitě existuje kontrast mezi nejintimnějšími druhy spojení, které najdeme v sousedství, a celkovým nedostatkem spojení v případě běhu v prázdnotě. Nicméně předchozí definice sousedství implicitně zavedla nový druh spojení, který zahrnuje hranice. To by nás mohlo vést k zamyšlení, jestli existuje nějaká speciální nauka, která patří ke studiu konjunkce a *plynouce dále* s odkazem na hranice.

Ze *Schmidtovy* strany to není jen pouhý odhad. Ve *IV. knize, XXV. kapitole Mathésis od Firmica Materna*, najdeme právě takovou nauku o konjunkci a *plynouce dále* s odkazem na hranice. Podobná pasáž je v *Serapiónovi* 228,33 až 229,10.

²⁷⁰ To je velice důležitá poznámka.

Nebude *Schmidt* zde citovat úryvek z *Firmica Materna*, protože zahrnuje některé koncepty, které jsme dosud nezaváděli. V tuto chvíli také nepředkládá pasáž *Serapíóna*, protože je docela narušená. Oba však jasně obsahují takovou nauku.²⁷¹

Zadržování (*perischesis*)

Porfyrios 14 (O zadržování). Mluví o tom, že je uzavřená (*periechō*), když je hvězda zapojena do figury, jako je následující. Například ať je Selené v Panně, Ares v Beranu; Lev a Váhy uzavírají Pannu, avšak to dělá paprsek Área; jeden paprsek je veden trigonálně (*trigōna*) do Lva, druhý do diametrálního obrazu Vah, Selené je uzavřená²⁷² ve zlých paprscích. Když škůdci zadržují Selené nebo Ukazatele hodin, přičemž žádný z dobrodějů nemá vztah, který by vedl k příznivému podnikání (*chrēmatistikos*) s těmi, kteří jsou v něm zadrženi, říkají, že rodák bude žít krátce.

Héfaistión I.15 (první část). O uzavření se mluví; například Lev a Váhy uzavírají Pannu. Když tedy Ares, který bude v Beranu, vysílá své paprsky na Váhy v souladu s průměrem a na Lva v souladu s trigonem, pokud se stane, že Selené nebo Hodinový ukazatel je v Panně, přičemž žádný z dobrodějů nebude o ně pečovat v pohledu,²⁷³ bude figura chudá a [rodáci] budou mít krátký život.

²⁷¹ Z mých materiálů *Firmica*: „Jestliže je Luna lokalizována tak, že nesleduje žádný prvek, není v aspektu s žádnou planetou, a není žádná dobrodějná planeta na úhlu, to způsobí, že blázni budou opuštěni ode všech potřeb, bez prostředků v každodenním životě. Prosí o život a vždy potřebují cizí pomoc k zachování života. Vždy budou nižší než jejich rodiče, jejich těla budou nemocná. Trpí infikovanými ranami nebo nemocemi tělesných šťáv pod kůží, které tak útočí na jejich radost, zvláště pokud je Luna v prázdném běhu, a je v opozici či v kvadratuře vůči Marsu nebo Saturnu, nebo ve třetí den po narození, nebo pokud jsou škodlivé planety na úhlu. Jestliže je v této situaci Luna ovlivňována dobroději, dotyční budou obráni o všechno, budou těžce dřít, hledat živobytí v potu. Jakmile se přiblíží štěstí, dokonce když je téměř k dosažení nejvyšší meta, znovu jsou sesazeni. Někdy je dovede na vrchol, ale neumožňuje jim toto postavení uchopit štěstí. Jestliže je Luna prázdná, vplétá dotyčné do ubohých neštěstí již v raném věku. Avšak poté, co potrápila tělo a mysl a zničila jejich mládí mnoha zločiny, táhla je sem a tam v nešťastných cestách, pak udělí nějaké štěstí, které se vyrovná nehodám v mládí. Ale pokud takováto Luna přichází do styku se škůdci, bude produkovat nešťastné epileptiky, nebo šílence už od raného věku, a až do konce svých dní budou utlačováni smůlou. Jsou to bídní blázni, stěží pokrytí drsným oblečením, strážci hrobek, nebo budou potrestáni věčným vězením.“

²⁷² Nebo taky zadržována.

²⁷³ ὀπάω .

Komentář. Tato definice se v *Souhrnu Antiocha* nenachází, jak ji máme. Rovněž se nenachází ve *Vysvětleních Rhetoria*, takže *Schmidt* pochybuje o tom, zda to bylo součástí *Antiochova* originálu, ale uvádí to zde mimo pravděpodobnost, že tomu tak bylo. Verze *Héfaistióna* je téměř jistě vyjmuta z *Porfyria*.

Tato definice nepředstavuje žádné zvláštní interpretační problémy, pokud chápeme, co znamená, že žádný z dobrodějů nemá vztah, který by vedl k příznivému podnikání ve vztahu k obrazu, který je uzavřen. Co to znamená, že planeta přispívá k příznivému podnikání ve vztahu k vycházejícímu obrazu, je vysvětleno v *Antiochovi 19*. Samotná planeta ve vycházejícím obrazu je pro takové podnikání příznivá, stejně jako planety ve 4., 5., 7., 9., 10. a 11.; zbývající obrazy se nehodí k provádění výhodného podnikání. Zde je tato definice evidentně upravena tak, aby vyloučila ty dobroděje, kteří zabírají obrazy s podobným příznivým vztahem ve vztahu k jakémukoliv obrazu, ve kterém se tento druh zadržování vyskytuje - to znamená, že nesmí být dobrodějové v obraze, ve kterém se zadržování vyskytuje, stejně jako ve 4., 5., 7., 9., 10. a 11. obrazu vzhledem k němu. Měli bychom vyvodit, že pokud dobroděj obsadí jedno z příznivých míst právě zmíněných, poruší zadržení. Tento scénář bychom mohli chápat spíše jako druh omezení podle obrazu, nežli druh omezení podle části, který je definován v *Antiochovi 12*.

V poslední části svého odstavce nám *Héfaistión* přináší jakési vnitřní vysvětlení nevyjasněného výrazu u *Porfyria*, „přičemž žádný z dobrodějů nemá vztah, který by vedl k příznivému podnikání (*chrēmatistikos*) s těmi, kteří jsou v něm zadržení,“ nahrazením výrazu „přičemž žádný z dobrodějů nebude o ně pečovat v pohledu“. Planeta v jednom z obrazů vedoucích k příznivému podnikání ve vztahu k uzavřenému obrazu je schopna vrhnout jeden ze svých paprsků do tohoto obrazu.

Stojí za zmínku, že standardní řecká matematická formulace pro popis úhlu znamená, že je „uzavřen“ oběma stranami a používá stejné sloveso jako zde, kde vidíme planetu na vrcholu úhlu a její dva paprsky představující dvě strany tohoto úhlu.

Ohraničení²⁷⁴ (*emperischesis*)

Antiochos 12. Říká se, že ohraničení (*emperischesis*) existuje vždy, když dvě planety ohraničují (*perilambanō*) jedinou planetu, mezi kterou žádná jiná hvězda nevrhá paprsek (*ballō aktina*) na ty části, kolem kterých planeta prošla, nebo na ty, ke kterým půjde, a určitě ne v rámci sedmi částí. Taková ohrada je dobrá, když se to děje u dobrých hvězd, ale ubohá (*phaulos*) u špatných hvězd.

Porfyrios 15. Opět popisují ohraničenost následovně: říká se, že ohraničená je vždy, když dvě hvězdy uzavrou (*emperiechō*) jednu uprostřed a žádná jiná hvězda nezasáhne (*paremballō*) její paprsek do intervalu mezi dvěma hvězdami. Nebo znovu, kdykoliv různé hvězdy vrhají své paprsky (*aktina epiballō*) v souladu s figurou na sedm částí, které hvězda minula, a²⁷⁵ na sedm částí, k nimž půjde. Nebo kdykoliv jedna a tatáž planeta vrhá své paprsky z různých figur, jak jsme již řekli. Taková ohraničenost, která se odehrává u škůdců, je obtížná, ale u dobrodějů prospěšná.

Héfaistión I.13 (druhá část). ... A ohraničení se říká takto, když dvě hvězdy mají mezi sebou Selené nebo Hodinový ukazatel, přičemž žádná jiná hvězda nevrhá svůj paprsek do mezilehlého intervalu. Samotné ohraničení je ale obtížné, kdykoli je dáno škůdci.

Rhetorius 41. Ohraničení je vždy, když dvě planety mají jednu uprostřed, přičemž žádná jiná planeta nevrhá paprsek mezi sedmi částmi před nebo za v souladu s jakoukoli figurou.²⁷⁶

Komentář. Na těchto čtyřech textech není nic zvlášť náročného, i když při jejich vzájemném porovnávání existují určité problémy. Zdá se, že *Antiochovo Shrnutí* se zabývá pouze jedním případem (prvním případem diskutovaným

²⁷⁴ Nebo také ohrazení atd.

²⁷⁵ Porozumění καὶ místo ἤ podle variace rukopisu.

²⁷⁶ Frázi „podle libovolné figury“ Schmidt vzal jako součást genitivní absolutní konstrukce, i když je to gramaticky trochu nepravdivé. Definice ale nemá vůbec smysl, pokud ji vezmeme s hlavní doložkou. Prototyp Rhetoriových Vysvětlení tuto frázi zcela vynechává.

Porfyriem), jež Schmidt nazve „tělesným“ ohraničením, na rozdíl od ohraničení paprsky, i když je možné, že sloveso *perilambanō* použité v tomto textu může také pokrývat případ ohraničení paprsky. Tomu odpovídá i *Rhetoriov*a verze. Héfaistión jasně myslí ohraničení stejného druhu, i když nezmiňuje rozsah sedmi částí. (*Schmidt* má podezření, že zmínka o Selené nebo Hodinovém ukazateli, která je tak obsažena v *Héfaistiónově* textu, je nezamýšleným opakováním stejné fráze, jíž jsme našli v jeho definici zadržování výše).

První podmínka ohraničení výňatku z *Porfyria* je stejná jako ve *Shrnutí*, kromě toho, že *Porfyrios* výslovně nezmiňuje omezení sedmi částí. Avšak pouze v *Porfyriovi* najdeme názor o uzavření paprsky dvou planet s podmínkou, že tyto paprsky musí dopadnout na sedm částí, které předcházejí a následují uzavřenou planetu. Je možné, že formulací věcí tímto způsobem *Porfyrios* zamýšlí, že tento rozsah sedmi částí má být chápán v případě tělesného ohraničení.

Schmidt se domnívá, že musíme dojít k závěru, že jak tělesné ohraničení, tak ohraničení paprsky jsou legitimní podmínky (ačkoli ohraničení paprsky není uvedeno ve *Shrnutí*, i a že rozsah sedmi částí je jak omezením intervence v případě ohraničení tělem, tak podmínkou ohraničení v případě paprsků.

Překlad *emperischesis*. - Řecké podstatné jméno *emperischesis* jednoduše znamená *zahrnující*, *obklopující* či *oplocující*. Ve středověké tradici se jedná o koncept *obléhání*. Řecké slovo má ve skutečnosti význam "blokáda", ale protože tento koncept je také používán jako ohrazení dobroději, „obléhání“ se ve skutečnosti nejvíce jeví jako nejlepší překlad.

Pojem *ohrada* Schmidt použije jako překlad při popisu astronomického scénáře a *překážku*,²⁷⁷ když je nutné zachytit astrologický smysl.

²⁷⁷ V originálu „obstruction“.

Z hlediska geometrických úhlů je druhý druh uzavřeného prostoru paprsky jakýmsi inverzím omezení, kde jsou nyní obě strany úhlu reprezentovány paprsky vyzařovanými dvěma různými planetami, které se setkají na nějakém vrcholu, čímž se v tomto úhlu uzavře další planeta.

Stojí za zmínku, že nyní máme stanoveny tři rozsahy blízkosti pro interakci dvou planet: tři části pro figurální spojení a překonání, a také adherenci, nyní sedm částí pro uzavření a nakonec patnáct částí jako nejvzdálenější rozsah sbíhání.

Intervence²⁷⁸ (*mesembolēsis*)

Porfyrios 16. Dochází k intervenci, když hvězda vrhá paprsek na mezilehlé části. Například pokud je Selené ve Lvu na 10. části a Ares je ve Lvu na 25. části, pak existuje 15 mezilehlých částí od 10. části Lva do 25. Jestliže hvězda Diova je v Beranu na 12. části nebo ještě více [kdekoli] od 10. části až do 25., paprsek této hvězdy zasahuje na mezi-části. Podobně, pokud by Selené byla v 10. části Lva a Zeus v 25. části, zatímco hvězda Área je v Beranu ve 12. části nebo více, jak jsme řekli v případě Dia, Ares zasahuje mezi Selené a Dia.

Rhetorius 36. K intervenci dochází vždy, když hvězda vrhá paprsky na mezilehlé části spojení (*sunaphē*).

Serapión 226, 1 - 2. O těch hvězdách, které se účastní nebo poskytnou svědectví nebo zasáhnou,²⁷⁹ se říká, že jsou pomocníky.

Komentář. V *Souhrnu Antiocha* neexistuje samostatná definice intervence, ačkoli byla implicitně zahrnuta v definici ohrazení. V *Antiochovi 8* byla také uvedena poznámka, že Hélios oslabuje konjunkci, když vrhá paprsek mezi. Rovněž je

²⁷⁸ Také zasažení.

²⁷⁹ Resp. intervenují.

definována samostatně *Rhetoriem*, ale to může být jednoduše případ, kdy *Rhetorius* vytvoří samostatnou kapitolu z předcházející poznámky v originále.

Řecké slovo *mesembolēsis* jednoduše znamená „házení něčeho mezi“, jako když člověk interpoluje pojmy mezi jinými pojmy v řadě nebo když umístí závorku do věty. Není jasné, zda by sám *Antiochos* použil právě tento termín, i když vzhledem k tomu, že se vyskytuje jak v *Porfyriovi*, tak v *Rhetoriov*i, lze předpokládat, že by tomu tak bylo.

Při pochopení planetárního scénáře popsaného v této definici, jak jej ilustroval *Porfyrios*, neexistují žádné problémy. Jedinou otázkou je 15ti dílný interval použitý v příkladu. Vidíme však, že *Rhetorius* chápe intervenci jako intervenci v tělesném spojení. Nyní, pokud si vzpomeneme (viz *Rhetorius* 35 diskutovaný pod *Antiochem* 9.B), že *Rhetorius* chybně definoval konjunkci Selené (na rozdíl od její adherence) tak, že se vyskytuje vždy, když zůstane oddělena od přesné tělesné konjunkce pro noc a den - tedy asi na 13 částí -, pak můžeme pochopit motivaci intervalů použitých v příkladu. To je také několik důkazů o tom, že tato formulace intervence nalezená v *Porfyriovi* nepatřila k originálu *Antiocha*.

Vzdát hold zasažením paprsku (*aktinobolia*)

Antiochos 13. Hvězda zasáhne hvězdu paprskem, ta, která vede (*ho proēgoumenos*) tu následující (*ho hepomenos*) podle figury; například hvězda ve Skopci zasáhne hvězdu v Kozorohu paprskem, a v podobných případech. Hvězda, která následuje, zahledí se (*ephoraō*) na tu, která vede, a překonává ji v pohybu k ní (*pheromenos epi auton*), ale nezasáhne ji paprskem; protože z každého záření (*augē*) se pohled²⁸⁰ (*opsis*) pohybuje dopředu (*eis to emprosthen*), ale paprsek (*aktis*) se pohybuje dozadu (*eis toupisō*). K zasažení paprskem může dojít jak zodiakálně, tak po částech.

²⁸⁰ Ačkoli Schmidt toto slovo přeložil do neutrálního pojmu zrak, bude to brát spíše v objektivním smyslu viděné věci, nežli v subjektivním smyslu vizuálního aktu.

Porfyrios 24. Hvězda následující zasáhne paprskem hvězdu vedoucí²⁸¹ podle figury; například hvězda v Beranu udeří na hvězdu v Kozorohu tetragonálně a na hvězdu ve Střelci trigonálně. Hvězda vedoucí hledí (*ephoraō*) na tu, která následuje, a překoná ji, jak již bylo řečeno, pohybující se k ní, ale nezasáhne ji paprskem; protože z každého paprsku se pohled pohybuje dopředu, ale paprsek se pohybuje dozadu. A zde je třeba zvážit, zda udeří paprskem zodiakálně samostatně, nebo se po částech spojí.

V těchto věcech však vznikly dva myšlenkové proudy. Protože když tetragonální hvězda patří k obrazu odezvy²⁸² (*ek tou kata hupantēsin zōidiou*) zasáhne paprskem hvězdu patřící k obrazu pronásledovatele (*ek tou kata epakolouthēsin zōidiou*) (například, že hvězda v Krabu zasáhne hvězdu v Beranu paprskem, zatímco hvězda v Beranu spatřuje²⁸³ hvězdu v Krabu), říkají, že také zničí, je-li to škůdce; neboť ten, kdo zasáhne paprskem, zničí, ne ten, kdo spatřuje.²⁸⁴ Avšak diametrální hvězda jednak udeří paprskem a jednak hledí, třebaže trigonální hvězda nikdy nezasáhne paprskem; protože svůj paprsek upíná spíše na tetragon, který je blízko, než na trigon, takže v případě trigonu se jeho sympatie projeví snadněji. Tyto záležitosti tedy platí pro jednu školu.

Thrasyllus na druhou stranu říká, že zasažení paprskem je destrukce a že ti, kteří jsou přítomni v tetragonálních nebo diametrálních figurách, ničí, zatímco svědectví trigonálních figur v intervalu hodinové části není bráno jako destrukce. Ale říká, že nezáleží na tom, odkud vynesou svůj paprsek (*epipherousi tēn aktina*), ať už z figur napravo nebo z figur na dobře pojmenované straně, na post-vzestupu Ukazatele hodin a nebo z hvězdy mající vládu Selené, odkud bude uvolnění (*aphesis*); ale říká, že pokud Selené bude mít možnost mít pána domicilu se sebou samou nebo diametrálně, uděláme

²⁸¹ Je podivné, že textový editor kritického vydání Porfyria obrátil pojmy následující a vedoucí, pravděpodobně proto, aby přizpůsobil použití Antiochova Souhrnu. Schmidt obnovil pasáž, aby souhlasila s Porfyriovými rukopisy a také s Héfaistiómem, který zde pravděpodobně čerpá z Porfyria.

²⁸² V originálu „response“.

²⁸³ V originálu „beholds“.

²⁸⁴ Resp. vidí.

uvolnění od pána domicilu. Například, kdyby byla Selené ve Střelci s Diem, nebo kdyby byl Zeus ve Dvojčatech se Selené ve Střelci, budeme uvolňovat z Dia.

Héfaistión I.16 (první část). Každá hvězda, která následuje²⁸⁵ ve [figurách] na dobře pojmenované straně, zasáhne hvězdu vedoucí ve [figurách] vpravo. Například hvězda v Beranu zasáhne paprskem hvězdu v Kozorohu v tetragonální figuře napravo; podobně také hvězda ve Střelci v trigonální figuře vpravo. Vedoucí hvězda se dívá na hvězdu, která ji sleduje a překonává ji směrem k ní, ale nezasáhne ji paprskem. Protože z každého paprsku se pohled pohybuje dopředu, ale paprsek se pohybuje dozadu. Hvězda, která překonává a decimuje, je stejná. Hvězda v Beranu překonává hvězdu v Krabu a decimuje ji.

Rhetorius 20. Mají-li tyto věci tak odlišené, říká se, že vedoucí planeta (*ho hēgoumenos*) sleduje (*epitheōreō*) následující (*ho hepomenos*), nebo to dosvědčuje²⁸⁶ (*epimartureō*), v souladu s hexagonální nebo tetragonální nebo trigonální nebo dimetrickou figurou; protože [ta následující] odchází, aby dospěla k [obrazům], které předcházejí, protože [ta vedoucí] se sama pohybuje (*pheroumenou autou*). Planety se totiž pohybují pohybem, který je pravým opakem obrazů; ale zároveň se pohybují zvláštním kursem a společně se kolem něj nesou každý den i v noci.

Rhetorius 21. Planeta následující prý zasáhne paprsek té vedoucí, v souladu se čtyřmi uvedenými čísly; neboť paprsek ohně [té, která vede] se pohybuje ve směru [obrazů], které následují, jako [ta, která následuje] se vrací do [obrazů] předcházejících²⁸⁷ (*autou apiontos epi ta hēgoumena*). Například planeta ve Skopci spatří planetu v Krabu; a ta v Krabu zasáhne paprskem tu ve Skopci.

²⁸⁵ Jeden důležitý rukopis Héfaistióna přidává **καὶ**, „a“, v tomto bodě a po nadcházejícím *předchozím* slovu. Poukazuje Schmidt na další hříčku?

²⁸⁶ Zde se používá akuzativ namísto dativu, který se běžněji vyskytuje jinde, snad jednoduchou přitažlivostí k přirozenému akuzativu z **ἐπιθεωρῶ**.

²⁸⁷ „neboť paprsek ohně té vedoucí se pohybuje ve směru obrazů, které následují, jak se ten následující vrací k obrazům, které předcházejí“.

Rhetorius 22. Figury vpravo jsou ty v předcházejících (*hēgoumenos*) částech zvěrokruhu, ale ty vlevo, v následujících (*hepomenos*). Například Krab označuje hodinu narození na 30. části. Dvojčata jsou hexagonální [figurou] vpravo v 1. části, Býk je tetragonální vpravo v 1. části; Beran je trigonální v první části a celou polokoulí nad zemí. Panna je hexagonální [figurou] nalevo ve 30. části; Váhy jsou tetragonální nalevo ve 30. části; Štír je trigonální nalevo ve 30. části a celou polokoulí pod zemí. Figury napravo jsou tedy všechny ty, které jsou v [obrazech], které předcházejí obrazu, bez ohledu na to, na jaké polokouli se nachází, zatímco ty nalevo, v [obrazech], které následují.

Komentář. První odstavec *Porfyriovy* formulace této definice je prakticky totožný s textem v *Souhrnu*, s výjimkou obrácení slov *vedoucích a následujících*. *Héfaistiónova* verze se blíží prvnímu odstavci *Porfyria*, s výjimkou dodatečného omezení, že planeta zasahující paprskem musí být na obrazu vlevo, a zobecnění na každou planetu. Jak tomu často bývá, *Rhetorius* zcela přepsal definici, zřejmě se snaží objasnit záhadné tvrzení o tom, že se pohled pohybuje dopředu a paprsek dozadu.

Porfyrios a *Antiochův Souhrn* poukazují na zasažení paprskem zodiakálně a po částech. Toto rozlišení není v ostatních textech uvedeno. Řečtina z pasáže *Porfyria* však naznačuje, že zasažení paprskem „samotně zodiakálně“, a zasažení paprskem v kontextu „částečného spojení“ jsou oba výjimečné případy, které musí být řešeny samostatně; to není zřejmé ze stručnějšího prohlášení ve *Shrnutí*. *Porfyrios* se dále věnuje těmto dvěma případům ve svém druhém a třetím odstavci, které podle *Schmidtova* názoru nebyly součástí *Antiochova* originálu. Jsou-li však tyto dva případy výjimečné, znamená to, že definice je určena jinému scénáři, nežli pouze jednomu z těchto případů, pravděpodobně nedokonalé figuře v určitém rozsahu částí.

Schmidt zde zahrnul *Rhetoriovou* poněkud podivnou pasáž na levé a pravé straně, aby jen ukázal, jak se rovná vedení s pravou a následování s levou. Tato definice bude podrobněji projednána v kontextu nesení kopí v rámci *Antiocha 17*.

Než se bude *Schmidt* touto definicí dále zabývat, stojí za zmínku, že se nachází v odstavci 13 *Antiochova Souhrnu*. Tento odstavec je čtvrtým odstavcem odstavce 10. Tento odstavec obsahoval definici překonání ve smyslu decimace, kdy jedna planeta je na desátém obraze vzhledem k druhé, která je naopak na čtvrtém obraze vzhledem k ní. Jak uvidíme, obsah těchto dvou definic (zejména s odkazem na použitý příklad) je podobně propojen.

Jazyk vedení a následování. Zpočátku je trochu znepokojující, že *Porfyrios* (pokud budeme postupovat podle rukopisů), *Héfaistión* a *Rhetorius* mají terminologii vedení a následování obrácenou od používání v *Antiochově Souhrnu*, vzhledem k tomu, že všechny čtyři definice používají stejný nebo podobný příklad.

Jazyk *Porfyria*, *Héfaistióna* a *Rhetoria* je v souladu s astronomickým jazykem, který se stal normou po *Ptolemaiovi*, kde vedoucí znamená „vedoucí (nebo předcházející) v pořadí vycházení“ a následující znamená „následující (nebo spějící) v pořadí vycházení“. Jinými slovy, vedoucí v tomto smyslu je synonymní s „vzestupem před“ a následující s „vzestupem po“, terminologií, která se často používá v mnoha helénistických astrologických textech. (Chcete-li pochopit toto použití, musíte si uvědomit, že v tomto smyslu může jedna planeta vést jinou planetu pouze v intervalu 180ti částí. Stejným způsobem může jedna planeta následovat a stoupat za druhou pouze nahoru do intervalu 180ti částí).

Všimněte si, že *Rhetorius* také definoval figury vpravo a ty vlevo, pokud jde o vedení a sledování ve výše uvedeném smyslu. Ve skutečnosti identifikuje figury „napravo“ jako ty, které jsou na „vedoucích“ obrazech, a figury „nalevo“ jako ty, které jsou na „následujících“ obrazech. *Héfaistión* možná provádí stejnou identifikaci ve své vlastní definici, když říká „každá hvězda následuje ve figurách na dobře pojmenované straně“, i když jiný důležitý rukopis má „každá hvězda následuje a ve figurách na dobře pojmenované straně“. Tento variantní text (pokud je to správné čtení) by mohl znamenat, že *Héfaistión* udělal rozlišení mezi pojmy *vedení* a *následování* a pojmy *napravo* a *vlevo*, i když ne nutně.

V případě *Antiocha* nebo jeho pramenech před *Ptolemaiem* se však *Schmidt* domnívá, že terminologie vedení a následování byla chápána s odkazem na přirozený pohyb planet kolem zvěrokruhu, namísto denního pohybu. V *Antiochovi*

7 jsme viděli, že vzájemnost figury byla definována přesně stejným způsobem, kde figury vpravo jsou na těch obrazech, od kterých se planeta odchýlila v souladu s jejím přirozeným pohybem kolem zvěrokruhu, zatímco figury vlevo jsou na těch obrazech, ke kterým planeta půjde. Proto *Schmidt* tvrdí, že pro *Antiocha* znamenalo vedení v pořadí zvěrokruhu dále dopředu (ať už z hlediska obrazu nebo z hlediska části) a dále to znamenalo vpřed ve zvěrokruhu. Použití denního pohybu jako referenčního rámce by bylo úvahou, která je cizí konceptu formování figury, což je koneckonců otázka pohybu planet kolem zvěrokruhu, bez ohledu na denní pohyb.

V následující diskusi *Schmidt* přijme píše použití v *Antiochově Shrnutí*, nežli v *Porfyriovi* z důvodů, které uvedl výše.

Překlad *aktinobleō*. Toto je poprvé v této posloupnosti definic, kdy se sloveso *aktinobleō* vyskytuje v *Souhrnu Antiocha*. Do tohoto bodu bylo v *Porfyriově Antologii* použito pouze jednou (*Porfyrios* 12 pod *Antiochem* 9.C). Podobně vypadající výraz *aktina ballō* však již byl použit v obou textech: v *Antiochovi* 8.B a 12 a v *Porfyriovi* 14, 15 a 16. V *Antiochovi* 17 bude použito *aktinobleō* i *aktina ballō*.

Tyto dva výrazy mají různé významy, které vycházejí ze dvou různých smyslů běžného řeckého slova *ballō*. Pojem, který je základem tohoto slovesa, je „hodit něco tak, aby zasáhlo něco jiného“. To však lze vyřešit ve dvou složkách: „hodit nebo vrhnout něco“ nebo „zasáhnout něčím vrženým“. Když je slovo pro „paprsek“, (*aktis*), oddělené od slovesa „vrhnout“, (*ballō*), jako jeho přímý předmět, pak výraz *aktina ballō* znamená „vrhnout paprsek“, a tak *Schmidt* tuto frázi přeložil do dřívějších definic.

Složené slovo *aktinobleō* lze použít buď přechodně, nebo nepřechodně. Když je toto sloveso nepřechodné, má stejný význam jako výše: „vrhnout paprsek“. To byl smysl, které mělo v *Porfyriovi* 12.

V nynější definici se poprvé používá přechodně, přičemž zde za svůj přímý předmět jinou planetu. V této konstrukci to znamená „zasáhnout planetu paprskem“. *Schmidt* věří, že všichni naši autoři - mimo *Rhetoria* - chápou sloveso tímto

způsobem. Zdá se však, že to *Rhetorius* chápe ve smyslu „zasažení jiné planety vzhledem k paprsku této planety“ nebo „zasažení paprsku jiné planety“ (což má nejlepší smysl pro chaotické konstrukce ve dvou výňatcích výše).

Jazyk aspektu. Dovolte *Schmidtovi* upozornit na použití slovesa *ephoraō* v této definici. Toto vizuální nebo „aspektové“ slovo bylo v této posloupnosti definic použito podruhé a nikdy nebude v *Souhrnu Antiocha* ve skutečnosti nikde definováno. Jak *Schmidt* řekl v předmluvě, jedná se o příklad implicitní definice.

V definici *sousedství* v *Antiochovi 11.A* výše *Schmidt* upřednostňoval překlad „dohlížet“, kvůli zvláštnímu kontextu. Tady věří, že to má obecnější smysl „dívat se“. V tomto smyslu je sloveso *ephoraō* helénským předchůdcem našeho moderního výrazu ve vztahu k aspektu, jež by - prostřednictvím přímé výpůjčky z latiny - mělo rovněž znamenat „dívat se na“. Jak *Schmidt* argumentoval ve svém komentáři k definici *sousedství*, protože akt „dohlížení“ je v definici *sousedství* omezen na třídílný rozsah, nevidí důvod pochybovat o tom, že akt „pohledu na“ v současné definici musí být rovněž omezen na třídílný rozsah. Opět, protože akt dívání patří formujícím se figurám, a ne těm při separaci, které jsou v separování, můžeme podobně dospět k závěru, že k zásahu paprskem dochází v případě figur ve formování, a nikoli u těch, které jsou v separaci.

Astronomický scénář zasažení paprskem. V *Porfyriovi 9* (pod *Antiochem 7*) jsme viděli, že každá planeta vyzařuje sedm paprsků, tři nahoru, tři dolů a jeden diametrálně. Používané sloveso bylo *aphiēmi*, které *Schmidt* přeložil jako „vydávat“.²⁸⁸ Toto sloveso je však pro všechny záměry a účely stejné jako výraz *aktina ballō* nebo *aktinobleō* použité nepřechodně. A z některých následujících definic, které vedly až k současné, je také navýsost, že planeta může vrhat paprsek v obou směrech, buď doprava, nebo doleva.

²⁸⁸ Také emitovat.

Hlavní otázkou, která se nás však v první části tohoto komentáře bude týkat, je, zda může planeta zasáhnout jinou planetu paprskem vrženým zprava nebo zleva, nebo zda je koncept zasažení paprskem omezen na paprsky vržené zleva.

Héfaistiónův výňatek je výslovný pro první otázku, říká, že to je planeta ve figuře vlevo, jež zasáhne planetu ve figuře vpravo. Řecký lexikon *Liddell & Scott* ve skutečnosti definuje *aktinobleō* jako „aspektovat zleva“, cituje právě tuto pasáž v *Héfaistiónovi*. Nejen to, ale definuje *ephoraō*, „dívat se na“, které se používá pro působení planety zasažené paprskem, jako „na aspekt zprava“, opět s odvoláním na *Héfaistióna*.

Na první pohled se může zdát, že toto omezení podporuje příklad, který používají všichni autoři. Následující dvě poznámky to však zpochybňují. Zaprvé, třetí odstavec definice *Porfyriovy*, jež je nesporně určen k situaci zasažení paprskem pouze zodiakálně, citující názor *Thrasylla*, že nezáleží na tom, které strany paprsků jsou vrženy, aby byly destruktivní, i když *Porfyrios* si dává pozor, aby zde nepoužil výraz *aktinobleō*, „zasáhnout paprskem“, ale používá širší výraz, za druhé *Schmidt* bude tvrdit, že druhý případ nesení kopí v *Antiochovi 17.B* vyžaduje, aby k zasažení paprskem mohlo dojít buď zprava nebo zleva.

Mohl by *Schmidt* také dodat, že *Antiochos 11.A* znamená, že jedna planeta může hlídat druhou z pravé nebo levé strany, protože jednou z podmínek sousedství v této definici je, když planety hlídají jedna druhou. Jak *Schmidt* zmínil výše, použité sloveso je *ephoraō*, což je stejné sloveso, které *Schmidt* v této definici přeložil jako „dívat se“, kvůli méně specializovanému kontextu. Proto není důvod omezovat akt pohledu na planetu ve figuře vpravo. Je-li tomu tak, není bezprostřední důvod si myslet, že k zasažení paprskem nemůže dojít ani zprava, ani z levé strany.

S ohledem na tyto úvahy je nutné podrobněji prozkoumat, co to znamená pro planetu vést (nebo následovat) jinou podle figury. Tato fráze připouští dvě interpretace. Mohlo by to jednoduše znamenat, že planeta vedoucí *podle figury* je ta, která je ve zvěrokruhu dále před námi. V takovém případě by planeta byla podle *Antiocha 7* nutně nalevo, jak říká

Héfaistión. Musíme se však pak divit, proč se jazyk levé a pravé strany nepoužívá ani v textu *Souhrnu*, ani v *Porfyriovi*. Určitě by to definici učinilo jednoznačnou.

Schmidt upřednostňuje druhý výklad. V libovolné figuře, jež se tvoří mezi dvěma planetami, má jedna planeta vždy více částí obrazu, který zabírá, než druhá. Tvrdí, že to je to, co v této definici znamená vedení podle figury. Druhá planeta má méně částí obrazu, který zabírá. To znamená následující podle figury: pak je to planeta s více částmi v obraze, který zabírá, která zasáhne paprskem na planetu s méně částmi.

(Podobné použití vedení a následování je pravděpodobně implikováno v nadcházející definici *nesoucí kopí* v *Antiochovi 17.C*, což je jediný další výskyt tohoto jazyka v *Souhrnu Antiocha*. Tam však vedení a následování není s odkazem na figuru, ale jednoduše s odkazem na těla dvou planet).

Nyní, ve třech figurách, které se tvoří mezi synodickou konjunkcí a dimetrickou opozicí, má více částí planeta na obrazu vpravo; vede tedy s ohledem na figuru a zasahuje druhou planetu paprskem. Ve figurách, které se tvoří mezi dimetrickou opozicí a synodickou konjunkcí, je to planeta na obrazu vlevo, která má více částí a zasahuje druhou planetu paprskem. Je tedy možné, aby k zásahu paprskem došlo z obou směrů.

Je nutné, aby to byla vždy pomaleji se pohybující planeta při formování jedné z těchto figur, která zasáhne druhou paprskem, za předpokladu, že budeme považovat jakoukoli retrogradní planetu za pomalejší, než kterákoli z planet přímá v pohybu (helénistická astrologická konvence). Avšak pouze v případě těchto tří figur, které se pohybují mezi dimetrickou opozicí a synodickou konjunkcí, může dojít k překonání - to znamená, že planeta má méně částí obrazu, který zaujímá, a je nezbytně nutná rychlejší planeta.

Bez pochopení vedení a následování, které *Schmidt* předložil – tedy s ohledem na figuru, která se formuje, a ne s ohledem na obrazy, které planety zabírají – by nebylo možné, aby existoval paprsek ve formující se diametrální figuře;

neboť o planetách v diametrálních obrazech nelze říci, že tyto obrazy vedou nebo následují. Není však obtížné říci, že jedna ze dvou planet tvořících diametrální figuru vede vzhledem k tomuto obrazu. Opět to bude planeta, která má více částí v obraze, který zabírá, než ta druhá, která zasáhne paprskem. A znovu, tohle bude vždy pomalejší z těch dvou.

Základní metafora „vedení“ pohybujícího se cíle. *Schmidtův* výklad pomáhá pochopit jinak matoucí poznámku nalezenou v *Antiochově Shrnutí, Porfyriovi a Héfaistiónovi*: „neboť z každého paprsku se pohled pohybuje dopředu, ale paprsek dozadu“. To je zřejmě uváděno jako důvod, proč planeta následující podle figury hledí na jednu vedoucí, ale nezasáhne na ni paprskem; důvod naznačený v prohlášení o tom, která planeta může zasáhnout na jinou paprskem a nyní výslovně vyjádřený. *Schmidt* tvrdí, že paradigma, které je základem této poznámky, je paradigma lučištníka, který musí „vést“ pohybující se cíl, aby ho zasáhl svým šípem.

Pokud planeta sleduje podle figury, musí se pohled této planety přirozeně pohybovat dopředu, aby se mohla dívat na planetu, která ji vede podle figury. Pokud se však vidění následující planety musí pohybovat dopředu, aby bylo možné vidět pohybující se planetu, paprsek bude nutně namířen za tuto planetu a padne na části za ní, a tak na ni nenarazí.

Naopak planeta vedoucí podle figury se musí ohlédnout dozadu, aby viděla planetu, která ji následuje podle figury. Pokud se pohled musí pohybovat pozpátku, aby viděla pohybující se planetu, tato planeta „vede“ druhou svým paprskem a tento paprsek bude mířit na části před svým cílem takovým způsobem, aby ho zasáhl.

Na tuto situaci lze pohlížet trochu jinak. Planeta sledující podle figury ví, že sleduje, protože paprsek, který vrhá, zaostává za planetou vedoucí podle figury. Planeta vedoucí podle figury ví, že vede, protože paprsek, který vrhá, padá před planetu následující podle figury.

Pokud bychom nezachovali jazyk vedení a následování, jak se nachází v *Souhrnu Antiocha*, výše uvedená tajemná poznámka by zůstala nesrozumitelná.

Povaha vrženého paprsku. Jaká je povaha tohoto paprsku? Texty před námi naznačují, že takový paprsek je nějakým způsobem zapojen do vizuálního aktu, který jedna planeta provádí ve vztahu k druhé. Většina řeckých zúčtování vidění má nyní jednu společnou zvláštnost. Tvrdí, že vidění je výsledkem paprsků vycházejících z oka. Mnoho myslitelů předpokládalo, že tyto paprsky byly složeny z různorodé formy ohně. (Viz výňatek z *Rhetoria* výše, kde se odkazuje na „paprsek ohně“). Pro matematické účely přinejmenším tyto vizuální paprsky nejsou nekonečně početné, ale jsou omezené a šíří se v kuželu s okem jako jeho vrchol. V řecké geometrické optice se hypotéza těchto vizuálních paprsků používá k odvození všech druhů závěrů o geometrických vlastnostech viděného objektu: jeho tvar, zjevné prodloužení, relativní poloha atd.

S ohledem na to se *Schmidt* domnívá, že jsme oprávněni považovat paprsky vrhané planetou za takové vizuální paprsky. Na základě textů, které máme před sebou, nelze vyvodit více.

Nyní *Schmidt* vysvětlil výše, jak *Antiochos 11.A* naznačuje, že planety se na sebe dívají, když jsou ve třech částech konfigurace. Současná definice výslovně říká, že planeta následující podle figury hledí na tu vedoucí, i když ji nezasáhne paprskem. Neříká však, že ten, kdo vede podle figury, nehledí na toho následujícího; jednoduše se tímto případem nezabývá. Je zřejmé, že planeta vedoucí figurou se může dívat i na tu následující a bylo nám řečeno, že na ni dopadá paprskem.

Zdaleka to tedy není tak, že je to jen planeta následující figurou, která se může dívat na vedoucí (jak se domnívali předchozí učenci), tento případ vyžaduje zvláštní komentář právě z toho důvodu, aby svým paprskem nezasáhla druhou. Texty však musí popisovat dva různé způsoby vidění - například vidět něco jako předmět smyslů (jednoduše) versus spatřit něco takovým způsobem, že to vidíme „očima mysli“. *Schmidt* tvrdí, že když planeta zasáhne svým paprskem jinou planetu, vidí ji jako objekt; druhá planeta ve figurální konjunkci nezasáhne paprskem, ale místo toho spatřuje, jak naznačuje příležitostné použití slovesa *epitheōreō* (k němuž v tomto svazku několikrát došlo).

Otázka retrogradity. Na tomto místě je třeba poukázat na to, že přičestí *proēgoumenos*, které Schmidt přeložil jako „vedoucí“, může také odkazovat na retrográdní pohyb ve smyslu precese, kdy se planeta takřka „dostane“ před fixní hvězdy. I když nevidí důvod omezovat koncept úderu paprskem na retrográdní planety, *Schmidt* také nevidí žádný důvod pro jejich vyloučení z astronomického scénáře, kterým se zabývá tato definice. Retrográdní planeta stále vede svůj cíl.

V budoucích svazcích *TARES* uvidíme, že koncept zasažení paprskem má důležité uplatnění v určitých časovacích technikách, zejména v té, která se týká délky života. Tyto techniky zahrnují udržení jedné planety na místě a umožnění ostatním pohybovat se podle denního pohybu tak, aby ji zasáhly svými paprsky podle různých figur. Zpětný pohyb je v souladu s denním pohybem. Uplatnění zasažení paprskem v takových technikách by tedy zřejmě znamenalo, že retrográdní planeta může zasáhnout jinou planetu paprskem v kontextu běžného natálního horoskopu.

Ve výňatku z výše uvedeného se zdá, že *Rhetorius* přináší denní rotaci, aby vysvětlil pojem zasažení paprskem, i když ve ztraceném *Antiochově* originálu taková úvaha evidentně chyběla.

Nicméně umožnit retrográdní planetě, která vede podle figury (ve výše popsaném smyslu), zasažení paprskem na planetu následující podle figury, představuje problém. Je to proto, že planeta, která následuje podle figury, by také zřejmě zasáhla retrográdní vedoucí planetu paprskem, pokud také „vede“ svůj cíl, i když se stále musí „dívat dopředu“, aby viděla svůj cíl. Naše texty nám však říkají, že planeta následující podle figury *nezasáhne* tu, která vede svým paprskem.

Zasažení paprskem po částech. Definice zasažení paprskem v *Antiochově Shrnutí* končí poznámkou, že „k zásahu paprsku může dojít jak zodiakálně, tak po částech“. První odstavec ve verzi *Porfyria* je zakončen slovy „a zde je třeba zvážít, zda udeří paprskem zodiakálně samostatně, nebo se po částech spojí.“ Řecké prohlášení *Porfyria* uvádí, že se jedná o výjimečné případy. *Schmidtova* výše uvedená diskuse se zabývala tím, co je zřejmě správným případem zasažení paprskem. Nyní se musíme zaměřit na rozpracování pojmu zasažení paprskem v kontextu částí, a kdy k tomu dojde „samostatně zodiakálně“, k čemuž nás vede pouze druhý a třetí odstavec *Porfyria*.

Obecným předmětem těchto dvou odstavců je to, které paprsky vrhané planetou lze považovat za destruktivní. Ve druhém odstavci *Porfyrios* vůbec nepoužívá jazyk vedení a následování podle figury. Místo toho přejde k pojmům odezvy a pronásledování, aby vysvětlil názor jedné myšlenkové školy na toto téma. Zdůrazňuje obrazy obsazené planetami a zdá se, že zdůrazňuje, že destruktivní je paprsek vržený škůdce z přesné tetragonální figury vlevo; reaguje na pronásledování planety na obraze vpravo zasažením paprsku. Vzhledem k tomu, že rychleji se pohybující planeta v diametrální figuře nemůže být správně chápána jako pronásledující druhou (z toho důvodu, že se ještě nepohybuje směrem k druhé), *Porfyrios* si musí dát zvlášť záležet na tom, že paprsek vrhaný v přesné diametrální figuře je také destruktivní. Pak podá zvláštní argument, proč paprsek vrhaný z trigonální figury nalevo nejenže není destruktivní, ale dokonce ani nezasáhne planetu napravo.

Abychom mohli plně sledovat *Porfyriův* argument ve druhém a třetím odstavci, musíme si uvědomit, že naše texty již rozlišily dva způsoby pohledu, jeden pro každou ze dvou planet v nedokonalé konfiguraci. Je tam pohled, který zahrnuje zasažení paprskem, a pohled, který není. *Porfyrios* nám nyní dává náležitost, pokud jde o dva vizuální režimy, které vstupují do hry v přesných figurách. Když diskutuje o přesné diametrální figuře, říká, že „zasáhnou paprskem a spatřují“, pravděpodobně ve stejné míře. Výše *Schmidt* zmínil, že *Rhetorius* používal stejné sloveso. Zasažení paprskem, jež se vyskytuje v přesných figurách, musí být rovněž intenzivnější verzí zasažení paprskem, jež se vyskytuje na nedokonalých figurách, které mají dokonce schopnost být destruktivní. *Schmidt* věří, že se můžeme přiblížit základnímu pojmu takového pohledu, pokud zvážíme magický koncept, že někomu poskytneme „dábelské oko“; takový smysl je zachován i v našem anglickém výrazu, *jímž se na něj díval dýkami*.²⁸⁹

Porfyrios bude nyní rozlišovat zbývající paprsky vrhané planetou podle těchto dvou vizuálních režimů.

²⁸⁹ Vražedným pohledem.

V případě přesného tetragonálního paprsku paprsek narazí na druhou planetu (fixuje svůj paprsek více na tetragon), a proto může být destruktivní. Musíme dospět k závěru, že tetragonální paprsek je z velké části ten, který zasáhne.

Porfyriův argument pro vyloučení trigonálního případu z destruktivního je založen na představě, že paprsek nemůže být považován za skutečné zasažení na druhou planetu, takže „takže v případě trigonu se jeho sympatie projeví snadněji.“ Lze tedy předpokládat, že ho pouze nebo hlavně spatřuje.

Případem hexagonální figury se *Porfyrios* nezabývá. Z jiných textů však víme, že hexagonální paprsek může být destruktivní v obrazech dlouhého vzestupu, kde se vzestupný interval blíží tetragonu, ale není tomu tak v obrazech krátkého vzestupu. Je to, jako by oba způsoby pohledu byly potenciálně přítomny v hexagonálním paprsku, tak jako jsou přítomny v diametrální opozici, avšak jeden může být více zdůrazněn v závislosti na vzestupných časech samotných obrazů.

Abychom to shrnuli, tetragonální paprsek zasáhne, trigonální paprsek spatřuje, dimetrický paprsek zasáhne i spatřuje, a hexagonální paprsek zasáhne nebo spatřuje.

Konečnou otázkou je, zda definice zasažení paprskem měla původně zahrnovat tento případ po částech. *Schmidt* tvrdí, že by to mohlo být tak dlouho, dokud věta vedoucí (nebo následující) podle figury obsahovala záměrnou nejednoznačnost. To znamená, že pokud jde o tyto částečně přesné figury, museli bychom chápat vedení a následování v absolutním smyslu, s odkazem na zvěrokruh, a ne s odkazem na figuru. Jinými slovy, vedoucí planeta v přesné figuře je ta ve figuře vlevo; následující planeta je planeta ve figuře vpravo. To znamená, že při zasažení paprskem po částech je to pouze paprsek vržený pozpátku v zodiakálním pořadí, který může zasáhnout druhou planetu ve figuře paprskem. A protože je nyní nápadná vlastnost paprsku způsobena tím, že je vržen pozpátku, není nutné, aby byl omezen na pomaleji se pohybující planetu.

Porfyriův třetí odstavec je zjevně určen pouze k zasažení paprskem zodiakálně, který uvádí názor *Thrasylla*, jež rovněž rozhodl, že destruktivní jsou pouze tetragonální a diametrální paprsky škůdců. *Thrasyllus* však dále tvrdil, že paprsek může být destruktivní, pokud by byl „přenesen“ buď zleva, nebo zprava na post-vzestupný „interval“ Ukazatele hodin nebo hvězdy, která má vládcovství Selené. *Schmidt* věří, že zde uvedený interval je celá část obrazu, která vychází po části označující hodinu²⁹⁰ nebo části obsazené Selené. Takový paprsek by tedy mohl být mimo dosah toho, aby zasáhl vlastním paprskem, a přesto by mohl být destruktivní, nicméně *Schmidt* se nedomnívá, že tento scénář měl být zahrnut do původní definice zasažení paprskem.

Zasažení paprskem a aspekt v pozdější helénistické tradici. *Schmidt* tvrdí, že záměr této definice ve ztraceném originále *Antiocha* je takový, jak jej nyní nastínil. Ale teď už by mělo být zřejmé, že to způsobilo potíže pozdějším helénistickým astrologům. To je zřejmé z *Porfyriovy* vlastní poznámky o dvou myšlenkových proudech, které měly rozdílné názory na to, zda planeta může zasáhnout jinou paprskem z obou stran, a na podmínky, za kterých by zasažení paprskem mohlo být destruktivní.

Héfaistión výslovně omezil akt zasažení paprskem na planetu nalevo a *Rhetorius* může velmi dobře činit totéž. Navíc, jen *Héfaistión* říká, že každá planeta „následující“ ve figuře nalevo zasáhne paprskem planetu „vedoucí“ ve figuře napravo. Z toho vyplývá, že i rychleji se pohybující planeta nalevo může zasáhnout paprskem planetu napravo, zatímco *Schmidt* tvrdí, že v případě nedokonalých figur může paprskem zasáhnout jen pomaleji se pohybující planeta. Je skutečně možné, že *Héfaistión* pochopil zasažení paprskem ve třetím ze tří příkladů interpretace horoskopu od *Antigona*, jak jej cituje *Héfaistión*, kde se říká, že Selené zasáhne Área paprskem vrženým z figury nalevo. Každou další diskusi o tomto příkladu však *Schmidt* odkládá, až do části *Paradigmatických nativit*, kde ji můžeme vidět v kontextu. Mezitím můžeme říci, že

²⁹⁰ ASC.

pokud *Héfaistión* neměl v úmyslu poskytnout pouze definici zasažení paprskem po částech (což je možnost), jeho formulace je zcela v rozporu s interpretací, jíž *Schmidt* nabídl.

Toto omezení figur na levé straně opět mohlo mít důsledky pro nauku aspektů a svědectví, protože vidíme, že *Rhetorius* si zřetelně vyhrazuje termín *epitheōreō*, „spatřovat“, pro aspekty vrhané zprava a *Héfaistión* může činit taktéž. Zároveň si *Rhetorius* evidentně vyhrazuje termín *epimartureō*, „poskytovat svědectví“, pro planetu, která poskytuje své svědectví z figury vpravo, zatímco v *Antiochovi* 6 jsme viděli, že planety v dokonalé figuře si navzájem poskytují svá svědectví.

Závěrem tedy *Schmidt* nevěří, že tyto odchylky od původních definic v pozdější helénistické tradici představují jakýkoli druh koncepčního vývoje. Jedná se spíše o jednoduchá nedorozumění gramaticky složitého textu, který byl pravděpodobně záměrně záhadný.

Obecné poznámky k helénistické interpretaci synodického cyklu - Přezkoumání definic 8 až 13

Antiochova Souhrnu

Nyní by *Schmidt* chtěl stručně shrnout astronomické scénáře, jimiž se zabývaly definice 8.A až 13 *Antiochova Souhrnu*.

Definice *transpozice* v *Antiochovi* 8.A charakterizuje to, co se děje kolem diametrální opozice, kde dochází k výměně relativních pozic planet z hlediska pravého a levého. Definice *spojení* (8.B) pak dává obecnou definici, která zahrnuje jak přesnou figurální a tělesnou konjunkci, tak i nepřesnou figurální konjunkci; tato definice zahrnuje figury se tvořící jak mezi synodickou konjunkcí a diametrální opozicí, tak i ty, které tvoří mezi diametrální opozicí a synodickou konjunkcí. Dále definice *adherence* (9.A) dává název a charakteristiku pro použití tělesné konjunkce. Pak definice 11.B dodává název pro přesnou tělesnou konjunkci (*sunodos*), aby se odlišila od přesné figurální konjunkce. *Plynoucí dále* (9.C) je určeno jak k

separaci od tělesné konjunkce, tak k separaci od figur tvořících mezi synodickou konjunkcí a diametrální opozicí, nezahrnuje případ separování figur mezi diametrální opozicí a synodickou konjunkcí. *Překonání* (10) popisuje akt superiorní (nadřazené) planety ve figurách, které se formují mezi dimetrickou opozicí a synodickou konjunkcí; analogická charakterizace figur v první polovině synodického cyklu není uvedena. Nakonec *zasažení paprskem* (13) obecně popisuje akt pomaleji se pohybující planety v jakékoli figurální konjunkci. Retrogradita není nikde v této posloupnosti výslovně řešena.

Neexistuje tedy žádná zvláštní charakteristika, která by byla obdobná tomu, že planeta v první polovině synodického cyklu tvoří figuru. Ve druhé polovině synodického cyklu neexistuje ani žádná zvláštní charakteristika separace od figur. Neexistuje ani obecná definice separace odpovídající obecné definici figurální konjunkce, i když jsme viděli v části *Antiocha 8.A*, že *Rhetorius* přepsal definici transpozice tak, aby zahrnovala všechny formy separace, a v části *Antiocha 9.C*, že *Porfyrios* rozšířil pojem *jdoucí dále* tak, aby zahrnoval všechny případy separace výkladem *aporroia* jako separaci nebo odloučení.

Nejprve bychom se tedy mohli zeptat, proč jsou právě tyto scénáře upraveny. *Jdoucí dále* do bodu opuštění by se zdálo být paradigmatické pro celou první polovinu synodického cyklu, pokud jedna planeta v určitém smyslu celou dobu odtéká od druhé. Pokud považujeme pomalejší pohybující se planetu v synodickém cyklu za jakýsi zdroj (což pojem vyzařování naznačuje), pak pohyb směrem od zdroje je pohybem po proudu.

Překonávání se základním smyslem sestupu shora na pomaleji se pohybující planetu by zřejmě charakterizovalo celou druhou polovinu synodického cyklu. Ale tady se díváme na pomalejší pohybující se referenční planetu ani ne jako na zdroj, ale jako na střed, protože pohyb směrem ke středu je pohybem dolů.

Společně nám tyto dva pojmy dávají absolutní pocit nahoře a dole, který je ve skutečnosti jednorozměrný. Figurální verze těchto konceptů v mezilehlých figurách mezi synodickou konjunkcí a dimetrickou opozicí berou tento absolutní

smysl nahoře a dole, který patří k chování rychle se pohybující planety kolem synodické konjunkce jako paradigma, ale v oblasti figur jsou se stávají dvojrozměrným relativním nad a pod.

Dovolte *Schmidtovi* nyní spekulovat, jak by chybějící a neadresné scénáře mohly být koncepční. Tři figury mezi synodickou konjunkcí a diametrální opozicí se formují stejným způsobem jako diametrální opozice - tj. jako se zvětšuje ekliptický interval mezi oběma planetami; tři figury mezi diametrální opozicí a synodickou konjunkcí se separují stejným způsobem jako diametrální opozice - tj. jako se zmenšuje ekliptický interval. Vzhledem k tomu, že provedení, k němuž dochází kolem diametrální opozice, zahrnuje výměnu relativních pozic „levá“ a „pravá“, lze důvodně předpokládat, že tyto dva chybějící scénáře by rovněž měly být koncepčně koncipovány tak, že se bude vycházet z pozic „levá“ a „pravá“, a nikoli z pozic „výše“ a „níže“, jež patří k ostatním řešeným scénářům.

I zde se však *Schmidt* domnívá, že musíme nejprve zohlednit absolutní smysl pro levou a pravou stranu, který lze odvodit z pojmu transpozice v diametrální opozici. Transpozice nastává, když rychleji se pohybující planeta, tak řečeno, krouží kolem pomaleji se pohybující planety jako jejího středu. Ale kruhový pohyb kolem středu nám může dát absolutní smysl pro levou a pravou stranu, protože když se planeta pohybuje proti směru hodinových ručiček kolem tohoto kruhu, lze planetu ve „středu“ chápat tak, že je vždy nalevo.

Schmidt věří, že tento paradigmatický smysl pro levou a pravou stranu je základem chybějících scénářů, ačkoli mezilehlé figury projevují tyto pozice v relativním smyslu. Dovolte *Schmidtovi*, aby se nejprve zabýval separací od figurální konjunkce, k čemuž dochází po překonání ve třech figurách mezi diametrální opozicí a synodickou konjunkcí. Poté, co nadřazená planeta sestoupila na podřadnou planetu shora při pokusu o překonání a nyní s ní tvoří přesnou figuru, můžeme předpokládat, že obě planety jsou nyní „na úrovni“. Vzhledem k tomu, že se rychleji se pohybující planeta stále pohybuje směrem k pomalejší, může se přes ni dostat takříkajíc jen tím, že se od ní posune stranou. Chceme-li zůstat v

sémantickém poli slova *parallassō*, které bylo použito v definici transpozice v 8.A, mohli bychom říci, že rychleji se pohybující planeta „odkloní“ od pomalejší posunem doleva.

Pokud jde o figury, které se tvoří mezi synodickou konjunkcí a dimetrickou konjunkcí, můžeme říci, že rychle se pohybující planeta konverguje k dokonalé figuře pohybem laterálně zprava, dokud nejsou obě planety „v jedné linii“ navzájem. Bylo by hezké, kdybychom zde mohli vymyslet sloveso, které mělo směrový význam stejným způsobem, jako překonání je založeno na představě sestupování shora. V této souvislosti přichází na mysl zajímavé řecké sloveso, které by mohlo sloužit účelu. Je to *dexioomai*, což znamená „natáhnout pravou ruku na přivítání nebo pozdrav“. Podobně existuje fráze *dexian didonai*, což znamená „dát pravou ruku“ ve smyslu poskytnutí ujištění nebo slibu.²⁹¹

V případě těchto figur bychom pak museli pomaleji se pohybující planetu považovat za nabídku své pravé ruky rychlejší jako ujištění nebo závazek,²⁹² zatímco rychle se pohybující planeta je buď ochotna to přijmout (v případě harmonické figury) nebo odmítnout (v případě tetragonální figury). V obou případech je rychleji se pohybující planeta v tomto scénáři v pasivním postoji vůči pomalejší, na rozdíl od rychleji se pohybující planety, která přichází. To by také mohlo vysvětlit tvrzení, že tetragonální figura napravo je aktivnější nebo silnější než ta nalevo. Mohl by to mít na mysli autor této posloupnosti definic?

Schmidt se domnívá, že autor této posloupnosti definic tyto scénáře záměrně ponechal neupravené. Nutí nás, abychom si je sami promysleli na základě principů, které nám již byly dány. *Schmidt* nabízí tedy tyto spekulace, jednoduše, jako příklad toho, jak by to člověk mohl začít dělat.

Pokud jsou však *Schmidtovy* konstrukce správné, vedly by k některým zajímavým závěrům. Mezilehlé figury v obou polovinách synodického cyklu jsou všechny hybridy. Ty v první části cyklu odvozují svůj princip formování figury od

²⁹¹ Nebo také závazku.

²⁹² Resp. slib.

formování diametrální opozice jako paradigmatu. Ty ve druhé polovině synodického cyklu používají synodickou konjunktci jako paradigma pro formování figur, ale jako paradigma pro separaci čerpají ze separace od diametrální opozice.

Planety se tedy neseparují od figury tím, že jednoduše zruší to, co vedlo k jejich vzniku. Místo toho, když opouštějí příslušné figury, činí tak pohybem v rovině kolmé na rovinu, ve které se nacházely v době svého vzniku figury.

Ve svém komentáři k definici svědectví (*Antiochos 6*) se snažil *Schmidt* vysvětlit, že když dvě planety zaujmou figuru ve vztahu k sobě navzájem, projevují postoj nebo zaujímají vůči sobě postoj. Ale jsou to úmyslné činy, jaké si spojujeme s duší. Mohly by všechny tyto polohové a směrové pojmy sloužit k vytvoření trojrozměrného „prostoru“, který by měl veškerou šíři a hloubku nezbytnou k tomu, aby planety plně vyjádřily své záměry vůči sobě navzájem?

Planety ve svých vlastních vozech (*lampēnē*)

Antiochos 14. O těchto hvězdách se říká, že jsou ve svých vlastních vozech, když jsou ve svém vlastním domicilu nebo v exaltaci nebo v hranici. Taková hvězda je totiž mocná (*dunatos*), i když svůj směr končí příchodem (*teleō*) pod paprsky Hélia; a pokud vycházejí (*anatellō*) nebo jsou na pivotech (*epikentros*) nebo jsou v pohledu na Selené, ukazují, že narození je autoritativní (*exousiastikos*).

Porfyrios 25. O hvězdách se říká, že leží ve svých vlastních vozech, kdykoli leží ve svém vlastním domicilu nebo trigonu nebo povýšení nebo hranici. A tímto způsobem budou také nejmocnější, i když se potopily pod paprsky Hélia, protože mají větší sílu než ostatní. Ale pokud jsou ve svém vyházení nebo jsou na pivotu a dívají se na Selené, bude to narození autoritativní a vhodné pro vládu.

Rhetorius 43. Planety jsou ve svých vlastních vozech, když jsou nalezeny ve svém vlastním domicilu, exaltaci nebo hranici; a těší (*chairō*) se z těchto míst, i když jsou nalezeny pod paprsky Hélia. Neboť dobrodějové zvyšují své dobré věci, zatímco škůdci se mění v dobrodiní.

Serapión 227, 6 - 7. O hvězdách se říká, že jsou ve svých vlastních vozech, když jsou na svých vlastních exaltacích.

Serapión 231, 13 - 14. Že se planety radují (*chairō*) z obsazení vlastních trůnů (*idiotroneō*), i když jsou pod paprsky; protože dobrodějové zvyšují dobré věci a škůdci se mění v dobročinnost.

Serapión 231, 1. Že se hvězdy zhoršují, když se staví proti svým vlastním domicilům.

Komentář. Definice našich hlavních autorů jsou prakticky totožné, až na to, že *Porfyrios* přidává podmínku ve svém vlastním trigonu. Toto by pravděpodobně mělo být vyloučeno, protože to nezahrnuje ani *Rhetorius*, a protože tento koncept se v *Antiochově Shrnutí* vůbec nenachází. Přinejmenším absence v ostatních dvou textech naznačuje, že přítomnost ve vlastním trigonu může být pro planetu velmi odlišnou výhodou (nebo „důstojností“), která nesouvisí s její silou jako takovou.

Je zajímavé, že *Serapión* si vyhrazuje podmínku být ve svém vlastním voze pro planetu ve své vlastní exaltaci. Možná to byla původní aplikace termínu, která byla později rozšířena na domicil a hranice. Definice *Rhetoria* a druhá *Serapiónova* jsou jasně spojeny s každou - jejich závěrečnými větami -, kromě toho, že *Serapión* říká „být na svém vlastním trůnu“, namísto „být ve svém vlastním voze“.

Tato definice je do značné míry vysvětlující. Slovo, jehož *Schmidt* překládá jako „vůz“, je *lampēnē*. Přesněji řečeno, *lampēnē* znamená „krytý vůz“. Tento konkrétní termín byl zřejmě zvolen jako chytrý nástroj pro vyjádření představy, že planety na svých místech jsou silné, i když jsou pod paprsky Hélia (v rámci 15ti částí od Hélia); protože když jsou ve svých

vlastních krytých vozech, mají ochranu proti spálení a jejich síla nebude snížena paprsky Héliia. Podmínkou bytí pod paprsky se bude zabývat hned následující definice.

Tento vstup je také důležitý, protože seskupuje tři podmínky, díky nimž je narození „autoritativnější“, pravděpodobně proto, že hvězda na svých vlastních místech je sama o sobě ještě efektivnější, pokud je také ve svém heliakickém vycházení a na otočném čepu. Podmínkou heliakického vycházení bude věnována další definice. Význam bytí na otočném čepu bude vysvětlen v *Antiochovi 19*.

Výkon podnikání a předsednictví nad podnikem (velitelství). Další výňatek ze *Serapióna* nám dává určitou představu o tom, co se přidává k těmto třem podmínkám, pokud se planeta také dívá na Selené:

Serapión 226, 9 - 16. O hvězdě se říká, že velí (*prostassein*), když bude na pivotu nad zemí ve svém vlastním domicilu, a při podnikání (*chrēmatizō*) vidí (*epitheōreō*) dvě světla; proto se říká, že velí (*prostassōn*), když bude na pivotu ve svém vlastním domicilu a nakonfigurována se Selené. Pokud má jedna z pěti hvězd pozici na pivotu, aniž by Selené poskytla jakýkoli druh svědectví, podniká; ale pokud také poskytuje svědectví Selené v souladu s trigonální, tetragonální nebo dimetrickou figurou, má velení (*prostassei*). Pokud Helios označí hodinu, je to velení, ale pokud Selené je s ním trigonální, je Hélios velitelem a podniká.

Této pasáži bude *Schmidt* věnovat trochu času, a to nejen kvůli důležitosti pojmů, kterými se zabývá, ale také proto, že jde o zajímavý příklad jednoho z prostředků, které dávní astrologičtí autoři použili k vyjádření velkého množství informací ve velmi kompaktní formě. To je jedna alternativa. Druhou je to, že takové prostředky používali ke skrytí složitosti svých nauk před všemi, mimo těch nejchytřejších čtenářů.

Na první pohled se zdá, že tato pasáž je špatně sestavená, částečně nadbytečná a sem tam dokonce protichůdná. Ve skutečnosti je to záměrně psáno tak, aby to vyžadovalo, aby si čtenář pokládal řadu otázek při přechodu z věty na větu.

První věta se zpočátku zdá, že nabízí definici velení. Není to však vůbec definice. Místo toho nám to dává ideální scénář pro to, aby planeta byla nejvyšším velitelem, ne minimální podmínky pro to, aby planeta vůbec vykonávala velení. Z toho se dozvídáme, že aby mohla planeta velet, musí alespoň podnikat coby nezbytnou podmínku, i když nám ještě není řečeno, za jakých podmínek může planeta podnikat.

Druhá věta nám dává druhý nejlepší scénář a říká nám, že planeta může vykonávat své velení, když je jak ve svém vlastním domicilu na jakémkoli otočném čepu, tak v konfiguraci se Selené (konfigurace zde je možná méně omezující než pohled). Vidíme také, že pohled na Héliu není nezbytnou podmínkou pro výkon velení, i když jeho opomenutí je poněkud zarážející. Na tomto místě jsme vedeni k zamyšlení, jak každá z těchto tří podmínek přispívá k výkonu velení, které nás vede k další větě.

Další dvě koordinující klauzule oddělují podmínku podnikání od podmínky velení. V tomto případě musí být planeta na pivotu, aby mohla podnikat, ale musí navíc *svědčit* Selené, aby mohla mít roli velitele, přičemž vztah svědectví je širší než konfigurace.

Co máme vyvodit z opomenutí podmínky přítomnosti v domicilu v těchto dvou ustanoveních? Je tento stav jen vylepšením planety v situaci velení? Místo toho by *Schmidt* řekl, že přítomnost ve vlastním domicilu (nebo pravděpodobně šířeji, přítomná buď ve svém domicilu, exaltaci, nebo hranici) je předpokladem skutečného výkonu velení planety. Právě to spojuje pojem „podnikání“ s pojmem „velitelské funkce“ tak, že činnost, kterou vykonává, spočívá v tom, že předsedá podnikání.

V tomto bodě jsme vedeni k podezření, že schopnost poskytnout kladné svědectví Selené je nezbytnou podmínkou pro to, aby bylo možné velet, za předpokladu, že planeta také podniká. Stále však existuje možnost, že by mohla velet

stěžejní²⁹³ planeta, pokud by kladně svědčila spíše Héliovi, nežli Selené, jak mohlo být naznačeno v první větě. Jednoznačně by to posílilo velitelskou roli planety. Ale kromě toho, že Hermes a Afrodita nemohou Héliovi poskytnout vůbec žádné svědectví, musíme vzít v úvahu poslední větu této *Serapiónovy* pasáže. Říká nám, že Hélios přirozeně velí, když zabírá Ukazatel hodin, ale jeho trigonální konfigurace se Selené je nezbytná, aby mohl podnikat. Přirozenou činností Hélia je nyní velení a předsedání podnikání ostatních planet. Pokud je ale konfigurace se Selené nezbytnou podmínkou, aby mohl i Hélios správně velet, pak to jistě musí platit i pro všechny ostatní planety.

Stále však nevíme, zda je podmínka být na pivotu sama o sobě nezbytná pro definici velení. Ve třetí větě nám bylo řečeno jen to, že planeta může stále podnikat, pokud je na pivotu, i když Selené neposkytuje žádné svědectví jakéhokoli druhu.

Porfyriova definice výše poskytuje určité světlo na tuto otázku. Říká, že pokud je planeta ve svém heliakickém východu nebo na pivotu, a dívá se také na Selené, přidává to její autoritativní charakter. Z toho vyplývá, že planeta může být také ve velení, pokud není na pivotu, ale ve svém heliakickém vycházení, což znovu poskytuje potvrzující svědectví Selené.

Planety v opozici vůči jejich vlastním domicilům. Ve třetí výše uvedené definici *Serapióna* nám bylo řečeno, že když se planeta postaví proti vlastnímu domicilu, „zhorší se“. Je zajímavé, že pro planetu je vyhrazen speciální termín, když stojí proti své vlastní exaltaci (tj. její deprese), avšak takový speciální výraz neexistuje, když je planeta naproti svému vlastnímu domicilu, i když je to také negativní stav. (Tomu se ve středověké tradici bude později říkat „detriment“). Možná je to proto, že deprese je přímým protikladem k exaltaci, ale není žádný přímý protiklad k vlastnímu domicilu. Mohli bychom se domnívat, že *Serapión* říká, že když je planeta tímto způsobem mimo domov, je to pocit volnosti jednat více neomezeně, stejně jako někteří lidé si dopřávají dovolenou ve vzdálených zemích nebo zjistí, že dělají věci, o kterých by se

²⁹³ Planeta na pivotu.

jim nikdy ani nesnilo dělat na vlastních dvorcích. Alternativně se může stát, že planeta trávící čas v cizí zemi si vytvoří návyky a způsoby, které jsou cizí jejímu přirozenému chování doma. Zatímco tedy planeta ve své depresi je ve skromném stavu, a proto je oslabená, je-li naproti svému vlastnímu domicilu, je bez zábran nebo poškozena, a proto funguje více zlověstně.

Fázový cyklus planet ve vztahu k Héliovi: vycházející²⁹⁴ a vyvstávající,²⁹⁵ a zapadající a potápějící²⁹⁶

Antiochos 15. Každá hvězda zaniká (*dunō*),²⁹⁷ když se nalézá v rozmezí 15ti částí od Hélia, ale objevuje se (*anatellō*)²⁹⁸ vždy, když je ve větším odstupu, než je tento; a své ranní vyvstání (*heōia ananolē*) dává, když vychází před Héliem, a své večerní (*hesperia*) vyvstání, když sestoupí (*epikatapherō*) po Héliovi.

Porfyrios 2 (193,19 - 195,6). Všechny tyto hvězdy vyvstávají (*epitellō*) ráno, když stojí stranou (odděleně) od sběhu (*sunodos*) s Héliem 15ti částmi, více či méně, ve směru obrazů, které předcházejí (*epi ta proēgoumena*). Avšak zvláštním způsobem, když hvězda Kronova a hvězda Diova a hvězda Área jsou ještě ranní, ale stojí stranou od Hélia asi 120ti částmi, vytvářejí první zastávku, jak se stávají retrográdními (*hupopodizō*). A poté, co se dostaly do šestého obrazu, retrograditou (*anapodizō*) ještě více, přecházejí do [fáze] za soumraku (*ep' akronuchon*) tím, že předpokládají diametrální figuru s Héliem a vycházejí (*anatellō*) na začátku noci ve stejnou dobu, jako když zapadá Hélios. A z fáze za soumraku, když odečtou čísla takovým způsobem, poté, co dorazily k trigonální figuře následující po Héliovi, vytvoří druhou zastávku. Znovu přidávají na číslech a poté, co sestoupily na post-vzestup Hélia a večer se potopily, se vracejí ke sběhu; sběh ve

²⁹⁴ Také povstávající.

²⁹⁵ V originálu „arising“.

²⁹⁶ V originálu „sinking“.

²⁹⁷ Resp. potápí.

²⁹⁸ Resp. vyvstává.

správném smyslu je vždy, když jsou si rovné v částech (*isomoiros*) s Héliem v souladu se stejným obrazem, nejsou však od něj vzdálenější než 59 minut, více či méně.

Hvězda Ohnivého²⁹⁹ sama o sobě vytváří ve vztahu k Héliovi další dvě figury, které ti, kdo jsou v takových věcech nejopatrnější, jsou zvyklí nazývat „anomáliemi“. První anomálii způsobuje vždy, když předchází Héliovi o 82 nebo 90 částí, a to ráno, ale druhou vždy, když je hvězda stejně daleko od Hélia v případě večerního potopení.³⁰⁰ A tyto hvězdy vždy přinášejí [věci] k dokončení (*dianuō*) s pohybem menším než Hélios, jak bylo ukázáno.

Afroditina hvězda a Hermova hvězda dovršují ty věci, které mění život lidí a těch, které způsobují změny na zemi, s každodenním pohybem někdy více a někdy méně ve vztahu k Héliovi. Odkud také provádějí dvojité fáze ve vztahu k Héliovi, které vyvstávají ráno, když před ním vystoupají³⁰¹ o 15 částí, více či méně, avšak vyvstávají večer, když následováním³⁰² vystoupají o 15 částí, více či méně. Chtějí-li být ve výše uvedených intervalech v částech stoupajících před Héliem, dokončují ranní potopení, ale v částech stoupajících po něm, večerní potopení. Zastávky hvězdy Afrodity, když je od Hélia vzdálena přibližně 47 částí, avšak hvězdy Hermovy kolem 23 částí. První zastávku však dokončí ve směru obrazů, které následují, když jsou subtraktivní³⁰³ [v číslech], ale druhou zastávku ve směru obrazů, které předcházejí, když postupují.

Rhetorius 45. O hvězdách se říká, že jsou pod paprsky (*hupaugos*) tak často, jak je pravděpodobné, že budou pod paprsky Hélia před nebo za nimi, člověk to musí vědět z výpočtu fází.

²⁹⁹ Ares.

³⁰⁰ Schmidt se domnívá, že se jedná o chybu Porfyria a mělo by to být „v případě večerního vyvstání“.

³⁰¹ Výměna ἡ ἐπαναφέρωνται προηγούμενοι.

³⁰² Vyškrtnutí ἡ προηγούμενοι.

³⁰³ Odečítající (rozdílové).

Serapión 227, 15 - 16. Říká se, že se jedná o večerní vyvstání (*hesperia anatolē*) Selené, když se pohybuje ze sběhu do fáze selené-celá, avšak ranní vyvstání (*heōia anatolē*), když se pohybuje z fáze selené-celá do sběhu.

Serapión 227, 11 - 14. Patnácti částem před Héliem se říká, že jsou části zbožných (*eusebōn*), jak budou neprodleně (*ēdē*) uvolněny z paprsků Hélia; patnácti částem po Héliovi se říká, že jsou části nezbožných (*asebōn*), protože když tam jsou hvězdy, jsou slabší z toho, že padly pod jejich paprsky.

Serapión 227, 25 - 26. O vnesení světla (*phōsphoria*) se říká, když se Selené separuje (*apospazō*) od Hélia o patnáct částí a vychází.

Serapión 227, 29. Podobně se o vnesení světla říká i v případě ostatních hvězd.

Serapión 229, 29 - 30. Hvězdy jsou silné, když jsou vůči Héliovi tetragonální nebo diametrální, i když jsou na místech, která nejsou vhodná pro podnikání.

Komentář. *Schmidt* pochybuje, že zde přeložený výňatek z *Porfyria* pochází přímo z *Antiochova* originálu. Sekvence definic v *Porfyriově Antologii* poměrně přesně sledovala pořadí definic, které je uvedeno v *Antiochově Souhrnu*. Pokud by *Porfyriův* text dodržoval toto pořadí, definice odpovídající *Antiochovi 15* by přirozeně padla mezi *Porfyria 25* a *Porfyria 26*. Viditelně však chybí. *Porfyriova* pasáž výše byla přeložena z druhé kapitoly *Porfyriovy Antologie*. *Schmidt* to zde dává v zájmu získání srozumitelného vyjádření celé škály figur, které planety předpokládají ve vztahu k Héliovi. V *Antiochovi 1.D* jsme viděli, že sekta planet byla argumentována povahou a počtem jejich figur, které nyní nacházíme podrobně v této části.

Výše uvedené texty vyžadují pro úplnou srozumitelnost několik úvodních poznámek. Normálně používáme termín vycházející (*anatolē*), když planeta překračuje východní obzor, stejně jako používáme termín zapadající (*dusis*), když

planeta překračuje západní obzor. Výše uvedené texty však tuto terminologii používají v kontextu jevů heliakického vycházení a zapadání.

Vykladač *Platóna, Theón ze Smyrny*, uvádí tato paralelní používání jasně ve své knize *O matematických záležitostech užitečných pro výklad Platóna*:³⁰⁴

Vycházení (*anatolē*) se říká několika způsoby. Pro Héliu a další hvězdy je první výstup za obzor správně a běžně nazýván „stoupající“;³⁰⁵ jiným způsobem, v případě ostatních hvězd, první osvětlení (*phausis*) z paprsků Héliu, jemuž se také správně říká „stoupající“. Stejně jako se první sestup pod horizontem běžně nazývá „zapadání“ (*dusis*); ale v jiném módu se prvnímu zmizení (*aphanismos*) nějaké hvězdy pod paprsky Héliu říká „zapadání“, což se opět správně nazývá „skrytí“ (*krupsis*).³⁰⁶

Geminus ve svém *Úvodu do astronomie* opět píše:³⁰⁷

Kosmos se po přechodu od stoupání³⁰⁸ k zapadání - ve dne, v noci - vrací ze svého zapadání do svého stoupání. V točícím se kruhu kosmu všechny hvězdy stoupají a zapadají v průběhu každého dne. A stoupání (*anatolē*) je vystoupení (*phasis*),³⁰⁹ které se vyskytuje každý den ve vztahu k horizontu, zatímco zapadání (*dusis*) je skrytí (*krupsis*), které nastává každý den pod horizontem.

³⁰⁴ Str. 137 kritického vydání.

³⁰⁵ Resp. vycházející.

³⁰⁶ V originálu „concealment“.

³⁰⁷ Str. 146 kritického vydání.

³⁰⁸ Také vycházení.

³⁰⁹ Resp. ve vzhledu.

Avšak vyvstání (*epitolē*) a zapadání (*dusis*) se říká jiným způsobem. Někteří je chybně považují za dotčené podle stejného pojetí. Ale rozdíl mezi povstáním³¹⁰ (*anatolē*) a vyvstáním (*epitolē*)³¹¹ je velký, protože vyvstání je to, co jsem popsal výše, zatímco vycházení je vzhled (*phasis*), který se vyskytuje ve vztahu k horizontu, který je vzat se vzdáleností vzhledem k Héliovi. Totéž platí v případě zapadání, neboť zapadání je prý skrytím (*krupsis*) pod horizontem, k němuž dochází každý den, ale jiným způsobem skrytím, které má za následek vztah k horizontu a Héliovi zároveň.

Helénističtí astrologové zjevně patří k těm, kteří jsou kritizováni za nestandardní používání této terminologie. Pro ně je vzestup (stoupání) a zapadání ve vztahu k Héliovi i ve vztahu k horizontu. Jako viditelný astronomický jev nastává heliakální vzestup v den, kdy se vnější planeta nebo fixní hvězda nejprve dostatečně vzdálí od Hélia, aby se poprvé objevila (fáze), zatímco stoupá nad východním obzorem krátce před úsvitem poté, co byla předtím zakryta září Hélia („pod paprsky“). Heliakické zapadání nastane v den, kdy vnější planeta nebo fixní hvězda nejprve zmizí z noční oblohy, když po setmění překračuje západní obzor, přičemž Hélios se k ní nadále přibližuje. Vnitřní planety se chovají stejně, ale mohou také heliakicky zapadat krátce před rozbřeskem, když se blíží k Héliovi, a heliakicky vyjít krátce po setmění, když se vzdalují od Hélia.

Aby byl tento rozdíl ve *Schmidtově* překladu jasný, použil termínu vyvstávání³¹² pro heliakické vycházení a potopení³¹³ pro heliakické zapadání. Druhý termín může modernímu čtenáři znít divně, ale výraz *dusis* ve skutečnosti znamená „potopení“ v astronomickém kontextu v řečtině. Plný smysl v astrologickém kontextu je, že planeta „potápí z dohledu“.

³¹⁰ Nebo také stoupáním, vycházením.

³¹¹ Vyvstáním.

³¹² „arising“.

³¹³ „sinking“.

Ted', správně řečeno, vnější planety Ares, Zeus a Kronos vytvářejí svá viditelná heliakická vycházení pouze ráno (ve *Schmidtových* překladech „vystávající ráno“³¹⁴) a jejich heliakická zapadání až večer („potápějící se večer“),³¹⁵ obojí, když jsou v přímém pohybu. Existuje však další speciální fáze pro tyto tři planety během jejich retrográdního cyklu, ke které dochází, když se poprvé stanou viditelnými nad východním horizontem, když Hélios zapadá na západním horizontu. Toto se nazývá jejich akronykálním vyvstáním, což jednoduše znamená „fáze na začátku setmění“.

Hermes a Afrodita však mohou vytvořit heliakické východy ráno (když jsou retrográdní) a také večer (když jsou přímí v pohybu). Mohou také provést dvě heliakická zapadání, jedno ráno, když jsou v přímém pohybu, a druhé večer, když jsou retrográdní.

Jak však vidíme z definice v *Antiochově Shrnutí*, helénistické astrologie nezajímají primárně viditelné astronomické jevy prvního a posledního objevení. U nich se rozumí, že nebeské těleso vystává, když dosáhne většího odstupu od Hélia (více než 15 částí), a potopí se, když se k Héliovi přiblíží na 15 částí. Přesný interval první a poslední viditelnosti je ve skutečnosti velmi proměnlivý. I za optimálních atmosférických podmínek to závisí na skutečné jasnosti planety, zeměpisné šířce, ve které je pozorování prováděno, a obrazu, ve kterém se nachází Hélios. První a poslední viditelnost může nastat před nebo po tom, co nebeské těleso získá interval 15ti částí od Hélia - vlastně až sedm nebo osm částí pro všechny planety s výjimkou Afrodity, která vystává a potápí se mnohem blíže k Héliovi než ostatní. Nicméně ve zdrojích je stále uváděn interval 15ti částí.

Je jisté, že interval 15ti částí se blíží aritmetickému průměru proměnných dob prvního a posledního objevení (s výjimkou Afrodity), což by mohlo vést k domněnce, že byl použit při absenci přesných algoritmů pro výpočet přesných intervalů viditelného objevení. Nicméně, jak uvidíme v Porfyriově ošetření vládce narození v *Antiochovi 29*, má se za to, že

³¹⁴ „arising in the morning“.

³¹⁵ „sinking in the evening“.

planeta stále vytváří jedno z těchto objevů, pokud dosáhne nebo dosáhla tohoto intervalu 15ti částí do sedmi dnů od narození. Takové myšlení potvrzují i tři příklady *Antigona*. Vzhledem k tomu si *Schmidt* myslí, že je pravděpodobnější, že helenističtí astrologové považovali interval 15ti částí za ideální interval, který má svůj vlastní zřetelný význam.

Schmidt se nyní pokusí vysvětlit, co tím myslí. Několik helénistických zdrojů říká, že obrazy dlouhého vzestupu jsou „přímé“ a „pravé“, zatímco obrazy krátkého vzestupu jsou „křivé“ a „falešné“. Nyní na obrazech, které mají dlouhé vycházející časy, planeta normálně heliakicky vyjde kratší délkou od Héliu, nežli 15ti částmi; taková planeta je přímočará a dychtivá vyjít z úkrytu. V obrazech krátkého vzestupu planeta obvykle heliakicky nevyjde, dokud se nestane vzdálenou více než 15 částí; taková planeta má co skrývat a zdráhá se ukázat. Existuje tedy astrologický význam toho, zda planeta heliakicky vychází nebo zapadá před nebo za standardní hodnotou.

Zájem helenistických astrologů o tyto jevy se neomezuje pouze na období, během kterého planeta vytváří jednu ze svých fází (během sedmidenního intervalu vysvětleného v předchozím odstavci), ačkoli to pro ně má zvláštní význam. Při analýze planetárních podmínek velmi často nacházíme adjektivní deriváty *anatolē* (*anatolikos*) a *dusis* (*dutikos*). (Tato adjektiva jsou hlavním zdrojem pozdějšího středověkého rozlišení mezi okcidentálním³¹⁶ a orientálním, i když je v této tradici často velmi zmatené a nezachovává přesně helénistické rozdíly).

Jak uvidíme v pozdějších textech, planeta je *anatolikos*, „schopná vyvstání,“ jednoduše, pokud je ve větším intervalu od Héliu než patnáct částí, a ne ve větším intervalu, nežli 120ti částí. Tento stav získává bez ohledu na to, jak daleko jsou planeta a Hélios nyní od obzoru. Interval 120ti částí je idealizovaný stacionární interval pro vnější planety, stejně jako 15 částí bylo idealizací intervalu vyvstání. Stanice je rovněž považována za *phasis*, zvláštní způsob, jakým se planeta objevuje. Takže od okamžiku, kdy si vytvoří své ideál vyvstání, až do okamžiku, kdy se znovu objeví na své ideální první zastávce, je planeta stále ve stavu, že se může objevit. Takové vystoupení je prý „ráno“, ne proto, že nastává za úsvitu (což by bylo

³¹⁶ Západní.

„ráno“), ale proto, že planeta projevuje svou schopnost vystoupení, když vychází nad východní obzor, místo, kde nastává ráno, když je tam Hélios. Tuto schopnost si plně uvědomí, když se skutečně poprvé ideálně objeví bezprostředně po dosažení intervalu 15ti částí. V jiném smyslu však může vyvstat i tehdy, když se ještě neobjevila poprvé, jelikož se nachází v době, kdy může k takovému prvnímu objevení dojít. Jestliže se planeta poprvé objevila ještě před dosažením intervalu 15ti částí, neukázala ani tak svou přirozenou schopnost vyvstání, jako spíše svou touhu po brzkém objevení se zvláštním povolením od Hélia.

Podobně od doby, kdy planeta dosáhne svého ideálního druhého stacionárního vystoupení, až do doby, kdy se ideálně potopí, je i nadále ve stavu, kdy může vyvstat. Takový vzhled je však „večerní“, protože planeta nadále zobrazuje svoji schopnost vyvstávat, dokud se nedostane pod západní horizont.

O planetě se říká, že je „podléhající potopení“, *dutikos*, je-li v 15ti částech od Hélia, bez ohledu na to, jak daleko od obzoru se planeta a Hélios nacházejí. Při překročení východního obzoru před Héliem je potopení této planety „ranním“; při překročení západního obzoru po Héliovi je její potopení „večerním“. Od doby, kdy se planeta ideálně potápí v 15ti částech, dokud nedojde k dalšímu ideálnímu vyvstání, se tato zranitelnost, že podléhá potápění mimo dohled - a vlastně i konečné porobení planety Héliem - odhalí a projeví v tom nejrozhodnějším smyslu, když se planeta už potopila mimo dohled. Avšak i když se dosud neobjevila naposledy, ale přesto je v intervalu 15ti částí, je přesto náchylná k potopení v tom smyslu, že je v intervalu, ve kterém k takovému potopení může dojít a brzy dojde. Pokud se planeta skutečně naposledy objeví mimo rozsah 15ti částí, pak nepodléhá zapadání, ale vědomě se ukryla.

Porfyrios používá nějakou jinou terminologii, která pravděpodobně bude neznámé moderním astrologům. Používá výraz „subtraktivní v číslech“ pro období, kdy je planeta retrográdní, a „aditivní³¹⁷ v číslech“ pro nějaký okamžik, kdy minula druhou stanici a byla přímá v pohybu. Jak uvidíme v jiných textech, přísně vzato, aditivní v číslech znamená, že

³¹⁷ Rostoucí.

planeta se pohybuje rychlostí větší, než je její průměrná rychlost. Subtraktivní v číslech znamená, že se pohybuje pomaleji, nežli je její průměrná rychlost, i když je stále přímá. Retrogradita je tedy extrémním případem odčítání čísel.

Anomální figura Área vyžaduje zvláštní komentář. Vzhledem k blízkosti Área k Zemi a jejich relativně podobným rychlostem kolem Hélia se zdá, že Ares v jednom bodě svého cyklu tráví velmi dlouhou dobu v daném obrazu, zatímco je stále v přímém pohybu a před dosažením svého skutečného stacionárního bodu a následné retrogradity. Jinými slovy, začíná zpomalovat nepřiměřeně rychle, mnohem rychleji než ostatní dvě vnější planety. Ale i když se pohybuje tak pomalu, stále trvá značnou dobu, než se skutečně zastaví. Tento anomální jev se objevuje v intervalu přibližně 90ti částí od Hélia.

Vidíme také důležitost přisuzovanou heliakickým jevům v barvitých popisných jménech, která jim připisuje *Serapión*.

Participace³¹⁸ (*metochē*)

Antiochos 16.A. Existuje participace (*metochē*), když je hvězda s (*suneimi*) hvězdou [v jednom] obrazu, nebo se na něj dívají (*ephoraō*), pokud je tento obraz domicilem jedné, avšak povýšením druhé.

Porfyrios 26. Participace (*metochō*) je vždy, když je hvězda sdílející (*summetechō*) obraz přítomna (*sumpareimi*) v obraze také nebo na něj familiárně³¹⁹ (*oikeiōs*) pohlíží; avšak hvězda působící jako společný pán (*sundespozō*) sdílí obraz; a působí jako společný pán vždy, když je obraz domicilem jedné, ale exaltací druhé.

Héfaistión I.13. Vládci domicilu se říká, že je domicilním pánem, avšak o té,³²⁰ jež sdílí tento domicil, se říká, že je společným pánem domicilu, když je domicilem jedné, avšak povýšením nebo trigonem nebo hranicí druhé ...

³¹⁸ Také účast.

³¹⁹ Resp. důvěrně.

³²⁰ Ve smyslu hvězdy (planety).

Rhetorius 30. Participace je, když jsou na jednom obrazu přítomné (*epipareimi*) dvě planety nebo se na něj dívají, a tento obraz je domicilem jedné, avšak povýšením druhé.

Komentář. *Porfyriova* verze této definice zdůrazňuje, že je to exaltační vládce, který je participační planetou. Méně to platí o verzi v *Antiochově Shrnutí*, i když se *Schmidt* domnívá, že je stále naznačena. Podle *Rhetoriov*y formulace se zdá, že obě planety sdílejí obraz stejně. *Schmidt* se také domnívá se, že důraz v *Porfyriovi* je správný, i když poněkud přepsal definici, aby to načrtl. Jedině *Porfyrios* omezuje druh aspektu zúčastněné planety na důvěrné figury, které se obvykle vztahují pouze na trigonály a hexagonály.

Překlad *metochē*. Řecké slovo *metochē* má významy jako „sdílení“, „účast“, „společenství“ a „partnerství“. Příbuzné podstatné jméno *metochos* může znamenat „společný vlastník domu“. Tím se dostáváme zpět k *Antiochovi 5*, kde planeta, která má svůj domicil v určitém obrazu, a planeta, která tam má své povýšení, byly považovány za společné domicilní pány tohoto obrazu. Tato definice se zabývá situacemi, v nichž je třeba brát v úvahu autoritu exaltačního vládce - tj. když se účastní s vládcem domicilu, a proto *Schmidt* přeložil *metochē* jako „participace“.

Implikace definice *participace*. Co jiného může vyplývat z formulace této definice? Lze předpokládat, že pokud je pouze jedna³²¹ z nich přítomna nebo se dívá na svůj obraz a druhá je v obraze, který s ní není spojen, pak ta, jež je přítomna nebo se na něj dívá, má výhradní pravomoc. Je těžké zjistit, která planeta má autoritu, pokud se ani jeden z těchto pánů nedokáže podívat na její obraz. Možná bychom se pak měli přiklonit k jinému typu společného vládcovství popsanému v *Antiochovi 5* - to znamená, že domicilní pánové obrazů trigonálně k tomu, o němž je řeč.

Tato definice může mít důležité důsledky pro doktrínu vládcovství. V jiných autorech často najdeme termín *oikodespotēs*, „domicilní pán“, používaný jako název pro planetu, která má vládnoucí roli. Často není specifikováno, zda

³²¹ Planeta.

autor má na mysli planetu, která má určitý obraz jako svůj domicil, nebo planetu, která jej má jako povýšení. Termín *oikodespotēs* je dokonce používán pro trigonální pány popsané v *Rhetoriově* 9, ve Schmidtově komentáři k *Antiochovi* 5. Za normálních okolností se díváme na vládce domicilu obrazu, protože planeta se nejpřirozeněji hodí k výkonu své autority nad záležitostmi souvisejícími s daným obrazem. Podle této definice však musí být vzat v úvahu také exaltační vládce, pokud je přítomen v obrazu nebo jeho aspektech. Právě *Schmidt* navrhl, že povýšení může mít výlučnou autoritu, pokud vládce domicilu není ani přítomen, ani se nedívá na obraz. A pokud vládce povýšení není ani přítomný v obraze, ani se na něj nedívá, možná budeme muset uvažovat o vládcích trigonálních obrazů k tomuto obrazu podle doktríny představené v *Antiochovi* 5.

Abychom se ponořili trochu hlouběji do vztahu mezi vládcem domicilu a vládcem exaltace obrazu, jež má obojí, uvažujme o následující veršované pasáži od *Dorothea ze Sidonu*, jak ji cituje *Héfaistión* - **Héfaistión I.7.:**

Z nich je tedy Vodnář podle Kronovy preference,

Zeus má radost v Lučištníkovi, Ares ve Štíru.

Cypris [Afrodita] se rozzáří v Býkovi, Hermes

má potěšení v Panně; pro každé světlo je jeden domicil.

Jinými slovy, denní planety Zeus a Kronos upřednostňují své mužské domicily, zatímco noční planety Afrodita a Ares upřednostňují své ženské domicily. Hermes upřednostňuje svůj ženský domicil, což je také jeho povýšení.

Proč tomu tak může být? Jedním jasným důvodem je, že s výjimkou Herma je dalším domicilem těchto planet exaltace planety opačné sekty. Druhým domicilem denní planety Kronos, je Kozoroh, povýšení Área, noční planety;

druhým domicilem Dia jsou Ryby, povýšení Afrodity. Podobně dalším domicilem noční planety Afrodity jsou Váhy, tedy povýšení denní planety Krona; druhým domicilem Área je Skopec, povýšení Hélia.

Ale kromě toho si všimněte, že domicily upřednostňované denními planetami nemají vůbec žádnou planetu jako exaltačního vládce. Kromě toho, noční planeta Ares také upřednostňuje Štíra před Skopcem, což také není exaltační obraz, a Hélios nemusí nikdy sdílet svůj jediný domicil Lva s žádnou jinou planetou. Hermes má výhradní pravomoc nad oběma domicily. To znamená, že všechny mužské planety dávají přednost domicilu, o kterém se dá říci, že je pouze jejich, o něhož se nikdy nebudou muset dělit s jinou planetou (vládcem povýšení).

Naproti tomu ženská planeta Afrodita nemá domicil, který by nebyl exaltací jiné planety. Dává přednost Býkovi, pravděpodobně proto, že tento obraz může sdílet pouze se svou družkou ze sekty - Selené; ve Váhách se může dělit s Kronem, planetou opačné sekty. Druhá ženská planeta Selené možná bude muset sdílet své jediné bydliště,³²² Kraba, s planetou Zeus. V důsledku toho nemají obě ženské planety domicil, jež by byl pouze jejich.

Je zajímavé, že Hermes upřednostňuje svůj ženský domicil, Pannu, takže je v tomto ohledu jako ženská planeta, ale je jako mužská planeta v tom, že má domicil, jehož nemusí sdílet s jinou planetou; ve skutečnosti má dva.

Schmidt věří, že tato pozorování nám pomáhají vyřešit nejednoznačnost v pojmu *oikodespotēs* „pán domicilu“. Zároveň pomáhají vyjasnit druh autority, kterou mohou planety sdílet, když je daný obraz domicilem jedné planety a povýšením jiné. Slovo *oikodespotēs* může znamenat buď „správce domicilu“, nebo „vládce domicilu“. Nyní, pokud předpokládáme, že planeta, která má daný obraz ve své exaltaci, je pravým vládcem tohoto domicilu, zatímco planeta, která má tento obraz jako jeden ze svých domicilů, je správcem, pak vidíme, proč mají planety uvedené preference v *Dorotheově* pasáži výše. Mužská planeta upřednostňuje domicil, kde má výhradní autoritu, nikoli domicil, kde musí působit

³²² Domicil.

jako správce³²³ pro zájmy jiné planety. Vzhledem k tomu, že Hermes má výhradní autoritu nad oběma svými domicily, přirozeně upřednostňuje domicil, který je také jeho povýšením. Tyto dvě ženské planety nikdy nemají výlučnou autoritu nad domicilem, který je v souladu s kulturním klimatem, v němž se vyvinula helénistická astrologie.

Hélios má jeden domicil, kde je povýšen jako vládce,³²⁴ a jeden, kde má výlučnou autoritu bez správce,³²⁵ i když nesmíme zapomínat, že Hermes a Afrodita jsou zvláštní služebníci Héliu; trefně, je to jediná planeta, která nikdy není správcem jiné planety. Tři planety Kronos, Zeus a Ares mají každá po jednom domicilu, v nichž jsou povýšeni jako vládci,³²⁶ jeden domicil, kde mají výhradní autoritu,³²⁷ ale nemají správce,³²⁸ a jeden domicil, ve kterém musí jednat jako správce pro jinou planetu.³²⁹ Afrodita má jedno bydliště, ve kterém je povýšena,³³⁰ ale dvě, kde musí jednat jako správce.³³¹ Selene má jedno bydliště, kde je povýšena, a jedno, ve kterém musí jednat jako správce. Hermes má jedno bydliště, kde je povýšen, aniž by měl správce,³³² a jedno bydliště, kde má výhradní autoritu,³³³ nemá bydliště, kde funguje jako správce pro každou planetu.

Pro úplné vysvětlení další definice bude zapotřebí koncept participace.

³²³ Nebo také pomocník. Dávám přednost správci.

³²⁴ Beran.

³²⁵ Lev.

³²⁶ Váhy, Rak a Kozoroh.

³²⁷ Vodnář, Střelec, Štír.

³²⁸ Ve Vodnáři není nikdo povýšen, což platí i pro Střelce a Štíra.

³²⁹ Kozoroh (povýšen Mars), Ryby (povýšená Venuše), Beran (povýšení Slunce).

³³⁰ Ryby.

³³¹ Váhy (povýšení Saturna) a Býk (povýšení Luny).

³³² Panna.

³³³ Blíženci.

Proti-působení³³⁴ (*antanalusis*)

Antiochos 16.B. Existuje však proti-působení (*antanalusis*), když denní hvězdy obsadí (*antikatechō*) opačným způsobem domicily nočních hvězd, nebo noční hvězdy denních hvězd nebo exaltace; nebo kdykoli hvězdy ležící na obrazech provádějí podnikání výhodně (*kalōs chrēmatizōsin*), ale domicilní páni obrazů jsou ve stavu špatného zacházení a bez výhod při podnikání (*achrēmatistos*).

Porfyrios 27. Říká se tomu proti-působení vždy, když denní hvězdy obývají (*katechō*) domicily nebo exaltace nočních hvězd, nebo noční hvězdy denních hvězd, nebo když hvězdy ležící na obrazech vedou podnikání výhodně, avšak páni obrazů jsou ve stavu špatného zacházení tím, že jsou bez výhody při výkonu podnikání.

Rhetorius 31. Existuje proti-působení, když denní planety zaujímají (*echō*) místa nočních hvězd a noční hvězdy ta denní, nebo když jsou hvězdy ležící na obrazech dobře ošetřeny (*kalōs chrēmatisthōsin*), ale vládci domicilů obrazů jsou ve špatném zacházení tím, že neprovádějí výhodné podnikání.

Serapión 230, 31. Dobrodějové se obracejí ve špatné (*kakunō*), když jsou na zlomyslných místech v rozporu se sektou.

Serapión 230, 26. Hvězdy se radují na místech blahodárných³³⁵ druhů³³⁶ ze sekty,³³⁷ stejně jako na svých vlastních místech; pak jsou destruktivní hvězdy bonifikovány (*agathunō*).

³³⁴ V originálu „Counteraction“. Protiopatření, protiakce atd.

³³⁵ Dobrodějných.

³³⁶ Ve smyslu kolegů.

³³⁷ Tzn. ze stejné sekty.

Komentář. Mezi *Shrnutím* a *Porfyriem* existuje celkem dobrá shoda ohledně obsahu obou částí této definice. *Rhetoriov*a verze první podmínky má však v první podmínce „a“, místo „nebo“, což považuje *Schmidt* za zavádějící; věří, že „nebo“ je správné.

Závažnější rozpor se týká *Rhetoriov*a přechodu na pasivní *kalōs chrēmatissthōsin*, namísto činného *kalōs chrēmatiszōsin* ve druhé podmínce. To může naznačovat, že definici rozumí zcela odlišně než ostatní dva autoři.

Pouze v *Souhrnu Antiocha* je tato definice spojena s předchozí definicí participace spojovacími částicemi *men...de*. To se ukáže jako docela důležité při úplné interpretaci definice.

Překlad *antanalysis*. Kořenem řeckého slova, které *Schmidt* přeložil jako „proti-působení“ (v tomto případě po zvážení s lexikonem), je *analysis*, slovo, které správně znamená „uvolnění“, ale obecněji „zrušení“ nebo anulování jakéhokoli aktu, ale zejména těch, které lze přirovnat ke tkaní, svazování nebo vázání. S přidáním předložkového prefixu *anti-*, *antanalysis*, by mělo znamenat něco jako „rozvolnění v reakci“ nebo „proti útočné uvolnění“ nějakého druhu.

Proto, za dvou podmínek proti-působení, které v této definici nacházíme, je to něco, co planeta dělá, což je následně potlačeno nebo zrušeno vládcem domicilu, v němž se nachází.³³⁸

Protipůsobení výhodného vedení podnikání. S ohledem na tuto skutečnost by chtěl *Schmidt* nejprve prozkoumat druhou podmínku protipůsobení.

Abychom tuto podmínku pochopili, musíme pochopit, co to znamená pro planetu „vést výhodné podnikání“ (*chrēmatiszō*), a co to znamená, když je „bez výhod při vedení podnikání“ (*achrēmatisistos*). Nejprve je jasné, že definice odkazuje na podnikání, které je výhodné pro rodáka, nikoli pro planetu. V *Antiochovi* 19 bude sloveso *chrēmatiszō*

³³⁸ Jinak řečeno dispozitor.

aplikováno na obrazy, které „se hodí k provádění výhodného podnikání“. Jedná se o vycházející obraz a obrazy, které jsou s tímto obrazem spojeny polygonálními vztahy (kromě třetího). V této definici bude *Schmidt* tvrdit, že planeta vede výhodné podnikání, když je v obrazu, který je vhodný pro provádění výhodného podnikání. Stejně tak planeta nemá při provádění svého podnikání žádnou výhodu, když je v obraze, který jí sám o sobě nevyhovuje. Toto je zbývajících pět obrazů. Proti-působení podle této podmínky tedy jednoduše znamená, když se planeta nachází na jednom z výhodných míst a domicilu sídla, jehož zaujímá, je na jednom z míst, která nepřináší žádnou výhodu.

(Je možné, že *Rhetorius* chápal tuto podmínku jako mnohem širší proti-působení jakéhokoliv druhu dobrého zacházení, jemuž se planeta podrobuje v rukou jiné planety, pokud vládce domicilu podstoupil špatné zacházení podle některé z podmínek, které jsou v *Antiochovi* [18]).

Schmidt nevidí důvod pro vyloučení možnosti, že může existovat také proti-působení opačným způsobem - totiž že existuje také proti-působení, když je planeta na místě bez výhody, ale pán domicilu je sám na místě, které je vhodné pro provádění výhodného podnikání.

Proti-působení sektou. Všechny tři naše hlavní texty jsou víceméně konzistentní při definování první podmínky proto-působení jako situace, kdy denní planeta zaujímá domicil nebo povýšení noční planety, nebo naopak.

Na první pohled se tato první podmínka „proti-působení“, *antanalysis*, může zdát bezproblémová. V případě pěti obrazů jsou však dva společní páni domicilů (podle domicilu a exaltace) navzájem v rozporu s ohledem na sektu: Ares a Hélios pro Skopce, Selené a Zeus pro Kraba, Afrodita a Kronos pro Váhy, Kronos a Ares pro Kozoroha, Zeus a Afrodita pro Ryby. Nyní *Serapión* tvrdí (podporováno řadou dalších autorů), že se hvězda raduje z místa prospěšné sekty. V důsledku toho by se v pěti výše vyjmenovaných případech zdálo, že planeta v takovém stavu je jak upřednostňována, tak současně

potlačována:³³⁹ například Kronos v Rybách, domicil prospěšné sekty Dia, avšak povýšení Afrodity, tedy v rozporu se sektou Krona.

Tento zjevný rozpor by bylo možné vyřešit jedním ze dvou způsobů. Vezmeme-li *nebo* v jeho základním disjunktivním smyslu, pak výraz *domicilu nebo exaltaci* může znamenat, že uvažujeme o sektě exaltačního vládce pouze tehdy, existuje-li; v opačném případě považujeme sektu domicilního vládce za zbývajících sedm obrazů.

Druhý a (*Schmidt* věří) správnější způsob řešení tohoto problému vyplývá z jednoho z důsledků bezprostředně předcházející definice participace, jehož *Schmidt* načrtl ve svém komentáři. Uvažujme o případu Krona v Rybách, domicilu Dia a povýšení Afrodity. Pokud Zeus není přítomen v Rybách a nedívá se na tento obraz, ale Afrodita je tam buď přítomná, nebo se na něj dívá, pak můžeme říci, že Afrodita převzala odpovědnost za samotný obraz. V takovém případě denní planeta Kronos zaujímá obraz, který má jako vládce noční planetu Afroditu, což by byl případ proti-působení. Pokud je noční planeta, jako je Ares, v Rybách a pouze Zeus tento obraz zabírá nebo se na něj dívá, pak by to byl také případ proti-působení. Ale pokud Afrodita participuje Rybami s Diem jedním ze dvou způsobů uvedených v *Antiochovi 16.A*, pak by pravděpodobně nedošlo k žádnému proti-působení, protože i když Zeus jako správce tohoto obrazu má stále hlavní odpovědnost za provedení záležitostí spojených s Rybami, stále plní přání Afrodity.³⁴⁰

Opačná omezení by se pak vztahovala na radost planety v domicilu nebo povýšení blahodárného druha ze sekty, což je podmínka uvedená *Serapiónem*. Kronos se nemohl radovat z Ryb, Diova domicilu, svého blahodárného druha ze sekty, ledaže by byl Zeus v Rybách přítomen nebo se na něj díval, podobně Ares se nemohl radovat z Ryb, pokud Afrodita neměla za obraz výhradní odpovědnost, a Zeus s ní nebyl spojen.

³³⁹ V proti-působení.

³⁴⁰ Velice důmyslné obejítí od *Schmidta*.

Nesoucí kopí³⁴¹ I. (*doruphoria*) - První druh nesoucí kopí

Antiochos 17.A. Existují tři druhy nesoucí kopí. Jedním z nich je, pokud [hvězda umístěná ve svém vlastním domicilu nebo exaltaci]³⁴² funguje jako pozorovatel v souladu s figurou (*katopteuō*) pro nějakou hvězdu, která je ve vlastním bydlišti nebo exaltaci tím, že vrhá svůj paprsek na³⁴³ část stoupající za ní (*epi tēn anapheromenēn autou moiran*). Například s Héliem ve Lvu působí Kronos ve Vodnáři jako nositel kopí³⁴⁴ (*doruphoreō*) tím, že předpokládá diametrální figuru, a Zeus jedná jako nosič kopí z Lučištníka tím, že předpokládá trigonovou figuru, a skutečně Ares ze Skopce a Afrodita z Vah, Hermes z Dvojčat; nebo obráceně; protože obecně jde o hvězdu zaujímající otočný čep, která má nosiče paprsků. A to obdobně pro stav (*schexis*) zbývajících šesti planet ve vztahu k sobě navzájem.

Porfyrios 29.A. Existují tři druhy nesoucí kopí. Za prvé, pokud hvězda umístěná ve svém vlastním domicilu nebo exaltaci působí jako pozorovatel v souladu s figurou pro nějakou hvězdu, která je na pivotu ve svém vlastním domicilu nebo exaltaci tím, že vrhá paprsek na část stoupající před ní. Například Kronos z Vodnáře předpokládá diametrální figuru s Héliem ve Lvu, nebo Zeus předpokládá trigonální figuru ze Střelce; nebo znovu, Ares v Kozorohu předpokládá diametrální s Diem umístěným v Krabu, nebo Ares předpokládá trigonální figuru z Berana s Diem ve Střelci; nebo Hermes předpokládá diametrální figuru z Dvojčat; nebo Ares předpokládá trigonální figuru ze Štíra se Selené umístěnou v Krabu, nebo buď Zeus nebo Afrodita z Ryb; nebo opět Afrodita nebo Zeus předpokládá hexagonální figuru z Ryb se Selené v Býkovi, nebo Afrodita předpokládá hexagonální figuru z Býka se Selené umístěnou v Krabu, nebo buď Zeus nebo Afrodita předpokládá trigonální figuru s ní z Ryb. Narození je tedy veliké, pokud se páni domicilu sekty chovají jako nositelé kopí, ale ne jako základna,³⁴⁵ pokud to není naopak, ledaže by se náhodou stali zcela destruktivními planetami a tyto v některých věcech

³⁴¹ Také oštěp.

³⁴² Dodání textu pro zjevnou mezeru ve srovnání s ostatními autory.

³⁴³ Předmět Schmidt pojal spíše v rodovém než konkrétním smyslu, stejně jako v nadcházejících verzích této definice od Porfyria a Héfaistióna.

³⁴⁴ Nebo jako nesoucí kopí.

³⁴⁵ V originálu „base“.

škodí, ale v jiných prospívají. Neboť ve skutečnosti žádná hvězda, která podniká ve svém vlastním domicilu nebo exaltaci, není bez dobrodiní.³⁴⁶

Héfaistión I.17.A. Existují tři druhy nesoucí kopí. Zaprvé, pokud hvězda umístěná ve svém vlastním domicilu nebo povýšení působí jako pozorovatel pro nějakou hvězdu, která je na pivotu ve svém vlastním domicilu nebo povýšení, když vrhá³⁴⁷ svůj paprsek na část stoupající před ní. Například Kronos ve Vodnáři spatřuje³⁴⁸ Héliu ve Lvu v souladu s dimetrickou figurou, nebo Zeus ve Střelci [to vidí] v souladu s trigonální figurou; nebo znovu, Ares v Kozorohu vidí Dia v Krabu.

Rhetorius 23.A. Nesoucí kopí je, když hvězda ve svém vlastním domicilu nebo povýšení zasáhne hvězdu, která je na pivotu ve svém vlastním domicilu nebo povýšení, paprskem. Například, když je Afrodita ve Váhách a Kronos v Kozorohu, bude Afrodita zasažena paprskem od Krona. Nebo znovu, když je Kronos ve Váhách, Ares jej zasáhne paprskem z Kozoroha; nebo znovu Afrodita místo Krona. Nebo znovu Zeus ze Střelce a Afrodita ve Váhách.

Komentář. Termín *doruphoria* znamená „nesoucí kopí“. Znamená to, že jedna planeta chrání nebo působí jako osobní strážce jiné. *Schmidt* se bude zabývat každým ze tří režimů nesení kopí samostatně.

Tato definice se nachází v odstavci 17 *Antiochova Souhrnu*. Číslo 17 bylo *Pythagorejci* nazýváno „bariérovým“³⁴⁹ číslem“. To se určitě jeví jako vhodné pro koncept, který souvisí s planetami, které fungují jako osobní strážci.

³⁴⁶ Výklad ἀνευεργέτητος for ἀνενέρητος v kritické edici.

³⁴⁷ Na rozdíl od Porfyria, zde používá Héfaistión aoristické přičestí (participium) βαλὼν .

³⁴⁸ Héfaistión se zde přesouvá ke slovesu εἶδω .

³⁴⁹ Také mantinelovým atd.

První druh nesoucí kopí. V prvním případě nesení kopí se všichni čtyři autoři shodují na tom, že obě zúčastněné planety musí být ve svých vlastních domicilech nebo povýšeníh; souhlasí také s tím, že planeta, která má tu druhou jako nosiče oštěpu, musí být na pivotu. Avšak pouze *Rhetorius* používá terminologii zasažení paprskem. Ostatní tři autoři tuto terminologii nepoužívají, místo toho používají sloveso *katopteuō*. V normální řečtině má toto slovo obecný význam „špehovat“ nebo „pozorovat“, což je jistě vhodné pro planety, které mají roli nositelů kopí. Ale opět zde vidíme, jak helénističtí astrologové vytvářejí nové přechodné sloveso ze základního nepřechodného smyslu „chovat se jako pozorovatel“, čímž se objekt stává planetou, již planeta nesoucí oštěp střeží, místo toho, co na ní hledá nositel kopí. Toto sloveso bylo v těchto textech použito poprvé.

Schmidt se domnívá, že *Rhetorius* byl veden k tomu, aby považoval první typ nesoucí kopí za zahrnující zasažení paprskem, kvůli úvodnímu popisu druhého typu nesení kopí, který jež číst dvěma způsoby: 1) jiný druh nesení oštěpu podle zasažení paprskem; 2) jiný druh nesení kopí je, že podle zasažení paprskem. První čtení naznačuje, že první druh nesoucí kopí se také týká zasažení paprskem; druhý nikoliv. I když pomineme skutečnost, že ostatní tři autoři vůbec nepoužívají jazyk zasažení paprskem, *Schmidt* se domnívá, že druhé čtení úvodního popisu je mnohem pravděpodobnější gramaticky.

Ostatní tři autoři vysvětlují tento první druh nesoucí kopí tím, že specifikují, že planeta nesoucí kopí vrhá svůj paprsek na část v blízkosti planety, kterou chrání. (Toto by pravděpodobně nemělo být bráno jako *definice* vizuálního slovesa *katopteuo*, které se zde zjevně používá jako obecný termín pro činnost prováděnou nositelem oštěpu). Existuje však rozpor. *Souhrn Antiocha* má tento paprsek dopadající na „vzestupnou“ část, která odkazuje na část *post-vycházející*. *Porfyrios* (a *Héfaistión* jej následující) má tento paprsek dopadající na *před-vycházející* část. Zde je třeba poznamenat, že

řecký prefix *-pre* (který mění slovo *stoupající*³⁵⁰ na *před-vycházející*) mohl být snadno a nedbale vynechán ve *Shrnutí*, zejména s ohledem na to, jak zvlášť chaotický je rukopis v této definici.

Pokud *Porfyrios* myslel, že planeta nesoucí kopí emituje svůj paprsek na část stoupající před planetu, kterou hlídá, pak příklady, které používají Héliá a Selené jako střeženou planetu, nejsou příklady zasažení paprskem, protože tyto situace by zahrnovaly separování figur. Nezměněný termín použitý v *Antiochově Shrnutí* by však byl v souladu se scénářem zasažení paprskem.

Je možná gramaticky možné, že *Porfyrios* chtěl říct, že planeta, která působí jako nositel kopí, musí vrhnout paprsek na část, která *sama sebe* před vystoupala, což by omezilo planetu nesoucí kopí na figury nalevo. Toto omezení však není dodrženo ve všech příkladech, které *Porfyrios* používá. Ale možná ještě důležitější je, že by úplně vyloučil příklady diametrické opozice, protože dimetrický paprsek ne před-vystupuje ani ne před-vychází na planetu vrhající takový paprsek.

Pokud jde o tyto příklady, *Porfyrios* dává jasně najevo, že podle jeho chápání mohou planety působit jako nositelé oštěpů buď z pravé nebo levé strany planety, kterou střeží, nebo také diametrálně. Všechny příklady, které uvádí, se týkají nositelů kopí pro Héliá, Selené nebo Dia. Všechny příklady pro Héliá a Dia však mají planety nesoucí kopí buď diametrálně, nebo ve figurách vlevo; až na jeden z příkladů Selené (který je v jednom z hlavních rukopisů vynechán) má planetu nesoucí kopí ve figurě vpravo. Určitě to není náhodné.

V textu *Antiochova Souhrnu* je zjevně něco v nepořádku, protože ani Afrodita, ani Hermes nemohou s Héliem vytvořit figuru. Nejlepší úpravy, které by *Schmidt* mohl udělat ve srovnání s ostatními texty, by měly Área ve Skopci nesoucího kopí pro Dia ve Střelci, a Hermes podobně pro Dvojčata. Stále tak zůstává problém s Afroditou ve Váhách; je-li nesoucí kopí pro Dia ve Střelci, bylo by to nesoucí kopí zprava.

³⁵⁰ Resp. vycházející.

Všechny *Rhetoriov*y příklady mají planetu nesoucí kopí nalevo, což, jak jsme viděli, je v souladu s jeho omezením zasažení paprskem na planety nalevo. Nemá žádné příklady diametrální opozice. Verze Héfaištíóna je neprůkazná, protože omezil několik *Porfyriových* příkladů na první tři, z nichž první je příkladem nesoucí kopí diametrální opozici.

Nejpravděpodobnější astronomický scénář. Nejjednodušší cestou z této šlamastyky je odmítnout představu, že tento typ nesoucího kopí má něco společného se zasažením paprskem. V tom případě je text *Porfyria* (a jej sledujícího *Héfaištíóna*) v případě světél jistě dost blízký. Zahrnuje separující se figuru v místech, kde planeta nesoucí oštěp vrhá svůj paprsek na část vycházející před světlem.

Schmidt si nemyslí, že by nás mělo trápit, že tyto případy zahrnují separování. U třetího typu nesení oštěpu níže uvidíme, že planeta, která následuje Héliá tělesně v zodiakálním pořadí, může působit jako nesoucí kopí.

Otázkou je, zda jsou i jiné případy takových nosičů kopí, které nezahrnují světla, omezeny na separující figury. V současných textech není takové omezení učiněno. Vzhledem k tomu, že ve třetím typu nesení oštěpu diskutovaném níže může Hélios sám působit jako nosič oštěpu pro jinou planetu tím, že ji bude tělesně následovat v zodiakálním pořadí, a to znamená, že Hélios bude vytvářet adherenci³⁵¹ k této planetě, existují veškeré důvody předpokládat, že nynější typ nesoucí kopí může pokrýt i ty případy, kdy planeta a její nosič kopí tvoří figuru, za předpokladu, že paprsek planety nesoucí kopí dopadne na část před-vzestupem na planetu, kterou střeží.

Porfyriovy příklady silně naznačují, že planeta fungující jako nositel kopí pro Héliá by měla být buď ve figuře vlevo nebo diametrálně, zatímco nositel kopí pro Selené by měl být ve figuře vpravo. Uvidíme, že druhý typ nesoucí kopí činí podobné rozlišení, až na to, že vylučuje diametrální figuru pro Héliá a umožňuje ji pro Selené. Příklady uvedené pro Dia

³⁵¹ Resp. bude k ní lnout.

mohou naznačovat, že nosiči kopí pro denní planety by měli být také ve figurách nalevo nebo diametrálně, což nás nutí přemýšlet, zda by pro noční planety měli být ve figuře napravo.

Jako poslední komentář přidává *Porfyrios* něco, co není uvedeno v *Antiochově Shrnutí*, ale přesto pravděpodobně autentický, že pokud nositelé kopí patří do sekty planety, kterou střeží, je to pro narození příznivější.

Zoufalá opatření v pozdější helénistické tradici. Na závěr svého komentáře k této definici by se *Schmidt* na chvíli vrátil k *Rhetoriově* verzi tohoto prvního nesení kopí. Vzhledem k tomu, že předpokládá, že tento typ nesení kopí používá zasažení paprskem, ocitá se v prekérní situaci. Při čtení původní definice by musel pochopit paprsek planety nesoucí kopí, jež má být vržen na část, která předchází *sama sebe*, což, jak *Schmidt* řekl výše, je gramaticky možné. To však ztěžuje zahrnutí diametrálního paprsku, který nejde na místa před-vycházející, stejně jako nejde na místa post-vycházející.³⁵²

Schmidt věří, že následující pasáž, o níž jsme již diskutovali z jiného důvodu v rámci *Antiocha 13*, ukazuje, že *Rhetorius* zápasil s tímto dilematem a odolával zoufalým opatřením. V *Rhetoriových Vysvětleních* k této definici dochází bezprostředně po jeho vlastní definici zasažení paprskem a bezprostředně před ošetřením nesoucí kopí:

Rhetorius 22 (O pravých a levých stranách). Figury vpravo jsou ty v předcházejících (*hēgoumenos*) částech zvěrokruhu, ale ty vlevo, v následujících (*hepomenos*). Například Krab označuje hodinu narození na 30. části. Dvojčata jsou hexagonální [figurou] vpravo v 1. části, Býk je tetragonální vpravo v 1. části; Beran je trigonální v první části a celou polokouli nad zemí. Panna je hexagonální [figurou] nalevo ve 30. části; Váhy jsou tetragonální nalevo ve 30. části; Štír je trigonální nalevo ve 30. části a celou polokouli pod zemí. Figury napravo jsou tedy všechny ty, které jsou v [obrazech], které předcházejí obrazu, bez ohledu na to, na jaké polokouli se nachází, zatímco ty nalevo, v [obrazech], které následují.

³⁵² Resp. jež nepřechází na místa, která jej před-vycházejí o nic víc, nežli na místa post-vycházející.

Zde vidíme, že *Rhetorius* ve skutečnosti změnil definici figur vpravo (což chápe jako na předcházejících místech zvěrokruhu) tím, že je posunul o jednu část dopředu, což mu umožnilo definovat diametrální figuru vpravo. To mu umožňuje definovat druh diametrálního paprsku pro nositele oštěpu, který je vržen na část, která předchází sama sebe a která stále může zasáhnout planetu v přesné diametrální opozici paprskem.

Nesoucí kopí³⁵³ II. (*doruphoria*) - Druhý druh nesoucí kopí

Antiochos 17.B. K dalšímu druhu nesoucí kopí dochází podle zasažení paprskem, ke kterému dochází, když jsou Světla umístěna v Hodinovém ukazateli nebo ve Střední nebi,³⁵⁴ i v cizím domicilu, a hvězda, která je ze sekty, zasáhne paprskem,³⁵⁵ Héliá,³⁵⁶ například, tím, kdy vrhá svůj paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně³⁵⁷ k před-vycházející části, Selené, kdy vrhá svůj paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně do části, do které jde. Avšak trigonální nositelé kopí jsou lepší než tetragonální nebo diametrální, ale hexagonální jsou nejslabší.

Porfyrios 29.B. Existuje další druh nesoucí kopí, nazývaný podle zasažení paprskem, jako když hvězda sekty zasáhne paprskem světlo, které je na pivotu v Ukazateli hodin nebo Středu nebes - i když se světlo nachází v cizím domicilu -, Héliá,³⁵⁸ za předpokladu, že hvězda vrhá paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně před-vycházející části, Selené,

³⁵³ Také oštěp.

³⁵⁴ Čtení **καὶ** za **καὶ** ve srovnání s Porfyriem.

³⁵⁵ Zde má text subjektivní aorist **ἀκτινοβολήσῃ**, na rozdíl od ostatních textů, které mají přítomný konjunktiv.

³⁵⁶ Je zde užít nominativ, i v nadcházejícím textu se Selené. Takže by to znělo „Hélios, například, tím, kdy vrhá svůj paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně k před-vycházející části, Selené, kdy vrhá svůj paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně do části, do které jde.“ Já jsem užil, aby to nemátlo čtenáře, akuzativ. To by znamenalo, že Světla mohou střežit, viz níže.

³⁵⁷ Znovu Schmidt vzal předmět spíše v obecném než konkrétním významu, zde i ve verzích ostatních autorů.

³⁵⁸ Akuzativ.

za předpokladu, že hvězda vrhá paprsek v souladu s přímkou ekvivalentní straně odpovídající části, do níž pokračuje. Všichni trigonální nositelé kopí jsou lepší, nežli tetragonální a diametrální, a hexagonální, jež jsou slabší.

Héfaistión I.17.B. Podle zasažení paprskem existuje druhý druh, jako když hvězda sekty zasáhne paprskem světlo, které je na pivotu v Hodinovém ukazateli nebo ve Středu nebes - i když se světlo nachází v cizím domicilu -, Hélia, za předpokladu, že hvězda vrhla paprsek³⁵⁹ v souladu s přímkou ekvivalentní straně k její před-vycházející části,³⁶⁰ avšak Selené, za předpokladu, že hvězda vrhla paprsek v souladu s linií ekvivalentní straně k části, ke které směřuje dále. Všichni trigonální nositelé kopí jsou lepší, nežli tetragonální a diametrální, zatímco hexagonální jsou nejslabší.

Rhetorius 23.C. Nebo když je světlo na pivotu v Ukazateli hodinu nebo Středu nebes, hvězda sekty - i když je pravděpodobné, že bude v cizím domicilu - zasáhne³⁶¹ Hélia paprskem do před-vycházející části, ale Selené paprskem do post-vycházející části. Například, když je Selené v Ukazateli hodin, Afrodita vrhne paprsek z Panny nebo z Vah.

Rhetorius 25. Trigonální a tetragonální nositelé kopí jsou harmoničtí a větší, nežli ostatní; hexagonální jednají mírnějším způsobem.

Komentář. Ve většině těchto textů je velký textový zmatek, zejména pokud jde o časy činných sloves; dále existuje značná nekonzistence v obsahu jednoho textu vůči druhému.

V *Rhetoriově* je tento druhý druh nesoucí kopí považován za třetí v pořadí.

Všichni autoři výslovně uvádějí, že tento druh nesoucí kopí zahrnuje zasažení paprskem.

³⁵⁹ Héfaistión má aoristické příčestí βαλών, které označuje předchozí činnost.

³⁶⁰ Zde je užit genitiv (také u Selené).

³⁶¹ Rhetorius zde používá budoucí čas.

Všichni autoři také souhlasí s tím, že tento druh nesoucí kopí musí mít světla na pivotech v Hodinovém ukazateli nebo ve Středu nebes. Všichni odkazují na před-vycházející část v případě Hélia, avšak na post-vzestupnou část v případě Selené (tj. část, do které jde).

Opět platí, že všichni - kromě *Rhetoria* - poznamenají, že trigonální nositelé kopí jsou lepší, nežli ostatní. (*Schmidt* věří, že pasáž *Rhetoria* je jednoduše poškozená). To by vyplývalo ze skutečnosti, že když je planeta trigonálně zasažena paprskem planety, není to nikdy destruktivní.

Tento druhý druh nesení kopí je tedy v některých ohledech méně omezující než ten první, neboť nevyžaduje, aby nositel kopí a planeta, již střeží, byli na svých místech. Jako kompenzace je však v jiných ohledech restriktivní, neboť vyžaduje, aby světlo bylo pouze v primárních úhlech.³⁶²

Kromě těchto shodných bodů existují v textech také některé závažné nesrovnalosti. Kde *Porfyrios*, *Héfaistión* a *Antiochovo Shrnutí* říkají, že není nutné, aby světlo bylo ve svém vlastním domicilu nebo exaltaci, *Rhetoriův* text uvádí, že není nutné, aby planeta sekty byla *ve svém vlastním domicilu nebo exaltaci*; tak je tomu i v jeho příkladu. Zde musí být *Rhetoriův* text chybný.

Všichni autoři kromě sumaristy mají hvězdu sekty, která paprskem zasáhne jedno ze světél. V *Antiochově Shrnutí* je to samotné světlo sekty (hvězda sekty), jež prý zasáhne paprskem. *Shrnutí* je zde zjevně mylné.

To vše stranou, ústřední otázka směřuje k výkladu podmínky uložené planetě nesoucí kopí tím, že vyžaduje, aby vrhla paprsek na před-vycházející část s odkazem na Hélia a post-vycházející část s odkazem na Selené. Je jistě lákavé brát to jako paprsek, kterým planeta nesoucí kopí střeží světla. V dalším a konečném stavu nošení kopí, jež nezahrnuje paprsky,

³⁶² Na prvních úhlech, tj. 1. a 10. dům.

ale spíše blízkost planet ke světlům, musí planety nesoucí kopí pro Héliu následovat v zodiakálním pořadí, avšak musí vést³⁶³ Selené.

S touto interpretací však existuje problém. Jelikož tento typ nesení kopí zahrnuje zasažení paprskem, uvedl *Schmidt* svůj případ v *Antiochovi 13*, že zasažení paprskem zahrnuje formující se figuru a není použitelný pro separační figuru, nemůže tato podmínka odkazovat na samotný paprsek, jímž planeta nesoucí kopí ve skutečnosti chrání Héliu. Kdyby ano, padlo by to na před-vycházející část Héliu, což se děje jen v separující se figurě.

Astronomický scénář. Nyní se říká, že dotyčný paprsek v této pasáži je vržen „v souladu s přímkou (linií) ekvivalentní straně“. Pouze *Rhetorius* tuto frázi vynechává. V *Antiochovi 8.A Schmidt* tvrdil, že přímka ekvivalentní straně musí být průměr, a tedy paprsek vržený v souladu s přímkou ekvivalentní straně musí být diametrálním paprskem. To *Schmidt*a vede k závěru, že předpokladem pro nesení kopí v případě Héliu je, že dimetrický paprsek z kopí nesoucího sektového druhu³⁶⁴ musí padat v částech před-vycházejících. Paprsek, jímž bude planeta nesoucí oštěp střežit, bude paprsek, jímž zasáhne na Héliu zleva v souladu buď s trigonální, tetragonální nebo hexagonální figurou. Budou to všechno figury tvořící se mezi dimetrickou opozicí a synodickou konjunkcí, ve které Hélios překonává planetu nesoucí kopí. Tato podmínka také automaticky a chytře vylučuje případ, kdy jsou její druhové z Héliu diametrální, pravděpodobně proto, že jsou tedy v retrográdním pohybu.

V případě Selené musí diametrální paprsek padnout v částech, které ji následují, v pořadí obrazů. Paprsek, jímž kopí nesoucí druh sekty Selené střeží, bude ten, jímž zasáhne Selené zprava v souladu buď s hexagonální, tetragonální, nebo trigonální figurou. To vše jsou figury tvořící se mezi synodickou konjunkcí a diametrální opozicí. Neexistuje žádný důvod pro vyloučení samotné diametrální opozice v projednávaném případě, jako tomu bylo v případě Héliu.

³⁶³ V originálu „lead“.

³⁶⁴ Resp. planeta stejné sekty.

Podle tohoto výkladu existuje rozdíl mezi planetami, které působí jako nositelé kopí pro Héliu, a planetami pro Selené, což je svým způsobem srovnatelné s tím, co bylo naznačeno v příkladech prvního typu nesoucí kopí. Tento rozdíl je také srovnatelný s tím, co najdeme u dalšího druhu nesoucí kopí, ne pokud jde o stranu světla, na kterou dopadá ochranný paprsek, ale pokud jde o stranu světla, na níž dopadá dimetrický paprsek.

Vzhledem k tomu, že definice zasažení paprskem jak ve *Shrnutí*, tak v *Porfyriovi* je zakončena uvedením, že existuje druh nesoucí kopí zodiakálně, což, jak *Schmidt* tvrdil, zahrnuje paprsek vržený mimo rozsah tří částí, ale stále ve zbývajícím intervalu obrazu obývaného planetou, na níž je paprsek vržen; musíme se ptát, který způsob zasažení paprskem je zamýšlen v tomto druhém typu nesoucí kopí. Vzhledem k širším rozsahům, které jsou možné v nesoucí kopí třetího typu, *Schmidt* se domnívá, že tento druhý typ nesoucí kopí může velmi dobře zahrnovat - ne-li být omezen na - zasažení paprskem zodiakálně. V rozmezí tří částí zasažení paprskem zahrnuje skutečné zapojení obou planet. V nositeli oštěpu se díváme na roli, již má planeta nesoucí oštěp při střžení druhé planety, pravděpodobně před poškozením jinou planetou.

Jedním z důvodů, proč v současném kontextu upřednostňuje *Schmidt* tento způsob zasažení paprskem, je to, že vzhledem k tomu, že tento typ nesení oštěpu zahrnuje zasažení paprskem, můžeme si docela dobře klást otázku, zda nesoucí kopí škůdce může způsobit světlu újmu tím, že je zasáhne paprskem v rozmezí tří částí. Pokud je povolen tento užší rozsah, museli bychom tvrdit, že když je sektové světlo v Ukazateli hodin nebo ve Středu nebe, škůdce ze sekty se promění v ochránce. Mohli bychom tedy předpokládat, že působit jako strážce těla je jednou ze služeb, které může sektový druh vykonávat jako součást pocty, již odvádí svému pánu sekty. Rozhodnutí, jaký druh zasažení paprskem je zde zamýšlen, nelze učinit na základě toho, co je výslovně uvedeno pouze v těchto textech.

Nakonec, pokud je širší rozsah správný pro tento druhý druh nesoucí kopí, musíme se také zeptat, zda první podmínka nesoucí kopí zahrnuje separování figur mimo rozsah tří částí. *Schmidt* věří, že je to pravděpodobně zamýšleno, i když to rozhodně není výslovně uvedeno.

Pozdější tradice. *Schmidt* se domnívá, že záměr ztraceného *Antiochova* originálu byl takový, jak *Schmidt* již vysvětlil. Je jasné, že to vyžaduje zasažení paprskem z levé nebo pravé strany, jak *Schmidt* tvrdil ve svém komentáři u *Antiocha 13*.

V tomto případě také věří, že *Rhetoriův* přepis je v souladu s jeho výkladem, pokud má na mysli frázi „zasáhne paprskem na před-vycházející část“, tj. paprsek, který je vržen na částí předcházející v pořadí stoupání, a pokud má na mysli frázi „zasáhne paprskem na post-vycházející část“, tj. paprsek vržený na část, která následuje sama sebe v pořadí stoupání. Stále by musel provést úpravu, již *Schmidt* zmínil na konci svého komentáře k prvnímu typu nesoucí kopí, aby vyhověl diametrálnímu případu zasažení paprskem v případě Selené. Ale s ohledem na tuto skutečnost řeší stejnou situaci, jakou *Schmidt* popsal.

Nicméně, Héfaistión musel mít s tímto typem nesení kopí docela dost času, protože jasně říká, že paprsek musí být vržen na před-vycházející část Héliu nebo post-vycházející část Selené. Jeho dilema je, že omezil koncept zasažení paprskem na paprsky vrhané z figury nalevo. Jeho jediným způsobem, jak udržet konzistenci, by bylo zahrnout paprsek vržený zleva do separující se figury s Héliem do třídy paprsků, které mohou zasáhnout toto světlo. Koneckonců zdůraznil, že každá planeta, která následuje ve figuře nalevo, zasáhne paprskem planetu předcházející figuře napravo. Pokud to byl jeho smysl, ušel dlouhou cestu k odstranění mnoha rozdílů, které byly tak pečlivě propracovány ve ztraceném *Antiochově* originálu.

Nesoucí kopí³⁶⁵ III. (*doruphoria*) - Třetí druh nesoucí kopí

Antiochos 17.C. Třetím druhem nesoucího kopí je, když jsou hvězdy v Hodinovém ukazateli nebo Středu nebes, a

denní hvězdy budou působit jako nesoucí kopí v denním narození a noční hvězdy v nočním narození, a to buď vedením nebo následováním, podle čehož figura Hélia bude podléhat oštěpu před-vycházející hvězdy, avšak Selené před-vycházející³⁶⁶ hvězdy v sedmi částech. Nicméně ti,³⁶⁷ kdo vystupují jako nesoucí kopí, Héliovi neublíží, ani kdyby od něj měli být vzdáleni patnácti částmi v před-vystupujících částech, když jsou schopni se objevit a jsou mocní. Podle stejných věcí bude Hélios nositelem kopí sektového druhu, jež je na pivotu, a Selené podobně. K nesení kopí v opozici na sektu dochází, když denní hvězdy fungují jako nositelé kopí pro noční hvězdy a noční hvězdy pro denní.

Porfyrios 29.C. Existuje třetí druh nesoucího kopí, pokud pro hvězdu, která se nachází buď v Ukazateli hodin nebo Středu nebes, denní hvězdy fungují jako nesoucí kopí v denní nativitě a noční v noční nativitě tím, že vedou nebo následují. Podle této figury bude Hélios podléhat nesení kopí před-vycházející hvězdy, zatímco Selené post-vycházející hvězdy v rámci sedmi částí. Nicméně tím, že tyto hvězdy působí jako nosiči kopí, patnáct částí vzdálených od Hélia v před-vycházející oblasti, kde³⁶⁸ jsou schopny vyvstat³⁶⁹ a jsou mocné, neškodí. Podle stejných věcí může Hélios sám působit jako nositel kopí druhu sekty, jež je na pivotu, a Selené podobně. Nesení kopí v opozici na sektu nastává, když hvězdy fungují jako nositelé kopí pro noční hvězdy a noční hvězdy pro denní. Pokud však k tomuto nesení kopí dojde od dobrodějů, narození nebude ani tak nehodné povšimnutí.

³⁶⁵ Také oštěp.

³⁶⁶ V originálu má Schmidt „pre-ascending“. Antiochos má v obou případech „-před-vycházení“.

³⁶⁷ Zde jsou pochopitelně myšlené hvězdy, ale užívám konotaci nositelů kopí.

³⁶⁸ Zavrnutí redakční úpravy **ἵνα** (ve všech rukopisech) na **ἐὰν**, kvůli smyslu.

³⁶⁹ Tzn. heliakicky.

Héfaistión I.17.C. Existuje třetí druh, pokud pro hvězdu, která se nachází v Hodinovém ukazateli nebo Středu nebes, denní hvězdy fungují jako nositelé kopí v denní nativitě a noční v noční nativitě tím, že vedou nebo následují. Podle této figury bude Hélios podléhat nesení kopí před-vycházející hvězdy, zatímco Selené těch v rámci sedmi částí. Nicméně, v roli nesoucí kopí, protikladně od hvězd sekty,³⁷⁰ neublíží Héliovi, ačkoli³⁷¹ jsou od něj vzdálené patnáct částí a jsou schopné vyvstat. Podle stejných věcí může Hélios sám působit jako nositel kopí druhu sekty, jež je na pivotu, a Selené podobně. Nesoucí kopí v rozporu od sekty nastává, když denní hvězdy fungují jako nositelé kopí pro noční hvězdy a noční hvězdy pro denní. Ale pokud k nesení oštěpu dojde pomocí dobrodějů, tímto způsobem to neučiní nativity nehodnými povšimnutí.

Rhetorius 23.B. Nebo naopak, když jsou hvězdy umístěny v Hodinovém ukazateli nebo ve Středu nebes, denní planeta v denním [narození] bude fungovat jako nosič kopí, zatímco noční planeta to vytvoří pro noční [narození], i když je nositel oštěpu, stejně jako planeta střežena, v jiném domicilu nebo povýšení.

Rhetorius 23.D. A znovu se říká, že je kopí nesoucí, když s Héliem nebo Selené na pivotu působí hvězda sekty jako nositel kopí.

Rhetorius 24. Avšak jednají jako nositelé kopí v rozporu se sektou, když denní hvězdy fungují jako nositelé kopí pro noční planety a noční hvězdy pro denní.

Serapión 227, 8 - 10. O hvězdách, které stoupají před Héliem, se říká, že jsou ranní nositelé kopí, zatímco o hvězdách, které vystupují před Héliem, ale po Selené, se říká, že jsou večerními nositeli kopí.

³⁷⁰ Resp. „na rozdíl od sektových hvězd“.

³⁷¹ ἄφεστῶτες. Přípustkové příčestí.

Komentář. Mezi našimi hlavními autory existuje dobrá shoda ohledně první podmínky tohoto třetího druhu nesení kopí - jmenovitě to, že se denní planety kvalifikují jako nositelé kopí v denním narození, a noční v nočním narození.

Rovněž existuje shoda v tom, že střežená planeta musí být v Ukazateli hodin nebo ve Středu nebes.

Všichni se shodují, že tento typ nesení kopí není paprsky, ale fyzickou blízkostí nositele kopí k planetě, jíž střeží. Všichni - kromě *Rhetoria* - používají jazyk vedení a následování. Zde však existuje zásadní rozpor. *Porfyrios* říká, že nositel kopí musí před-vycházet Héliá, avšak post-vycházet Selené. *Héfaistión* říká, že nositel kopí musí před-vycházet Héliá, ale o Selené neříká nic výslovného. Shrnutí má v obou případech před-vycházení nosiče kopí. *Rhetorius* na toto téma mlčí. *Schmidt* věří, že *Souhrn* je zde v omylu, protože jinak by bylo třeba hovořit o vedení a následování? *Héfaistión* si možná myslel, že po poznámce o vedení a následování bylo dostačující objasnit to v případě Héliá; pokud to je to, co pro nositele kopí znamená následovat Héliá, pak by planeta zjevně musela post-vystoupit Selené v pořadí, aby ji vedla. V důsledku toho považuje *Schmidt Porfyriovo* prohlášení za směrodatné.

Všichni - kromě *Rhetoria* - říkají, že nositel kopí pro Selené musí být v sedmi částech; *Rhetorius* opět o tomto tématu mlčí. Interval pro Héliá nikdo neurčuje.

Prohlášení v *Souhrnu*, a také *Porfyriem* a *Héfaistiónem*, v tom smyslu, že planety nesoucí kopí nepoškodí Héliá, i když jsou ve svém heliakickém vzestupu a jsou mocné, je zpočátku záhadné; proč by planeta nesoucí kopí vůbec způsobovala Héliovi škodu? Pokud však vezmeme tyto planety za nositele kopí pro Selené, o kterých se právě mluvilo, pak je menší problém porozumět tomuto tvrzení. Říká nám, že nesoucí kopí pro Selené neublíží Héliovi při plnění jeho povinností, i když je tato planeta heliakická a je docela mocná. *Héfaistión* to zdůrazňuje tím, že pro Selené stanoví nesoucí kopí, jež je v rozporu se sektou Héliá.

Všichni hlavní autoři, s výjimkou *Rhetoria*, říkají, že Hélios a Selené mohou pro své druhy sekty působit jako nositelé kopí; *Rhetorius* nedává žádné odpovídající prohlášení.

Nakonec se všichni shodují, že mohou existovat nesoucí kopí v protikladu k sektě, kde denní planety fungují jako nosiči kopí pro noční a naopak. Všichni, kromě *Rhetoria*, dále říkají, že je-li nesoucí kopí v rozporu se sektou prováděno dobroději, je to prospěšná okolnost. Z toho plyne, že když se to vytváří pomocí škůdců, není takové nošení kopí nijak zvlášť užitečné.

Případy tohoto druhu nesoucího kopí, i když s určitými obměnami, lze nalézt v *Antigonových Příkladech*. V prvním horoskopu najdeme nositele kopí pro Selené, jež jsou značně mimo rozsah sedmi částí, a dokonce i na dalším obraze, i když jsou na svých vlastních místech. Říká se také, že Hélios má nositele kopí, i když je to noční horoskop, i když alespoň jeden z nich je ve svém vlastním domicilu. Možná právě tato dodatečná podmínka umožňuje, aby tyto odchylky od přísných podmínek tohoto třetího druhu nesení kopí byly přesto považovány za platné. Nebo se možná *Antigonos* řídí nějakým jiným pravidlem.

Obecné poznámky ke třem druhům nesoucí kopí

Vzhledem k nejasnostem a nejistotám, které obklopují nejasnosti prvních dvou typů nesoucí kopí, rád by *Schmidt* předložil argument jiného druhu, aby tím potvrdil své interpretace. Zároveň, má *Schmidt* také v úmyslu vysvětlit, proč existují tři samostatné typy nesoucí kopí, a pouze tři typy.

Ve svém dřívějším obecném komentáři k různým okamžikům synodického cyklu *Schmidt* načrtl poziční a směrové úvahy, které slouží k vyjádření těchto okamžiků. Nesoucí kopí nyní zahrnuje představu, že jedna planeta funguje jako tělesná stráž pro jinou, zejména pro světla. Můžeme se rozumně zeptat, která strana planety je střežena jedním z jejích nositelů kopí podle každé ze tří podmínek.

V tomto argumentu se *Schmidt* soustředí na nositele kopí pro světla. Výše *Schmidt* tvrdil, že druhá podmínka nesení kopí vyžaduje, aby Selené byla v první polovině synodického cyklu s nositelem kopí, a aby Hélios byl ve druhé polovině. A i když to první podmínka absolutně nevyžaduje, alespoň ji zvýhodňuje.

Nejprve zváží *Schmidt* Selené. Podle jeho výkladu zahrnuje první podmínka nesení kopí separování figur. Když se Selené separuje od jiné planety v první polovině synodického cyklu, klesá dolů vzhledem ke své figuře s nositelem kopí; nositel kopí ji proto střeží shora. Podle jeho výkladu druhá podmínka nesení kopí zahrnuje opět formování figur. Když Selené formuje figuru v první polovině synodického cyklu (včetně diametrální opozice) a je zasažena paprskem od nositele kopí, je nositel kopí vlevo vzhledem k figuře; podle toho nositel kopí chrání Selené na levé straně. A konečně, když má Selené nositele kopí podle třetí podmínky - nikoli podle figury, ale podle tělesné blízkosti - musí být tento nositel kopí před ní.³⁷²

Nositelé kopí pro Selené tak mají povinnost střežit prostor nad ní, po její levici nebo před ní.

Nyní *Schmidtovi* dovolte zvážit případ Héliá. Když se Hélios separuje od figury ve druhé polovině synodického cyklu (včetně separace od diametrální opozice), dělá to tak, že *sklouzává* stranou doleva vzhledem k figuře; proto jeden z jeho nositelů kopí podle první podmínky hlídá jeho pravou stranu. Když formuje figuru ve druhé polovině synodického cyklu, činí to sestupem na planetu nesoucí kopí shora; podle toho musí planeta nesoucí kopí podle druhé podmínky střežit prostor pod Héliem. Nakonec, když má Hélios nositele kopí podle tělesné blízkosti, musí být za ním.

Takže planety nesoucí kopí pro Héliá mají povinnost střežit prostor pod ním, napravo nebo za ním.

V trojrozměrném prostoru je šest relativních pozic: nahoře a dole, vpravo a vlevo, před a za. *Schmidt* ukázal, že podle jeho výkladu tři podmínek nesení kopí může být každé světlo potenciálně chráněno ze tří stran, jedna strana pro

³⁷² V originálu „must be in front of it.“

každou ze tří podmínek. Navíc tři strany, na nichž může být každé ze dvou světél střeženo, jsou pro toto světlo jedinečné - a *Schmidt* si troufá říci, že správné - a doplňují tři strany, na nichž může být střeženo druhé světlo, takže všech šest stran je znázorněno v plně vyčleněném pojetí nesoucí kopí.

Jistě je to důkaz promyšleného racionálního konstruktů. Argument ukazuje nejen vnitřní konzistenci konceptu nesoucí kopí, ale v současné době poskytuje další potvrzení koherence a konzistence helénistické konceptualizace celého synodického cyklu.

Týrání³⁷³ (*kakōsis*)

Antiochos (18). Říká se, že dochází k týrání (*kakōsis*), když je nějaká hvězda zasažena paprskem destruktivních hvězd nebo je jimi uzavřena, nebo se k ní připojuje nebo je s ní adherencí (*tini*), nebo je překonána špatně umístěnou destruktivní hvězdou nebo má špatně umístěnou hvězdu jako pána bydlíště, nebo když je týraná hvězda na místech, která nepřispívají k podnikání (*achrēmatistos*).

Porfyrios 28. Říká se, že dochází k týrání, když je nějaká hvězda zasažena paprskem škůdce nebo když je jimi uzavřena, nebo je zapojena do konjunkce nebo adherence³⁷⁴ se škůdci, nebo je diametrálně v opozici nebo překonána

³⁷³ V originálu „maltreatment“. „Špatné zacházení“.

³⁷⁴ ἡ ἐν συναφῇ φθοροποιῶ ἡ ἐν κολλήσει γένηται. Schmidt to považuje za pasivní konstrukci opisného výrazu μέλλῃ ποιῆσθαι συναφὴν τινί, nalezenou v Antiochovi 11.B. Použití aoristického konjunktivu zde musí znamenat, že došlo k činnosti, která se měla uskutečnit (částečné připojení k Antiochovi 8.B a dodržování rozsahu tři částí v Antiochovi 9.B). Otázkou je, zda φθοροποιῶ bylo považováno za subjektivní nebo předmětný genitiv. Sumarista to jasně pochopil jako předmětný genitiv a odpovídajícím způsobem doložku přepsal. Schmidt si myslí, že je pravděpodobnější, že se jedná o subjektivní genitiv, odkazující na škůdce, jež chystá spojit nebo přilnout s nějakou planetou; tímto způsobem formulace těchto dvou podmínek týrání v řečtině navazuje na pasivní konstrukce, které se používají v ostatních podmínkách. Z toho vyplývá, že týrání by mělo být v obou případech rychlejší planetou. Protože v nejobecnějším smyslu zahrnuje συναφὴ přesnou figurální i přesnou synodickou konjunkci, zatímco definice adherence nezahrnuje případ exaktní synodické konjunkce, zahrnuje podmínka zapojení do konjunkce škůdce všechny případy přesného spojení dvou planet.

špatně situovanou destruktivní hvězdou nebo má špatně situovanou hvězdu jako svého pána domicilu, a když je sama klesající v místech, která nepřispívají k podnikání.

Rhetorius 27 (první část). Říká se, že dochází k týrání, když je nějaká hvězda zasažena paprskem škůdců, nebo je jimi uzavřena, nebo je zapojena do figurální konjunkce nebo adherence se škůdcem, nebo je diametrálně v opozici na špatně umístěnou planetu nebo má planetu jako svého pána domicilu na místech nepřispívajících k podnikání, jimiž jsou šesté od Ukazatele hodin, a třetí a druhé a osmé a dvanácté.

Serapión 226, 20 - 23 (první věta). Hvězda je týrána (*kakoō*) vždy, když není t přítomna na vhodném místě, nebo je uzavřena škůdci, nebo opozicí, nebo umístěním na desátém.³⁷⁵

Komentář. *Schmidtova* analýza výše uvedených textů má potvrdit jeho řešení nejasností v některých z předchozích definic a jeho konečné interpretace. Ukáže, že žádné dvě podmínky týrání si nejsou protichůdné a žádná není nadbytečná. Jinými slovy, používá to jako druh kontrolního textu k ověření mnoha rozdílů, jež musel udělat.

V kritickém vydání *Antiochova Souhrnu* nemá tato definice svůj vlastní očíslovaný odstavec, ale je připojena na konec definice nesoucí kopí. Zajímavé je, že definice nesoucí kopí je očíslována 17 a následující definice obrazů podporujících podnikání je očíslována 19, přeskočí číslo 18. Je možné, že definice týrání byla původně v samostatném odstavci s číslem 18; viz *Schmidtův* argument pro obsah, který mohl být původně nalezen v odstavci 18 pod dalším záznamem v tomto řazení. Jak v *Porfyriově Antologii*, tak v *Rhetoriových Vysvětleních* je tato definice umístěna bezprostředně před předchozí definicí nesoucí kopí.

Překlad *kakōsis*. Podstatné jméno, jež *Schmidt* přeložil jako „týrání“, je *kakōsis*, jež pojmenovává čin označený slovesem *kakoō*. Sloveso má významy jako „týrat“, „způsobit úzkost“, „trápit“, „utlačovat“ a „potlačovat“. Jako právní

³⁷⁵ V originálu „or by being upon the tenth“. Tzn. že je překonána.

termín *kakōsis* znamená zejména „nesprávnou správu“ nebo „špatné zacházení s osobami jejich přirozenými ochránci“. Pojem týrání bude *Schmidt* používat jako obecný popis pro různé, konkrétní druhy týrání související s každou z podmínek týrání. Uvidíme, jak většina z těchto konkrétních významů vstoupí do hry v různých druzích „špatného zacházení“.

Podmínky špatného zacházení. Tato definice spojuje mnoho z předcházejících pro speciální případ planet v kombinaci se škůdci. Ačkoli je celková gramatická konstrukce této definice stejná pro všechny tři naše autory, existuje několik rozdílů v detailech. Pro obnovení původní definice znovu *Schmidt* použije zásadu, že pokud podmínku špatného zacházení citují alespoň dva z těchto autorů, je pravděpodobně skutečná.

Špatné zacházení zasažením paprsku a uzavřením. Všechny naše tři texty souhlasí s tím, že s planetami je zacházeno špatně, když: 1) jsou zasaženy paprsky škůdců (*Antiochos 13*); nebo 2) jsou uzavřeny škůdci (*Antiochos 12*). Tyto dvě podmínky jsou spárovány dohromady ve stejné frázi odkazem na škůdce (nebo ničivé planety) v množném čísle jako na působení špatného zacházení. Druhá podmínka je dostatečně jasná, spolu s překážkou, která je spojena s uzavřením ze strany škůdců.

U první podmínky množné číslo naznačuje, že planeta musí být zasažena paprskem více než jednoho škůdce, aby mohla být týrána tímto způsobem. To musí být případ zasažení paprskem z figury nalevo, protože nám v *Antiochovi 10* bylo řečeno, že planeta ve figuře napravo překonává planetu nalevo (za předpokladu, že se planeta napravo pohybuje směrem k té nalevo), přestože planeta nalevo zasahuje paprskem planetu napravo. Je zřejmé, že na figuře vlevo musí být více než jedna planeta, aby zvítězila nad tou pravou, která je schopná překonat každou planetu, která ji zasáhne paprskem.

Vzhledem k tomu, že neexistuje žádné překonání ve figurách, které tvoří mezi synodickou konjunkcí a opozicí, kde je to planeta ve figuře napravo, která zasáhne paprskem tu ve figuře nalevo, je nutnost, aby došlo k zasažení paprskem dvěma škůdci, méně jasnou. V rámci *Schmidtovy* diskuse o špatném zacházení diametrální opozicí níže, uvádí pasáž přisuzovanou *Petosířidovi*, v níž se říká, že tetragonály nalevo jsou přirozeně méně energické než ty napravo, což možná

naznačuje, že je zapotřebí více než jedno škodlivé zasažení paprskem, aby byla týraná. Nebo to možná vyplývá ze skutečnosti, že v tomto scénáři se rychleji se pohybující planeta zasažená paprskem vzdaluje od planety, která tento paprsek vrhá a může v jistém smyslu uniknout zamýšlenému špatnému zacházení s jediným škůdcem.

Druhým důvodem, proč musí být dva škůdci útočící zasažením paprsku, může být skutečnost, že jeden z nich je vždy v rozporu se sektou planety, na kterou udeří. Viděli jsme to ve zvláštním případě světél (*Antiochos 17.B* výše), škůdce sekty může ve skutečnosti fungovat jako nositel kopí chránící světlo před týráním.

Je zřejmé, že pokud je planeta zasažena paprskem z tetragonální nebo diametrální figury, je utrpení vážnější.

Střetnutí v konjunkci nebo adherenci se škůdci. Třetí a čtvrtá podmínka jsou také citovány ve všech třech textech: 3) zapojení do přesné konjunkce, ať už tělesné nebo figurální, jedním škůdcem (*Antiochos 8.B*); nebo 4) zapojení do adherence v rozsahu tří částí jedním škůdcem (*Antiochos 9.A*). *Souhrn Antiocha* je však při formulaci této dvojice podmínek v rozporu s *Porfyrem* a *Rhetoriem*. Vzhledem k tomu, že dvě posledně jmenované se dokonale shodují ve frazeologii podmínek, je zřejmé, že sumarista přepsal originál. Verze v *Souhrnu* by se měla planeta spojovat nebo přilnout³⁷⁶ ke škůdci, zatímco u ostatních dvou se planeta zabývá konjunkcí nebo adherencí vytvořenými škůdcem. Ve své poznámce pod čarou k verzi *Porfyria Schmidt* vysvětlil, jak sumarista špatně pochopil řečtinu originálu.

Špatné zacházení, ke kterému dochází, když je planeta zapojena do přesné figurální konjunkce, se zde neomezuje pouze na tetragonální figury. Je zřejmé, že planeta může být poškozena, i když je zapojena škůdcem v trigonální nebo hexagonální konjunkci,³⁷⁷ i když to je v těchto případech zjevně méně závažné.

³⁷⁶ Adherence.

³⁷⁷ V originálu „Evidently, a planet may be maltreated even when it is engaged by a malefic in a trigonal or hexagonal conjunction,“ což znamená spojení pomocí figur.

Špatné zacházení překonáváním. *Antiochovo Shrnutí a Porfyriova Antologie* pokračují: 5) překonání škůdcem (což *Schmidt* přijímá, i když v *Rhetoriově* chybí). *Porfyrios* a *Rhetorius* také: 6) jsou diametrálně v opozici na škůdce (což v *Souhrnu Antiocha* chybí). Tyto dvě podmínky jsou gramaticky seskupeny spolu s další podmínkou citovanou všemi třemi autory: 7) která má jako domicilního pána škůdce. Je důležité poznamenat, že kvalifikace, že je škůdce „špatně umístěný“ platí pro všechny tři tyto podmínky.

Jinými slovy, při překonávání planety tím, že je ve figuře napravo, škůdce netýrá planetu ve figuře nalevo, pokud není sama špatně umístěna. *Rhetorius* vyjmenovává pět míst vzhledem k ascendentu, ve kterém je planeta špatně umístěna. (Toto jsou místa, která nevedou k podnikání podle *Timaea* v další definici).

Schmidt si celkem jistý, že druh překonání, který je zde uveden, je druhem definovaným v *Antiochovi 10*, navzdory *Serapiónově* verzi špatného zacházení, jež má místo ní pozici na desátém místě. Ve svém komentáři u *Antiocha 10* *Schmidt* vysvětlil, že první druh překonání patří do vztahu svědectví, zatímco nynější definice se zabývá konfiguracemi, ve kterých jsou planety skutečně zapojeny mezi sebou. Podmínka překonání, kde je překonávající planeta v tetragonální figuře napravo, je zjevně nejzávažnějším druhem špatného zacházení tímto způsobem, i když překonání hexagonální nebo trigonální figurou není vyloučeno. Ale opět je zřejmé, že potlačení, které planeta zažívá, je v těchto případech menší.

Špatné zacházení diametrální opozicí. Špatné zacházení diametrální opozicí zmiňuje jak *Porfyrios*, tak *Rhetorius*, v *Souhrnu Antiocha* však chybí; *Schmidt* věří, že se jedná pouze o přehlédnutí *Souhrnu*. Pouze z řecké formulace tohoto stavu není jasné, zda musí být škůdce buď rychlejší, nebo pomaleji se pohybující planeta, aby mohlo dojít ke špatnému zacházení. Z *Antiocha 6* víme, že škůdci přítomní na diametrálních figurách jsou obtížní. Avšak následující pasáž činí tento bod poněkud dramatičtější.

Překvapivý bod od Petosirída týkající se tetragonů, které jsou harmonické (CCAG 6; 62). Každý předpokládá, že trigonální figury jsou harmonické po celé naše [životy] a příčiny dobrých věcí, ale jsou v omylu. Neboť

tetragony mají nejsilnější aktivitu, ať už svědčí o věcech dobrých nebo základních. A trigonální strana často nevytváří ani dobro, které je povznášející, ani něco špatného. Opět, z tetragonů ty napravo jsou energičtější než ty nalevo. A v průměrech škůdci jsou obtížní; ale dobrodějové nejsou nikdy špatní, ani když jsou diametrální k sobě navzájem, ani ke světům. A Kronos a Ares jsou v této figuře neobyčejně zlí, pokud mají činnost při umísťování.

Z této pasáže vyplývá, že škůdci v diametrálních figurách se světly jsou obtížní. Vzhledem k tomu, že se světla vždy pohybují rychleji než škůdci, zdá se, že z toho vyplývá, že když je škůdce pomaleji se pohybující planetou v diametrální opozici, je schopen týrání. To je také situace, ve které může zasáhnout paprsek rychleji se pohybující planetu, pokud ve skutečnosti tento koncept platí pro diametrální opozici. (Viz *Schmidtův* komentář k *Antiochovi 13*). Pokud ano, pak v případě diametrální figury stačí, aby byla planeta zasažena paprskem jediného škůdce, aby mohla být týraná opozicí tohoto škůdce, což by byl dostatečný důvod, aby se diametrální opozice stala zvláštním případem v tomto katalogu podmínek týrání.

Špatné zacházení stran domicilního pána. Všichni tři autoři uvádějí tento stav, který není nijak problematický. Musíme si však uvědomit, že to platí pouze tehdy, když je pán domicilu špatně umístěn. Zde vidíme specifický pocit „špatné spravování“ při práci v podmínkách špatného zacházení.

Špatné zacházení způsobené vlastní pozicí planety. Tato konečná podmínka je jak ve *Shrnutí*, tak v *Porfyriovi*, a *Schmidt* ji přijímá jako autentickou. Záleží na tom, zda je planeta sama o sobě špatně postavená. *Porfyriova* formulace je omezující a měla by za to, že planeta je tímto způsobem týrána jen tehdy, když je špatně umístěna a klesající, což by stav omezilo na šesté a dvanácté místo. *Schmidt* se domnívá, že toto omezení je správné.

Předpokládané podmínky bonifikace. Vyvstává zjevná otázka, zda existují podmínky „bonifikace“, které odpovídají těmto několika podmínkám špatného zacházení. Například pokud je planeta uzavřena dobroději (již je uvedeno, že je příznivá v *Antiochovi 12*), nebo je překonána dobrodějem, který je dobře umístěn v narození (již je uvedeno, že je

příznivé v *Antiochovi 10*). *Schmidt* nevidí důvod, proč by planeta zasažená paprsky dvou dobrodějů neměla být bonifikována, nebo planeta zapojená do přesné figurální konjunkce jediným dobrodějem, nebo planeta zapojená do adherence jediným dobrodějem. Výše uvedená pasáž *Petosirída* nám říká, že diametrální opozice dobrodějů vůči sobě navzájem nebo ke světům není nikdy špatná. Mohli bychom dokonce spekulovat, zda planeta, která měla dobře situovaného dobroděje jako pána domicilu, jehož obývá, zachází s touto planetou dobře, nebo ji „bonifikuje“, je-li tento pán sám na pivotu nebo jinak dobře umístěný, podle podmínek, které budou stanoveny v *Antiochovi 19*.

Sekta a figurální popis planet. V budoucích svazcích, zejména ve spisech *Valense*, uvidíme, že úvahy o sektách jsou spojeny s úvahami o dobrém zacházení nebo špatném zacházení. Co by to mohlo být za spojení?

Podle doktríny sekty může dobrodějná planeta svobodně vykonávat svou přirozenou dobrodějnou funkci, pokud je denní nebo noční sekta, ke které patří, v souladu s denním nebo nočním stavem narození - všechny ostatní věci jsou si rovny. Pokud je však jeho³⁷⁸ vlastní sekta v rozporu se sektou narození, je alespoň částečně omezen ve své přirozené dobrodějně funkci. Přirovnáme-li denní a noční sekty ke dvěma frakcím nebo stranám, můžeme pochopit, že dobroděj může svobodněji vykonávat svůj vlastní program, když strana, jíž je zavázán svou věrností, je pro. Pokud však jeho vlastní strana není nakloněna, pak je nucen pracovat v rámci programu a protokolů vládnoucí strany, aby mohl vykonávat svůj vlastní blahodárny program; jinými slovy, musí jednat způsobem, který mu není přirozený.

Škůdci jsou upraveni opačným způsobem podle stavu jejich sekty. Když škůdce patří k sektě, pak jeho škodlivé tendence jsou alespoň částečně drženy na uzdě. Má tendenci dávat svou škodlivou povahu do služeb toho, co je dobré pro rodáka (například odstraněním překážek), takže bychom mohli říci, že škůdce sekty se stává funkčně dobrodějným. Když je však sekta škůdce v rozporu se sektou, nemá trpělivost pracovat v rámci předepsaném sektou ve prospěch; má spíše sklon k násilí a snaží se prosadit svou vlastní škodlivou agendu na úkor rodáka, pokud není jinak omezena.

³⁷⁸ Tedy dobroděje.

Planety však také mají vzájemné vztahy podle různých režimů planetární konfigurace, které byly popsány v dřívějších definicích. Právě prostřednictvím těchto konfigurací mají planety svá vnitrostranická a mezistranická jednání, spojenectví, vyjednávání atd. Prostřednictvím těchto jednání jsou některé planety potlačovány, jiné se dostávají do popředí, jiné jsou svedeny ke zradě své vlastní strany nebo jsou přesvědčeny, aby jednaly pro společné dobro, i proti zájmům své vlastní strany. V důsledku těchto jednání může být blahodárny program strany, která je pro, někdy zmařen, někdy o to více rozvíjen. Souhrn podmínek, které popisují, jak se k planetě chová druhá rovina, je to, co *Valens* nazve popisem planety.

Závěrečná pozorování. (1) Pokud je tento výčet podmínek špatného zacházení vyčerpávající, vyplývá z toho, že nedochází ke špatnému zacházení podle separujících figur; ani podle vztahu svědectví neexistuje špatné zacházení. (2) Skutečnost, že definice nesoucí kopí bezprostředně předchází definici špatného zacházení, naznačuje, že nesení kopí poskytuje určitou, obecnou ochranu před špatným zacházením nebo alespoň špatným zacházením určitých druhů.

O nefigurálních vztazích mezi dvojicemi obrazů

Porfyrios 31 (O obrazech, jež poslouchají). Obraz poslouchá (*hupakouō*), jako Váhy poslouchají Skopce, protože Skopce den rozšiřuje, Váhy ho zmenšují; Ryby poslouchají Býka, protože Býk má větší vzestup, Ryby menší; podobně Vodnář poslouchá Dvojčata, Kozoroh Kraba, Střelec Lva, Štír Pannu.

Porfyrios 32 (O obrazech rovné moci). Obrazy, které mají rovný vzestup, jsou si navzájem rovny silou (*isodunamēō*), i když jsou vedle sebe, jako Skopce a Ryby, a Panna a Váhy, a dokonce mají stejný vzestup v intervalu tří nebo čtyř nebo pěti obrazů, jako Býk a Vodnář, Dvojčata a Kozoroh, Krab a Lučištník, Lev a Štír. Avšak někteří říkají, že tyto obrazy se jen slyší (*akouō*), ale nevidí (*blepō*) jeden druhého, kvůli stínu země.

Porfyrios 33 (O obrazech, jež vidí, a o velikosti³⁷⁹ dne). Všechny obrazy dávají velikost dnů a nocí ve stejných hodinách, jimiž jsou ty, které se vidí (*blepō*). Protože největší den v pátém klimatu, kdy Hélios je v Krabu, je 15 hodin, a nejmenší, kdy Hélios je v Kozorohu, je 9 hodin, a rovnost dne je podle Vah a Skopce, den bude mít 14 hodin ve Dvojčatech a Lvu, den bude mít 13 hodin v Býkovi a Panně, den bude mít 12 hodin ve Skopci a Váhách, den bude mít 11 hodin ve Štíru a Rybách, a den bude mít 10 hodin ve Vodnáři a Střelci. Toto jsou pak obrazy, které se navzájem vidí.

Porfyrios 34 (O nespojených obrazech). Ti, které se po tomto způsobu na sebe nedívají, ani se na sebe jinak nedívají podle figury, jsou navzájem nespojené (*asundetos*).

Komentář. Čtyři výše uvedené výňatky se nacházejí pouze v *Porfyriově Antologii* a nemají žádnou korelaci v *Antiochově Shrnutí*. Nicméně, *Schmidt* se chce zabývat možností, že reprezentují obsah „chybějícího“ odstavce 18 v *Souhrnu*, a proto jej zahrnul do tohoto svazku. Toto slovo *Schmidt* vložil do uvozovek, protože v bodě číslování pod *Antiochem* [18] výše zvažoval jiné vysvětlení pro přeskočení odstavců, a sice, že definice špatného zacházení³⁸⁰ byla původně obsahem bodu 18.

Pokud jde o alternativní vysvětlení, které zde navrhuje, dovolte *Schmidtovi* nejprve říci, že pojmy, jimiž se zabývají, jsou elementární a jsou běžně uváděny mnoha dalšími helénistickými autory, a očekávali bychom, že budou zaznamenány někde v základním díle, jako je *Souhrn Antiocha*.

Za druhé, když *Firmicus Maternus* zahajuje své ošetření „antiscií“ v *II. knize, kapitola 29*,³⁸¹ naznačuje, že *Antiochos* dospěl k této teorii poznámkou, že Váhy „nevidí“ Berana, protože země je mezi nimi. Ačkoli toto přesné tvrzení není ve

³⁷⁹ V originálu „magnitude“.

³⁸⁰ Týrání.

³⁸¹ *Firmicus* se odvolává jak na *Ptolemaia*, tak na *Dorothea*, a také na *Antiocha*. Používá jak dodekatemoriony, tak antiscia. Jako jeden z mála poskytuje příklad pracování s antisciemi. Viz <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=94>

výše uvedených úryvcích nalezeno - ve skutečnosti, v *Porfyriovi 33* se výslovně říká, že se tyto dva obrazy navzájem vidí -, úvahy spojené se zemským stínem určitě zde jsou.

Za třetí, není těžké předpokládat, že tyto čtyři samostatné kapitoly byly původně jedním z odstavců, jaké najdeme jinde v *Souhrnu*. Materiál se vesměs týká nefigurálních způsobů, jimiž lze o obrazech přesto říci, že mají mezi sebou určitou „sounáležitost“. *Porfyrios 32*, jež se týká obrazů, které stoupají ve stejném množství času, přirozeně následuje po *Porfyriovi 31*, kde poslušnost jednoho obrazu vůči druhému je založena na skutečnosti, že stoupá v kratším čase. *Porfyrios 33* bezprostředně zachytí odkaz na obrazy, které se vidí na konci *Porfyria 32*. (Nejen to, název *Porfyria 33* ve skutečnosti chybí v jednom z hlavních *Porfyriových* rukopisů). Také *Porfyrios 34* odkazuje bezprostředně zpět na *Porfyria 33*, s výrazem „po tomto způsobu“.

Začtvrté, tyto čtyři kapitoly se nacházejí bezprostředně po *Porfyriovi 30*, jež uvádí definice pána domicilu a vládce narození, a bezprostředně před *Porfyriem 35* a *36*, které odpovídají *Antiochovi 19*. *Schmidt* nedokáže vysvětlit, proč byl *Porfyrios 30* v tomto okamžiku interpolován do antologie (protože odpovídající definice v *Souhrnu Antiocha* se vyskytuje na samém konci *I. knihy*); bezprostředně navazuje na jeho definici nesoucí kopí v kapitole 29. Pokud bychom však vymazali *Porfyria 30* z jeho současné pozice v *Porfyriově* vlastní posloupnosti definic a předpokládali, že *Porfyrios 31-34* byly odvozeny z chybějícího odstavce 18 ve *Shrnutí*, a že definice špatného zacházení byla skutečně nalezena na konci odstavce 17 spolu s definicí nesoucí kopí (jak je ve skutečnosti nalezena v rukopisu), pak *Porfyrios 31-34*, *35-36* by dokonale odpovídaly *Antiochovi 17, 18, 19*.

Obsah čtyř kapitol *Porfyria* je do značné míry vysvětlující. Obrazy, které poslouchají, jsou symetrické kolem obrazu Berana a z těchto dvou obrazů je to ten, který vystoupá v kratším časovém období a poslouchá. Naproti tomu obrazy, které mají stejnou moc, jsou ty, které jsou symetrické kolem začátku Skopce a ty, které jsou symetrické kolem začátku Vah. Ty, jež vidí jeden druhého, jsou obrazy symetrické kolem obrazu Kraba nebo Kozoroha; mají k sobě vztah, protože když je v

nich přítomen Hélios, délka dne je stejná; do tohoto seskupení jsou zahrnuty obrazy Skopce a Váhy, i když z počátku *Porfyria 31* víme, že Váhy poslouchají i Skopce, (navzdory tomu, že Váhy vycházejí ve větším časovém úseku) „protože Skopce den zvětšuje, zatímco Váhy ho zmenšují“.

Co se týče účelu těchto vztahů, *Schmidt* spekuluje, že slouží k zesílení svědeckého vztahu (pokud existuje) stejným způsobem, jakým vztah sousedství (*Antiochos 11.A*) zesiluje figurální konjunkci nebo adherenci. To by také mohlo vysvětlovat, proč by definování takových vztahů bylo odloženo až na *Antiocha 18*, jelikož sled definic týkajících se uspořádání planet začíná definicí svědectví v *Antiochovi 6* a nyní končí zpětným pohledem na otázku svědectví.

O obrazech podporujících podnikání (*chrēmatizō*)

Antiochos 19. V návaznosti na *Timaea* říkají, že sedm obrazů se hodí k provádění výhodného podnikání (*chrēmatizō*) - mám na mysli čtyři otočné body:³⁸² Ukazatel hodin a Střední nebe a Descendent a Proti-vrchol; dvě trigonální figury vůči hodinovému ukazateli³⁸³ a sledující Střed nebe.³⁸⁴ Zbývající [obrazy] nemají schopnost přinést výhodu (*achrēstos*). Pokud by však většina částí Hodinového ukazatele před-vycházela, zatímco poslední části označily hodinu, pak post-vycházející obraz se propůjčí společně k vedení výhodného podnikání (*sugchrēmatizō*) s Hodinovým ukazatelem. Existují čtyři poklesy (*apoklima*), obrazy jdou v předstihu před otočnými čepy a odpadávají (*aporreō*)³⁸⁵ od nich po vzestupu. Podobně, jsou tam čtyři obrazy sledující pivoty, jak *Hermes* říká, podle *Timaea*. Avšak podle *Krále*,³⁸⁶ čtyři pivoty a jejich post-vzestupy³⁸⁷ (*epanaphora*) se prý propůjčují k podnikání (*chrēmatizō*).

Porfyrios 36. Sedm obrazů se v každém narození propůjčuje k provádění výhodného podnikání podle *Timaea*: čtyři otočné čepy,³⁸⁸ dvě trigonální figury k Hodinovému ukazateli, a kromě nich post-vycházející Střed nebes. Zbytek nemá při podnikání žádnou výhodu (*achrēmatistos*). Ale pokud by většina částí Hodinového ukazatele před-vycházela, zatímco poslední části by označily hodinu, post-vycházející obraz se propůjčí společně k vedení výhodného podnikání s Hodinovým ukazatelem.

Rhetorius 28. Příznivým podnikáním (*chrēmatistikos*) jsou čtyři otočné čepy a dvě trigonální figury na každé straně Ukazatele hodin a post-vycházející Střed nebes.

³⁸² Pivoty.

³⁸³ 5. a 9. dům.

³⁸⁴ 11. dům.

³⁸⁵ Nápadné použití slovesa ἀπορρέω zde naznačuje, že může existovat nějaká analogie mezi konceptem jedné planety odtékající z jiné (*Antiochos 9.C*) a planetou v padajícím obrazu.

³⁸⁶ Nechepso.

³⁸⁷ Následně vycházející.

³⁸⁸ Pivoty.

Rhetorius 27 (druhá část). Místy, která nemají výhodné podnikání (*achrēmatistos*), jsou šestý obraz z Hodinového ukazatele, a třetí a druhý a osmý a dvanáctý.

Serapíón 225, 8 - 12. O čtyřech otočných čepech a jejich post-vzestupech se říká, že jsou obrazy, které vedou k podnikání (*chrēmatistikos*). Zaneprázdněné³⁸⁹ svým podnikáním (*chrēmatizōn*) se říká o hvězdách, které [uplatňují svoji] moc (*epi dunameōs*) na otočných čepech nebo na lotech,³⁹⁰ a o těch, které se objevují³⁹¹ nebo jsou trigonální k Héliovi. Ty, jež jsou spolu v pivotu nebo v lotu, nebo se objevují, prý společně vykonávají podnikání (*sugchrēmatizontes*). O těch, u nichž tomu tak není, se říká, že jsou ve volnu (*achrēmatistos*).³⁹²

Serapíón 226, 17 - 19. Silné (*ischuontes*) se říká o hvězdách, které mají příležitost být na důležitých (*epikairos*) místech narození, to znamená, že ty, které jsou na pivotech, stejně jako ty, které se objevují (*epi phasēos*) a ty, které jsou na lotech (*epiklēros*) a ty, které jsou přesně v jejich sběhu [s Héliem].

Porfyrios 35 (první část). Čtyři obrazy, které se pohybují před otočnými čepy, se nazývají poklesy, zatímco čtyři obrazy následující za otočnými čepy se také nazývají post-vzestupy.

Serapíón 226, 20 - 23 (druhá věta). Prospěšné obrazy jsou Ukazatel hodin, Střed nebes, jedenáctý, pátý, místo Boha,³⁹³ Bohyně,³⁹⁴ zatímco zlomyslné obrazy jsou druhý, čtvrtý, šestý, sedmý, osmý, dvanáctý.

Serapíón 27 - 28. Z post-vzestupu je druhé místo, a ze čtyř poklesů šesté místo lepšími, protože Střed nebes je v trigonální figuře.³⁹⁵

³⁸⁹ V originálu „busy“.

³⁹⁰ Část Štěstí atd.

³⁹¹ Nebo také vystupují.

³⁹² V originále „leisure“.

³⁹³ 9.

³⁹⁴ 3.

Komentář. Mezi těmito texty nejsou žádné nesrovnalosti, přestože každý z nich přispívá některými novými informacemi. A prozatím neexistují žádné potíže s porozuměním astronomickým problémům spojeným s touto definicí. Zajímavé je však obecné paradigma podnikání jako způsobu charakterizace toho, co planety *dělají* - tedy astrologicky.

Zvláštní pozornost si zaslouží také řecká jména zvolená pro to, co moderní astrologové nazývají „domy úhlové, kadentní a následné celých znamení“. Poskytují nám pohled na to, jak k některým z nejzákladnějších konceptů helénistické astrologie dospěl proces symbolické asociace, kdy je astronomickému konceptu podán astrologický výklad. Svůj komentář *Schmidt* započne diskusí o těchto jménech.

Překlad *kentron*. Termín *pivot* *Schmidt* používal od začátku projektu *Hindsight* v roce 1993 k překladu řeckého slova *kentron*, které, jak vidíme z *Antiochova Shrnutí*, je označení pro čtyři úhlové obrazy narození. Pivot je nestandardní překlad (tedy nikoli přímočarý lexikální zápis). Jako takový vyžaduje určité vysvětlení pro většinu čtenářů, i když je to jedno ze *Schmidtových* základních přednáškových témat už léta.³⁹⁶

Slovo *kentron* se obecně používá na jakýkoli bod nebo nástroj pro píchání, bodání nebo popohánění. Může odkazovat na špendlík nebo nýt, který slouží k tomu, aby držel věci pohromadě. Je to také výraz pro stacionární bod kompasu, kolem kterého se otáčí volné rameno (původ našeho slovního středu), z něhož lze vyvinout koncepty, jako je těžiště nebo centrum otáčení. Ve stejné linii může také odkazovat na kolík vrcholu.

Schmidt upřednostňoval překlad odvozený z druhé skupiny významů, protože mu lze poskytnout jakýsi okamžitý astronomický výklad. Pokud pozorujeme obrazy, které stoupají jeden po druhém nad východním obzorem, vidíme, že některé z nich svírají s horizontem ostřejší úhel a jiné šikmý úhel. Například Skopce s horizontem svírá relativně ostrý úhel, zatímco Váhy relativně strmý úhel. A podobně se zapadáním obrazů. Ve skutečnosti se během dne zdá, že celá ekliptika

³⁹⁵ Pravý trigon, který je příznivější, se týká 6. místa.

³⁹⁶ Schmidt naneštěstí už není mezi námi, přesto jeho odkaz žije dál.

kolébá nahoru a dolů, jak vycházejí různé obrazy. Jinými slovy, obrazy, které stoupají a zapadají (přesněji samotné stoupající a zapadající části), lze přirovnat k otočným čepům nebo kloubům tohoto kývavého pohybu, kolem nichž se zdá, že se zbytek ekliptiky otáčí relativně k našemu místnímu horizontu.

Současně s tím, jak se ekliptika houpá nahoru a dolů, se v průběhu dne bod na obzoru, kde obrazy skutečně stoupají, také pohybuje na sever a na jih od bodu, který je přímo na východ od nás. A když je stoupající část severně od pravého východu, zapadající část je jižně od pravého západu a naopak. Jinými slovy, ekliptika také prochází otáčivým pohybem tam a zpět podél našeho horizontu. Je přirozené spojit střed tohoto pohybu s místem nejvyšší nadmořské výšky nad místním obzorem, která se vždy nachází v části, která rozděluje 180 částí oblouku ekliptiky nad obzorem, přesně 90 částí od vzestupné části. Tato část bude vždy v desátém obrazu z vycházejícího obrazu, a proto je tento obraz helénistickými astrology běžně nazýván Střed nebe. Tento bod se bude pohybovat východně a západně od bodu ekliptiky, která je přímo na jih, průsečíkem místního poledníku s ekliptikou, jemuž moderní astrologové říkají „Střed nebe“ nebo „MC“. A když je tento bod východně od průsečíku s ekliptikou, bude diametrálně opačný bod západně od průsečíku místního poledníku s druhou stranou ekliptiky, což moderní astrologové nazývají „Dolním meridiánem“ nebo „IC“.

To, že helenističtí astrologové tímto způsobem chápali, že úhlové obrazy mohou být (nebo obsahují) pivoty, potvrzuje raný latinský překlad *kentron* jako *cardo* (jak se nachází například u *Firmica Materna*), slovo, které samo o sobě znamená „závěs“.³⁹⁷ A *cardo* je nakonec zdrojem našeho moderního slova *kardinální*, jako kardinální body zvěrokruhu. Takový koncept je metaforicky velmi bohatý, protože to, na čem *vše závisí*, a to, co je *klíčové*,³⁹⁸ jsou pro nás (stejně jako pro antické autory) výrazy naznačující, že něco má „ústřední“ význam. Naneštěstí anglické slovo *center*³⁹⁹ již nemůže

³⁹⁷ Nebo pant, stěžež atd.

³⁹⁸ S odkazem na pivot.

³⁹⁹ Centrum.

sloužit jako dobrý překlad pro řecké slovo *kentron*, protože jsme si začali spojovat střed s prostředkem něčeho. Ačkoli centrum může být důležité, nemusí se kolem něj věci „hýbat“.⁴⁰⁰

Překlad *epanaphora*. Z výše uvedené definice *Antiocha* se dozvídáme, že kromě toho, že nazveme obraz jako další v pořadí po pivotu, který jej „sleduje“ nebo „následuje“, byl také nazýván *epanaphora*, „po něm vycházející“. V nejjednodušším astronomickém smyslu by to byl obraz, který vychází po obrazu na pivotu, což dává naprosto dobrý smysl, pokud uvažujeme o obrazu následujícím po ascendentu nebo o obrazu následujícím po normálním helénském Středu nebes (desátý obraz z ascendentu).⁴⁰¹ Avšak zbývající dva následující obrazy, osmý a pátý, byly také označeny tímto stejným názvem, přestože osmý „sestupuje“ po sedmém a pátý podobně „sestupuje“ do nejnižšího bodu ekliptiky po čtvrtém.

Skutečnost, že termín *epanaphora* byl také použit jako označení pro tyto obrazy, nás téměř předurčuje k hledání širšího smyslu tohoto pojmu, který lze použít i pro osmý a pátý. Řecké slovo *epanaphora* také znamená „odkaz zpět na něco jiného“, jako když odkazujeme zpět na nějakou dřívější pasáž v textu. Tento význam vychází z kořenového smyslu slovesa *epanapherō*, „vrhnout se zpět“, z něhož pochází podstatné jméno *epanaphora*. Význam každého následného obrazu tedy musí být nakonec vrácen zpět na pivot, jehož následuje.

Překlad *apoklima*. S podobným problémem se setkáváme, když zvažujeme obraz vycházející před pivotem. Ve výše uvedené *Antiochově* definici je označení takového obrazu *apoklima*, „pokles“ nebo „sklon“, odvozený od slovesa, které znamená „klesat od“, „svažovat od“ atd. Tento termín opět zcela přirozeně platí pro devátý obraz, protože „klesá“ nebo se svažuje od pivotu desátého. Použití tohoto termínu na šestý je stejně dobře motivované, pokud šestý obraz klesá nebo se svažuje od sedmého. Ale *apoklima* se také používá pro dvanáctý a třetí, a tyto přívlastky jsou spíše proti-smyslové,

⁴⁰⁰ V pozdějších svazcích Schmidt chce demonstrovat, jak helénští astrologové využili další významy *kentron* jako „popudu“ a jako „nýtu“ k formulování dalších dvou systémů domů.

⁴⁰¹ Zde je tedy myšlen 11.

protože třetí těžko klesá z vrcholu, ale ve skutečnosti se naklání vzhůru z nízkého bodu, a je také těžké pochopit, jak se tento termín vztahuje na dvanáctý.

Toto širší rozšíření termínu *apoklima* na všechny „kadentní“ obrazy nás také nutí hledat význam nad rámec zjevného astronomického smyslu. Sloveso *apoklinō*, od něhož *apoklima* pochází, má opět základní význam „vzdalovat se“. Stejně jako následné obrazy, které berou svůj význam ze zpětného odkazu na pivot, jehož následují, i klesající obrazy odvozují svůj význam ze způsobu, jakým jsou odvráceny stranou od svých příslušných čepů.⁴⁰²

Terminologie výhodného podnikání. Řecké slovo *chrēmatizō* je denominativní sloveso vytvořené z kořenového podstatného jména *chrēma* přidáním sufixu *-izo*. Slovesa s takovou koncovkou označují činnost. Už jsme strávili nějaký čas analýzou slovesa *schēmatizō* (které má podobný konec) v *Antiochovi 6*.

Samotné kořenové podstatné jméno *chrēma* pochází ze základního slovesa *chraō*, které původně znamenalo „poskytnout odpověď na otázku boha nebo věštce“, a později přišlo k širšímu významu „poskytnout to, co je potřeba“. Má také vedlejší význam „poskytnout nebo si dovolit něco použít“ ve smyslu zapůjčení. Ve středním slovesném rodě ve formě *chraomai* to původně znamenalo „využít věštce pro sebe“ nebo „konzultovat to“. Když byl tento původní smysl rozšířen, stalo se velmi běžným slovesem, které znamenalo „použít“ nebo „využít“, vůbec čehokoli, a ve výše uvedeném vedlejším smyslu to znamenalo „přivlastnit si použití něčeho pro sebe“ nebo „půjčit si“.

Slovo *chrēma* označuje to, co je takovým úkonem opatřeno - tedy předmět, pokud splňuje potřebu nebo použití. Nejčastěji to znamená „peníze“ nebo „zboží“. Ve výše zmíněném vedlejším smyslu se můžeme domnívat, že může také označovat samotné využití nebo potřebnost něčeho jako „předmět“ vybavení, i když tento poněkud jemný a abstraktní pojem není smyslově zaznamenán ve slovníku. A jelikož se v našem každodenním životě vyskytují předměty a předměty

⁴⁰² Z toho zásadně pramení, že význam domu **nemodifikují** znamení. Význam domu je založen na pivotu.

potřeby, staly se takové věci paradigmatickým *věcí* v nejobecnějším smyslu, a proto slovo *chrēma* v nejširším smyslu také znamená „věc“. Toto slovo, vycházející z původního smyslu pro věšteckou odpověď, se také původně vztahovalo na otázky, které vyžadují odpověď v každodenním životě člověka, na druhy otázek, které by člověk konzultoval s orákulem, a z toho jako paradigma *chrēma* se aplikuje na záležitosti a události obecně.

Nyní jsme připraveni zabývat se významem slovesa *chrēmatizō*. S tímto slovesem jsou v běžném řeckém použití spojeny dvě hlavní činnosti. První se týká obchodování s věcmi použití, jako jsou peníze - tedy vyjednávání, pak skutečné transakce nebo podnikání ziskové povahy. Druhá se týká jednání o otázkách, na které je třeba odpovědět - tedy projednat nebo konzultovat, a pak skutečně doručit odpověď (jako od orákula).

S tímto slovesem jsme se již několikrát setkali u planet. V *Antiochovi 16.B* (proti-působení) diktoval kontext překlad „podnikat výhodným způsobem“, tedy obchodně výhodným pro rodáka. V této definici byla opačná podmínka nazývána *achrēmatistos*, již *Schmidt* vyjádřil jednoduše jako „bez schopnosti podnikat výhodným způsobem“. Vzhledem k tomu, že definice proti-působení odkazuje na planetu ve stavu špatného zacházení tím, že *achrēmatistos*, a definice špatného zacházení v *Antiochovi (18)* jasně ukazuje, že tato podmínka znamená nebýt na jednom z výhodných míst podle *Hermova* schématu, implikací je, že planeta je bez schopnosti podnikat výhodně, pokud není tak umístěna. Dalším důsledkem je, že planeta podniká výhodně, když je na jednom z těchto sedmi obrazů, které vedou k podnikání v *Hermově* schématu.

První výše uvedený záznam *Serapióna* také používá jazyk podnikání pro planety, až na to, že z kontextu se zdá být zaměřen na jejich přítomnost na jednom z osmi míst uvedených ve schématu *Nechepsa*, která podle něj jsou *chrēmatistikos*, „výhodná pro podnikání“ (viz *Schmidtova* analýza tohoto slova níže). Speciálně vyčleňuje planetu na jednom z otočných čepů pro zvláštní oznámení. *Schmidt* interpretuje *Serapióna* tak, že říká, že planeta je zaneprázdněna podnikáním, když je tak umístěna. (Druhá pasáž *Serapióna* to potvrzuje tvrzením, že taková planeta je „silná“, tj. využívá svůj potenciál). Dále říká, že planeta, která není tak umístěna (a postrádá kteroukoli z dalších podmínek, které zmiňuje), je

achrēmatistos. *Schmidt* to přeložil jako „ve volném čase“, což je další zdokumentovaný význam stejného slova *achrēmatistos* a dobrý opak pro koncept „zanepřázdňena podnikáním“.

Co potom řekneme o planetě na jednom ze čtyř post vycházejících obrazů? Jsou na místech příznivých pro podnikání podle schématu *Nechepsa*, ale zároveň jsou ve volném čase podle definice *Serapióna*. Nejjednodušší způsob, jak spojit tyto dva pojmy, je říci, že takto umístěná planeta je poněkud „líná“. Ve skutečnosti v následujících textech ze série *TARES* zjistíme, že planeta v post-vycházejícím obrazu ovlivňuje její významy až v průběhu života.

Zbývají nám čtyři padající obrazy, ve kterých planeta není na místě příznivém pro podnikání podle schématu *Nechepsa*, a říká se, že je „ve volném čase“ podle definice *Serapióna*. Znamená to, že planeta je na takových místech prostě neaktivní? *Schmidt* by řekl, že nikoliv. Na 9. a 3. místě, jež mají význam pro náboženství, filozofii, mystické záležitosti atd., se planeta nezabývá běžným obchodem a záležitostmi, které dominují v každodenním životě většiny lidí, ale spíše činnostmi vhodnými pro volný čas v lidském životě. Ve 12. a 6., jež mají význam pro osoby bez rodinných nebo známých vztahů k rodákovi, jako jsou otroci a nepřátelé, se planeta „odkloní“ od podnikání, jež vůbec nesouvisí s vlastním životem rodáka.

Lexikon by nám řekl, že v astrologickém kontextu se sloveso *chrēmatizō* týká aktivity nebo činnosti „vlivů“ planet. Tuto definici lze považovat pouze za lichotku ze strany několika lexikografů, kteří bez adekvátního zkoumání předpokládali, že helénští astrologové zastávají zjednodušující názor, že planetární vlivy jsou prostředkem pro astrologické účinky. V tomto okamžiku nejsme v žádném případě oprávněni vztahovat toto sloveso k „vlivům“ vůbec. A i kdybychom byli, museli bychom se stále ptát, proč si helénští astrologové vybrali takové slovo, aby je popsali. Pokud je planeta skutečně za určitých okolností „v práci“, „operativní“ nebo „aktivní“, pak je její způsob činnosti zde pojmově pojmem „podnikání“ nebo „obchodování“. Pokud chceme zdůraznit smysl činnosti spojené s pojmem podnikání v *Serapiónovi*, je lepší přeložit

chrēmatizō jako „být zaneprázdněn“ nebo „být zaneprázdněn svým podnikáním“ ve snaze zachovat spojení mezi „zaneprázdněný“ a „podnikání“.

I tak by *Schmidtův* základní překlad výrazu *chrēmatizō* jako „k podnikání“ (ať už výhodně nebo horlivě) byl méně než dokonalý, kdyby omezil tento koncept na obchodní činnost. Vybral si jej, protože jej lze snadno rozšířit tak, aby zahrnoval význam „jednání vedoucího k reakci“, protože se také říká, že úředník předsedající shromáždění podniká. A v našem astrologickém kontextu bychom nikdy neměli ztrácet ze zřetele skutečnost, že tato běžná řecká slovesa se vyvíjejí z paradigmatického příkladu interakce s věstci, a nadále si tento význam zachovávají ve slovesu *chrēmatizō*.

Pokud jsou to planety, které podnikají (v jednom ze dvou výše popsaných režimů), a dělají to, pokud jsou v obrazech, které napomáhají podnikání (vhodným způsobem), jak je možné, že obrazy v určitých pozicích vzhledem k horizontu mohou mít také stejné sloveso jako jejich predikát? Jakou činnost provádějí? *Serapión* nám poskytuje vodítko, když používá adjektivum *chrēmatistikos* v konstrukci paralelní s Antiochovým použitím slovesa *chrēmatizō*. Konec tohoto přídavného jména naznačuje význam „vhodné pro“, „vhodné“, nebo „napomáhající“ podnikání, a v klasické řečtině toto přídavné jméno skutečně označovalo sály nebo jiná místa, která byla používána pro expedici veřejných obchodů. Tyto obrazy pak fungují jako médium, ve kterém lze usnadňovat a provádět činnost planet. Přitom se propůjčují k využívání planet při výkonu jejich podnikání, což je způsob, jakým *Schmidt* přeložil toto sloveso. Obrazy toto výhodné podnikání přinášejí v *Hermově* schématu, ale *horlivě*⁴⁰³ podle schématu *Nechepsa*. Zbývající obrazy jsou každý *achrēston*, „bez možnosti přinést výhodné podnikání“, nebo *achrēmatiston*, „bez výhody při podnikání“ v plánu *Herma*, ale jsou to místa, kde jsou planety ve volném čase a nejsou zaneprázdněny svým podnikáním v plánu *Nechepsa*.

Různé tradice. Podle *Antiocha* pak existují dvě tradice, které vytvářejí obrazy příznivé pro podnikání. Pohled *Timaea* (pravděpodobně se vrací k *Hermovi*) tvrdí, že jsou to vycházející obraz a ty, jež s ním tvoří pravidelné polygonální

⁴⁰³ V tom podnikání. To je ta zaneprázdněnost.

figury, vyjma dolního hexagonu,⁴⁰⁴ takže dohromady sedm. *Porfyrios* i *Rhetorius* na tuto tradici navazují. Nezapomeňte, že podobné úvahy vedly k identifikaci exaltací, když byl Krab považován za ascendent *thema mundi*. Proto nyní můžeme považovat exaltace za obrazy, které napomáhaly podnikání v době vzniku vesmíru.

Podle *Krále*⁴⁰⁵ jsou místy příznivými pro podnikání čtyři otočné čepy a obrazy po nich stoupající, takže jich je celkem osm. *Serapión* tuto tradici potvrzuje. Existují tedy tři zodiakální místa, na nichž se tyto dvě tradice liší: druhé, osmé a deváté od ascendentu. *Antiochovo Shrnutí* a *Porfyriova Antologie* se shodují, že když je vzestupná část v obraze ke konci, druhý obraz může být také považován za příznivý pro podnikání, i když *Rhetorius* to neuvádí.

Již *Schmidt* uvedl důvody, proč bychom neměli dospět k závěru, že tyto dvě tradice jsou prostě vzájemně neslučitelné. V dalších svazcích uvidíme, že tyto dva systémy mají ve skutečnosti odlišné astrologické aplikace, zatímco oba zůstávají věrní základnímu smyslu, že jsou příznivé pro podnikání.

Jak *Schmidt* argumentoval výše, z toho vyplývá, že tyto dva režimy pro identifikaci míst podporujících podnikání slouží k různým účelům: 1) *Hermův* systém má identifikovat místa, kde lze provozovat podnikání výhodné pro rodáka a kde takové podnikání je bez prospěchu. 2) Schéma *Krále* spočívá v identifikaci míst, kde je planeta zaneprázdněna obchodem přímo týkajícím se každodenního lidského života, kde je jen málo lenosti se věnovat takovému podnikání a kde vidí podnikání nejpříměji související s každodenním lidským životem.

Serapión také poskytuje zajímavý náhled na tyto otázky tím, že klasifikuje obrazy na dobré a zlé. Jeho blahodárné obrazy jsou podtřídou těch, které podle *Herma* napomáhají podnikání - tedy těch, které vytvářejí harmonickou figuru se vzestupným obrazem, mezi něž řadí i dolní hexagon.⁴⁰⁶ To pěkně rozděluje obrazy na šest dobrých a šest škodlivých. To

⁴⁰⁴ 3. místo.

⁴⁰⁵ Nechepso.

⁴⁰⁶ 3. místo.

také znamená, že jen proto, že obraz je příznivý pro podnikání (jako u čtvrtého a sedmého), toto podnikání nemusí být nutně vedeno ve prospěch rodáka. Naopak, i když obraz (například ten třetí) nepřispívá k podnikání, nemusí být přesto spojen s událostmi příznivými pro rodáka. *Serapión* jde dále tím, že nám říká, že druhý a šestý obraz jsou „lepšími“, nežli ostatní škodlivé obrazy, protože Střed nebes s nimi vytváří harmonickou trigonální figuru.

O sklonech⁴⁰⁷ (*klima*)

Antiochos 20. Říkají, že sklon od části ukazující hodinu až po část zapadání je východní ve vztahu k narození, ale že od části zapadání až po část označující hodinu západní.

Porfyrios 35 (druhá část). Říkají, že východní sklon ve vztahu k nativitě je ten od hodinové ukazující části až po Střed nebes; jižní sklon je ten od části zabírající Střed nebes až po zapadající část; západní sklon je ten od zapadající části až po část pod zemí; a severní sklon je ten od části pod zemí až po hodinovou ukazující část.

Komentář. V *Rhetoriových Vysvětleních* neexistuje žádná odpovídající definice. Určitě to vypadá, jako by v *Souhrnu Antiocha* byla dlouhá mezera, jíž by mohla vyplnit definice *Porfyria*. V *Antiochovi 29* jsou však použity pouze hlavní směry východní a západní, takže bychom neměli být ukvapení při vytváření tohoto řešení.

Řecké slovo *klima* nejkonkrétněji znamená „sklon“ nebo „úklon“.⁴⁰⁸ Je kořenem slova *apoklima* použitého pro klesající⁴⁰⁹ obrazy v předchozí definici. *Porfyrios* také svou definici umístil bezprostředně po své definici čtyř poklesů a čtyř post-vzestupů na začátku jeho *35 kapitoly*. Zdá se, že vhodným termínem je popsat čtyři kvadranty, pokud chápeme, že

⁴⁰⁷ V originálu „slopes“.

⁴⁰⁸ Nebo také spád atd.

⁴⁰⁹ Resp. padající.

východní sklon, řekněme, klesá nebo svažuje se z vzestupné části stejným způsobem jako svažující sklon obrazu ven od otočného čepu, přičemž se zároveň naklání směrem k části Středu nebes způsobem post-vycházejícího obrazu.

Slovo *klima* se také používá pro zóny nebo pásma zeměpisné šířky, protože místa v těchto zónách mají stejný sklon k pólům. Viz *Antiochos 23.B* níže. Toto řecké slovo je také zdrojem našeho anglického slova *climate*, protože *podnebí* jako místní počasí závisí na zeměpisné šířce. Anglické slovo *clime* je naneštěstí příliš úzce spojeno s počasím, než aby nám zde bylo užitečné jako překlad.

Před touto definicí byly pozice a s nimi související směry definovány z hlediska přirozeného pohybu planet kolem zvěrokruhu. Zde vidíme v případě hlavních směrů posun k dennímu pohybu jako referenčnímu rámci.

Obrazy vhodné pro výsev semene (*sporimos*) z Hélia

Antiochos 21.A. V případě desetiměsíčních porodů se říká, že tetragonální figura nalevo od Hélia, ke které putuje, je - [kde] je Hélios - vhodná k výsevu (*sporimos hēlios*); neboť když tam Hélios byl, došlo k výsevu semene. Avšak v případě sedmiměsíčních porodů, diametrální figura Hélia.

Porfyrios 37. Říkají, že v případě desetiměsíčních porodů je tetragonální figura nalevo od Hélia, ke které cestuje, obrazem vhodným pro výsev semene z Hélia (*sporimon hēliou zōdion*); protože když tam byl Hélios, došlo k výsevu semene. Avšak v případě sedmiměsíčních porodů je to diametrální figura.

Héfaistión II.1 81, 20 - 82, 9. Nyní se říká, že k lidskému početí dochází v tetragonu na dobře pojmenované straně Hélia v případě desetiměsíčních porodů; (protože když tam byl Hélios, došlo k výsevu semene). Ale v případě sedmiměsíčních porodů v průměru. A říkají, že u stejných desetiměsíčních porodů se narodí po 288 dnech a 8 hodinách; děti se střední porodem po 273 dnech a 8 hodinách; a ty s nejnižším narozením po 258 dnech a 8 hodinách. Ze

sedmiměsíčních porodů jsou nejdelší narození po 206 dnech a 8 hodinách; ty s nejmenším narozením po 176 dnech a 8 hodinách; a ty s prostředním narozením po 191 dnech a 8 hodinách.

Komentář. Tato definice začíná řešit otázku doby početí. *Souhrn Antiocha* má slovo *sporimos*, „vhodné pro výsev“, jako přídavné jméno odvozené od samotného Hélia; *Porfyrios* to má jako adjektivum založené na obrazu obsazeném Héliem. Stojí za zmínku, že toto adjektivum by se mohlo stejně dobře vztahovat na aktivní mužský princip, jako je tomu zde, a také na receptivní ženský princip, jako v další definici, která se týká toho, kdy je Selené vhodná k výsevu.

Héfaistiónovo rozpracování objasňuje, proč se jim říká narození deseti měsíců a sedmi měsíců. Desetinásobek selenického⁴¹⁰ měsíce 27,321 dne je téměř přesně 273 dní a 8 hodin, což je střední hodnota *Héfaistióna* pro narození v délce deseti měsíců. Sedmkrát selenický měsíc je téměř 191 dní a 8 hodin, což je střední hodnota *Héfaistióna* pro narození sedmi měsíců. Největší a nejnižší hodnoty *Héfaistióna* pro každý z těchto porodních intervalů jsou jednoduše 15 dní na obou stranách střední hodnoty, což dává celkový rozsah 30 dnů, což je o něco méně, než je průměrná doba, jíž Hélios potřebuje k procházení jedním obrazem.

Průměrná doba, za kterou Hélios projde devíti obrazy a dostane se na desátý obraz z místa, z něhož započal, je 30,4375 krát 9, neboli 273,9375 dní, což se velmi blíží *Héfaistiónově* mezihodnotě pro narození v délce deseti měsíců. Odkazem na tetragonální figuru nalevo od natálního Hélia nám tato definice jednoduše říká, kde byl Hélios deset selenických měsíců před porodem. Průměrná doba, po kterou Hélios prochází šesti obrazy a přichází k sedmému obrazu z jeho natální pozice (dimetrická figura) je 30,4375 krát 6, tedy 182,625 dní, což je poměrně málo z 191 dní a 8 hodin, ale Hélios bude přesto z větší části v diametrálním obrazu v době početí.

⁴¹⁰ V originálu „selenic“. Odkaz na Selené.

Zdá se, že zde existuje pokus o korelaci jinak nezávislých heliakických a selenických měsíců, Hélios má význam pro otce a Selené pro matku.

Obrazy vhodné pro výsev semene (*sporimos*) ze Selené

Antiochos 21.B. Nicméně říká, že v případě, kdy je Selené vhodná k výsevu, existují rozdíly, zatímco on dává přednost dvěma názorům.

Porfyrios 38 (první polovina). Ale v případě Selené to různí astrologové berou jinak, ale *Antiochos* říká, že dva přístupy kladou nárok na pravdu. Podívejte se, říká, ve kterém [dni] Selené se někdo narodil, a přidejte 5⁴¹¹ k tomuto číslu, a odečtěte opačným způsobem od měsíce, ve kterém došlo k narození po 29 [dnech] za každý,⁴¹² a [den], jež číslo zanechá, bude dnem početí. Podívejte se tedy na návrat do pravidla,⁴¹³ na jakém obraze byla Selené v té době. A Petosiris říká, že obraz, kde byla Selené náhodně při početí, buď tento obraz, nebo diametrální figura k němu, označuje hodinu zrození; a říká, že obraz, kde byla Selené náhodně při zrození, tento obraz poznamená hodinu při početí.

Poznámka

Toto je jediný okamžik v *Porfyriově Antologii*, kdy je *Antiochos* zmíněn jménem. Citace je formulována tak, že by mohla být podána interpretace, že on, *Porfyrios*, je autorem této kapitoly o početí a je pouze uvádějící názor *Antiocha*, že z mnoha technik, které byly vyvinuty k nalezení doby početí od Selené, lze považovat za pravdivé dvě. Jelikož ostatní výňatky, o nichž jsme diskutovali v *Porfyriovi*, určitě pocházejí ze ztraceného *Antiocha*, *Pingree* považuje tuto pasáž za originální důkaz o plagiátorství ze strany *Porfyria*.

⁴¹¹ Dva rukopisy mají zde abecední číslici pro pět, ale jeden má číslici pro deset.

⁴¹² Jeden Porfyriův rukopis má zde abecední číslici 29, stejně jako Héfaistión. Dva Porfyriovy rukopisy však mají abecední číslici pro 19.

⁴¹³ V originálu „kanónu“.

Je však stejně možné, že *Antiochos* mohl být sám kompilátorem, a nikoli skutečným autorem obsahu ztraceného originálu, což by také odpovídalo za jinak samoučelný titul *Pokladů* používaný *Rhetoriem*. V takovém případě *Porfyrios* jednoduše zaznamenává komentář, který sám *Antiochos* učinil o materiálu, který shromáždil k získání z dřívějších zdrojů.

Odpovídající pasáž v *Antiochově Shrnutí* říká „ale dal přednost dvěma názorům“, což podle *Schmidtova* názoru lépe podporuje druhou alternativu.

Héfaistión II.1, 82, 21 - 28. V případě Selené mají různé osoby co říct. *Antiochos Athénský* říká, že následující metoda vznáší nárok na nějakou pravdu. Podívejte se, říká, ve kterém [dni] Selené se někdo narodil, a přičtete [180]⁴¹⁴ k tomuto číslu, a vždy odečítejte opačným způsobem od natálního měsíce po 29 [dnech] za každý, a pro [den], jehož číslo zanechá, zkoumejte, kde byla Selené sama. Neboť obraz, jímž prochází, budiž pojat tak, že je skutečně totožný s obrazem, jímž při početí tranzituje Selené.

Héfaistión II.1, 82, 10 - 14. Staří Egypťané jsou silní ve svém tvrzení, že tam, kde se Selené nachází u zrodu, bude tento obraz znamenat hodinu početí; a tam, kde je Selené u početí, bude tento obraz nebo ten, který je vůči něj diametrální, označovat hodinu zrození.⁴¹⁵

Komentář. Tento první algoritmus se týká nalezení dne početí. Existují vážné rukopisné problémy s počtem, který má být přidán ke „dni Selené“, jímž musí být den v synodickém měsíci (29,53 dne), kdy došlo k narození. Dva z *Porfyriových* rukopisů mají abecední číslici pro pět a jeden má abecední číslici pro deset. Text *Héfaistióna* má výraz, který se jeví jako abecední číslice, ale písmena jsou psána v nesprávném pořadí, aby byla správným číslem; obrácením pořadí textový editor toto změnil na 180.

⁴¹⁴ Rukopisy mají výraz, který se zde jeví jako abecední číslice, ale písmena jsou psána ve špatném pořadí; obrácením pořadí textový editor toto změnil na 180.

⁴¹⁵ Takže se také můžeme ptát, nakolik je metoda od Ptolemaia? I tohle vykvetlo v egyptské zahrádce.

Existují také zmatky rukopisů s hodnotou spojenou s měsícem narození. Dva *Porfyriovy* rukopisy mají 19, jeden 29, stejně jako *Héfaistión*. Hodnota 29 by měla smysl, pokud jde o synodický měsíc, ale pro 19 v tomto kontextu *Schmidt* nevidí žádný zvláštní význam. Proto dává přednost číslu 29.

Hodnota 5 by mohla být zaokrouhleným opravným koeficientem pro počet dní, o které devět přesných synodických měsíců po 29,53 dnech každý překročí 9 krát 29 - tj. 9 krát 53 se rovná 4,77. Podle této logiky a za předpokladu, že tento algoritmus je určen pro normální porodní periodu, 9 krát 29,53 dává 265,77. Logické by tedy bylo přidat 5 dní ke dni synodického měsíce, ve kterém došlo k narození, a přidat 9 krát 29 nebo 261 dní k této hodnotě, a pak odečíst 29 dní za měsíc od nativního měsíce, a zbytek nám řekne den měsíce, ve kterém došlo k početí. Algoritmus nám však výslovně neříká, abychom tyto dvě hodnoty sečetli. A nejen to, týkalo by se to pouze porodů v rozmezí deseti měsíců.

Pokud se budeme řídit editorovou úpravou *Héfaistiónova* textu, máme opačný problém. Pokud k tomu přičteme určitý počet dní v měsíci narození (tolik „dnů Selené“) ke 180, většinou se budeme pohybovat v rozmezí sedmiměsíčních porodů. A opět, text nám výslovně neříká, abychom tyto hodnoty sečetli.

Je gramaticky možné, že nám text říká, abychom přidali určitý počet dní ke dni v měsíci a odečítali tuto hodnotu pořád, dokud se nenajde zbytek, od počtu měsíců, ve kterých došlo k porodu, vynásobeného 29, ale *Schmidt* nevidí žádnou logiku této možnosti.

Schmidt by chtěl zvážit jinou možnost. Zdá se mu pravděpodobné, že logika tohoto algoritmu je založena na pozoruhodném faktu, že 266 dní, nikoliv původní období lidského těhotenství, je téměř přesně 9krát průměrný synodický cyklus Selené skládající se z 29,53 dne. Na základě tohoto předpokladu nám tedy algoritmus musí dávat způsob, jak určit, zda k početí došlo za více než 266 dnů před narozením nebo za méně než 266 dnů, v závislosti na tom, v který den synodického měsíce došlo k porodu. Pokud se budeme řídit vzorem *Héfaistióna* v předchozí definici, měli bychom pravděpodobně považovat 266 dní za střední hodnotu a přidat nebo odečíst 15 dní, abychom získali nejzazší hodnoty. A

toto určení musí být provedeno přidáním nějakého čísla ke dni v měsíci a provedením nějakého odčítání. Pokud uvažujeme o období těhotenství mimo tento rozsah, měli bychom začít znovu vynásobením 29,53 jiným počtem měsíců než devíti, ale jinak použít stejné uvažování.

Je-li tento výklad správný, pak se otázkou stává, který den synodického měsíce představuje nepůvodní hodnotu 266 dní. Lze důvodně předpokládat, že toto je den uprostřed cyklu, kdy je Selené „plná“. V takovém případě by narození v první den Selené představovala období těhotenství asi 251 dnů a narození v poslední den období asi 280 nebo 281 dnů.

Jinými slovy, vezmeme-li stejný den synodického měsíce početí jako den narození synodického měsíce narození, pokud se někdo narodí první den synodického cyklu, museli bychom přidat asi 15 dní do toho dne v měsíci početí, abychom získali den početí, což je čas další syzygy - to znamená, že pokud se někdo narodí na synodické konjunkci, tato osoba byla počata, když byla Selené celá. Ale museli bychom odečíst asi 15 dní, pokud se někdo narodí poslední den. Vzhledem k tomu, že se pořadový počet dnů zvyšuje až na 16, musíme sečíst snižující se počet dnů; to by mohlo být vyjádřeno například tak, že k pevné hodnotě 14 přičteme pořadové číslo dne a toto odečteme od 30. (Například třetí den Selené přidáme 14 ke 3 a odečteme od 30, což nám dává 13, což znamená, že ke dni v měsíci musíme přičíst 13 dnů). Šestnáctý den jsme ani nepřičetli, ani neodečetli žádné dny, které by mohly být vyjádřeny přičtením 16 ku 14 a konstatováním, že se to neliší od 30. A vzhledem k tomu, že se pořadový počet dnů zvyšuje z 16 na 30, musíme odečíst rostoucí počet dnů, který by se také dal vyjádřit tak, že se přičte číslo dne ke stejné pevné hodnotě 14 a nyní se odečte 30 od tohoto součtu.

Interpretace, již *Schmidt* nabídl, naznačuje, že poškozené číslo rukopisu mělo být 14. Ve své expozici se *Schmidt* pokusil sledovat aritmetické směřování pořadových a kardinálních čísel, které v algoritmu četl. Pokud by však někdo převedl tyto aritmetické výpočty pouze na základní čísla, pevná hodnota by byla 15. Nyní, jak *Schmidt* řekl výše, mají dva rukopisy abecední číslici pro pět a jeden má abecední číslici pro deset. Pokud by byli v originále pospolu, udělali by

abecední číslici pro 15. *Schmidtova* interpretace by také pomohla vysvětlit (alespoň do určité míry), proč se používá neobvyklé sloveso *anthuphaireō*, „odečíst opačným způsobem“. Stejně jako jeho synonymum *antanaireō* používané v řecké matematice, může to také znamenat, že ze dvou čísel vždy odečtete menší od většího.

Použití synodického měsíce při určování dne početí mohlo být velmi dobře motivováno skutečností, že synodický měsíc je funkcí relativních pozic Hélia (označující otce) a Selené (označující matku).

Jakmile jsme našli den početí, musíme ještě určit, jaký obraz v ten den vycházel. Postup *Petosirída*, který je vysvětlující, se touto otázkou zabývá.

Vládci nativity

Antiochos 21.C. A že vládci hranic a obrazů jsou pány celého zrození.

Komentář. Není vůbec jasné, co tady tato poznámka dělá. *Souhrn Antiocha* se nezabývá pány narození až do odstavce 29. Možná existovala tradice určovat pány narození v horoskopu početí, i přímo z horoskopu narození.⁴¹⁶

Hodinový ukazatel početí

Antiochos 22. Dále také říká, abychom hledali Ukazatel hodiny výsevu jinak, než bylo řečeno. Neboť je podle něj třeba zkoumat, v jaké části obrazového označení hodiny Hodinový ukazatel byl, pak vynásobit části, které vystoupaly, množstvím hodin, a když to bylo sečteno, dát je po 30ti částech od obrazu označujícího hodinu při narození, a obraz, na který padne číslo, bude označovat hodinu výsevu semene.

⁴¹⁶ To by svědčilo o technikách, o jakých se nám ani nesnilo.

Porfyrios 38 (druhá část). Kromě toho někteří také berou Hodinový ukazatel početí následovně. Podívejte se [říkají], která část jakéhokoli obrazu označuje hodinu při narození, a vynásobte části, které vystoupaly, množstvím hodin, a po jejich sečtení je rozdělte po 30ti za část od obrazu označujícího hodinu narození, a obraz, na který padne číslo, bude znamenat hodinu výsevu semene.

Héfaistión II.1, 82, 14 - 20. Někteří to berou následujícím způsobem, což se nám nezdá příliš uspokojivé. Vynásobte, řekněme, vystupující části obrazu označující hodinu při narození množstvím hodin a vrhněte části, které jsou výsledkem 30ti za část od Hodinového ukazatele, a obraz, kde číslo padne, označuje hodinu výsevu semene.

Komentář. Zprávy *Antiocha a Porfyria* jsou prakticky totožné; neexistuje žádný odpovídající text u *Rhetoria*. Postup se zdá jasný až na jeden bod. Nejprve určíme počet částí vycházejícího obrazu, které již vystoupaly. Například pokud je vycházející část 9. částí Skopce, pak 9 částí již vystoupalo. Poté vynásobíme tento počet částí počtem hodin, které uplynuly v den narození až do hodiny narození. Jak počítáme hodiny? Za předpokladu, že to znamená spíše hodinu dne nebo noci (než-li ascensionální⁴¹⁷ čas obrazu), *Schmidt* předpokládá, že bychom měli použít řecký systém sezónních hodin, kde pro dané datum roku je interval denního světla je rozdělen na dvanáct stejných „hodin“ a rovněž na interval noci. (V tomto systému se denní hodina nerovná noční hodině s výjimkou rovnodenností). To je rozumné, protože pokud by se někdo narodil ve 12. denní nebo noční hodině a 30 částí již vyšlo ve vzestupném obrazu, dalo by nám to maximální možný součin dvou faktorů v tomto výpočtu, a to by bylo 360, nebo počet částí v celém zvěrokruhu.

Opět, pokud by se někdo narodil ve 4. denní hodině, vynásobili bychom 9 částí Skopce čtyřmi, a dostali bychom 36. Tento počet částí pak přidáme k vycházejícím částem a obraz, do něhož tento součet padl, bude Hodinovým ukazatelem horoskopu početí.⁴¹⁸

⁴¹⁷ Doba výstupu obrazu nad horizont.

⁴¹⁸ Poměrně jednoduchá metoda, která na svou verifikaci čeká.

Dvanáctá část (*dōdekatēmorion*) Selené, Hélia a Hodinového ukazatele

Antiochos 23.A. A říká, že máme hledat dvanáctou část Selené dvěma způsoby...

Porfyrios 39. Dvanáctá část Selené je brána dvěma způsoby. Nejprve poté, co jsme viděli, kolik částí jejího obrazu Selené zabírá, distribuujte z tohoto obrazu v částech $2 \frac{1}{2}$ na další obrazy a tam, kde počet končí, bude dvanáctá část. Například Selené se rozprostírá přes 13 částí Skopce; dám $2 \frac{1}{2}$ části Skopci, $2 \frac{1}{2}$ části Býkovi, $2 \frac{1}{2}$ části Dvojčatům, $2 \frac{1}{2}$ části Krabu, $2 \frac{1}{2}$ části Lvu; dvanáctá část tedy bude v Panně v domicilu Herma. Dvanáctá část Hélia bude brána podobně a stejným způsobem jako Ukazatel hodin; protože kdykoli uvidíte, která část označuje hodinu, rozdělíte části vycházející až k ní na $2 \frac{1}{2}$ části [na obraz]. Někteří berou dvanáctou část Selené odlišně. Když uvidíte, kolik částí je to stranou od Hélia,⁴¹⁹ vezměte si z těchto třiceti jakkoliv velký rozsah⁴²⁰ a zbytek⁴²¹ rozdělte na $2 \frac{1}{2}$ částí na obraz z jakéhokoli obrazu, jehož Selene zabírá; ale pokud nemá třicet k odečtení, rozdělíte právě tyto části na $2 \frac{1}{2}$ na obraz. A pro ty, kteří se snaží být přesní, je nutné určit vztah Hodinového ukazatele ke kanónu.⁴²²

Komentář. *Rhetorius 19* také obsahuje ošetření dvanáctých částí, ale je odvozeno spíše od *Pavla Alexandrijského* a *Dorothea ze Sidonu*, nežli od *Antiocha*, takže *Schmidt* to zde vynechal.

Dvanáctá část planety nebo bodu, jako Ukazatel hodin, vypočítaná prvním ze dvou algoritmů, je v podstatě geometrická proporce, ve které je prvních $2 \frac{1}{2}$ intervalu obrazu k nějakému jinému takovému intervalu (jako je šestý), jako je tento obraz sám k nějakému jinému obrazu (jako je šestý obraz z něj). To je pro všechny záměry a účely to, co

⁴¹⁹ Zřejmě interval mezi nimi.

⁴²⁰ Holden v poznámce uvádí: „To musí znamenat celkovou délku Luny (měřeno od 0° Berana), nikoli její délku měřenou od začátku jejího znamení. Viz *Porphyry the Philosopher. Introduction to the Tetrabiblos*. Translated from the Greek James Herschel Holden. S. 29, pozn. 3 a 4.

⁴²¹ U Holdena čteme, „a od těch všech odebereme“. Což by byla její zeměpisná délka od začátku jejího znamení.

⁴²² Zřejmě odkaz na tabulky.

moderní astrologové myslí pod dvanáctou harmonickou. Druhý algoritmus založený na intervalu mezi Héliem a Selené nemá v moderní astrologii obdobu.

Můžeme se zeptat, co tato definice dělá bezprostředně po definicích vztahujících se k horoskopu početí a bezprostředně předcházející ošetření dvanácti míst definovaných Hodinovým ukazatelem (nebo „ascendentem“). Ve skutečnosti poskytuje mechaniku opravného postupu⁴²³ pro přesnější určení vzestupné části. S touto aplikací dvanáctých částí se znovu setkáme až v *IX. knize Vettia Valense*, a do té doby odložíme její další diskusi.

Klimata (*klima*) a vzestupy (*anaphora*) obrazů

Antiochos 23.B. ... a jak je nutné přijmout klima, a že přímé obrazy stoupají v delším čase, šikmé v menším.

Komentář. Zde *Schmidt* přeložil slovo *klima* jako „klima“, protože odkazuje na pásma zemské šířky.

Tato položka v *Antiochově Souhrnu* se zjevně týká materiálu vztahujícího se k časům vzestupu obrazů. *Porfyrios* má kapitolu o tomto tématu na přesně odpovídajícím místě ve své vlastní posloupnosti definic (*Porfyrios* 41). Pokud však *Porfyriův* materiál vůbec pochází z *Antiocha*, *Schmidt* má podezření, že je razantně přepsán, kvůli častým odkazům na *Ptolemaia*, takže to zde vynechává. Podobně u *Rhetoria* 50, kde se také zdá, že doktrína je pozdějšího původu.

Odložíme důkladné zacházení s tímto důležitým předmětem do dalších svazků *TARES*.⁴²⁴

⁴²³ Rektifikace.

⁴²⁴ Principem použití je doba výstupu znamení nad horizont, která se přepočítává na roky. Viz například technika circumambulation, jíž umí například Delphic Oracle. Používá se především v technikách délky života, metodu rozpracoval Valens úvodní III. knihou. Ukázky využití jsou zde (Výběr řešených příkladů z Antologie (II. část; III. kniha - vstup do délky života): <https://uloz.to/file/fpa6YgodzhMS/vyber-resenych-prikladu-z-antologie-ii-cast-iii-kniha-vstup-do-delky-zivota-pdf>

Dvanáct témat systému míst (*topos*)

Antiochos 24. Po těchto věcech vypráví jména a významy dvanácti míst horoskopu. Například Ukazatel hodin (*hōroskopos*) je kormidlem života (*oiax biou*) a vstupem do fyzického života (*zōē*), což svědčí o duši a chování a všech těchto věcech. Říká, že vycházející obraz (*zōidion*) je místem očekávání (*elpis*) a věcí jim odpovídajících; třetí z Ukazatele hodin se nazývá místem bohyně (*thea*) a je významné pro přátele a podobně; čtvrtý, což je podzemní pivot, říká, že se nazývá domov a krb, a je významný pro poklady a ušlechtilost zrození a země atd.; že pátému obrazu (*zōidion*) z Hodinového ukazatele se říká dobré štěstí (*agathē tuchē*), a že znamená pořizování zvířat a nárůst věcí souvisejících s obživou; že šestý se nazývá duch (*daimōn*) a před-zapadajícím (*produsis*), což svědčí o problémech a utrpeních a nepřátelích; že sedmý se nazývá pivotem související se západem (*dutikon kentron*) a je významný pro konečný věk života a smrti; že osmý se nazývá post-zapadajícím (*epikatadusis*) a nečinným (*argos*) obrazem (*zōidion*); že devátému se říká místo boha (*theos*) nebo pokles Středu nebe, což svědčí o tom, že je daleko od domova a cestuje do zahraničí. Říká, že desátý, jímž je Střed nebe, se nazývá vyvrcholením života (*koruphē biou*) a že napomáhá obchodu (*chrēmatizō*) s pověstí, konáním a metodou a pro střední část života a bohatství živobytí; a že ten jedenáctý se nazývá post-vycházející Středu nebe a dobrého ducha (*agathos daimōn*) a znamená nárůst věcí v budoucnosti. Říká, že dvanáctý se nazývá klesajícím a špatného ducha (*kakos daimōn*) a nutností (*anagkē*), a znamená to věci během narození, stejně jako potíže a utrpení; ale někteří říkají, že to také podporuje podnikání.

Komentář. *Porfyrios* nemá v souhrnu žádné záznamy odpovídající tomuto odstavci. *Rhetorius 57* má dlouhé ošetření s planetami v tématu míst, přičemž zmiňuje mnoho z výše uvedených označení témat míst, ale publikaci našeho překladu tohoto textu odložíme na pozdější svazek. Existuje také fragment veršovaného textu, který je výslovně přičítán *Antiochovi* a který se zabývá planetami na tematických místech, ale nic nenasvědčuje tomu, že by *Antiochos* v úvodní knize nabídl takovéto ošetření, takže náš překlad tohoto textu zveřejníme také v pozdějším svazku *TARES*.

V této kapitole o *Antiochovi* je však třeba poznamenat několik věcí, zejména pro moderního astrologa. Nejprve text objasňuje, že dvanáct tematických míst je shodných se samotnými *zōidia*; to znamená, že první tematické místo je celistvost obrazu, jež obsahuje vycházející část, druhé místo je další obraz v pořadí atd. To je to, co by moderní astrologové nazývali „celo-znakový systém domu“ nebo „znamení rovná systému domu“. Zadruhé, dotyčné oblasti se jednoduše nazývají „místa“ (*topoi*), a nikdy „domy“. Ve skutečnosti je řecké slovo pro „dům“ (*oikos*) vyhrazeno pro obrazy „ovládané“ planetami, které jsou jejich vlastními „domicily“. Dalo by se dokonce spekulovat, že důvodem, proč mohla být tematická místa později nazývána „domy“, bylo to, že byla ztotožněna s obrazy v helénistické tradici. Zatřetí, všimněte si, že zde se jedná o desátý obraz, který se nazývá „Střed nebe“, nikoli obraz obsahující průsečík poledníku s ekliptikou. A konečně, tematická místa mají také chronologický význam, který je podrobněji vysvětlen v následujícím textu *Serapióna*:

Serapión 231, 24 - 32. Ukazatel hodin označuje první věk života, a tentokrát dvanácté místo označuje části před narozením, druhé místo poslední části prvního věku, zatímco Hodinový ukazatel sám označuje střední věk prvního věku. Střed nebe pokrývá střední věk celého života; a z tohoto věku deváté⁴²⁵ označuje první části středního věku, desáté střední části středního věku a jedenácté poslední části středního věku. Pivoť podléhající zapadání označuje poslední věk života, ale šesté počátky posledního věku, sedmé střední část posledního věku a osmé poslední část posledního věku (z tohoto důvodu je označováno jako „smrtící“). Podzemní pivoť označuje samotnou smrt, třetí místo označuje části před smrtí, čtvrté samu smrt a páté části po smrti.

Všimněte si, že po sobě jdoucí věky lidí sledují směr otáčení po směru hodinových ručiček, počínaje Hodinovým ukazatelem, zatímco tyto věky jsou pro každý pivoť a jeho dva boční obrazy formulovány proti směru hodinových ručiček.

⁴²⁵ Místo.

Osm témat systému míst (*hē oktatropos*)

Antiochos 25. Někteří zacházeli s takzvanými osmi tématy [vyšetřováním] (*hē oktatropos*) pro stejné informace. Nazvali Ukazatele hodin místem života (*zōē*), protože z něj jsou studovány věci týkající se života; říkají, že [obraz (*zōidion*)] vycházející po Ukazateli hodin odhaluje věci doprovázející život;⁴²⁶ třetí označili za místo sourozenců; čtvrtý - místem rodičů; pátý - dětmi; šestý - poranění těla; sedmý místem manželství; a osmým místem konce života. A na těchto osmi místech zkoumají celý život (*bios*) zrozenice.

Komentář. Pro tuto kapitolu neexistují žádné doplňující texty ani od *Porfyria*, ani od *Rhetoria*, avšak *Antiochovo Shrnutí* je ve své současné podobě poměrně jasné, s výjimkou přesného významu druhého tematického místa. *Thrasyllův Souhrn* přiřazuje *bios* k druhému místu ve svém osmi-tematickém systému, jež by mohl mít širší smysl života, jehož rodák vede, nebo užší smysl jeho živobytí.

V tomto osmi-tematickém vyšetřování opět vidíme, že místa jsou totožná s obrazy v jejich pořadí podle Hodinového ukazatele. Nejpozoruhodnější vlastností tohoto systému je, že nyní nacházíme členy rodiny spojené s místy; viditelně chyběli v systému dvanácti témat. Očekávali bychom, že najdeme choť ve spojení se sedmým, avšak *Antiochovo Shrnutí* má místo toho manželství. *Thrasyllův Souhrn* však má pro toto místo manželku. Pokud se jedná o správné řešení, pak máme v systému zastoupeny všechny základní členy rodinného systému.

Někteří vědci se pokoušeli tvrdit, že systém s osmi tématy pocházel z půlení čtyř pozemských kvadrantů, což mělo za následek osm míst, ale v tomto textu jistě neexistují důkazy pro tuto domněnku.

⁴²⁶ τὰ τῆς ζωῆς ἐπόμυνα.

Bylo by trochu vágní jednoduše spojovat toto místo s událostmi po narození. Tím výrazem může být kruhový kolotoč, který označuje živobytí, obvykle spojené s tímto místem, jako věci, které pomáhají podporovat fyzickou existenci. Je také možné, že se jedná o chybu pro τὰ ἐλπίμενα, „objekty naděje“, jako na druhém místě v systému dvanácti témat, ale Schmidtovi se nelíbí nadbytečnost.

O Štěstí (*tuchē*) a Duchu (*daimōn*)

Antiochos 26. Rozlišuje také Štěstí (*tuchē*),⁴²⁷ když se k němu někteří připojují (*sunaptō*) také na výše uvedených místech,⁴²⁸ a podrobně prochází, jak je nutné hledat Část Štěstí. Odmítá dotazy některých, které se týkají těchto záležitostí, a že někteří také berou Ducha (*daimōn*) spolu s těmi, o nichž již bylo řečeno. Podrobně prochází, jak je nutné zacházet s Duchem. Těmto [místům] také říká, aby se připojila k Bázi (*basis*) a Základu (*themelion*) a Dědictví (*klēros*) a Újmě (*sinos*), a to, co každý z nich značí.

Komentář. Naneštěstí žádný z těchto materiálů není zastoupen ani v *Porfyriově Antologii*, ani v *Rhetoriově*. Zdá se, že předmětem této kapitoly je přiřazení dalších významů tematickým místům, s největší pravděpodobností v systému s osmi tématy.⁴²⁹

Uvidíme později, že v *Thrasyillově Souhrnu* je Štěstí spojené s osmým místem v systému s osmi tématy.⁴³⁰ Toto je příklad toho, jak někteří připojili Štěstí k systému s osmi tématy, což je první bod, který uvedl *Antiochos*. Zmínil také, že někteří astrologové přidali Ducha na výše zmíněná tematická místa. Zde pouze poznamenáváme, že Duch byl přidělen na šesté tematické místo v systému s dvanácti tématy *Antiochova Shrnutí*, jak to mohlo být také u *Herma* (podle *Thrasyillova Souhrnu*). V dalších astrologických zdrojích, které budeme publikovat později, najdeme Bázi spojenou s Hodinovým ukazatelem, Základ se čtvrtým obrazem a Dědictví s osmým.⁴³¹ Zdá se, že Újma⁴³² bylo již přiděleno šestému.

Pokud jde o Část (Los) Štěstí (poněkud zavádějícím způsobem nazývaný „Bodem Štěstí“ moderními astrology), usuzovali jsme z tohoto záznamu, že jeho výpočet byl otázkou určité neshody. Z pozdějších zdrojů víme, že tato

⁴²⁷ Zde to může být také myšleno tak, že rozlišení ve smyslu nějakého vyznamenání, odlišnosti, proslulosti nebo slávy. Tedy dává nějakou bonifikaci.

⁴²⁸ Zřejmý odkaz na spojení s planetami.

⁴²⁹ Tohle může být důležitý ukazatel, že se tyto části používaly původně zde.

⁴³⁰ Opět velmi důležité!

⁴³¹ Viz spojení se Štěstím.

⁴³² Nebo také zranění.

nejdůležitější část je funkcí Hodinového ukazatele, Héliá, a Selené, kde interval rovnající se ekliptickému intervalu mezi dvěma světly je prodloužen od části označující hodinu, načež druhá krajnost tohoto oblouku se nazývá Část Šťestí. Ústřední otázkou, která nás bude v nadcházejících svazcích *TARES* dost zaměstnávat, je, zda a za jakých okolností se tento výpočet mění ve dne i v noci. A koncepčně řečeno, měl by se dotýčný interval promítat dopředu v zodiakálním pořadí od vzestupné části nebo dozadu?

Následující poznámka v *Serapiónovi* je dalším důkazem, že výpočet této záležitosti zdaleka nebyl rutinní záležitostí. Část (Los) Šťestí a související Část (Los) Ducha byly často označovány jednoduše jako „Šťestí“ a „Duch“ bez označení „Část (Los)“, a téměř jistě jsou tyto dva losy předmětem díla *Serapióna*. *Schmidt* zde jej pouze přeloží pro budoucí použití bez komentáře.

Serapión 228, 10 - 16. Šťestí se často stává Duchem. To znamená, když je světlo sekty v hranici hvězdy v rozporu se sektou; nebo v souladu s mužským a ženským, jako když je Hélios v ženském obraze ve dne a Selené v mužském v noci;⁴³³ a když světlo sekty není východně na polokouli, která se sekty týká.⁴³⁴ A pokud obě světla jsou na polokouli pod zemí, a pokud mají další podmínky cizím způsobem,⁴³⁵ Šťestí je vzato ze světla, které překonává, nebo ze světla, které je vedoucí toho, jenž jej následuje.⁴³⁶

⁴³³ Z toho plyne, že pokud je Světlo sekty v hranicích planety, která je z opačné sekty, musíme otočit Šťestí s Duchem; nebo když je Světlo ve znamení, které je v rozporu, např. Slunce v Raku ve dne.

⁴³⁴ Kvadranty východní (Slunce) a západní (Luna).

⁴³⁵ Něco, co je s nimi v rozporu.

⁴³⁶ Zde je třeba si položit otázku, zda se to vůbec týká tropického zodiaku, protože tito pánové se pořád pohybovali v rozmezí toho, že tropický zodiak se kryl se siderickým. Považuji za poměrně prokázané, že Valens a další nepoužívali resp. používali více druhů zodiaků. To, co mě jako první zaujalo, je to, jak si Schmidt všiml v Přehledu (Souhrnu) Thrasylla, že tento astrolog, který je poměrně známým činitelem, ve svém souhrnu uvádí věc, v níž je uvedeno, že Thrasyllus dal spíše jarní bod na 10. stupeň znamení, nežli na první, jak někteří evidentně udělali. Jedná se o jeden z mála textů v celém korpusu před Ptolemaiem, jež naznačuje dokonce vědomí této problematiky, natož aby se o ní přímo zmiňoval. Důsledky tohoto jevu jsou stále sice daleko zřetelné, protože oba zvěrokruhy byly v tomto období téměř shodné, ale trochu to nabourává tropickou astrologii v helénských kořenech. Takových indikátorů je povícero. Důsledky pro egyptské hranice jsou tak nedozírné.

Připouštíme-li nejasnost této pasáže, právě takové poznámky naznačují, že původně mohlo být mnohem jemnější (rozlišování) i v základních pojmech helénistické astrologie, než je zřejmé z pramenů pozdějších v tradici. Zajímalo by nás, kolik dalších základních otázek bylo rovněž zploštěno a zjednodušeno při přenosu tohoto materiálu z generace na generaci a jaké důsledky by to mělo pro astrologickou praxi.⁴³⁷

Více o Štěstí a tematických místech

Antiochos 27. Jiní, jak říká,⁴³⁸ spojili s Částí Štěstí další vlastnosti (*tropos*).⁴³⁹ Jedním z nich je Ukazatel hodin, jež slouží také k označení prvního věku; další je Střed nebes, jež je také pro označení středního věku; další je z otočného čepu souvisejícího se západem, jež slouží také k označení konců života. A pro ty tři, Hermes; avšak učí, že zbývající místa mají být zabrána výčtem a klasifikací (*diarithmēsis*); například tím, že se tak stane pro místo⁴⁴⁰ otce a matky; dále pro místo sourozenců a pro místo manžela a manželky, a pro děti a určitě pro místo přátel a nakonec pro otroky.

Antiochos 28. Také říká, že jiní je rozlišují různě, ale jak argument pokračuje, říká, že on sám pochybuje, zda jsou jejich rozdíly přesnější.

Komentář. *Porfyrios* nebo *Rhetorius* opět neobsahují žádný materiál, který by nám pomohl interpretovat tato dvě krátká a obtížná shrnutí. *Schmidtovi* se zdá nejpravděpodobnější, že první věta z 27 odkazuje na jiné významy, které někteří (zjevně sám *Hermes*) přisuzovali Části Štěstí, čerpané z významu Hodinového ukazatele (možná narození a fyzický

⁴³⁷ To je naneštěstí pravda, že mnohé koncepty, které používáme, a myslíme si, že jsou oprávněné, stojí na hliněných nohách, protože i z dílčích (dochovaných) materiálů spatřujeme, že některá soudobá pojetí jsou zkrátka chybná.

⁴³⁸ Textový editor označil singulární φησιν v rukopisu do množného čísla φασιν, kvůli bezprostředně následujícímu ὥς. Schmidt se vrátil k původnímu čtení a odstranil ὥς.

⁴³⁹ Akceptující zde rukopisné čtení τρόπους, namísto emendace editora τόπους.

⁴⁴⁰ Obnovení množného čísla genitivů nalezených v rukopisu, jež textový editor v této části emendoval na akuzativní singuláry.

život), Středu nebes (možná činnost) a descendentu (možná smrt). Je také možné, že tato první věta odkazuje na jiná tematická místa definovaná ve vztahu k Části Štěstí,⁴⁴¹ jako by šlo o analogii k Hodinovému ukazateli, ale pak měl Schmidt za obtížné integrovat druhou větu.

Schmidt se domnívá, že zbytek odstavce 27 se může zabývat otázkami témat, která lze přiřadit více než jednomu místu, místo přiřazení dalších témat na dané místo (jak bylo provedeno v odstavci 26). Buď to, nebo *Antiochos* diskutoval o přiřazení významů zbývajícím čtyřem místům, která nejsou pokryta tradičním systémem s osmi tématy. V obou případech dostaneme zablesknutí na dlouho zapomenuté původní spory o významech tematických míst.

Predominator (*epikratētōr*) a domicilní pán nativity (*oikodespotēs*)

Antiochos 29. Říká, že pán domu narození a vládce a predominator se navzájem liší. Protože říká, že převládající⁴⁴² je to, že jedno ze dvou Světél převládá více nad dispozicí narození. A že někteří říkají, že Hélios převládá ve dne, ale Selené v noci. Ale přesněji řečeno, v případě denního narození, kdy je Hélios na východě (*en tōi apēliōtēi*), má také vlastní převahu, protože vládne přes den; ale když přes den klesá na západ (*epi liba*), bude-li Selené na východě, bude převládat sama Selené. Podobně, i když samotná Selené je v post-vzestupu Hodinového ukazatele, zatímco Hélios klesá z východu (*ek tou apēliōtou*), bude mít převahu samotná Selené. Ale s tím, jak oba klesají na západ, bude převládat Hodinový ukazatel. V případě nočního narození, pokud Selené stoupá na východě, sama převezme moc; ale pokud Selené klesá na západ, zatímco Hélios, který je stále pod zemí, vychází po Ukazateli hodin, bude převládat sám Hélios, ale pokud jsou oba pod zemí ... [text zde končí]

⁴⁴¹ Dnes bychom řekli domy od Štěstí.

⁴⁴² Predominator.

Porfyrios 30.A. Stále se sluší definovat přesný způsob, jakým se domicilní pán narození a vládce a *predominator*⁴⁴³ od sebe navzájem liší; neboť od té doby, co starověcí autoři proplekli jména, nerozlišovali své veřejné oznámené vlastnosti. To znamená, že každý má svůj význam, stejně jako majitel lodi (*nauklēros*) a kormidelník (*kubernētēs*). Pak vás poučíme, v čem se od sebe liší.

Někteří tedy Héliá považují za převládající (*predominator*) ve dne, Selené v noci, ale přesnější dispozice bude následující. V případě denního zrození, pokud Hélios stoupá na východě, předpokládá to převahu. Ale když Hélios klesá na západ (*epi liba*), pokud je⁴⁴⁴ Selené na východě, Selené předpokládá převahu - i kdyby měla vycházet po Hodinovém ukazateli a stoupat na východ. Pokud Hélios i Selené klesají na západ (*epi ton liba*), Hodinový ukazatel bude mít převahu.

V případě nočního narození, pokud Selené stoupá na východě,⁴⁴⁵ převezme převahu. Ale když klesá na západ a Hélios, který je stále pod zemí, vychází po Hodinovém ukazateli, bude Hélios převládat. Pokud bude Hélios i Selené⁴⁴⁶ pod zemí, zatímco jsou na pivotu nebo vycházející po pivotu, bude mít Selené převahu kvůli sektě; ale pokud se zjistí, že Selené poklesla, zatímco Hélios je na pivotu, Hélios má převahu.

Neboť světlo, které je na pivotu⁴⁴⁷ (*epikentroteros*) a na východě⁴⁴⁸ (*mallon en tōi apēliōtēi*) a v sektě, je považováno za převládající; ale pokud obě klesají, pak Hodinový ukazatel převládá pro sebe.

⁴⁴³ Převládající.

⁴⁴⁴ Resp. má šanci být.

⁴⁴⁵ Porfyriův text má ἐπὶ τὸν ἀπηλιώτην „východně“. Dva rukopisy však mají alternativní ἐν τῷ ἀπηλιώτῃ „na východě“, jež je stejné jako verze v Souhrnu Antiocha. Text Porfyria Schmidt odpovídajícím způsobem upravil.

⁴⁴⁶ Resp. mají šanci tam být.

⁴⁴⁷ ὁ ἐπικεντροτέρος. Schmidt vzal toto komparativní adjektivum spíše jako kontrast, nežli stupeň - tedy označení planety, která je spíše na pivotu, nežli planeta, která klesá.

⁴⁴⁸ ὁ μᾶλλον ἐν τῷ ἀπηλιώτῃ. Opět Schmidt vzal toto komparativum coby kontrast, planetu, která je spíše na východě, nežli na jiném otočném čepu (pivotu).

Když jste ustanovili převládajícího (*predominator*), bude z něj převzat domicilní pán a společný pán domicilu; neboť pánem obrazu, na kterém se nachází *predominator*, bude pánem domicilu, zatímco vládce hranic bude společným pánem domicilu. Je tedy nutné prozkoumat, jak se nacházejí a v jaké figuře se nacházejí, a zda svědčí Ukazateli hodin nebo Selené; neboť celý úsudek je od nich. Někteří však jednoduše považují vládce vycházejících hranic za pána domicilu narození (*nativity*), a vládce vycházejícího obrazu za společného pána domicilu.

Komentář. V *Rhetoriových Vysvětleních* nevyplývá žádný odpovídající materiál pocházející přímo z *Antiocha*, i když v jiných textech přisuzovaných *Rhetoriovi* se budou řešit podobné problémy. Je zajímavé, že i když je pořadí definic v *Porfyriově Antologii* z větší části stejné jako v *Antiochově Souhrnu*, z nějakého důvodu se tato kapitola nachází mezi jeho definicemi nesoucí kopí (29) a jeho definicemi obrazů příznivých pro podnikání (35 a 36). V *Souhrnu Antiocha* tyto dvě definice téměř bezprostředně následují za sebou (17 a 19), oddělené pouze definicí týrání ([18]). *Porfyriovy* kapitoly 30 -34 nemají v *Souhrnu Antiocha* vůbec žádné zjevné protějšky.

Měly by být jasné široké obrysy argumentu predominance ve fragmentu z *Antiochova Shrnutí* a úplnějšího textu od *Porfyria*. Hlavní nejistota v těchto textech se týká terminologie východu a západu v souvislosti s terminologií stoupání a klesání. *Porfyrios* 35 (pod *Antiochem* 20) definoval východní a západní svahy nebo sklony (*klima*) jako kvadranty ohraničené vzestupnými a kulminujícími částmi a částmi diametrálně opačnými.

(*Schmidt* poukázal na možnost mezery v odpovídající verzi *Souhrnu*). *Antiochos* 19 však definoval post-vzestupy a poklesy, pokud jde o obrazy. V důsledku toho není jasné, zda výraz „na východě“ například odkazuje na vycházející obraz nebo kvadrant z vycházející části na část, která vrcholí; může to mít dokonce úplně jiný význam. Podobné fráze jsou s frázemi „klesající na západ“ a „klesající z východu“.

Vezmeme-li v úvahu uvažování o predominanci u jiných helénistických astrologů, *Schmidt* dává přednost názoru, že *Antiochos* zde odkazuje na obrazy, nikoli na kvadranty. Za předpokladu, že tedy fráze „vycházející na východě“ znamená

být přítomen ve vycházejícím obrazu, a že fráze „klesající na západ“ znamená být přítomen v devátém obrazu od ascendentu, a že fráze „klesající z východu“ znamená přítomnost ve dvanáctém obrazu, zvláštní případy predominance vyjmenované v *Antiochově Shrnutí* a *Porfyriovi* lze shrnout následovně. (Položka v závorkách je pro *Porfyria* jedinečná).

Ve dne:

Hélios v prvním - Selené kdekoliv

Selené v prvním - Hélios v devátém

(Selené ve druhém - Hélios v devátém)

Selené ve druhém - Hélios ve dvanáctém

Hodinový Ukazatel - Hélios v devátém, Selené v devátém

V noci:

Selené v prvním - Hélios kdekoliv

Hélios v prvním - Selené v devátém

Hélios ve druhém - Selené v devátém

Když jsou obě pod horizontem:

Selené v prvním, druhém, čtvrtém, pátém, sedmém - Hélios v prvním, druhém, čtvrtém, pátém, sedmém

Hélios v prvním, sedmém - Selené ve třetím, šestém

Dvě prohlášení, která *Porfyrios* uvádí ve čtvrtém odstavci, se zdají být zevšeobecněním výše uvedených zvláštních případů, nežli obecnými pokyny, které mají pokrýt všechny zbývající případy predominance. První výčet vyjmenovává dvě rozhodující kritéria pro predominanci: 1) světlo, které je na pivotu, na rozdíl od toho, které klesá; 2) světlo, které je spíše na východě a v sektě, než světlo, které souvisí s jiným pivotem.

Je dostatečně jasné, že když obě světla klesají (tj. ve 12., 9., 6. nebo 3.), stává se Ukazatel hodin převládajícím. *Souhrn Antiocha* a *Porfyrios* už vybrali případ obou světél v 9. Možná tento případ vyžadoval zvláštní pozornost, jelikož deváté místo je místem příznivým pro podnikání (podle jednoho z klasifikačních schémat v *Antiochovi 19*), i když se jedná o klesající, a tedy není místem pro zaneprázdnění planety (podle jiného schématu klasifikace v *Antiochovi 19*). O to víc je výchozí hodnota pro Hodinového ukazatele jistější, když jsou obě světla v různých poklesech.

Můžeme se zeptat, proč se *Porfyrios* nepokouší o další zevšeobecnění na základě případů diskutovaných v těchto textech: když jsou obě světla na pivotech nebo post-vzestupech, převládá to světlo ze sekty. Může být významné, že *Porfyrios* to uvádí pouze v případě, že jsou obě světla pod obzorem. Mělo by smysl říci, že Hélios v jedenáctém převládá nad Selené v desátém, například. Mělo by však smysl říci, že Hélios v devátém převládá nad Selené v desátém? Pokud je osmé následným obrazem, je to místo, kde je planeta poněkud líná (podle principů, o kterých *Schmidt* diskutoval pod *Antiochem 19*); dokonce se tomu říká „nečinné“ místo.

Stále přetrvává značný počet zvláštních případů, na které se tyto příklady a obecná pravidla nevztahují. Může například světlo v post-vzestupném obraze automaticky převládat nad světlem v kadentním obraze, pokud není ze sekty? Texty nám říkají, že Selené ve druhém převažuje nad Héliem ve dvanáctém, ale mohlo by to být kvůli nadřazenosti dané na východ. V tomto okamžiku nemůžeme dospět k závěru, že Selené v pátém převládá nad Héliem ve dvanáctém, nebo zda Hélios v pátém může převládat nad Selené v šestém. Možná je třeba splnit další kritéria, aby bylo možné rozhodnout o takových okrajových případech. Měli bychom však také ponechat otevřenou možnost, že za určitých okolností nemusí

vůbec existovat žádný převládající prvek. Jakékoli další zkoumání podrobností predominance odložíme na pozdější svazky *TARES*.

Jakmile bude určena predominance, *Porfyrios* nám říká, že vládce domicilu převládajícího je pánem domicilu narození, zatímco vládce hranic obsazených převládajícím je společným domicilním pánem. Nyní se zdá, jako by se toto pravidlo řídilo u druhé a třetí paradigmatické nativity zkoumané v *Příkladech Antigona*. *Porfyrios* nám však také říká, že někteří autoři dali přednost vládci hranic, jež obsazuje predominator, a považují domicilního vládce za společného pána domicilu. To by znamenalo, že ani Hélios, ani Selené nikdy nemohou převzít roli domicilního pána narození, protože nemají vládu nad hranicemi. Ve druhé části druhé knihy (11.B) *Antiochova Souhrnu* uvidíme, že *Rhetorius* uvádí vymezení pro každou z pěti planet, když je domicilním pánem narození, ale ošetření světél v tom nápadně chybí. To pravděpodobně znamená, že *Rhetorius* následuje druhou tradici, a pokud jde o vládce hranic převládajícího jako hlavního domicilního pána narození a domicilního vládce jako společného domicilního pána, a musíme tuto variantu brát vážně.

Vládce nativity⁴⁴⁹ (*kurios*)

Antiochos 29. Říká, že pán domu narození a vládce a predominator se navzájem liší.

Porfyrios 30.A. Stále se sluší definovat přesný způsob, jakým se domicilní pán narození a vládce a predominator⁴⁵⁰ od sebe navzájem liší; neboť od té doby, co starověcí autoři propletli jména, nerozlišovali své veřejné oznámené vlastnosti. To znamená, že každý má svůj význam, stejně jako majitel lodi (*nauklēros*) a kormidelník (*kubernētēs*). Pak vás poučíme, v čem se od sebe liší.

⁴⁴⁹ Nebo také narození.

⁴⁵⁰ Převládající.

Porfyrios 30.B. Pokud jde o vládce narození, někteří ho definují jako pána (*despotēs*) Středu nebes, pokud je zaneprázdněn podnikáním na otočném čepu;⁴⁵¹ ale pokud ne, planeta přítomná ve Středu nebes, ta vládnoucí nad činností (*praxis*) v narození jako v citadele (*akropolis*); a znovu, pokud taková není, planeta vycházející po Středu nebes. Jiní definují vládce narození jako prvního, vládce hodinového ukazatele nebo planetu, která se nalodí⁴⁵² (*epibainō*) do svého domicilu a hranice; dále Selené; pak Část Štěstí; pak planeta,⁴⁵³ jež vystane nebo se potopí (*phasis*) nebo v zastávce stojící dříve nebo do sedmi dnů po narození (neboť vzhledem k tomu, že tato planeta je autoritativní, pokud je příznačná pro kosmický stav v té době, je připuštěno, že má vládu), a pokud existují dvě takové planety, vezměte tu, která může vyvstat jako mocnější; a přidávají k nim pána (*despotēs*) prenatalního sbíhání, čímž pánem rozumím vládce hranic, ve kterém dochází ke sbíhání Hélia se Selené, pokud se Selené pohybuje z tohoto sbíhání, avšak vládce hranic plné fáze, pokud Selené ubývá.⁴⁵⁴ Ze všech těchto zjevují, že vládce [narození] je hvězda, která se nejsympatičtěji nachází ve vztahu k narození - tedy hvězda ležící přednostně, hvězda schopná vyvstání,⁴⁵⁵ nebo hvězda, která je více na důvěrných místech⁴⁵⁶ a má největší moc ve vztahu k figuře narození a ve vztahu ke hvězdám, které to společně dosvědčují.⁴⁵⁷

Pokud jde o to, jak je nutné zkoumat takto nalezeného vládce a kolik moci z toho plyne, budou tyto záležitosti projednány v tom, co bude následovat; neboť vyšetřování tohoto vládce je zdlouhavé a téměř nejobtížnější ze všech. Někdy se však stává, že se zjistí, že tatáž planeta je vládcem a domicilním pánem - když je takto nalezený vládce stejný jako domicilní pán převládajícího světla -, kterážto planeta bude vládnout nad důležitým vyjádřením (*apotelesma*).

⁴⁵¹ Pivot.

⁴⁵² V originálu „embarking“.

⁴⁵³ Zřejmě zde má na mysli to, že musíte zvážit esence těchto důležitých míst.

⁴⁵⁴ Prenatální Syzygie.

⁴⁵⁵ ἀνατολικώτερος. Toto komparativní adjektivum zde může sloužit dvojí roli, zaprvé jako komparativní kontrast (spíše schopná vyvstání, nežli se potápět nebo stacionovat, jak již bylo uvedeno v textu), avšak zadruhé jako komparativ stupně, pokud jsou dvě planety v době jejich vyvstání a jedna z nich učiní svou fázi (objevení se) blíže ke dni narození.

⁴⁵⁶ Esence.

⁴⁵⁷ Schmidt bere tuto dlouhou závěrečnou frázi jako apozici (přístavek) k frázi „ležící přednostně“.

Komentář. Text v *Souhrnu* se přeruší, než se dostane k určení vládce narození, a v *Rhetoriov*i není žádný podpůrný text. Takže je štěstí, že *Porfyrios* zachoval tento - pro nás důležitý - materiál. *Schmidt* nevidí důvod předpokládat, že není odvozen přímo ze ztraceného *Antiochova* originálu.

Vzhledem k tomu, že nás *Porfyrios* varuje, že určení tohoto vládce je téměř nejobtížnější věc ze všech, neměli bychom snad v tomto případě po něm požadovat algoritmickou přesnost. Bylo by však užitečné, kdyby v první verzi této techniky identifikoval druh vládce, který by měl být použit pro Střed nebes, namísto toho, aby jej jednoduše nazval „pánem“. To by nám také pomohlo určit, zda má na mysli samotnou část (tj. „stupeň“) Středu nebes (definovanou jako průsečík místního poledníku s ekliptikou), nebo desátý obraz. Níže v expozici druhého algoritmu *Porfyrios* vysvětluje, že pod pojmem pána prenatalní syzygie má na mysli vládce hranic, avšak to je vlastně další důvod k domněnce, že má v tomto prvním případě⁴⁵⁸ na mysli vládce domicilu, protože necítí se být vyzván k upřesnění. Kromě toho, když dále zmiňuje planetu ve Středu nebes jako druhého kandidáta, musí to téměř znamenat desátý obraz.

Podobně - vágně - uvažuje o druhu vládce, který by měl být v druhém algoritmu převzat z Hodinového ukazatele, Selené, Středu nebes a Části Šťěstí, i když způsob, jakým začíná sérii odkazem na vládce Hodinového ukazatele naznačuje, že má na mysli vládce domicilu, nikoliv hranic.

S ohledem na nejistotu ohledně typu vládce se zdá dostatečně jasné, že musíme zkoumat příslušné podstaty⁴⁵⁹ vládce Hodinového ukazatele, jakoukoli planetu zaujímající domicil a hranice tohoto vládce, pak vládce Selené, Středu nebes, Části Šťěstí, jakoukoli planetu vytvářející jednu z figur s Héliem buď sedm dní před nebo sedm dní po narození (viz *Antiochos 15*), a vládce hranic prenatalní syzygy - zjevně v tomto pořadí. Ze všech těchto kandidátů dostáváme instrukce, abychom dali přednost planetě, „která leží nejsympatičtěji ve vztahu k narození“. To je rozpracováno určením dvou planet,

⁴⁵⁸ Vracíme se tedy nahoru k prvnímu algoritmu s MC.

⁴⁵⁹ V originálu „merits“.

kteřé jsou za optimálních okolností pro tuto roli nejkvalifikovanější: 1) Za prvé, planeta, která je schopna vyvstat, namísto aby byla v zastávce nebo podléhala potopení; a ze dvou planet, které jsou schopny vyvstat, případně ta, která je nejbliže intervalu 15ti částí od Hélia, jež definuje tuto podmínku;⁴⁶⁰ 2) Planeta, která je na více svých známých místech (tj. ve svém vlastním voze více způsoby než ostatní, jak jsou definovány v *Antiochovi 14*), má také největší sílu ve vztahu k figuře narození (tj. na místě, které nejvíce podporuje podnikání podle druhé klasifikace obrazů definované v *Antiochovi 19*) a navíc má svědectví s více planetami v souladu s *Antiochem 6*. Již víme, že první dvě z těchto tří podmínek pomáhají učinit planetu autoritativnější. Když zjistíme, že planety jsou dominantní v těchto dvou kategoriích, vyhrává vládce nebo planeta, která je výše na seznamu kandidátů (tj. ta, jež „leží přednostně“).

Porfyriova pasáž řeší pouze optimální situaci, ve které existuje planeta schopná vyvstání, a další, která má jasnou nadřazenost, pokud jde o její sílu. Vzhledem k počtu kritérií, jimiž musí být hodnoceni kandidáti na vládce narození, zejména ve druhé kategorii, není divu, že by tato technika byla obtížně implementovatelná v mnoha jiných narozeních a často by vyžadovala výzvu úsudku.

Na začátku své expozice Porfyrios připodobnil domicilního pána a vládce narození k majiteli lodi a kormidelníkovi. Který z těchto vládců kormidluje a který majitelem lodi?

My - moderní - máme sklon považovat kapitána lodi za člověka s největší autoritou a kormidelníka za důstojníka, který plní kapitánovy rozkazy. V klasických dobách však kapitán (*nauklēros*) triéry⁴⁶¹ byl obvykle buď vlastníkem lodi, nebo politickým zmocněncem státu. Kapitán nebyl nutně zběhlý v plachtařském umění. Byl to kormidelník (*kubernētēs*), který vlastnil námořní dovednosti a měl autoritu nad skutečnou plavbou lodi, a o tuto důležitou pozici byla velká konkurence. Kormidelník klasické doby se tedy podobal tomu, čemu dnes říkáme kapitán.

⁴⁶⁰ Tady vidíme, že se jedná jenom o tabulkovou hodnotu, protože k heliakickým fázím dochází v různých orbisech.

⁴⁶¹ Typ řecké válečné lodi.

Nyní, v případě určení domicilního pána narození, se provádí šetření predominance, aby se určilo, které světlo je lépe umístěno v narození. Pokud obě klesají, použijeme výchozí ascendent. Pak jsou pán domicilu a společný domicilní pán automaticky přiřazeni jako dva vládci převládajícího (predominator). V případě vládce narození však nejprve nalezneme planety, které mají nějakou vládu nad klíčovými místy narození, počínaje ascendentem. Pak se vládce narození vynoří ze soutěže o určení, který z těchto kandidátů je nejsilnější a nejschopnější. Jinými slovy, mezi vládci existuje jakýsi argument převahy.

Nyní si pamatujte, že ascendent byl nazýván „kormidlem života“. A kormidelník je ten, kdo nese odpovědnost za kormidlo. Ze skutečnosti, že argument pro určení vládce narození se začíná úvahou o vládci ascendentu a zahrnuje soutěž o nejkvalifikovanější planetu, *Schmidt* se domnívá, že můžeme dojít k závěru, že vládce narození je přirovnáván ke kormidelníkovi (nebo dnes kapitánovi). To je v souladu se skutečností, že počet svědeckých planet hraje roli při určování vládce narození. Určitě kormidelník / kapitán potřebuje přísun co nejvíce svých důstojníků.

Pán domicilu⁴⁶² nativity je tedy obdobou majitele lodi (nebo antického kapitána).

Porfyrios uzavírá zakončení zajímavým tvrzením, že na narození bude něco obzvláště významného, pokud bude domicilní pán a vládce narození stejná planeta. Pokud se však liší, jsme vedeni k otázce, jaký je nejlepší vztah, který mohou mít jeden k druhému. Je zřejmé, že by v ideálním případě měli být natolik situováni do narození, aby byli schopni plně spolupracovat mezi sebou a současně plnit své vlastní povinnosti. Tato otázka bude převzata v následujících svazcích *TARES*.

Ve svém posledním odstavci *Porfyriův* text uvádí, že vyšetřování vládce narození bude pokračovat později. Ve skutečnosti se touto otázkou zabývá druhý oddíl druhé knihy (11.B) *Antiochova Shrnutí*.

⁴⁶² Resp. domicilní pán.

II. kniha Antiochova Souhrnu⁴⁶³

Obecné shrnutí

Shrnutí druhé knihy je obecněji omezeno na některé čtyři [části]. Zaprvé o nativitě boha (*theos*), jak říká tento astrolog, a vytváří rozdíly v podnikání⁴⁶⁴ (*chrematismos*) hvězd; zadruhé, o Světlech; za třetí, o vládci a vládci domu narození; a za čtvrté, o směsi a takzvaném poskytování svědectví (*epimaturia*).

Nativita vesmíru

Antiochos II.A. Konkrétněji, kapitoly, jak by se dalo říci, jsou následující. V těch o bohu říká, že k narození došlo v souladu s názorem starověku, v němž sedm hvězd se náhodou ocitlo ve svých vlastních domicilech, a že takové paradigma nemohlo existovat, ani když se ukázalo, že smrtelné narození má štěstí. Například Krab označuje hodinu Selené, Hélios následuje ve Lvu, poté Hermes v Panně, po němž je Afrodita ve Váhách a Ares ve Štíru, Zeus v Lučištníku a Kronos v Kozorohu; nebo znovu, když Proud vody označil hodinu s Kronem, a Ryby následovaly s Diem, pak Skopce s Áreem a Býk s Afroditou a Dvojčata s Hermem a Krab se Selené a Lev s Héliem.⁴⁶⁵ Říká však, že takováto narození jsou hodná božského osudu (*moira*), a že tolik narození, kolik se jich na nich podílí s větším počtem planet, se na tato božská narození podepisuje, ale ta, která se o ně dělí jen s několika, se od nich liší, zatímco ta, která nemají žádnou, dosáhnou krajnosti

⁴⁶³ Schmidt, Robert: Definitions and Foundations. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonos et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. 326.

⁴⁶⁴ Podstatné jméno **χρηματισμός**, jehož se zde používá, má širokou škálu významů, od „vyjednávání“, „usnesení“, až po „věsteckou odpověď“, „pojmenování“. Prostě není dostatek kontextu, abychom si mohli být jisti, jaký smysl je zde zamýšlen. přeložili jsme jako „podnikání“ z důvodu úvah souvisejících s Antiochem 19.

⁴⁶⁵ Jak vidíme, buď vyhází Rak, nebo Vodnář, a planety jsou v domicilech, což je buď thema mundi nebo thema dei.

neštěstí. A že když hvězdy ve své vlastní exaltaci vedou podnikání, znamenají zrození, které je brilantní, i když ne podobně.⁴⁶⁶

Komentář. O *thema mundi* nebo s horoskopem vzniku vesmíru není nikde v *Porfyriovi* ani v *Rhetoriově* žádné ošetření. *Thrasyllus* ve své *Tabulce* však také zdůraznil důležitost srovnání jednotlivých nativit s *thema mundi*, neboli horoskopem narození vesmíru. (Viz *Thrasyllův Souhrn* dále v tomto svazku).

Obecné shrnutí na začátku druhé knihy *Antiocha* uvádí, že tato první část také obsahovala zpracování *chrematismos* hvězd, podstatné jméno široké aplikace, jež pojmenovává činnost označenou slovesem *chrēmatizō*. Schmidt předpokládá, že zde má podstatné jméno *chrematismos* význam odvozený od slovního smyslu, jež mělo v *Antiochovi* 19. Proto jej přeložil jako „vedení podnikání“. V části *II.A Souhrnu* je zásadní zmínka o planetách - v jejich vlastních povýšencích - podnikajících (*chrēmatizō*). Schmidt se domnívá, že tato poznámka je v implicitním rozporu s planetami v jejich vlastních domicilech, které podnikají. Dá se z toho vyvodit, že nativity s planetami, které ve svých exaltacích podnikají, nejsou tak brilantní, nebo spíše jen jiné?

Světla

Antiochos II.B. Stejně tak [vkládá] druhou kapitolu o Světlech prostřednictvím rozdělení,⁴⁶⁷ ale pomocí jemných argumentů a jejich položením [jako základu] s cílem logického rozlišování o narození, které nepostrádá přikrášlení,

⁴⁶⁶ Lze tomu tedy rozumět tak, že čím více planet v domicilech, tím větší moc? S exaltacemi se počítá, ale nemají zřejmě takový vliv.

⁴⁶⁷ První věta této dlouhé věty se bohužel zdá být poškozená. První slovo je οὐς, které, pokud je správné, může znamenat pouze „ucho“; textový editor to změnil na οὐτως. Poslední slovo je κατασπείρει, které není dokumentováno, ačkoli jej textový editor upravil na κατασπείρει, což znamená „zasadí“, nebo „rozptýlí“, jako při setí. Zoufalý pokus o záchranu stávajícího textu by nám poskytl překlad „zasadí také ucho rozdělením druhé kapitoly o světlech“, přičemž frází „zasadí ucho“ považuje Schmidt za nedokumentovanou metaforu instrukce. Zdá se však, že pozice καὶ v textu činí jakékoli takové čtení nepravděpodobným. Zachoval Schmidt tedy redakční edici od οὐς až οὐτως a pokusil se emendovat κατασπείρει na καταπείρει, což znamená „vložit“.

pečlivěji než nemnoho z těch, kteří na těchto záležitostech tvrdě pracovali; a vyčíslením [náklonnosti] duše a těla samotného zrozence, pomocí kterých mám na mysli pověst, bohatství, pocty a snahy o život, nemluvě o otci, matce a dětech, o tom, kým budou a jaký život budou mít a jak se bude dařit samotnému⁴⁶⁸ rodákovi v dobrém i zlém. Uvádí všechny tyto a podobně pilným rozpracováním.

Komentář. V části *Porfyriovy Antologie* neexistuje žádné odpovídající zpracování výše zmíněných témat. Ve druhé části *Rhetoriových Vysvětlení* je určité množství materiálu, jež má, zdá se, volnou tematickou souvislost s tématy zahrnutými v této části. Je však velmi rozptýlený a silně závislý na *Dorotheovi*, *Valensovi*, *Ptolemaiovi* a dalších. V každém případě nebylo pro *Antiocha* jedinečné vyšetřovat speciální témata, jako je tělesný vzhled a chování, pověst, profese, členové rodiny, vzestupy a pády osudu rodáka atd. Porovnejte podobný seznam témat zahrnutých v *Souhrnu Thrasylla*, proto zde vynechává *Schmidt Rhetoriovu* kapitoly.

Z této stručné synopse vyplývá, že *Antiochos* se v této části své druhé knihy zabýval dvěma otázkami. Za první se snažil položit základy pro vyšetřování narození; své vyšetřování zřejmě vedl poměrně pečlivě a důkladně, soudě podle pochvaly sumaristy, i když je možné, že některá z těchto slov chvály jsou používána s nádechem ironie. Tak či onak, tato základní práce byla spojena se světly. Za druhé, zavázal se prozkoumat celou řadu zvláštních témat v životě rodáka. Naneštěstí jsme nedostali absolutně žádnou nápovědu k přístupu, jehož aplikoval.

⁴⁶⁸ Opravení αὐτοὺς za αὐτὸς pro smysl na řádce 16 kritické edice.

Vládce nativity a domicilní pán nativity

Antiochos II.C. Třetí kapitola o vládci a domicilním pánovi narození dává metodickým vysvětlením narození (i když to není nic menšího), přičemž prolíná rozmanitost vykreslení (*apotelesma*) s rozmanitostí figur (*schēma*) hvězd. A říká, že pro krále *Nechepsa*, s nímž *Petosiris* také souhlasí, spadají vyšetřované věci do našeho dosahu při zkoumání pána domu a vládce; neboť zatímco pán domu skutečně⁴⁶⁹ ukazuje životně důležité časy lidí (*ho zōtikos chronos*), vládce ukazuje způsob života (*bios*) těch, kteří musí zahynout.⁴⁷⁰ Určitě diverzifikuje figury pána domu a vládce ve vztahu k otočným čepům⁴⁷¹ a poklesům a následným vzestupům⁴⁷² obrazů, a opět ve vztahu k těm dalším hvězdám, které se v té době⁴⁷³ podílely na vládě nebo domicilním vládcovství, a říká že z nich je převzata prognóza budoucnosti.

Třetí kapitola se tedy skládá z těchto věcí...

Úvodní poznámka k doplňkovým zdrojům. V části 11.C *Antiochova Shrnutí* není nic, co by odpovídalo *Porfyriově Antologii* nebo *Rhetoriovým Vysvětlením*. Z jiného textu, který byl připsán *Rhetoriově* a upraven v CCAG 7, 192-226, *Schmidt* výňatky z těchto pěti planet označil za vládce a domicilního pána narození. Ačkoli není možné určit, zda a do jaké míry pochází přímo z *Antiocha* a jak zkrácená mohou být vymezení, i když jsou odvozena od *Antiocha*, způsobem, jakým jsou vymezení diverzifikována podle sekty, domicilu nebo povýšení a angularity, vykazuje značnou afinitu k *Antiochovu Souhrnu*. Všimněte si také, jak jsou planety, které se podílejí na vládcovství, zmíněny na konci části Herma jako domicilním pánovi narození. Podle výše uvedeného shrnutí to byla také otázka, již *Antiochos* řešil.

⁴⁶⁹ Vezmeme-li *καὶ γὰρ* jako spojku, určující konkrétní roli domicilního pána narození při výpočtu délky života. Pokud bychom však vzali *καὶ γὰρ* příslovečně, znamenalo by to, že pán domicilu dokonce ukazuje délku života, z čehož vyplývá, že má i jiné další funkce.

⁴⁷⁰ Přijímající domněnky textového editoru, že řecké sloveso *συγκληρεῖν* v rukopisu je nějaký derivát z kořene *κληρώ*, což nám dává jakýsi poetický epiteton pro smrtelnost člověka.

⁴⁷¹ Pílovům.

⁴⁷² Post-vzestupům.

⁴⁷³ Restaurování rukopisného *κατ' ἐκεῖνο καιρὸν* emendací *κατ' ἐκεῖνον καιρὸν οὐ* textovým editorem z důvodu smyslu.

Rhetorius 215, 5 - 22. Kronos jako domicilní pán. Když Kronos sám získá domicilní mistrovství narození jako úděl, přináší to, co je staré a (vytváří rodáky) zákeřné a temné a umíněné a nakloněné mlčení a hluboce zvrácené a neschopné projevů a mizerné a dlouze skleslé. A vytváří ty, jež se věnují námořnictví a ty, kteří jsou pověřčiví ve vztahu k božským záležitostem, avšak rodáci nemají štěstí ve věci dětí a sourozenců.

Jestliže Kronos podniká v denním zrození, ve svých vlastních domicilech nebo exaltaci nebo v⁴⁷⁴ sektě druha, na pivotu nebo vychází za pivotem a může vyvstat, dá moc nad poli nebo základy nebo vodním majetkem a dá hojnost nebo majetek jiných nebo dědictví nebo nález pokladů a dá moc podřízeným, a poskytne potlačení ostatních nebo rozšíření újmou druhého, stejně jako pomoc od starých nebo zastaralých věcí nebo starších osob.

Ale pokud podniká v nočním narození a nachází se v domicilu planety opačné sekty, na pivotu nebo post-vzestupu, je to škodlivé, přináší to nebezpečí od mocných a starších osob z důvodu dávných a zastaralých záležitostí, půjček, vězení a vydírání, nebo být držen pod dohledem, otroctví, nebo podvýživu, a přináší útoky a příležitostné nehody a otravy nebo toky a zimnice a nemoci šlach a vážné nemoci nebo slabost na intimních místech.

Musíte však vzít v úvahu, že když je Kronos zjevně pánem narození, způsobuje takové události sám od sebe, ale když je konfigurován s jinými hvězdami nebo v jejich domicilech, produkuje to, co je navíc vmícháno.

Rhetorius 216, 25 - 217, 6. Zeus jako domicilní pán. Když Zeus získá domicilní vládcovství narození jako úděl na pivotu v denním narození, a je v jeho vlastním domicilu nebo v domicilu sektového druha sekty při podnikání, učiní narození velkým a pozoruhodným, přijatým, uctívaným, dobrým, bezelstným, blahobytným, ti, kdož uskutečňují věci, které přesahují moc měst nebo mas, a ti, kteří hostí⁴⁷⁵ ostatní nebo krále nebo velké, ti, kteří jsou slavní díky ctnosti a zbožnosti,

⁴⁷⁴ Odmítnutí úpravy z μέν na μετά textovým editorem ve prospěch úpravy ἢ ἐν, kvůli smyslu a srovnání s nadcházejícími paralelními konstrukcemi.

⁴⁷⁵ Přijetí úpravy textu z ἀλλήλοισ na ἄλλοις navržené textovým editorem.

ti, kteří jsou zdobení kněžskými poctami votivních obětí, jsou milováni svými příbuznými, a dobrodinci v přátelství; a ti, kteří mají požitky z manželky a dětí, ledaže je možnost, že se octne na zapadajícím pivotu, protože tak jim není požehnáno dětmi. Ale pokud je Zeus značně poškozen škůdcem, přestože je jeho dobrodiní zkráceno, způsobí ty, kteří mají podobný život, ale mají mnohem menší moc pro blahodárnost, a oni budou opovrhováni svým pokrokem.⁴⁷⁶ Samotný Zeus bude mít podobné podoby také sám od sebe, ale cokoliv udělá v konfiguraci s ostatními hvězdami, bude řečeno v tom, co přijde dál.

Rhetorius 218, 12 - 219, 3. Ares jako domicilní pán. Když Ares získá vztah domicilního mistrovství a vládcovství jako úděl, pokud podniká v nočním narození a je schopen vystávat ve svých vlastních obrazech nebo obrazech sektového partnera, rodáci budou odvážní, statní, silní, hroziví, neposlušní, ti, kteří jsou rádi zapojeni do potíží a žoldnéřské služby v zahraničí, obeznámeni s nebezpečím, ti, kteří jsou v prvním věku života zbaveni otcovského a mateřského majetku, ti, kteří zažívají údery a rány, zvláště pokud vidí Selené, ale popáleniny, pokud vidí Héliu, a nestabilní a nestřídmí vůči ženám, ti, jež objímají bezcenné ženy nebo milence,⁴⁷⁷ odkud je téma dětí nestabilní a těžké.

Ale zjistí-li se, že Ares podniká v denním narození, že je v domicilu hvězdy, která není ze sekty, výše uvedené výklady se zvrhnou k horšímu, takže rodáci budou tvrdohlaví, bezbožní, rouhačtí, ti, kteří páchají mnoho špatností, nekontrolovaní, ti, kteří nevytrvávají v tom, co dělají, snadno otevření, nešetří nikoho, ti, kteří jsou zmítáni bouří mas a velkými za své křivdy, a ti, kteří zažívají dosti těžké tělesné utrpení.

Vcelku totiž člověk musí vědět, že z hvězd dobrodějové umenšují své dobrodiní, když podnikají v rozporu se sektou, zatímco ty destruktivní vykazují činnost jak nebezpečnou, tak ošklivou spolu s újmou, když jsou ve svém vlastním bydlišti a v souladu se sektou, ale když jsou na místech hvězd patřících do opačné sekty, podnikají, a jsou v rozporu se sektou. A

⁴⁷⁶ Resp. jim bude záviděno.

⁴⁷⁷ Pravděpodobně mužský homosexuální prostitut.

všechny hvězdy, které jsou v obrazech neprospívajících podnikání nebo potopené pod paprsky, když se zjistí, že jsou vládci nebo domicilními pány narození, ukazují, že nativity jsou deprimované a nemají žádný podíl na pokroku.

To, jak moc se Ares změní ve svých konfiguracích ve vztahu k ostatním hvězdám, bude také začleněno do toho, co se bude dít dál.

Rhetorius 220, 25 - 221, 5. Afrodita jako domicilní pán. Když Afrodita získá domicilní mistrovství jako úděl, pokud podniká na svých vlastních místech nebo v místech druhá ze sekty, a je-li je schopna vyvstat, vytváří rodáky příjemnými, půvabnými, čistými, proslulými, náboženskými, láskyplnými, úspěšnými, ti, kteří jsou považováni za hodné přijetí ze strany mas nebo nadřizených osob, ti, kteří nosí zlaté oděvy, kněží nebo ti, které zdobí takové pocty, ti, kteří jsou na tom dobře, pozoruhodní, a přesto ti, kteří jsou z dobrého důvodu kritizováni, ti, kterým jsou projevovány projevy laskavosti ze strany žen, a naopak.

Pokud ale Afrodita podniká v rozporu se sektou, snižuje to její prospěch, protože rodákům se zarmucuje naplnění jejich štěstí a vítr pro ně fouká méně příznivě. A Afrodita se sama mění ve vztahu svědectví ostatních hvězd, jak řekneme v diskusi o směsi.

Rhetorius 221, 28 - 222, 11. Hermes jako domicilní pán. Když Hermes získá vztah vládcovství a mistrovství domicilu jako údělu, protože hvězda je ve skutečnosti společná, ať už to bude ve svědectvích a ve směsích domicilů, předem řekneme, co bude dál. Ale když podniká a přitom je schopen vyvstat, zejména na vlastních místech nebo na místech dobrodějů, činí to rodáky dobře úměrné v tělesnosti a milující práci, zejména vidí-li Selené, stejně jako znalé a rozumné, ty, jež horlivě touží po cvičení v číslech, přirozeně se hodí ke všemu, rychle se učí a dobře učí, ty, kteří vymýšlejí něco navíc, než co je běžně učili, úspěšné v chápání věcí, drahé pro mnohé, společenské, vynalézavé, věnující se zahraniční službě, ctěné mnohými, ti, kteří jsou zapojeni do mnoha změn okolností a jsou pro to dobře známí.

Pokud, když byl nalezen jako vládce nebo pán domicilu, je dobře situován, ale společný pán domicilu nebo vládce obrazu, ve kterém se nachází pán domicilu, je špatně umístěn, život bude částečně šťastný a částečně nešťastný.

Pokaždé se podívejte, v jakém sklonu (*klima*) leží; protože ten, jež se týká Hodinového ukazatele, svědčí o prvním věku života, ten, jež se týká Středu nebes, středního věku, a ten, jež se týká zapadajícího obrazu až k podzemnímu, svědčí o posledním věku života.

Komentář. Měli bychom si uvědomit, že tento *Rhetoriův* text nevytváří při představování těchto obrazů žádné jemné rozlišení mezi vládcem a domicilním pánem narození. Měli bychom také poznamenat, že Hélios a Selené se v textu evidentně nekvalifikují jako vládce nebo domicilní pán narození, ale pouze je to pět planet. Může to být proto, že zastává názor, že vládce hranic převládajícího (predominator) je hlavním domicilním pánem narození (Hélios a Selené nejsou pány hranic), zatímco pán domicilu je společným pánem domicilu, pozice, již někteří zastávali podle *Antiocha 29*.

Parametry, které se používají k diverzifikaci interpretace planety, která je vládcem nebo domicilním pánem daného narození, jsou: 1) status sekty; 2) být ve svém vlastním voze nebo obsadit místo sektového partnera, namísto přítomnosti v sídle planety v rozporu s vlastní sektou; 3) vzhled při vystavování nebo potápění, versus pod paprsky); 4) přítomnost na místech příznivých pro podnikání, namísto v místech, která nejsou vhodná pro podnikání; 5) týrání škůdcem. To vše je vysvětleno v *Antiochových* definicích v *I. knize*.

Poslední odstavec této řady vymezení z *Rhetoria* zmiňuje společného pána domicilu jako významného obecně v celkové analýze, stejně jako vládce domicilu obrazu obsazeného samotným pánem narození.

Podrobnější diverzifikace je uvedena pro každou planetu, pokud jde o jiné planety, které jsou spolu-přítomny nebo působí jako její svědci, což nás zavede k poslední části shrnutí druhé knihy *Antiocha*.

Směs a svědectví

Antiochos II.D. ... zatímco čtvrtá se věnuje míchání a takzvanému poskytování svědectví (*epimarturia*), protože i tato doktrína přispívá k soudu o narození.

Komentář. Vymezení každé z pěti planet jako vládce nebo domicilního pána narození nalezené ve třetím oddíle především odkazovalo na následné zpracování úpravy těchto vymezení v souladu se svědectvím jiných planet - což je právě předmětem tohoto čtvrtého a posledního oddílu *Antiochova Shrnutí*. Naštěstí, ve skutečnosti existuje několik poměrně srozumitelných a úzce souvisejících způsobů ošetření této doktríny, které stále existují.⁴⁷⁸ Je však těžké s jistotou říci, nakolik je některý z obsahu těchto pojednání odvozen od *Antiocha*, takže odložíme jakoukoli další diskusi na toto téma na pozdější edice.

⁴⁷⁸ Resp. jsou zachována.

Souhrn Thrasyllovy *Tabulky Héraklovi*

Nejprve zachází s povahou obrazů, téměř tolika [charakteristikami], které jsou obvykle shromažďovány společně k prozkoumání ostatními; například, že některé jsou lidské formy, jiné zvířecí; a že některé jsou mužské, jiné ženské; a některé rovnodenní, jiné tropické. A že tropické⁴⁸⁰ nejsou vytvářeny v první části obrazu,⁴⁸¹ jak někteří tvrdí, ale v osmé části.⁴⁸² A že část má selenickou velikost, neboli okraj Hélia.⁴⁸³

Ale poskytuje další zpracování⁴⁸⁴ dvanácti obrazů, že některé jsou dominantní, jiné servilní; některé čtyřnohé, jiné ne; některé pevné, jiné dvojí povahy, jiné se dvěma těly; některé vodní, jiné suchozemské, jiné obojživelné; a některé bohaté na semeno, jiné plodné, jiné sterilní; a některé další záhadné; některé hrbaté, jiné dvě barevné. Zachází také s

⁴⁷⁹ Schmidt, Robert: *Definitions and Foundations*. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonus et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. 341.

⁴⁸⁰ Slunovratové.

⁴⁸¹ Zde se implikuje, že to není na počátku znamení, viz poznámka níže. Může to naznačovat, že Thrasyllus nepracoval s tropickým zodiakem.

⁴⁸² To svědčí o současné kontroverzi ohledně umístění slunovratových bodů (a následně i bodů rovnodennosti). Bohužel, není jasné, zda se tato kontroverze týká tropického versus hvězdného zvěrokruhu, nebo jednoduše správného umístění těchto bodů v hvězdném zvěrokruhu v době Thrasylla.

⁴⁸³ Tato pasáž nám stěží může říkat, že část se rovná velikosti Selené nebo obvodu Hélia; průměr obou světél je asi půl části a obvod více než jeden a půl části. Pokud není průměr těchto dvou hodnot zamýšlen touto poznámkou, což se nejeví jako velmi pravděpodobné, musí to znamenat, že část má velikost související se Selené jedním způsobem a s Héliem jiným. (Tuto interpretaci posiluje nedostatek určitých členů). Okraj Hélia by spíše mohl být obloukem jeho obvodu (použití dokumentované v kontextu oblouků na konkávním povrchu slunečních hodin), nežli jeho celkový obvod. Velikost Selené může být například jedna dvanáctina průměrného zvýšení nebo snížení elongace Selené od Hélia v průběhu dne (o něco více než 12 částí), což také odpovídá průměrné době, již obraz potřebuje k výstupu nad východním obzorem. Toto jsou samozřejmě spekulace. Zdá se však, že se autor snaží nějak vztáhnout velikost části k vlastnostem náležejícím světélům jinak, než je jejich velikost.

⁴⁸⁴ Toto tvrzení naznačuje, že charakteristiky obrazů předložených v prvním odstavci byly obvyklé, zatímco ty, které dále zmiňuje, nebyly buď tak běžné, nebo možná vůbec ne tradiční.

větre, jemuž je přiřazen každý obraz; a které z nich je obydlí pro jednu ze sedmi hvězd, a které jsou povýšením a vozy a královstvími⁴⁸⁵ a které depresi hvězd.

A zachází s figurami (*schema*) ostatních hvězd a Selené, a že ostatní tvoří tři fáze, ale Selené sedm; a že mezi hvězdami je vycházení a zapadání dvojí, jedno ve vztahu k vesmíru, druh ve vztahu k Héliovi; a že planety se pohybují opačným pohybem než celek a že mění svůj pohyb podle zeměpisné šířky a hloubky; a že opakování⁴⁸⁶ (*apokatastasis*) hvězd je trojí, opakování se říká o období od stejného bodu ke stejnému bodu, a o tom, co je chůze zpět⁴⁸⁷ (*anapodismos*), postupování⁴⁸⁸ (*propodismos*), rozmístění (*stērigmos*) a ukrytí⁴⁸⁹ (*krupsis*) a jaká je fáze soumraku⁴⁹⁰ (*akronuctos*), a až na několik málo jsou to figury.

Také rozlišuje podle tradice *Petosirída* a *Nechepsa* sedmi zónovou sféru, říká, a o povaze planet; a které se obeznámily (*exoikeoō*) s tím, které z obrazů;⁴⁹¹ pak také, že Kronos a Zeus následují Héliu, zatímco Ares a Afrodita následují Selené; z toho důvodu se říká, že ty, které jsou ze sekty Héliu, ostatní ze Selené, zatímco Hermes je společný pro obě⁴⁹² sekty; a že v souladu s každou sektou Hélios získal mužské obrazy stejně, zatímco Selené ženské, a že Selené získala dva trigony jako svůj los, jmenovitě Býka a Kraba.

⁴⁸⁵ Toto je formulovááno tak, aby naznačovalo, že vozy a království jsou synonyma s exaltacemi.

⁴⁸⁶ Nebo také návrat.

⁴⁸⁷ Retrogradita.

⁴⁸⁸ Direkční pohyb.

⁴⁸⁹ Když je planeta nebo fixní hvězda tak blízko Héliu, že ji nelze vidět při stoupání na východním horizontu nebo při zapadání na západním horizontu.

⁴⁹⁰ Když jsou vnější planety Ares, Zeus a Kronos (a také fixní hvězdy) vidět nad východním obzorem krátce poté, co Hélios zapadl. Řecké slovo *akronuctos*, (ἀκρόνυτος), znamená „za soumraku“ nebo „ve výšce noci“.

⁴⁹¹ Tím je zřejmě myšleno, jakým obrazům náleží.

⁴⁹² Čtení ἀμφοῖν for ἀφ' ἑν.

Že v části toho, co svěřil (*parathēkē*) [nám], zachází s kosmickým narozením, a při popisu horoskopu vesmíru doporučuje prozkoumání narození každého člověka ve vztahu ke kosmickému horoskopu.

A také říká o otočných čepích,⁴⁹³ o nichž se říká, že Ukazatel hodin je Stoupáním (*anaphora*) a Ascendentem (*anatellon*) a obrazem podporující podnikání; ten diametrální k tomu se nazývá Zapadajícím; a ten před-vycházející Ukazatele hodin v tetragonální figuře vpravo Středem nebes; a zbývající pivot naproti Středu nebes, který se také nazývá podzemním pivotem a ten, který je tetragonální vůči Ukazateli hodin na levé straně. A že existují čtyři poklesy a čtyři post-vzestupy, podobně jako u otočných čepů. A že pokles Hodinového ukazatele se nazývá Špatným Duchem, diametrálně nejvzdálenější od tohoto poklesu je Zlé Štěstí.

Poté uvádí, že obraz označující hodinu je považován za život (*zoē*); post-vycházející k tomuto způsob života⁴⁹⁴ (*bios*); třetí obraz má předmět sourozenců; a ten podzemní rodičů; post-vycházející děti; ten následující, zranění; zapadající obraz manželku; a obraz sestupně po otočném čepu, jež se nachází v pořadí osmém od Hodinového ukazatele, se nazývá štěstí a smrt.

Poté, co řekne tyto věci a předepíše soubor pravidel (*kanonizō*), pokud to pro něj bylo možné, stanoví základní zkoumání horoskopu. Mezi těmito věcmi také zachází s délkou života, které hvězdy mu to předávají a jak; a živobyť (*bios*), jak to člověk má; a ohledně zbývajících šesti titulů⁴⁹⁵ - mám na mysli sourozence, rodiče, děti, zranění, [manželku]⁴⁹⁶ a jmění. Mezi nimi také zachází se stavem obsazení desátého a se vším, co hvězdy naznačují, když jsou vůči sobě desáté.

⁴⁹³ Pivotech.

⁴⁹⁴ βίος. Možná místo toho „živobyť“.

⁴⁹⁵ Resp. témat.

⁴⁹⁶ Dodání tématu pro toto zjevné opomenutí.

Zachází také s tím, jak tzv. *Hermes Trismegistos* myslel, že je vhodné nazvat a zvážit každou dvanáctou část dispozice (*diathema*), jako je prohlášení Ukazatele hodin za Kormidlo a svědčící o bohatství, duši a způsobu života, a že totéž svědčí i o sourozencích; a post-vycházející je ukazatelem⁴⁹⁷ očekávání (*elpis*); třetí dvanáctá část svědčí o činnosti (*praxis*), ale také o sourozencích; čtvrtou nazývá Základem Štěstí, což svědčí o otcovském majetku a získávání otroků; nazývá pátou Dobrým Štěstím, ale šestou Démonickou Posedlostí,⁴⁹⁸ svědčící o pomstě a zranění; sedmou Zapadajícím místem, které svědčí o smrti a manželce; osmou nazývá Životem (*zoē*) a Způsobem Života (*bios*); devátou svědčící o pobytu v zahraničí a smrti v cizí zemi; desátou, což je Střed nebes, nazývá, že je Štěstím a Cestou Života⁴⁹⁹ (*bios*) a Životem (*zoē*), což naznačuje děti a početí a činnost (*praxis*) a čest a vládu a vedení; jedenáctý obraz v dispozici, jehož nazývá Dobrým Duchem; dvanáctý, před-vycházející, Špatným Duchem, [který říká], svědčí o způsobu života (*bios*) a podrobení se otrokům. Ty tedy tvoří *Tabulku Thrasylla pro Herakla*.

Komentář. Zde máme další stručné shrnutí ztracené úvodní práce. Ve srovnání s *Antiochovým Shrnutím* vidíme, že obě původní díla si obsahově byla minimálně velmi podobná (s nápadnou absencí nauky o planetární konfiguraci u *Thrasylla*). Jelikož se předpokládá, že *Thrasyllus* psal v prvním století n. L. (byl dvorním astrologem *Tiberia*), je spravedlivým předpokladem, že jeho práce představuje astrologii té doby. A protože se zdá, že autority citované *Thrasylllem* byly omezeny na *Nechepsa*, *Petosirída* a *Herma Trismegista* (stejní astrologové, jichž cituje *Antiochos*), je také

⁴⁹⁷ Resp. svědčí.

⁴⁹⁸ Text má *δαίμαν*, což by se dalo věrohodně přenést na akuzativ *δαιμονίαν*. Textový editor jej nahradil genitivem *κακοδαιμονίας*, přičemž jej bral spíše jako jiné označení místa než jako jméno. Šesté místo se však v Antiochovi 24 nazývalo *δαίμων*. A v kolekci michiganských papyrů se nazývá *δαιμονή* (sv. III, str. 74). Schmidt věří, že to bylo také původní slovo v tomto textu, s Atickým zakončením, nežli Iónským. Toto jinak nezdokumentované slovo musí být abstraktním substantivem vytvořeným ze *δαίμων*. Protože denominativní sloveso *δαιμονάω* vytvořené z kořene *δαίμων* má význam „být pod mocí démona, Schmidt se domníval, že *δαιμονή* má nějaký význam, například „démonické posednutí“.

⁴⁹⁹ *βίος*. Schmidt přeložil všechny tři výskyty tohoto slova v odstavci jako „způsob života“. Některé z nich mohou místo toho mít význam „živobytí“.

férové předpokládat, že čerpá primárně ze zdrojů z předchozího základního období helénistické astrologie . Podobnosti mezi *Thrasyllovou* a *Antiochovou* prací nám tedy poskytují další argument, že ztracený *Antiochův* originál byl také představitelem nejranějšího helénistického systému.

V tomto textu *Schmidt* vyvedl odstavce, aby jasněji předvedl různé předměty diskutované v *Souhrnu Thrasylla* a způsobem, který umožňuje snadnější srovnání s *Antiochovým Souhrnem*.

Název *Thrasyllova* díla stojí za komentář. Řecké slovo *pinax* nejpůvodněji a nejkonkrétněji jednoduše znamenalo „desku“ nebo „prkno“, později „stůl nebo tabulku pro kreslení nebo psaní“. V této souvislosti měl zvláštní odkaz na tabulku, na níž byly napsány astronomické tabulky. Ve skutečnosti se astrologické umění vrhání nativit nazývalo „metodou tabulek“, a toto slovo často najdeme v astrologických kontextech. Rovněž bylo použito na seznamy nebo katalogy položek napsaných na stolech nebo na samotné obrázky nakreslené na tabulích. To vše je sugestivní jako astrologické knižní tituly, ale jeho nejdůležitějším významem zde může být votivní tabulka tradičně zavěšená na soše boha, protože toto psaní je určeno nějakému *Heraklovi* - bohu nebo člověku, nevíme.

Po podrobném prozkoumání obsahu *Antiochovy* práce, který máme před sebou, nepotřebujeme mnoho komentářů. Proto se *Schmidt* omezí na křížové odkazy na odpovídající ošetření *Antiocha* a *Thrasylla* a upozorní na několik rozdílů mezi oběma texty.

Máme výčet mnoha charakteristik obrazů (odpovídající *Antiochovi* 2); větry obrazů (*Antiochos* 2); domicily a povýšení planet (*Antiochos* 3); ošetření fází, které Selené a planety vytvářejí ve vztahu k Héliovi (*Antiochos* 1 & 15); podrobnosti o pohybu planet (*Antiochos* 3 a 15); povaha planet (*Antiochos* 1); obrazy, na které jsou „přízpůsobeny“ (*Antiochos* 5); sekta planet (*Antiochos* 5); rod obrazů a sekty, ke každá náleží (*Antiochos* 2); nativita vesmíru (*Antiochos*

II.A); stěžejní,⁵⁰⁰ post-vycházející a klesající obrazy (*Antiochos 19*); systém témat s osmi tématy (*Antiochos 25*); vyšetřování témat života rodáka odpovídající tématům systému s osmi tématy (*Antiochos 11.B*); vymezení planet zabírajících desáté místo ve vzájemném vztahu (*Antiochos 10* a *II.D*); a popis systému dvanácti témat míst připisovaných *Hermu Trismegistovi* (srov. *Antiochos 24*).

Nic nenasvědčuje tomu, že by se *Thrasyllus* ve svém úvodu zabýval omezováním planet. V *Thrasyllovi* viditelně chybí jakékoli podrobné vysvětlení různých způsobů planetární konfigurace, které *Antiochos* popsal ve svých definicích v 6- (18). Není zde ani žádná zmínka o horoskopu početí nebo postupech pro opravu narození.⁵⁰¹

Rovněž není jasné, zda se *Thrasyllus* výslovně zabýval vládcem a domicilním pánem narození, i když bezpochyby použil argumentace o predominanci při svém pojetí délky života jako zvláštního tématu (srov. odkaz na *Thrasylla* v *Porfyriovi 24*).

Existuje několik věcí, které se můžeme naučit od *Thrasylla*, jež jsme nemohli zjistit z *Antiocha*, jedna z nich je, že tam byl soudobý spor o umístění slunovratových bodů ve zvěrokruhu. Dozvěděli jsme se také o určité „sedmizónové sféře“, která byla zjevně používána k zohlednění relativních pohybů planet jejich přiřazením ke sférám v různých vzdálenostech od Země. *Nechepso* a *Petosiris* na to měli názor, které planety by měly být přiřazeny k jakým zónám, názor, s nímž *Thrasyllus* souhlasí. Vidíme také, že původní přiřazení témat k místům v systému dvanácti témat, výslovně připisováno *Hermovi Trismegistovi*, se v určitých ohledech zcela liší od těch, které předložil *Antiochos*.

⁵⁰⁰ Na pivotu.

⁵⁰¹ Rektifikace.

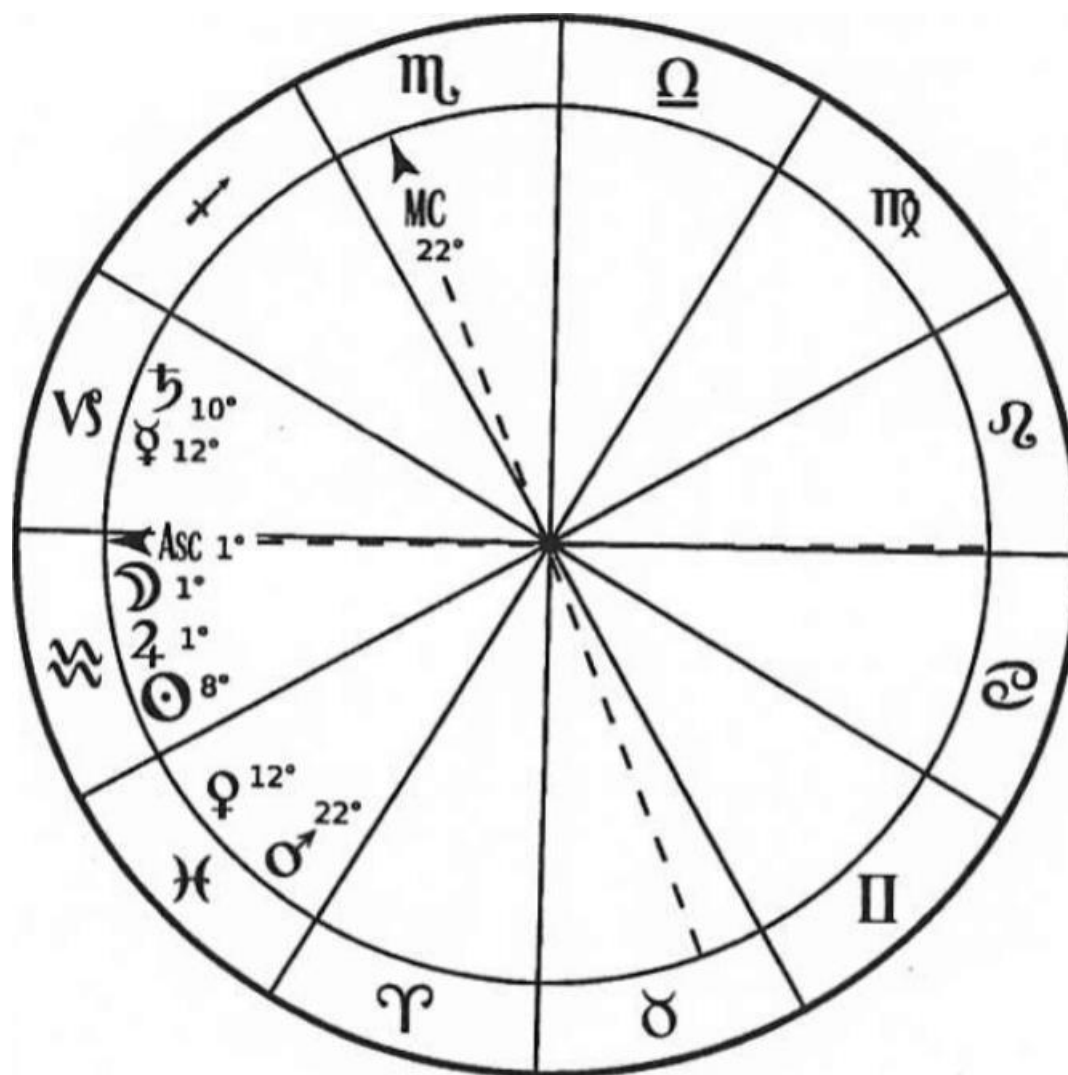
Paradigmatické nativity Antigona Nikájského⁵⁰²

Nyní bychom zde měli také dodat způsob, jakým ostatní - ti, kteří jsou spojeni s *Petosirídem* a *Nechepsem*, a od nich *Antigonos* - skutečně zkoumali nativity.

Héfaistión Thébský

⁵⁰² Schmidt, Robert: Definitions and Foundations. Antiochus, with Porphyry, Rhetorius, Serapio, Thrasyllus, Antigonus et al. Project Hindsight. The Golden Hind Press. VOL 2. 2009. S. 349.

První nativita citována Héfaistiómem⁵⁰³

⁵⁰³ Héfaistión je zdrojem tří paradigmatických nativit od Antigona. Viz II. kniha, XVIII. kapitola Apotelesmatiky.

Říkal, že se někdo⁵⁰⁴ narodil, majíce Hélia v 8. části Vodnáře; Selené a Dia a Hodinový ukazatel na 1. částí téhož obrazu, Vodnáře; Krona v 10. části Kozoroha; Herma s ním na 12. části; Afroditu ve 12. části Ryb; Área s ní na 22. části; Střed nebes na 22. části Štíra. Takový člověk, jež byl adoptován jako syn jistým autokratem (*autokratōr*),⁵⁰⁵ který byl ze stejné rodiny, se také stal autokratem kolem svého 42. roku. Protože byl moudrý a vzdělaný, byl ctěn i jako bůh s chrámy a posvátnými okrsky. A i když byl spojen s jednou ženou od jejího dětství, byl bezdětný. Také měl jednu sestru, ale byl v zuřivosti, kvůli svým příbuzným a postavil se proti nim. Když mu bylo asi 63 let, došel svého konce a stal se obětí dušnosti způsobené vodnatelností.

A [*Antigonos*] zkoumá důvod, proč byl vystaven těmto událostem následujícím způsobem. Samozřejmě, že se stal autokratem, protože dvě světla byla na Hodině,⁵⁰⁶ a zejména proto, že Selené byla ze sekty⁵⁰⁷ a spojovala⁵⁰⁸ se s Hodinou v části a také se Diem, (i když⁵⁰⁹ se ráno objeví za sedm dní), také proto, že nositelé kopí⁵¹⁰ těchto hvězd⁵¹¹ byli sami důvěrně nalezeni,⁵¹² s Afroditou přítomnou ve své vlastní exaltaci a Áreem, jež zaujal pozici ve svém trigonu a ve svých částech,⁵¹³ oba byli na svých místech a stoupali po Selené. A navíc, pán kosmu, Hélios působil jako nositel kopí Selené, byl v následujících částech po ní, a sám Helios měl Krona jako nositele kopí ve svém vlastním domovinu a také Herma, oba byli v

⁵⁰⁴ Toto je považováno za narození římského císaře Hadriána. Horoskop č. L 76, str. 90, *Neugebauer a Van Hoesen: Greek Horoscopes*.

⁵⁰⁵ Navzdory skutečnosti, že toto slovo lze přeložit jako „císař“, zdá se být lepší jej přeložit méně zjevným „autokratem“, protože se zdá, že Antigonos utajil identitu rodáka.

⁵⁰⁶ horā. Archaičtější forma řeckého slova pro Ukazatele hodin (hōroskōpos).

⁵⁰⁷ Jelikož je Hélios pod obzorem, narození je noční sekty. Selené je vůdce noční sekty.

⁵⁰⁸ Viz Antiochos 9.

⁵⁰⁹ καὶ τῷ Διὶ μέλλοντι καὶ αὐτῷ ἑῶαν φάσιν ποιήσασθαι μεθ' ἑπτα ἡμέρας. Adverbiální přičestí Schmidt vzal jako přípustkové. Standardní idealizovaný interval pro vyvstávající planetu je 15 částí, pokud toho bylo dosaženo nebo bude dosaženo do 7 dnů. (Viz Antiochos 15). Hélios je zde 7 částí před Diem v zodiakálním pořadí. Zeus dosáhne 15 částí intervalu od Hélia za 7 dní. Zeus tedy nelze považovat za vyvstávající ráno. Text nám říká, že toto spojení se Selené je významné, přestože Zeus nevyvstává.

⁵¹⁰ Toto je třetí typ nesoucí kopí definovaný v Antiochovi 17.

⁵¹¹ Tedy Selené a Zeus.

⁵¹² To znamená, že jsou to obě noční planety v nočním narození. V originálu „familiarily“, což evokuje nějaký bližší vztah.

⁵¹³ To znamená ve svých vlastních hranicích.

jejich ranním vystávání.⁵¹⁴ Musí to také znamenat, že se Selené chystá spojit s jednou z jasných nebloudících hvězd ve 20. části;⁵¹⁵ protože je nejen nutné zkoumat spojení Selené s planetami, ale také s nebloudivými hvězdami.

Dospěl k dobré velikosti a mužnosti a vlídnosti, protože obě světla byla na pivotu, zejména v Hodině, a protože to byl mužský obraz lidského tvaru. Ale byl moudrý, vzdělaný a hluboký, protože Hermes se ráno objevil s Kronem⁵¹⁶ na dvanáctém obraze a působili jako nositelé kopí pro Héliu. A takový byl vykreslován (*apoteleō*) od útlého věku díky vzhledu; neboť ranní vystávání vždy něco z mládí vyprodukuje, zatímco večerní [fáze] ukazují své činy progresivně.⁵¹⁷

A je třeba prozkoumat, zda vládce místa na vrcholu⁵¹⁸ je dobře situován a vidí místo. Neboť když je schopen vystání (*anatolikos*), činí rodáky pozoruhodnými a účinnými a těžko překonatelnými, a dokonce i když je večerní (*hesperios*),⁵¹⁹ není-li špatně situován, jak je tomu v horoskopu před námi (s Áreem, vládcem Štíra, který také nezažívá žádné špatné zacházení⁵²⁰ v Rybách v jeho vlastním trigonu⁵²¹ a v jeho vlastních částech⁵²² a vidí místo na vrcholu). Ale je-li pán místa na vrcholu špatně situován, způsobuje to pravý opak. A pokud někdy páni míst, která se nepropůjčují k příznivému podnikání, jsou na místech, která vedou k příznivému podnikání, poukazují na umírněnost v životě.⁵²³ Neboť Diova hvězda skýtala to, co má dobrý úsudek, a je vysoce smýšlejší, blahodárná a účinná v pozici v popředí ležící, protože je na Hodině a působí

⁵¹⁴ Oba stoupají před Héliem a jsou od něj vzdáleni více než 15 částí. Viz Antiochos 15.

⁵¹⁵ Toto je pravděpodobně Fomalhaut.

⁵¹⁶ Resp. ve svém vzhledu.

⁵¹⁷ Později.

⁵¹⁸ To znamená, že se protíná poledník s ekliptikou.

⁵¹⁹ Ares je asi 44 částí vzdálených od Héliu, takže to bude viditelné, když zapadne na západním horizontu po Héliovi; proto vystává večer.

⁵²⁰ Viz Antiochos (18).

⁵²¹ Pokud toto tvrzení pochází od Antigona a ne od Hefaistiona jako redaktora, pak zde máme odkaz na vládce trigonů, což je pojem, který v Souhrnu Antiocha nápadně chybí.

⁵²² V důsledku toho je Ares ve svém vlastním voze, a tak se raduje. Viz Antiochos 14.

⁵²³ Ačkoli Ares je na druhém místě, což je místo, které není příznivé pro příznivé podnikání podle Hermova schématu v Antiochovi 19, Zeus, domicilní vládce obrazu, jehož zaujímá, je na prvním místě, s největší pravděpodobností příznivé pro příznivé podnikání.

jako nositel kopí pro Héliu a je na stejném čepu jako Selené. Příčina toho, že má mnoho zákonných protivníků a mnoho těch, kteří proti němu intrikovali, byla ze dvou světél, která zahrnují moc uzavřenou⁵²⁴ oběma škůdci, přičemž Kronos je v ranním vyvstávání a nese kopí, a Ares je ve své večerní [fázi]. To, že zvítězil nad nepřátelstvím těchto osob, vyplynulo zejména z toho, že Hermes byl v domicilu Krona s Kronem a oba byli na dvanáctém místě.⁵²⁵

To, že byl všemi ctěn a objektem jejich uctivých činů, vyplývalo z Diovy hvězdy, která Héliovi sloužila jako nositel kopí, když je na pivotu; když totiž Zeus takto vystupuje jako nositel kopí pro Héliu a Selené, vždy to rodáka velebí a navštěvuje tělesná stráž a je předmětem uctivých činů těch, kteří jsou drženi ve stejné cti, nebo dokonce jejich překonání; a byl blahodárný, protože Zeus byl náhodou tak situován. To, že jednal jako dobrodinec k mnoha tímto způsobem a byl předmětem uctivých činů mnoha, vyplynulo (jak jsem řekl) z klíčové⁵²⁶ pozice Héliu a Selené, majíce pět planet jako nositele kopí důvěrným způsobem. Protože pokaždé, když má Hélios, Selené nebo oba možnost být kolem čepů, hodí se k činnosti (*praktikos*), (tj. pivot označující hodinu nebo Střed nebes), a mají všechny hvězdy jako nositelé kopí vhodným způsobem, vytvářejí z těch, kteří se narodili v takovém stavu, krále, kteří se naklánějí nad mnoha národy. Ale protože Hermes a Kronos jsou na dvanáctém místě, když ráno vyvstávají a vystupují jako nositelé kopí pro Héliu, činí rodáky moudrými, vzdělanými a především ne dobře míněnými, ale zrádnými.⁵²⁷

Že takový byl spojen s jednou ženou od panny, nevyplývá z Afrodity, ale ze Selené pohybující se pod paprsky Héliu. A obecně řečeno, v případě každého horoskopu byste měli mít na paměti, že kdykoliv Afrodita má šanci být na pivotu nebo

⁵²⁴ Zde je jasný případ uzavření, jak je definováno v Antiochovi 12. I když jsou Hermes a Afrodita také tělesně mezi Kronem a Áreem, žádná planeta nezasahuje tím, že vrhne paprsek do intervalu mezi těmito dvěma škůdci.

⁵²⁵ Všimněte si zde zdůraznění toho, že Kronos je v tomto vymezení přítomen ve svém vlastním domicilu, což znamená, že tato škodlivost může ve skutečnosti přinést výhodu rodákovi, i když tím někomu ublíží. Jak uvidíme v nadcházejících svazcích TARES, dvanácté místo má také význam pro nepřátele, i když to není výslovně uvedeno v Antiochovi 24 nebo 25. Proto máme jako vymezení „převahu nad svými nepřáteli“.

⁵²⁶ Tzn. na pivotu.

⁵²⁷ Je to potřetí, co byla při interpretaci tohoto narození použita společná přítomnost Herma a Krona. Můžeme spekulovat, že nyní není využívána kvůli své poloze na 12. místě nebo kvůli tomu, že Kronos má své vlastní bydliště, ale pouze do té míry, do jaké jsou tyto dvě planety nositeli kopí pro Héliu, což samo o sobě znamená duši.

na post-vycházejícím obrazu, avšak Selené se spojí s Afroditou a s jinými planetami, které jsou shodou okolností s Afroditou přítomny nebo jí poskytují svědectví, obstarává sňatky těm, kteří se tak narodili. A pokud se Selené spojí jen s Afroditou, svědčí to o jediném manželství. Pokud se však Selené nespojuje ani s Afroditou, ani s jednou z planet, které jsou s ní přítomny, ani o ní nesvědčí, ale Selené směřuje ke své souběžné fázi (*synodikos*) nebo k celé (*panselēnikos*), zatímco Afrodita je sama přítomna s nějakou hvězdou, tímto způsobem také vytváří jedno manželství, stejně jako v případě narození před námi.

Metoda [vyšetřování] jediné sestry pro někoho tak narozeného bude podobně demonstrována ze spojení Selené; Selené se totiž spojovala se samotnou hvězdou Dia až do její [souběžné] fáze s Héliem. Ale kdyby spojila s několika z nich buď adherencí,⁵²⁸ nebo poskytnutím svědectví,⁵²⁹ rodák by měl skutečně několik sourozenců; neboť tolikrát, kolikrát se tak narození rodáci spojí s některými hvězdami až do určité fáze, tolik sourozenců mít budou. Měli byste to mít také na paměti, že v souladu s konjunkcí Selené, protože dobrodějové dávají sourozence, zatímco škůdci je berou, dobrodějové se také stávají distributory dobrých sourozenců, když se objeví na čepu nebo na post-vycházejících obrazech, kdykoli mají možnost být důvěrně⁵³⁰ přítomni světlu, zatímco škůdci se stávají zbavující⁵³¹ se sourozenců, kdykoli jsou nedůvěrně přítomni se světly. A také je třeba se podívat na rozdíly v obrazech, protože pokud mají obrazy, které poskytují subjektu sourozence, šanci být dvojité, tropické nebo plodné, stanou se příčinou mnoha sourozenců. Proč ale Selené nedala mužského sourozence, když se spojila s hvězdou Dia, která je mužská? Protože když Hélios obsazuje Ukazatele hodin v mužském obrazu a přijímá spojení Selené, stává se z větší části příčinou slabosti mužských sourozenců.

⁵²⁸ Viz Antiochos 9.

⁵²⁹ Viz Antiochos 6.

⁵³⁰ Schmidt věří, že zde slovo „familiárně“ (důvěrně) znamená, že planety přítomné společně se světly jsou stejné sekty jako tato světla. Zde je dobrodějný Zeus ze sekty Héliá a je ve stejném obrazu jako on, i když je to v rozporu se sektou Selené.

⁵³¹ *parairetēs*. Možná hříčka na řecké frázi *par' hairetin*, což znamená „v rozporu se sektou“.

Pozice Héliá kolem stěžejního Ukazatele hodiny vedla (*apoteleō*) k tomu, že tento rodák byl bezdětný; protože když je Hélios zaneprázdněn podnikáním na vycházejících částech, vždy se stane příčinou bezdětnosti. Proč se dopustil přestupků proti svým příbuzným? Kvůli postavení Herma s Kronem.⁵³² A co bylo příčinou toho, že byl takový člověk adoptován jako syn? Hvězda Dia, která se na prvním obraze objevuje na stejném čepu jako Selené. Co způsobilo jeho vodnatelnost a dušnost a změnu jeho života ve zlou smrt? Vzhledem k tomu, že obě světla byla uzavřena škůdci se všemi hvězdami, které mají pozici ve vodnatých obrazech,⁵³³ pivot dávající zapadání byl v pozemním⁵³⁴ obraze a uzavřen⁵³⁵ škůdci až k figuře (*ana schema*), odtud bychom řekli, že příčina vodnatelnosti a dušnosti byla jasně zřejmá dopředu z těchto věcí; vždy, když ničitelé obklopí Héliá, Selené nebo obojí v souladu s pivoty, jsou příčinami zlé smrti.

Není nutné zkoumat pouze tyto [podmínky], ale také třetí a sedmý a čtyřicátý den od narození, stejně jako v narození před námi, ve čtyřicátém dni se Selené nachází v Krabu,⁵³⁶ Ares ve Skopci, a z toho vyplývá, že toho dne oba škůdci uviděli Selené, Kronos diametrálně a Ares z tetragonu vpravo; to se také stalo příčinou jeho zlé smrti.⁵³⁷ A je nejen nutné v těchto dnech pozorovat Selené, ale také to, jak se nacházejí ostatní hvězdy, jako v případě narození.

⁵³² Toto je počtvrté, co byla tato planetární kombinace předložena k interpretaci. Logika, která je základem tohoto vymezení, však není jasná.

⁵³³ Všechny planety v tomto narození jsou buď v Kozorohu, Vodnáři nebo v Rybách, a všechny tyto tři obrazy jsou zde označeny jako „vodnaté“. To je zjevně považováno za významné, protože vodnatelnost je stav, který zahrnuje akumulaci tekutin.

⁵³⁴ Možná je to relevantní pro vyloučení možnosti smrti utonutím.

⁵³⁵ Zdá se, že jde spíše o dvojité případ uzavření, než o uzavření v přísném slova smyslu (oba jsou vysvětleny v Antiochovi 12), protože každý škůdce vysílá paprsek na obě strany zapadajícího obrazu.

⁵³⁶ Selené udělala jeden kompletní okruh kolem zvěrokruhu a skončila na šestém obraze ze své nativní pozice 40. den. Protože Selené cestuje asi 13 částí denně, museli bychom přidat asi 160 částí do její natální polohy, abychom zjistili její skutečnou polohu 40. den, což by Selené dostalo někde do místa Kraba. Zatím však s jistotou nevíme, jestli se jedná o postup relokace Selené v takový den.

⁵³⁷ Zdá se, že hlavním důvodem pro studium Selené ve 40. dnu je zjistit, zda se rodák setká se zlou smrtí.

Po vyplnění kolika časů života tento zemřel? Samotná Selené, která byla nalezena na části Hodinového ukazatele, se stala tou, která se podílela na uvolnění⁵³⁸ (*aphetēs*). A poté, co bude žít tolik let, kolik bude částí vzestupu⁵³⁹ od Selené po stranu tetragonu (tj. první část Býka), zemře rodák; a když se Selené spojí se škůdci nebo s Héliem v mezilehlých částech, způsobí to krizi.⁵⁴⁰

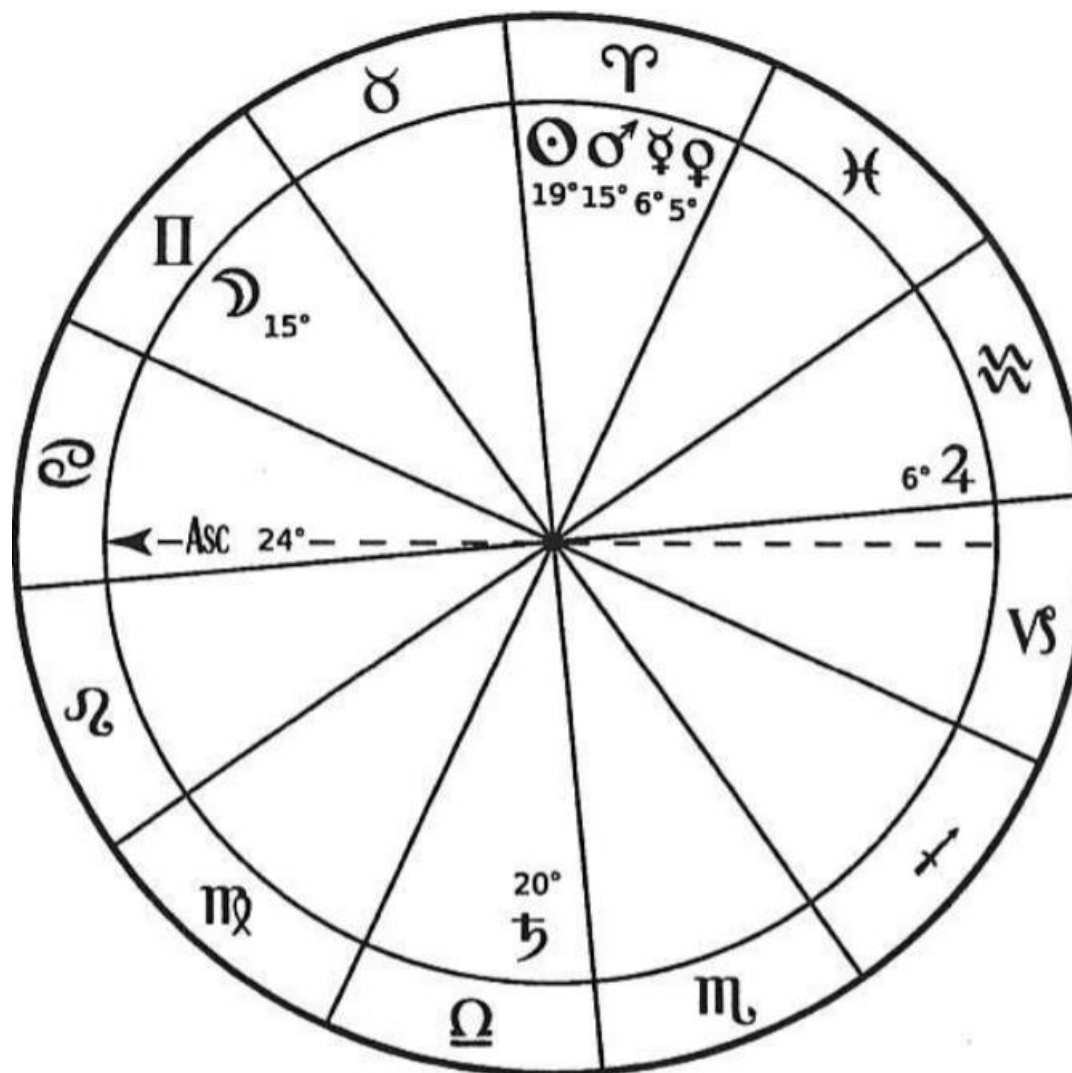
Takové je zacházení s prvním narozením, jak to *Antigonos* výstižně vyložil z toho, co říkali staří.

⁵³⁸ Z hlediska slovtvorby označuje termín *aphetēs* agens, jež vykonává činnost slovesa *aphiēmi*, což zde přeložíme jako „uvolnit“. Pokud se má za to, že *aphetēs* jsou předmětem aktivní konstrukce, mělo by to být přeloženo jako „uvolňovač“. Pokud je předmětem pasivní konstrukce, mělo by se to přeložit jako „uvolněné“ nebo „osvobozené“. Z praktického hlediska astrologické techniky zmiňované v této pasáži nezáleží na tom, jakým způsobem jsme rozumět *aphetēs*, ale z koncepčního hlediska to má velký rozdíl. Ve výše uvedené pasáži Schmidt přeložil toto slovo tak, aby bylo nezávazné pro současnost. V dalších svazcích TARES se tomuto tématu budeme znovu věnovat. (Jedná se o helénskou primární direkci).

⁵³⁹ Zde je odkaz na vzestupný čas ekliptického intervalu od Selené do bodu 90 od něj vzdálených částí - to znamená čas potřebný k tomu, aby celý tento interval vyšel přes východní horizont, měřeno počtem rovníkových částí, které stoupají přes východní horizont ve stejném časovém období. Technický astronomický termín pro toto jsou šikmé vzestupy. Tento počet rovníkových částí je pak interpretován jako počet let v tomto postupu délky života.

⁵⁴⁰ Než dosáhne první části Býka, Selené se nejprve tělesně spojí s Héliem; pak se spojí s Kronem v 10. části Ryb v souladu s hexagonem; pak s Áreem tělesně na 22. části Ryb; pak s Héliem podruhé v druhé části Berana podle hexagonu; pak s Kronem v 10. části Berana v souladu s tetragonem. Bude to poslední konjunkce, figurální nebo tělesná, s jakýmkoliv škůdcem před částí Býka. Protože paprsky jsou všechny z pravé strany, je možné, že nejsou ničivé, ale způsobují pouze krize. (Viz diskuse pod Antiochem 13). V případě tělesného setkání s Áreem však musíme předpokládat, že existovaly některé polehčující okolnosti (hranice).

Druhá nativita

Dále také zmínil druhé narození, a to následovně. Nechť je to tak, že někdo⁵⁴¹ má Héliu v Beranu kolem 19ti částí,⁵⁴² v Hermových hranicích; Selené ve Dvojčatech v 15. části, v hranicích Afrodity; Krona ve Váhách kolem 20ti částí,⁵⁴³ ve fázi setmění (*akronuchos*);⁵⁴⁴ Dia ve Vodnáři v 6. části, v Hermových hranicích a jeho ranním vyvstání; Área v Beranu okolo 15ti částí, v Hermových hranicích; Afroditu rovněž v Beranu kolem 5ti částí, v hranicích Dia; a Herma v Beranu okolo 6ti částí, v hranicích Dia (přičemž tyto tři dále podléhají potopení⁵⁴⁵); Ukazatel hodin v Krabu ve 24. části. Ares, jak říká, bude domicilním pánem narození.⁵⁴⁶ Třetí den Selené bude v Krabu, sedmý v Panně a čtyřicátý ve Štíru.

Ten, který má takto umístěné hvězdy, bude rozlišován mezi⁵⁴⁷ význačnými (*prophanēs ek prophanōn*), muž s autoritou, který mnoho trestá, velmi bohatý, kvůli trigonu (s Kronem, Diem a Selené v něm), ale ten, který není nespravedlivě obviněn kvůli postavení Área a Herma na Středu nebes, oba jsou pod paprsky, a rozlišován díky čtyřem hvězdám, jež se nacházejí ve Středu nebes, a kvůli prenatalnímu sběhu; protože s prenatalním sběhem nedochází k malé síle, kdykoli je pravděpodobné, že se ocitne na otočném čepu, zvláště pak v Ukazateli hodin a Středu nebes. A shodou okolností je nepozorný, pokud jde o ženský pohlavní styk, a špinavý, pokud jde o mužský pohlavní styk, zejména proto, že Ares je umístěn s Afroditou a Hermem v Beranu,⁵⁴⁸ který je pokleslý, a protože Afroditu drží Kronos diametrálně v

⁵⁴¹ Toto je číslo L 40 in *Greek Horoscopes, Neugebauer and van Hoesen*, str. 79.

⁵⁴² Exaltační část Héliu.

⁵⁴³ Exaltační část Krona.

⁵⁴⁴ Když je Hélios přímo na západním obzoru, bude Kronos o část pod východním obzorem. Kronos tedy povstane nad východním obzorem zhruba v době, kdy zapadá Hélios, nebo jen za soumraku.

⁵⁴⁵ Všechny tři z těchto planet (Ares, Afrodita a Hermes) jsou uvnitř 15ti částí Héliu. Ke Schmidtovu překladu „podléhajícímu potopení“, jež charakterizuje stav těchto tří planet, viz jeho komentář k Antiochovi 15.

⁵⁴⁶ Ares je domicilním pánem obrazu obsazeného Héliem, převládající světlo v 10. Proto se kvalifikuje jako pán domicilu narození podle algoritmu stanoveného v Antiochovi 29. Je také ve svém vlastním domicilu.

⁵⁴⁷ Ek Schmidt zde považoval za partitivní, i když by to mohlo být považováno spíše za ablativ, v takovém případě by tato fráze zněla „rozlišovat odlišením od původu (předků)“.

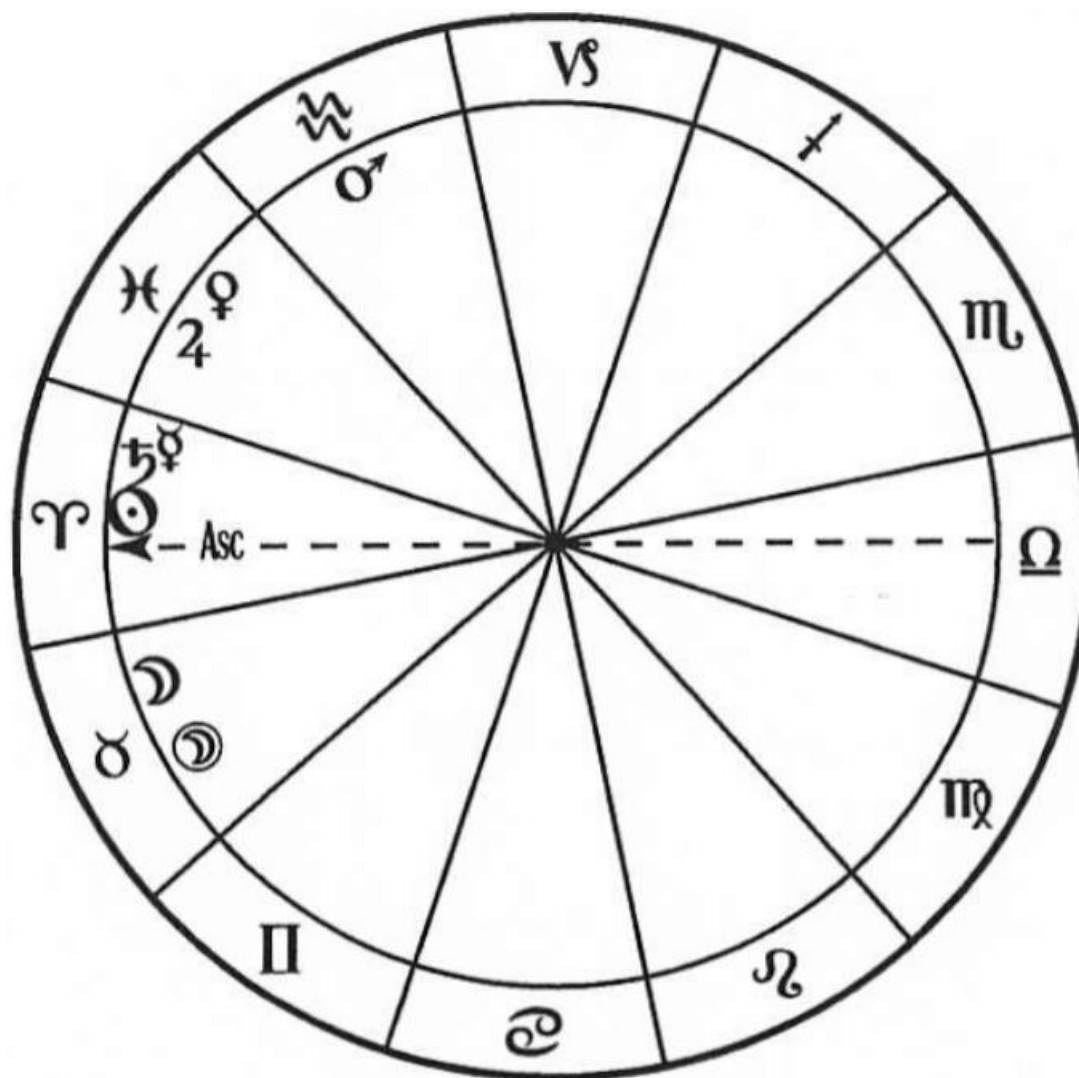
⁵⁴⁸ Oba jsou navíc v domicilu Área, domicilního pána narození.

pohledu,⁵⁴⁹ a navíc proto, že všechny hvězdy jsou v mužských obrazech. Jelikož je teď Hélios na svém vlastním povýšení a na Středu nebes a jako nesoucí kopí jsou hvězdy stoupající před ním v témže obrazu a také Zeus ve Vodnáři (neboť i nadále vystupují jako nositelé kopí až do před-vycházející tetragonální polohy), vykreslení se stalo skvostným (*apoteleō*), a snad velmi pozoruhodným. Stejně tak Selené přibývající trigonální figurou ve vztahu ke Kronovi a Diovi⁵⁵⁰ učinila (*apergazomai*) rodáka šťastným a velmi bohatým a tím, kdo poskytuje mnoho obětí a darů své vlasti. A ať to neunikne vašemu povšimnutí, ani to, že všechny nebo většina hvězd na jejich vlastních obrazech nebo místech přispívá k tomu, aby se z nich stali důstojní a pozoruhodní muži. Délka života tohoto rodáka je známá z uvolnění Héliu a z polohy tetragonální k němu, protože je na výhodném (*epikairos*) místě a prenatální souběh se odehrál ve stejném obraze.

⁵⁴⁹ ὀρᾶσθαι.

⁵⁵⁰ Všechny tři planety v této trigonální figuře mají určitý význam pro předmět bohatství a peněz. Tato konfigurace je však pravděpodobně o to výraznější, že Kronos je ve své vlastní exaltační části.

Třetí nativita

Je tedy nutné zkoumat dané přirozenosti tímto způsobem; a tak se zmiňuje o dalším a třetím narození někoho, kdo, jak říká, se zapojil do vlastního ničení a ničení svých předků kolem 25. roku. V Beranu měl⁵⁵¹ Hélios a Ukazatele hodin, Selené v Býkovi; Krona v Beranu, vytvářející vzhled s ranním vyvstáním po třech dnech; Herma také v Beranu v ranním zapadání; Dia v Rybách v ranním vyvstání; Afroditu v Rybách ve své ranní zastávce; Área Vodnáři v ranním vyvstání; Část Štěstí padá na Býka. Říká, že hvězda Área bude domicilním pánem narození.⁵⁵² Třetí den Selené je ve Dvojčatech, sedmý ve Lvu, čtyřicátý ve Váhách.

Takový byl z velké a významné rodiny. Myslím tím, že otec a matka byli velmi vážení, i když zemřeli násilnou smrtí; neboť rodák, i když se narodil s velkými očekáváními a i když se v té době zdálo, že přijde do královského úřadu, když byl kolem svého 25. roku neuvážený, udělal chybu, a dopustil se obvinění namířeného proti králi, byl zabit s jistým starším mužem (zapletl se kvůli němu do zrady), přičemž členové jeho rodiny byli propuštěni do pokorných poměrů. To, že se stal význačným, bylo proto, že Hélios je v Hodinovém ukazateli a má nositele kopí; to, že byl neuvážený, bylo proto, že Hermes a Kronos se náhodou ocitli v domicilu Área; že jeden z jeho rodinných příslušníků zahynul, kvůli stejné figuře; že byl rozsekán na kusy bylo proto, že Selené je v Býkovi,⁵⁵³ obraz amputace, a protože Ares zasáhne paprskem⁵⁵⁴ na postvzestup Středu nebes; že škoda byla způsobena člověkem, protože Ares je v obraze lidské podoby; že byl erotický, kvůli

⁵⁵¹ Horoskop číslo L 113, IV in *Greek Horoscopes, Neugebauer and van Hoesen*, str. 108.

⁵⁵² Toto určení Área jako pána domicilu narození je v souladu s algoritmem stanoveným Antiochem. Ares je domicilním pánem obrazu obsazeného převládajícím signifikátorem Héliem; tento obraz je také Hodinovým ukazatelem.

⁵⁵³ Selené je v této interpretaci pravděpodobně zdůrazněna, protože je ve své vlastní exaltaci.

⁵⁵⁴ Data horoskopu v tomto příkladu nám bohužel neposkytují přesné polohy Área a Selené. Podle Schmidtovy diskuse o Antiochovi 13 nemohla Selené zasáhnout Área paprskem, pokud nebyli v přesné figuře, protože Selené je rychle se pohybující planeta, ačkoli Ares mohl zasáhnout Selené paprskem za předpokladu, že ti dva formovali figuru a uvnitř tři částí přesné figury, což ve skutečnosti vypadá, že má v tomto příkladu lepší astrologický smysl. Nyní, podle přepočítaných pozic horoskopu Neugebauerem, jsou tyto dvě planety ve skutečnosti asi tři části vzdálené od přesné figury. Takže buď astronomické tabulky používané Antigonem k určení pozic byly špatné (jak tomu často je v případě Área), nebo Antigonos nebo Héfaistión přesně nerozuměli konceptu zasažení paprskem. Ve svém komentáři pro Antiocha 13 Schmidt tvrdil, že Héfaistión rozhodně ne; podle jeho nepochopení by současný scénář byl ve skutečnosti případ, kdy by Selené zasáhla Área paprskem. Takže buď Antigonos konceptu také nerozuměl, nebo ho Héfaistión přepsal, aby odpovídal jeho vlastnímu chápání.

Afroditě a Diovi,⁵⁵⁵ že rád bojoval, protože hvězda Áreova je na post-vzestupu Středu nebes a Hermes v domicilu Área;⁵⁵⁶ a to, že zemřel špatně kolem 25. roku, bylo, jak řekl, protože vzestupy byly stejné⁵⁵⁷ (Býka a Vodnáře, věřím⁵⁵⁸).

Komentář. Při ošetřování těchto tří nativit najdeme příklady toho, kolik konceptů diskutovaných v *Antiochově Shrnutí* bylo skutečně použito při interpretaci horoskopů. Třetí typ nesoucí kopí hraje hlavní roli při vyšetřování všech tří nativit, což může být způsobeno skutečností, že se nacházejí v kapitole, kde *Héfaistión* diskutuje o tématu, které nazývá „Štěstí patřící hodnosti“. Studium domicilního pána narození je ústředním bodem druhého a třetího narození a zdá se, že je určováno způsobem, který je v souladu s vlastním *Antiochovým* algoritmem. Ve všech třech narozeních se do určité míry využívají speciální vlastnosti obrazů, které jsou relevantní pro diskutovaný předmět. A *Antigonos* nezapomíná upozorňovat na žádné planety, které jsou v každém z narození ve stavu, kdy se objevují nebo potápí. Koncept uzavření se rýsuje v prvním narození. Špatné zacházení (nebo spíše jeho nedostatek) je řešeno v prvním narození a zasahující paprskem ve třetím.

Obecně se zdá, že planety dosahují v daném narození důležitosti třemi způsoby: 1) tím, že jsou nositeli kopí ke světům; 2) tím, že je domicilním pánem narození; 3) tím, že jsou na svých vlastních místech (alespoň domicily nebo exaltace). Zbývající planety jsou uváděny do značné míry, pokud jsou přítomny společně s těmito planetami ve stejných obrazech nebo k nim stojí ve figurálních vztazích; při dvou příležitostech jsou vyneseny, protože jsou v domicilech domicilního pána narození.

⁵⁵⁵ To lze ve výkladu zdůraznit, protože Ryby jsou exaltací Afrodity a domicilem Dia.

⁵⁵⁶ Opět zde vidíme příklad planetární kombinace, která vyniká, protože Hermes je v domově Área, domicilního pána narození.

⁵⁵⁷ Býk a Vodnář jsou obrazy stejného vzestupu. Vzestupný čas každého z těchto obrazů je 25, pro babylonský systém A i B. Úvaha se jeví tak, že konfigurace Selené a Área je aktivována po dokončení času těchto obrazů.

⁵⁵⁸ Zdá se, že jde o komentář vložený Héfaistiómem.

Jeden důležitý koncept použitý při interpretaci druhého narození je v našich textech stěží zmíněn, i když je možné, že byl důkladněji pojednán ve druhé *Antiochově* knize. To je význam prenatální syzygie, když se nachází na Ascendentu nebo Středu nebes. Význam vládce MC (zde nazývaného „místo na vrcholu“) v jeho aspektu je prozkoumán v prvním narození. Téma třetího, sedmého a čtyřicátého dne Selené opět není nikde výslovně zmíněno v *Antiochově Souhrnu*, ačkoli druhá část druhé knihy, (*II.B*), o světlech, by byla vhodným místem k ošetření. To byla zjevně velmi důležitá součást čtení helénistického horoskopu, vzhledem k tomu, jak je to uváděno ve všech třech těchto narozeních. A konečně výpočty průměrné délky života, které jsou stručně načrtnuty v ošetření každého z narození, nejsou v *Antiochově Shrnutí* explicitně řešeny, ačkoli, jak uvidíme v nadcházejících svazcích, šlo o standardní techniku.

V průběhu *Antigonovy* exegeze je mimochodem podáno několik dalších směrů specializované interpretační tradice. Prozatím jejich analýzu vynecháme. Zde je však třeba zmínit ještě jednu obecnou poznámku. Toto je tvrzení, že označení planet, které jsou ve stavu, kdy vyvstávají ráno, se projevují dříve v životě, zatímco označení planet, které jsou ve večerních fázích, se projevují později v životě.

Ve třech výše uvedených příkladech viditelně chybí jakékoli využití aktuálních významů systému s osmi nebo dvanácti tématy, jež je podrobně uveden v *Souhrnu Antiocha*. Neexistuje ani žádné systematické zkoumání zvláštních témat v životě rodáka, jako jsou ta, o nichž se zmiňuje druhá část druhé knihy (*11.B*) *Antiochova Souhrnu a Shrnutí Thrasylla*. Nejsou zde ani diskutovány žádné specializované techniky časování, i když jsou rozpracovány (někdy bohatě) jinými autory. To nás může dobře vést k otázce, zda tato příkladná čtení horoskopů představují způsob, jakým byl horoskop skutečně zkoumán starými (jak říká *Héfaistión*), nebo zda šlo spíše o formální prezentaci výsledků skutečně objevených aplikací velmi odlišných vyšetřovacích metod.

Během pozdní renesance byli matematici konfrontováni s podobným problémem při znovuobjevování řecké matematiky. Nezdálo se jim, že by způsob, jakým byla věta ve skutečnosti předvedena řeckými matematiky, mohl být

cestou, která vedla k objevení důkazu; podobně způsob, jakým byl geometrický problém ve skutečnosti konstruován, těžko mohl být způsobem, jakým byl původně vyřešen. Jak se ukázalo, řeční matematici vlastnili speciální metodu geometrické analýzy, která objevila důkaz a konstrukci. Toto uvažování bylo normálně potlačeno ve prospěch elegantních syntetických demonstrací a konstrukcí, které k nám přišly z dávných dob. Zapojili se helénští astrologové do podobné praxe?